

2022 M. RUDUO | EB 98.1

KOMISIJOS GENERALINIS DIREKTORATAS | VIEŠOSIOS NUOMONĖS
STEBĖSENOS SKYRIUS

EUROPOS PARLAMENTAS
EUROBARO
METRO
APKLUSA

PARLEMETRAS 2022

ISPŪDŽIAI

Pranešimą Europos Parlamentui parengė Kantaras.

ATSAKINGAS

Philipp SCHULMEISTER, skyriaus vadovas

PRISIDEDANTYS AUTORIAI

Dimitra Tsoulou MALAKOUDI (projekto vadovė), Monika ALPOEGGER, Matthias BÜTTNER, Yasser EL KOURA, Gonzalez VELASCO MONASTERIO, Verena ZIMMERMANN, Olaf ZÜHLKE

GAMYBA

Katarzyna Oniszk

GRAFINIS DIZAINAS

Aleksandra BUDNIK

Rankraštis parengtas 2022 m. gruodžio mėn.

Briuselis, © Europos Sąjunga, 2022 m.

APIE LEIDĖJĄ

Šį dokumentą paskelbė Europos Parlamento Komunikacijos generalinio direktorato Viešosios nuomonės stebėsenos skyrius (COMM GD).

Norėdami susisiekti su Viešosios nuomonės stebėsenos skyriumi, rašykite šiuo adresu: dgcommpom@europarl.europa.eu

KALBINĖ VERSIJA

Originalus: LT

ATSAKOMYBĖS APRIBOJIMAS

Šis dokumentas parengtas ir pirmiausia skirtas Europos Parlamento nariams ir darbuotojams, kad padėtų jiems atlikti parlamentinį darbą. Už dokumento turinį atsako tik jo autorius (-iai), todėl jame pareikštos nuomonės neturėtų būti laikomos oficialia Parlamento pozicija.

*Europa
Demokratia
Esperanto*

Dokumentą parengė Pierre Dieumegard už [Europa-Demokratia-Esperanto](#)

Šio „laikinojo“ dokumento tikslas – leisti daugiau žmonių Europos Sąjungoje susipažinti su Europos Sąjungos parengtais dokumentais (ir finansuojamais iš jų mokesčių). **Vertimai, žmonės yra pašalinami iš diskusijų.**

Šis dokumentas „Parlemetras“ buvoparengtas [tik anglų kalba](#) PDF faile. Iš šio pradinio failo mes sukūrėme „Libre Office“ programinės įrangos parengtą odt-failą, skirtą mašininiam vertimui į kitas kalbas. Dabar rezultatai pateikiami [visomis oficialiosiomis kalbomis](#).

Pageidautina, kad ES administracija perimtų svarbių dokumentų vertimą. „Svarbūs dokumentai“ yra ne tik įstatymai ir kiti teisės aktai, bet ir svarbi informacija, reikalinga bendrai priimti informacija pagrįstus sprendimus.

Siekiant kartu aptarti mūsų bendrą ateitį ir sudaryti sąlygas patikimiems vertimams, tarptautinė esperanto kalba būtų labai naudinga dėl jos paprastumo, reguliarumo ir tikslumo.

Susisiekite su mumis:

[Kontakto \(europokune.eu\)](mailto:europokune.eu)

<https://e-d-e.org/-Kontakti-EDE>

Turinys

DEŠIMT RAKTŲ PAĖMIMO.....	4
SANTRAUKA.....	6
KONTEKSTAS.....	10
METODOLOGIJA.....	15
I. IŠŠŪKIAI EUROPOS PILIEČIAMS.....	18
1.1 Dabartiniai piliečiams susirūpinimą keliantys klausimai.....	18
1.2 Požiūris į ateitį.....	26
II. DIDĖJANČIOS PRAGYVENIMO IŠLAIDOS.....	38
2.1 ES namų ūkių finansinė padėtis.....	39
2.2 Ateities perspektyva.....	49
2.3 Pasitenkinimas dabartinėmis nacionalinėmis ir europinėmis priemonėmis.....	55
III. PARAMA UKRAINAI.....	59
3.1 Piliečių pritarimas ES pozicijai ir veiksams remiant Ukrainą.....	59
3.2 Pasitenkinimas valstybių narių bendradarbiavimu.....	70
3.3 Tikėjimas, kad gyvenimas nesikeis.....	72
IV. ES IR EP PILIEČIŲ AKYSE.....	79
4.1 Europos Parlamento vaidmuo ir suvokimas.....	79
4.2 ES suvokimas.....	100
V. ŠILDYMAS: PILIEČIŲ SUSIDOMĖJIMAS ES IR KITI EUROPOS PARLAMENTO RINKIMAI.....	123
5.1 Pomėgiai ES reikalais.....	123
5.2 Europos Parlamento rinkimai.....	141
IŠVADOS.....	155
TECHNINĖS SPECIFIKACIJOS.....	156

DEŠIMT RAKTŲ PAĖMIMO

1. POLIKRIZĖS NUOTAIKA.

Šiuo metu 93 proc. europiečių didžiausią susirūpinimą kelia didėjančios pragyvenimo išlaidos; skurdas ir socialinė atskirtis (82 proc.). Tiek galimas karo Ukrainoje išplitimas į kitas šalis, tiek ekstremalioji klimato kaitos situacija tebėra pagrindiniai 81 proc. ES piliečių rūpesčiai.

2. TAIKA KAIP EUROPOS PAGRINDAS (IR PAMATINĖ PRIEŽASTIS).

Praėjus daugiau kaip septyniasdešimčiai metų po Šumano deklaracijos, taika sugrįžta kaip pagrindinė narystės ES teikiama nauda. 36 proc. europiečių teigia, kad Europos Sąjungos indėlis į taikos palaikymą ir saugumo stiprinimą yra pagrindinė narystės ES nauda, kuri nuo 2021 m. rudens padidėjo šešiais punktais. Europiečiai taip pat mano, kad ES palengvina geresnį valstybių narių bendradarbiavimą (35 proc.) ir prisideda prie ekonomikos augimo (30 proc.).

3. KARTU MES STOVIME.

Europos piliečiai ir toliau tvirtai remia Ukrainą. 74 proc. pritaria ES paramai po Rusijos invazijos, o 73 proc. pritaria konkrečioms veiksmams, pavyzdžiui, sankcijoms Rusijos vyriausybei, taip pat finansinei, karinei ir humanitarinei paramai Ukrainai.

4. DEMOKRATIJA YRA RAKTAS.

Demokratijos gynimas tebėra svarbiausia vertybė (36 proc.) ES piliečiai nori, kad Europos Parlamentas atsistotų. Žmogaus teisių apsauga ES ir visame pasaulyje (29 proc.), taip pat žodžio ir minties laisvė (28 proc.). Kita vertybė, kuriai laikui bėgant skiriama vis daugiau dėmesio, yra ES valstybių narių ir regionų solidarumas.

5. POKYČIŲ VĖJAI, BET KARTU ESAME GERESNI.

Du iš trijų europiečių (65 proc.) mano, kad jų gyvenimas pasikeis dėl karo Ukrainoje. Nepaisant to, dauguma žmonių optimistiškai vertina ES ateitį (57 proc.) ir išreiškia pasitenkinimą ES valstybių narių bendradarbiavimu viso konflikto metu (58 proc.).

6. KRIZES NUKENČIA JŲ PĖDSAKAI.

Beveik pusė apklaustų ES gyventojų (46 proc.) teigia, kad dėl COVID-19 pandemijos, karo Ukrainoje ir gyvenimo išlaidų krizės jau padarytas neigiamas poveikis asmeniniam gyvenimo lygiui. Du iš penkių (39 proc.) mano, kad per ateinančius metus bus paveikti, o 45 proc. Europos namų ūkių teigia, kad jie jau susiduria su sunkumais gyvendami su savo dabartinėmis pajamomis.

7. PIRMIAUSIA KOVOTI SU SKURDU.

Didėjant infliacijai ir pragyvenimo išlaidoms, piliečiai nori, kad Europos Parlamentas daugiausia dėmesio skirtų kovai su skurdu ir socialine atskirtimi (37 %). Visuomenės sveikata tebėra svarbi daugeliui piliečių (34 proc.), kaip ir tolesni kovos su klimato kaita veiksmai (31 proc.). Šiame sąraše taip pat daug dėmesio skiriama ekonomikos rėmimui ir naujų darbo vietų kūrimui (31 proc.).

8. ES YRA SPRENDIMO DALIS.

Pastarojo meto krizės didina piliečių paramą Europos Sąjungai: 62 proc. mano, kad narystė ES yra „geras dalykas“ – tai vienas didžiausių rezultatų nuo 2007 m. Du trečdaliai (66 proc.) mano, kad jų šalies narystė ES yra svarbi, o 72 proc. mano, kad jų šalis ja pasinaudojo.

9. ES REPUTACIJA PATIRIA SPAUDIMĄ.

Nepaisant to, piliečiai tikisi, kad ES pateiks sprendimus, kaip sušvelninti sudėtinę krizių, su kuriomis susiduriame, poveikį. Didelė parama Sąjungai toliau teikiama, tačiau ji grindžiama per pastaruosius metus įgyta patirtimi, kad ES rastų sprendimus, kaip sėkmingai įveikti tokias krizes. Piliečių,

turinčių teigiamą ES įvaizdį, sumažėjimas penkiais punktais nuo 2022 m. pavasario (52–47 proc.) gali būti laikomas įspėjimu, kad ES iš tiesų turės greitai pasiekti rezultatų.

10. EUROPOS PARLAMENTO RINKIMAI HORIZONTE.

Dauguma (54 proc.) išreiškia susidomėjimą 2024 m. Europos Parlamento rinkimais, o 45 proc. – ne. Jei kitą savaitę būtų surengti Europos Parlamento rinkimai, 67 proc. balsų greičiausiai balsuotų (nuo 7 iki 10 balų pagal 10 balų skalę).

SANTRAUKA

Pasaulinė polikrizė piliečiams kelia daug didelių iššūkių. Parlamento 2022 m. rudens „Eurobarometro“ apklausoje jie aiškiai išdėstomi ir parodomas didelis gyvenimo išlaidų krizės poveikis kasdieniam gyvenimui. Tačiau, nepaisant šių rūpesčių, parama ES tebėra didelė. Visoje Europos Sąjungoje piliečiai ragina Europos Parlamentą ginti demokratiją, ginti žmogaus teises ir minties laisvę. Jie taip pat nori, kad pirmenybė būtų teikiama kovai su skurdu ir socialine atskirtimi, „visuomenės sveikatai“, „veiksmams prieš klimato kaitą“ ir „paramai ekonomikai“.

DIDĖJANTI LIFING KAINA KAIP PAGRINDINIS RŪPESTIS

Be daugelio problemų, šiuo metu beveik visi respondentai (93 proc.) iš visų amžiaus grupių, lyties, išsilavinimo, socialinės ir profesinės aplinkos patiria vis didėjančias pragyvenimo išlaidas. Tai taip pat aktualiausia problema visose ES valstybėse narėse, išskyrus vieną, Švediją.

Nepaisant poveikio asmeniniam gyvenimo lygiui, europiečiai nurodo „didėjančias pragyvenimo išlaidas“ kaip pagrindinį rūpestį. Net tie, kurie (beveik) nesusiduria su sąskaitų apmokėjimo sunkumais, nerimauja dėl šios problemos (91 proc.), palyginti su 96 proc. tų, kurie dažniausiai susiduria su sunkumais.

Šis klausimas susijęs su visomis valstybėmis narėmis: susirūpinimą keliančių piliečių dalis viršija 90 proc. visose šalyse, išskyrus Austriją (89 proc.), Slovėniją (88 proc.), Rumuniją (82 proc.), Nyderlandus (81 proc.), Daniją (77 proc.) ir Švediją (74 proc.).

Ši išvada labai atitinka skurdą ir socialinę atskirtį, kuri taip pat yra didelė europiečių sąmonėje (82 proc.). Tiems, kurie sako, kad jų asmeninis gyvenimo lygis jau sumažėjo, skurdas ir socialinė atskirtis yra antras didžiausias rūpestis (90 PROC.). Jis ypač paplitęs Kipre (94 proc.) ir labiausiai nuo euro zonos krizės nukentėjusiose valstybėse narėse, tarp jų Graikijoje (97 proc.), Portugalijoje (95 proc.), Ispanijoje (93 proc.) ir Italijoje (92 proc.).

„Karo plitimas Ukrainoje į kitas šalis“ yra trečias dažniausiai išreikštas susirūpinimas (81 %). Didžiausią susirūpinimą kelia respondentai Maltoje (93 proc.), Portugalijoje (91 proc.), Lenkijoje (91 proc.) ir Lietuvoje (90 proc.). Ši baimė ypač paplitusi tarp moterų ir vyresnių kartų. Galiausiai klimato kaita tebėra pagrindinė 81 proc. ES piliečių problema, tačiau – gerokai – ne tik tarp jaunesnių respondentų. Tiesą sakant, 81 proc. 55 metų ir vyresnių žmonių mano, kad jiems ir artimiesiems tai kelia nerimą, nors jie mažiau linkę tai laikyti pagrindiniu EP prioritetu nei jaunesni europiečiai. Susirūpinimą kelia 44 proc. Estijoje ir 93 proc. Maltoje.

GYVENIMO LYGIS YRA LABAI PAVEIKTAS

Žvelgiant į piliečių finansinę padėtį, apklausa rodo, kad polikrizės padariniai, įskaitant karą Ukrainoje, COVID-19 pandemiją ir didėjančią infliaciją, vis labiau jaučiami. Beveik pusė ES piliečių (46 proc.) teigia, kad jų „gyvenimo lygis jau buvo sumažintas“, dar 39 proc. tikisi, kad poveikis bus padarytas per ateinančius metus, o tik 14 proc. tikisi, kad pokyčių nebus.

Žemesnį išsilavinimą turinčių piliečių gyvenimo lygis jau buvo smarkiai paveiktas (56 proc., palyginti su 34 proc. vis dar studijuojančių).

Svarbu pažymėti, kad paveiktų piliečių dalis valstybėse narėse labai skiriasi: Jis mažiausias Švedijoje (24 proc.) ir Suomijoje (27 proc.), o didžiausias – Kipre (70 proc.), Graikijoje (66 proc.), Maltoje (65 proc.) ir Prancūzijoje (62 proc.). Tačiau net ir Šiaurės šalyse, kur dabartinis poveikis yra ribotas, dauguma jau jaučia gyvenimo lygio mažėjimą arba tikisi, kad jis įvyks artimiausioje ateityje. 45 proc. Europos namų ūkių teigia, kad jau susiduria su sunkumais, o 54 proc. teigia, kad vis dar patogiai gyvena. Vėlgi, yra didelių skirtumų tarp šalių: sunkumų patiriančių žmonių dalis yra daug mažesnė tokiose šalyse kaip Švedija (13 proc.), Danija (13 proc.), Suomija (16 proc.), Nyderlandai (16 proc.) ir Liuksemburgas (19 proc.), palyginti su kitomis šalimis, pvz., Graikija (79 proc.) ir Bulgarija (75 proc.). Kitas ryškus augančių ekonominių suvaržymų rodiklis yra tai,

kad nuo 2021 m. rudens padidėjo piliečių, susiduriančių su sąskaitų apmokėjimo sunkumais, dalis, t. y. devyniais procentiniais punktais (39 proc.) nuo 2021 m. rudens ir + 6 procentiniais punktais nuo 2022 m. pavasario.

Kalbant apie priemones, kurių imtasi siekiant spręsti didėjančių pragyvenimo išlaidų problemą, kas trečias europietis yra patenkintas priemonėmis, kurių imtasi tiek nacionalinės vyriausybės, tiek ES lygmeniu. Pasitenkinimas nacionalinėmis priemonėmis svyruoja nuo 66 proc. Maltoje iki 15 proc. Estijoje ir 55 proc. Airijoje ir 13 proc. Estijoje ES priemonių atveju.

PRITARIMAS ES PARAMAI UKRAINAI IŠLIEKA STABILUS IR AUKŠTAS

Pagrindinė apklausos įžvalga yra nuolat atspari Europos piliečių parama Ukrainai: 74 proc. respondentų pritaria ES paramai po Rusijos invazijos, o 73 proc. pritaria konkrečioms „veiksams, kurių Europos Sąjunga ėmėsi Ukrainai remti“, pavyzdžiui, sankcijoms Rusijos vyriausybei, taip pat finansinei, karinei ir humanitarinei paramai Ukrainai. Visose valstybėse narėse ES paramą pritariančių žmonių dalis yra didesnė nei nepritariančiųjų, o didžiausias skaičius yra Švedijoje (97 proc.), Suomijoje (95 proc.), Nyderlanduose (93 proc.), Portugalijoje (92 proc.) ir Danijoje (92 proc.).

Žvelgiant į galimas sąsajas tarp viešosios paramos Ukrainai ir atskirų finansinių situacijų, atsiranda keletas įdomių įžvalgų: valstybių narių, kurių BVP vienam gyventojui yra didesnis, piliečiai labiau linkę pritarti ES paramai Ukrainai. Kita vertus, ir galbūt dar aiškiau svarstant, kur dauguma Europos piliečių asmeniškai stovi šiuo klausimu, ES paramos Ukrainai pritarimas išlieka didelis, nepriklausomai nuo nacionalinės infliacijos ir nedarbo lygio. Net dauguma finansinių sunkumų patiriančių ES piliečių remia ES poziciją Ukrainos atžvilgiu: 70 proc. tų, kurių gyvenimo lygis sumažėjo (palyginti su 79 proc. tų, kurių pajamos dar nesumažėjo, o 73 proc. – pokyčių ir (arba) padidėjimo). Parama taip pat yra gana stabili, nepriklausomai nuo amžiaus grupės, lyties ir politinių pažiūrų.

Valstybių narių pastangos koordinuoti atsaką į invazijos padarinius yra labai vertinamos. 58 proc. ES piliečių yra patenkinti šalių

bendradarbiavimo lygiu, o 37 proc. – ne. Ypač daug pritarta Airijoje (84 proc.), Portugalijoje (83 proc.), Danijoje (83 proc.), Švedijoje (81 proc.) ir Suomijoje (80 proc.). Respondentai Graikijoje (34 proc.), Kipre (40 proc.) ir Slovakijoje (41 proc.) yra vieni iš mažiausiai patenkintų respondentų. 68 proc. iš tų, kurie yra patenkinti valstybių narių bendradarbiavimu siekiant spręsti karo Ukrainoje pasekmes, pageidauja, kad EP atliktų svarbesnį vaidmenį, o tie, kurie turi teigiamą ES ir EP įvaizdį, taip pat labiau linkę būti patenkinti valstybių narių bendradarbiavimo lygiu.

Atsižvelgiant į niūrias ekonomines perspektyvas Europoje ir vyraujančią susirūpinimą dėl didėjančių pragyvenimo išlaidų, piliečiai supranta, kad „dalykai nevyksta teisinga linkme“ nei jų atitinkamose šalyse (62 proc.), nei ES (51 proc.). Dauguma europiečių (65 proc.) taip pat nesitiki, kad jų gyvenimas tęsis taip, kaip yra. Visų pirma šalyse, kurių BVP vienam gyventojui yra mažesnis, piliečiai labiau linkę manyti, kad jų gyvenimas gali pasikeisti. Pavyzdžiui, Graikijoje tik 10 proc. yra įsitikinę, kad jų gyvenimas išliks toks pat, o pusė Airijos respondentų tuo pasitiki. Piliečiai, kurie dažniausiai susiduria su sunkumais apmokėti sąskaitas, apskritai mažiau pasitiki stabilia ateitimi: tik 21 % yra įsitikinę, palyginti su 35 % tarp tų, kurie (beveik) niekada su jais nesusiduria. Pirmieji taip pat labiau linkę jausti, kad jų gyvenime viskas vyksta neteisinga kryptimi ir yra mažiau optimistiški visos ES ateities atžvilgiu. Tačiau net ir tie, kurie gyvena patogiai, dažniausiai mano, kad jų gyvenimas gali pasikeisti (59 %). Nepaisant to, dauguma europiečių (57 proc.) vis dar optimistiškai vertina ES ateitį. Optimistiškiausias perspektyvas pateikė airiai (84 proc.) ir Danijos (81 proc.) respondentai. Tai ypač pasakytina apie jaunus europiečius.

APSKRITAI ES IR EUROPOS PARLAMENTO NUOMONĖ TEBĖRA TEIGIAMA

47proc. europiečių ES vertina teigiamai, 38 proc. – neutralią, o 14 proc. – neigiamą. Pasiekus rekordinius 2022 m. pavasario apklausos rezultatus, teigiamas ES įvaizdis vėl pasiekė 2020 ir 2021 m. lygį. Daugumoje valstybių narių dauguma laikosi teigiamo ES įvaizdžio, išskyrus kelias išimtis, kai vyrauja neutrali nuomonė. Neigiamas ES įvaizdis yra

mažumų požiūris visose Europos šalyse. Panašios išvados gali būti padarytos kalbant apie EP įvaizdį. Pastaraisiais metais jis nuolat gerėjo, ypač nuo COVID-19 pandemijos protrūkio, o 2022 m. pavasario tyrime jis pasiekė aukščiausią tašką – 39 proc. Nuo 2022 m. rudens teigiamas EP įvaizdis vėl pasieks 2020 m. ir 2021 m. lygį – 36 proc. Didžiausias rezultatas – Maltoje (62 proc.), Airijoje (58 proc.) ir Švedijoje (53 proc.), o mažiausias – Graikijoje (27 proc.), Estijoje (27 proc.), Slovėnijoje (26 proc.) ir Prancūzijoje (22 proc.). Dauguma europiečių norėtų, kad Europos Parlamentas atliktų svarbesnį vaidmenį (55 %, - 3 procentiniai punktai, palyginti su 2022 m. pavasario ir 2021 m. rudens duomenimis). Tai populiariausias atsakymas 23 valstybėse narėse, daugiausia Kipre (87 proc.), Graikijoje (75 proc.) ir Ispanijoje (75 proc.). Europiečiai, kurie apskritai labiau teigiamai vertina ES ir EP, taip pat nori, kad Parlamentas atliktų svarbesnį vaidmenį, kaip ir piliečių, balsavusių ankstesniuose Europos, nacionaliniuose ar vietos rinkimuose, atveju.

Dabartinėmis geopolitinėmis aplinkybėmis dar aktualesnis yra suvokimas, kad narystė ES yra geras dalykas (62 proc., -3 proc. punktai) ir toliau išlieka aukščiausias nuo 2007 m. Dauguma piliečių visose šalyse, išskyrus Graikiją ir Slovakiją, kur vyrauja neutralesnis suvokimas, mano, kad jų šalies lojalumas ES yra „geras dalykas“. Didžiausios procentinės dalys yra Liuksemburge (90 proc.) ir Airijoje (83 proc.), o Lietuvoje (+ 17 p. p.), Maltoje (+ 17 proc. p.), Suomijoje (+ 6 proc. p.) ir Slovakijoje (+ 5 proc. p.) – didžiausias padidėjimas, palyginti su 2021 m. rudenį.

Be to, kad narystė ES yra „geras dalykas“, du trečdaliai europiečių (66 proc.) taip pat mano, kad jų šalies narystė ES yra svarbi. Labai didelė europiečių dalis (72 proc.) taip pat teigia, kad jų šaliai buvo naudinga būti ES nare. Šis rodiklis nuo 2021 m. rudens nepasikeitė ir tai patvirtina bendro ES gyventojų atsparumo požymius. Ši nuomonė taip pat vyrauja visose valstybėse narėse: Maltoje (95 proc.), Airijoje (92 proc.), Lietuvoje (91 proc.) ir Liuksemburge (91 proc.) jų dalis viršija 90 proc. Daugumoje šalių šis rezultatas išliko palyginti stabilus: didžiausias padidėjimas nustatytas Maltoje (+ 6 p. p.), Suomijoje (+ 6 proc. p.) ir Švedijoje (+ 4 proc.

p.). Jaunesni respondentai, reguliariai rinkėjai ir piliečiai, kurie mano, kad balsavimas yra svarbus, labiau linkę teigti, kad jų šaliai buvo naudinga būti ES nare.

Kita svarbi įžvalga, atsižvelgiant į dabartines aplinkybes, yra tai, kad respondentai ES prisideda prie taikos palaikymo ir saugumo stiprinimo (36 proc.), nes tai yra pagrindinė priežastis, dėl kurios jų šalis gavo naudos iš narystės ES. Nuo 2021 m. spalio-lapkričio mėn. šio rodiklio rezultatai padidėjo 6 punktais – tai didžiausias iš šiame klausime uždėtų punktų. Didžiausias padidėjimas yra Latvijoje (+ 16 pp), Lietuvoje (+ 15 pp), Nyderlanduose (+ 13 pp), Estijoje (+ 12 pp), Maltoje (+ 11 pp) ir Lenkijoje (+ 11 pp). Tai rodo, kokią poveikį gali turėti Rusijos karas prieš Ukrainą. Kitos priežastys, be kita ko, susijusios su ES šalių bendradarbiavimu (35 %, + 3 procentiniais punktais) ir ES indėliu į atitinkamos šalies ekonomikos augimą (30 %, =). Įdomu tai, kad pastarasis rodiklis labiausiai padidėjo šalyse, kuriose respondentai praneša apie didžiausius finansinius sunkumus, pavyzdžiui, Bulgarijoje (+ 7 proc. p.), Graikijoje (+ 7 proc. p.), Kipre (+ 5 proc. p.) arba Slovakijoje (+ 5 proc. p.) ir tai rodo, kad dar labiau sustiprinamas argumentas, kad piliečiai, susidūrę su didėjančiais sunkumais, ES laiko ES dalimi.

Kalbant apie vertybes, kurias europiečiai nori, kad Europos Parlamentas gintų, demokratija (36 proc., -2 procentiniais punktais nuo 2022 m. pavasario), žmogaus teisių apsauga ES ir visame pasaulyje (29 proc., + 2 proc. p.) ir žodžio ir minties laisvė (28 proc., + 1 proc. punktai) sudaro tris geriausias ES lygmeniu. Šios vertybės buvo nuolat minimos nuo 2021 m. rudens, pabrėždamos tvirtą piliečių siunčiamą žinią apie jų lūkesčius, susijusius su EP. Labiau tikėtina, kad demokratiją kaip vertybę, kurią reikia saugoti, paminės europiečiai, turintys teigiamą ES ir EP įvaizdį, ir norėtų, kad pastarojo vaidmuo būtų svarbesnis. Šis segmentas teigiamai vertina narystę ES ir mano, kad balsavimas Europos Parlamento rinkimuose yra svarbus.

Europos Parlamentui išdėstyti politikos prioritetai taip pat rodo bendras politines aplinkybes: Vėlgį, po 2022 m. pavasario kova su skurdu ir socialine atskirtimi bus 37 % (-1

procentinio punkto nuo 2022 m. pavasario), po kurios eina visuomenės sveikata (34 %, -1 procentinis punktas), kovos su klimato kaita veiksmai (31 %, =) ir parama ekonomikai bei naujų darbo vietų kūrimas (31 %, +1 procentinis punktas). Kova su skurdu yra didesnis prioritetas respondentams, turintiems žemesnį išsilavinimą ir susiduriantiems su didesniais finansiniais sunkumais. Kaip pastebėta ankstesnėse apklausose, kova su klimato kaita tebėra labiau tikėtina, kad jaunesni respondentai ir studentai bus prioritetas. Palyginti su 2021 m. rudenį, visuomenės sveikata (42–34 proc.), migracija ir prieglobstis (23–11 proc.) tapo mažiau svarbūs.

EUROPOS PARLAMENTO RINKIMAI HORIZONTE

Likus pusantrų metų iki 2024 m. gegužės mėn. Europos Parlamento rinkimų į Europos Parlamentą, Europos Parlamento 2022 m. rudens „Eurobarometro“ apklausoje taip pat nagrinėjamas Europos piliečių požiūris į pastaruosius. 2024 m. Europos Parlamento rinkimai tebėra svarbūs ir daug svarbesni, palyginti su tuo pačiu laikotarpiu iki 2019 m. rinkimų.

Balsavimas Europos Parlamento rinkimuose yra labai svarbus 46 proc. europiečių, vidutiniškai – 39 proc., o mažai – 14 proc. Manoma, kad beveik ketvirtadalis respondentų

(24 proc.) yra pagrindinė pilietinė pareiga (10 balų). Palyginti su rezultatais pusantrų metų prieš 2019 m. Europos Parlamento rinkimus ir palyginti su jais, matyti, kad balsavimo Europos Parlamento rinkimuose svarba padidėjo 4 punktais – nuo 42 proc. 2017 m. rudenį iki 46 proc. 2022 m. rudenį, o kai kuriose šalyse labai skyrėsi. Didžiausias padidėjimas užfiksuotas Portugalijoje (+19 p. p.), Graikijoje (+17 p. p.), Kroatijoje (+17 p. p.) ir Čekijoje (+14 p. p.). Proporcijos sumažėjo – gerokai mažiau – Bulgarijoje (-5 pp), Vokietijoje (-4 pp), Prancūzijoje (-4 pp) ir Lietuvoje (-4 pp). Daugiau kaip pusė piliečių (54 proc.) domisi 2024 m. Europos Parlamento rinkimais, o 45 proc. teigia, kad jie nėra tokie patys kaip 2017 m. rudenį, kai palūkanos siekė 55 proc. Nuo to laiko daugelyje šalių ji labai skyrėsi: labiausiai auga Graikijoje (+14 proc. punktų), Kroatijoje ir Portugalijoje (+9 proc. p. abiejose šalyse), o didžiausias sumažėjimas – Suomijoje (-14 proc. p.), Estijoje (-13 proc. p.) ir Nyderlanduose (-13 proc. p.). Galiausiai, nors tikimybė balsuoti per kitus Europos Parlamento rinkimus nuo 2022 m. pavasario šiek tiek sumažėjo, ES lygmeniu ji tebėra didelė – 67 %. Tikimybė balsuoti svyruoja nuo 49 proc. Estijoje ir 51 proc. Kipre iki daugiau kaip aštuonių iš dešimties Švedijoje (85 proc.), Nyderlanduose (83 proc.) ir Danijoje (82 proc.).

KONTEKSTAS

Lauko darbai

Nuo spalio 12 d. iki lapkričio 7 d. visose 27 ES valstybėse narėse Kantar Public atliko Europos Parlamento 2022 m. rudens „Eurobarometro“ apklausos tyrimą. Norint teisingai interpretuoti apklausos rezultatus, labai svarbu atsižvelgti į politines ir visuomenines aplinkybes atliekant tyrimą vietoje. Visi nacionaliniai šioje apklausoje užduotų klausimų rezultatai, taip pat ir Europos vidutiniai rezultatai, turi būti vertinami atsižvelgiant į padėtį ir viešas diskusijas atliekant tyrimą vietoje.

Rusijos karas prieš Ukrainą

Viešame diskurse lauko darbų metu dominavo karas Ukrainoje, kuris prasidėjo 2022 m. vasario 24 d., kai Rusijos prezidentas Vladimiras Putinas įsakė savo kariams įsiveržti į Ukrainą. Vos prasidėjus tyrimui, Rusija **suintensyvino raketų ir dronų atakas prieš** sostinę Kijevą ir kitus didžiuosius miestus. Tai įvyko po to, kai Vladimiras Putinas apkaltino Ukrainą atakuojant tiltą, jungiantį Krymą su žemynine Rusija. Sunkūs smūgiai Kijeve, Charkove, Lvoje ir kituose Ukrainos miestuose sukėlė mirtį ir sunaikinimą, o daugelis Ukrainos miestų ir kaimų liko be šildymo, elektros ir vandens, nes išpuoliai dažnai buvo **nukreipti į gyvybiškai svarbią civilinę infrastruktūrą**. Darbo vietoje laikotarpiu daugėjo raginimų įsteigti **specialų karo nusikaltimų tribunolą**, atsižvelgiant į tyčinius išpuolius prieš civilius gyventojus ir civilinę infrastruktūrą, taip pat didėjančius kitų karo nusikaltimų įrodymus.

Nuo Rusijos agresijos karo pradžios **ES teikė Ukrainai humanitarinę, politinę, finansinę ir karinę paramą**. ES labai greitai susitarė dėl kelių sankcijų Rusijai paketų, reaguodama į invaziją,¹ kuri apėmė Rusijos anglių embargą ir tam tikrų Rusijos bankų nutraukimą nuo tarptautinės mokėjimo sistemos SWIFT. Spalio 6 d. ES vadovai susitarė dėl **aštuntojo sankcijų paketo**, reaguodami į tebesitęsiančias Rusijos eskalacijas, įskaitant neteisėtą Ukrainos Donecko, Luhansko, Zaporizijos ir Chersono regionų aneksiją, pagrįstą fiktyviais „referendais“, mobilizuojant papildomas pajėgas ir skelbiant atviras branduolines grėsmes. Aštuntajame dokumentų rinkinyje, be kitų priemonių, nustatyti nauji eksporto ir importo draudimai, kuriais siekiama atimti iš Rusijos kariuomenės ir pramonės pagrindinius komponentus ir technologijas, kurių reikia karui Ukrainos teritorijoje. Šis dokumentų rinkinys taip pat sudarė pagrindą reikiamai teisei sistemai, kad būtų galima įgyvendinti G 7 numatytą viršutinę naftos kainų ribą.² Be to, tyrimo vietoje metu Lenkija, Baltijos šalys ir Airija jau buvo pateikusios pasiūlymą dėl devintojo sankcijų paketo Maskvai, įskaitant apribojimus Baltarusijai remti Rusijos karo pastangas.

Nuo karo pradžios Europos **komanda** (kurią sudaro Europos Sąjunga, ES valstybės narės, įskaitant jų įgyvendinimo agentūras ir viešuosius plėtros bankus, taip pat Europos investicijų bankas ir Europos rekonstrukcijos ir plėtros bankas) **sutelkė 19,7 mlrd. EUR finansinę paramą Ukrainai**.

Didelė paramos dalis teikiama makrofinansinės pagalbos forma. Be to, atliekant tyrimus vietoje buvo tęsiamas darbas rengiant strategiškesnę ir labiau nuspėjamą požiūrį į ES finansinę paramą

1 https://finance.ec.europa.eu/eu-and-world/sanctions-restrictive-measures/sanctions-adopted-following-russias-military-aggression-against-ukraine_en

2 https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_22_5989

Ukrainai 2023 m. Po 2022 m. spalio 20–21 d. Europos Vadovų Tarybos susitikimo Komisija pasiūlė 18 mlrd. EUR vertės paramos Ukrainai priemonių rinkinį 2023 m.³ Spalio 25 d. Europos Komisijos Pirmininkė U. von der Leyen ir Vokietijos kancleris Scholzas Berlyne pradėjo Tarptautinę ekspertų konferenciją Ukrainos atkūrimo klausimais, kad aptartų ilgalaikę pagalbą su tarptautiniais paramos teikėjais.⁴ 2022 m. kovo mėn. ES pradėjo taikyti **Laikinosios apsaugos direktyvą, kuria**⁵ padedama nuo karo bėgantiems žmonėms. Nuo to laiko Ukrainos pabėgėliai turi teisę gauti leidimą gyventi, taip pat galimybę gauti išsilavinimą ir patekti į darbo rinką. Ši laikina apsauga buvo pratęsta spalio mėn. ir dabar galioja iki 2024 m. kovo mėn.

Tyrimo vietoje laikotarpiu ES šalys susitarė kartu apmokėti 15 000 Ukrainos karių Europos teritorijoje, kad patenkintų **skubius Ukrainos karinio mokymo poreikius** ir leistų šaliai ginti savo teritorinį vientisumą ir suverenumą tarptautiniu mastu pripažintų sienų ribose. Be to, patvirtintos 16 mln. EUR vertės pagalbos priemonės pagal Europos taikos priemonę Ukrainos ginkluotųjų pajėgų pajėgumams stiprinti.⁶ Artėjant tyrimo laikotarpiui, Rusijos valdžia įspėjo, kad Ukraina bus pasirengusi paleisti „purviną bombą“, kurią kai kurie analitikai laiko Rusija, ruošiančia dirvą tolesniam karo eskalavimui.

Rusijos agresijos karas taip pat sukėlė žemės ūkio gamybos, tiekimo grandinių ir prekybos sutrikimus, dėl kurių pasaulio maisto ir trąšų kainos pasiekė precedento neturinčių lygį. Šeštadienį, spalio 29 d., Rusija paskelbė, kad sustabdys savo dalyvavimą ankstesniame susitarime dėl grūdų eksporto, **kuris ginkluotų maistą** kare su Ukraina. Tačiau lapkričio 2 d. grūdų siuntos iš Ukrainos buvo atnaujintos po to, kai Rusija sutiko vėl prisijungti prie Jungtinių Tautų remiamos Juodosios jūros grūdų iniciatyvos, taip užbaigdama priešpriešą, kuri grasino suvalgyti pasaulinę maisto krizę, nes daugelis pasaulio šalių labai priklauso nuo maisto eksporto iš Ukrainos.

Spalio 19 d. **Europos Parlamentas apdovanojo „drąsius Ukrainos žmones, kuriems atstovauja jų prezidentas, išrinkti vadovai ir pilietinė visuomenė“ 2022 m. Sacharovo premiją už minties laisvę** – kasmet Europos Parlamento skiriamą premiją už žmogaus teises ir pagrindines laisves ginančius asmenis ir organizacijas.⁷

Ekonominis kontekstas

Rusijos agresijos karo prieš Ukrainą pasekmės sustiprino pasaulinę infliaciją, teigiama EK 2022 m. rudens ekonominėje prognozoje.⁸ ES yra viena iš labiausiai paveiktų išsivysčiusių šalių dėl savo geografinio artumo ir didelės priklausomybės nuo dujų importo iš Rusijos. Energijos **tiekimo krizė** didina jau egzistuojantį infliacinį spaudimą ir tiekimo grandinės kliūtis, visų pirma atsiradusias dėl COVID-19 pandemijos ir tebesitęsiančios Kinijos nulinės COVID-19 politikos.

Visi šie veiksniai mažina **namų ūkių perkamąją galią ir daro įtaką gamybai**. Ekonomikos nuotaika smarkiai susilpnėjo. **Prognozuojama, kad metų pradžioje augimas gerokai**

3 https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_22_6699

4 <https://www.consilium.europa.eu/media/59728/2022-10-2021-euco-conclusions-en.pdf>

5 <https://www.schengenvisainfo.com/news/eu-countries-start-implementing-temporary-protection-directive-for-ukrainians>

6 https://www.eeas.europa.eu/eeas/eu-establishes-military-assistance-mission-support-ukrainian-armed-forces-and-endorses_en

7 <https://www.europarl.europa.eu/news/en/press-room/20221017IPR43706/the-ukrainian-people-awarded-the-european-parliament-s-2022-sacharov-prize>

8 https://economy-finance.ec.europa.eu/economic-forecast-and-surveys/economic-forecasts/autumn-2022-economic-forecast-eu-economy-turning-point_en#media

susitrauks, todėl kelios valstybės narės patirtų nuosmukį, prognozuojamoje ataskaitoje numatoma.

Be to, Tarptautinis valiutos fondas (TVF) savo Pasaulio ekonomikos apžvalgos ataskaitoje⁹ pabrėžia, kad kyla **vis didesnė rizika, kad pasaulio ekonomika kitais metais pateks į recesiją**. Pasaulinė ekonominė veikla patiria platesnį ir staigesnį, nei tikėtasi, sulėtėjimą, o infliacijos lygis yra didesnis nei per kelis dešimtmečius. Gyvenimo išlaidų krizė, finansinių sąlygų daugelyje regionų sugriežtinimas, Rusijos invazija į Ukrainą ir tebesitęsianti COVID-19 pandemija labai neigiamai veikia perspektyvas. Prognozuojama, kad pasaulinis augimas sulėtės nuo 6,0 proc. 2021 m. iki 3,2 proc. 2022 m. ir 2,7 proc. 2023 m. Tai silpniausias augimo profilis nuo 2001 m., išskyrus pasaulinę finansų krizę ir ūmų COVID-19 pandemijos etapą. TVF ataskaitoje taip pat teigiama, kad energetikos krizės sukrėtimas Europoje yra struktūrinis, todėl vargu ar tai būtų praeinantis reiškiny.

Remiantis Europos Sąjungos statistikos tarnybos Eurostato paskelbtais duomenimis, **2022 m. spalio mėn. euro zonos metinė infliacija buvo 10,6 %, palyginti su 9,9 % rugsėjo mėn.** Spalio mėn. didžiausią įtaką metiniam euro zonos infliacijos lygiui sudarė energetika (+ 4,44 procentinio punkto, p. p.), maisto produktai, alkoholis ir tabakas (+ 2,74 procentinio punkto). **Europos Sąjungos metinė infliacija 2022 m. spalio mėn. buvo 11,5 %, palyginti su 10,9 % rugsėjo mėn.** Prieš metus šis rodiklis buvo 4,4 proc. Mažiausi metiniai rodikliai buvo Prancūzijoje (7,1 proc.), Ispanijoje (7,3 proc.) ir Maltoje (7,4 proc.). Didžiausi metiniai rodikliai nustatyti Estijoje (22,5 proc.), Lietuvoje (22,1 proc.) ir Vengrijoje (21,9 proc.).¹⁰ Infliacijos poveikis vis labiau atsispindi vartotojų pirkimo įpročiuose, kai žmonės atsisako atostogų ar tam tikros veiklos, ieško daugiau sandorių ir perka pigesnius produktus.

Spalio 27 d. **Europos Centrinis Bankas (ECB) padidino palūkanų normas 0,75 procentinio punkto** iki aukščiausio lygio nuo 2009 m., įgyvendindamas trečią svarbų politikos palūkanų normos padidėjimą iš eilės.¹¹ ECB bazinė palūkanų norma dabar yra 2 %.

Nepaisant sudėtingos aplinkos, **L. abourrinka ir toliau stipriai veikė**, o užimtumas buvo didžiausias per kelis dešimtmečius. Dėl stiprios ekonomikos plėtros, kurią patyrė sušvelninus COVID-19 priemones, 2022 m. pirmąjį pusmetį į darbo rinką pateko dar 2 mln. grynųjų žmonių, o dirbančių asmenų skaičius ES padidėjo iki visų laikų aukščiausio lygio (213,4 mln.). Rugsėjo mėn. nedarbo lygis išliko rekordiškai žemas – 6,0 %. Tikimasi, kad darbo rinkos vėluos reaguoti į lėtėjančią ekonominę veiklą, tačiau išliks atsparios. Prognozuojama, kad 2022 m. užimtumas ES augs 1,8 %, o 2023 m. sustos, o 2024 m. šiek tiek padidės iki 0,4 %.¹² 2022 m. rugsėjo mėn. pagal sezoną pakoreguotas euro zonos nedarbo lygis buvo 6,6 %, t. y. sumažėjo nuo 6,7 % 2022 m. rugpjūčio mėn. ir sumažėjo nuo 7,3 % 2021 m. rugsėjo mėn. 2022 m. rugsėjo mėn. ES nedarbo lygis buvo 6,0 %, t. y. stabilus, palyginti su 2022 m. rugpjūčio mėn., ir sumažėjo nuo 6,7 % 2021 m. rugsėjo mėn.¹³

9 <https://www.imf.org/en/Publications/WEO/Issues/2022/10/11/world-economic-outlook-october-2022>

10 <https://ec.europa.eu/eurostat/documents/2995521/15265521/2-17112022-AP-EN.pdf/b6953137-786e-ed9c-5ee2-6812c0f8f07f>

11 <https://www.ecb.europa.eu/press/pr/date/2022/html/ecb.mp221027~df1d778b84.en.html>

12 https://economy-finance.ec.europa.eu/economic-forecast-and-surveys/economic-forecasts/autumn-2022-economic-forecast-eu-economy-turning-point_en#media

13 <https://ec.europa.eu/eurostat/documents/2995521/15228148/3-03112022-AP-EN.pdf/0fb6330c-11bf-3e4a-3590-a1b74ff5104b>

Apskritai **ekonominė perspektyva išlieka apsupta išskirtinio netikrumo**, nes Rusijos karas su Ukraina tęsiasi, o tolesnių ekonomikos sutrikimų potencialas toli gražu nėra išnaudotas. Didžiausią grėsmę kelia neigiami pokyčiai dujų rinkoje ir trūkumo rizika, ypač 2023–24 m. žiemą.

Teisinis kontekstas ES lygmeniu

Darbo vietoje laikotarpiu visi teisėkūros subjektai nuolat diskutavo, kaip įveikti **energetikos krizę, su kuria susiduria ES**. Spalio 18 d. Europos Komisijos Pirmininkė Ursula von der Leyen pristatė **naują nepaprastosios padėties reglamentą, kuriuo siekiama spręsti didelių dujų kainų ES** problemą ir užtikrinti tiekimo saugumą ateinantiems žiemos mėnesiams. Teisės akto projekte numatyti bendro dujų pirkimo planai ir nustatytos valstybių narių solidarumo taisyklės, kad būtų galima spręsti galimo trūkumo problemą. Komisija taip pat pasiūlė iki 2023 m. balandžio mėn. parengti naują prekybos suskystintomis gamtinėmis dujomis lyginamąjį indeksą.¹⁴ Tačiau į Komisijos dokumentų rinkinį nebuvo įtraukta tiesioginė dujų kainų viršutinė riba dėl valstybių narių politinių nesutarimų ir susirūpinimo dėl pasekmių tiekimo saugumui.

Spalio 26 d. vykdomasis pirmininko pavaduotojas F. Timmermansas pristatė **švaresnio oro ir vandens įstatymą**. Kaip tarpinį tikslą Europos Komisija pasiūlė **sumažinti metinę azoto oksido ribinę vertę** nuo 40 iki 20 mikrogramų, o nulinės oro taršos tikslas turi būti pasiektas ne vėliau kaip iki 2050 m. Spalio 27 d. Europos Vadovų Taryba ir Parlamentas patvirtino Komisijos pasiūlymą **dėl naujų transporto priemonių išmetamųjų teršalų standartų**, įskaitant vidaus degimo variklių nutraukimą iki 2035 m., kuris yra svarbus žingsnis siekiant ES klimato tikslų.¹⁵

Spalio 12 d. Europos Komisija rekomendavo ES 27 **suteikti Bosnijai ir Hercegovinai ES kandidatės statusą**, o spalio 18 d. Europos Parlamentas paragino Europos Sąjungos Tarybą iki 2022 m. pabaigos priimti sprendimą dėl Rumunijos ir Bulgarijos prisijungimo prie Šengeno erdvės.¹⁶

Darbo vietoje laikotarpiu toliau vyko diskusijos ir derybos su Lenkija ir Vengrija dėl teisinės valstybės sąlygų, susijusių su ES lėšų išmokėjimu.

Kiti svarbūs nacionalinio ar tarptautinio lygmens renginiai

Irane 22 metų kurdų moters **Jina Mahsa Amini mirtis policijos areštinėje** sukėlė demonstracijas ir smurtinį jų slopinimą. Daugiausia moterų ir moksleivių vadovaujami **protestai, reikalaujantys politinių pokyčių**, tęsėsi lauko darbų metu.

Darbo vietoje laikotarpiu vyko pasirengimas COP 27 klimato kaitos konferencijai, kuri prasidės lapkričio 6 d. Šarm el Šeiche (Egipte). Rengiantis konferencijai, Pasaulinė meteorologijos organizacija (PMO) ir ES „Copernicus“ klimato kaitos tarnyba paskelbė ataskaitą, kurioje teigiama, kad temperatūra Europoje per pastaruosius 30 metų pakilo daugiau nei du kartus daugiau nei pasaulio vidurkis ir kad tai yra sparčiausiai šiltėjantis regionas planetoje.¹⁷ „**Paskutinės kartos**“

14 https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/IP_22_6225

15 <https://www.europarl.europa.eu/news/en/press-room/20221024IPR45734/deal-confirms-zero-emissions-target-for-new-cars-and-vans-in-2035>

16 <https://www.europarl.europa.eu/news/en/press-room/20221014IPR43207/end-discrimination-and-admit-bulgaria-and-romania-to-schengen-meps-demand>

17 <https://public.wmo.int/en/media/press-release/temperatures-europe-increase-more-twice-global-average>

klimato aktyvistai atkreipė dėmesį į pražūtingus klimato kaitos padarinius vandalizuojant meno kūrinius, blokuojant kelius ir imantis kitų pilietinio nepaklusnumo priemonių.

Kinijos prezidentas Xi Jinpingas užsitikrino trečią istorinę Kinijos lyderio kadenciją po savaitę trukusio Komunistų partijos suvažiavimo. Jis taip pat propagavo kai kuriuos iš savo artimiausių komunistų partijos sąjungininkų, įtvirtindamas savo poziciją.

Spalio 30 d. dešimtys tūkstančių **čekų demonstravo Prahoje prieš didėjančią ekstremizmą ir populizmą**, praėjus dviem dienoms po kraštutinių dešiniųjų politinių judėjimų koalicijos ir komunistų partijos protesto toje pačioje vietoje. Daugelis minios išreiškė paramą Ukrainai kare su Rusija, priešingai nei ankstesniame proteste, kai Europos Sąjungai ir NATO priešintis dalyviai paragino tiesiogines derybas su Maskva dėl dujų tiekimo.

Jungtinėje Karalystėje konservatorių ministras pirmininkas Liz Truss paskelbė apie savo atsistatydinimą tik po 45 dienų, o spalio 25 d. jį pakeitė Rishi Sunak, kuris tapo pirmuoju Didžiosios Britanijos ministru pirmininku, turinčiu Indijos paveldą.

Rinkimai

Prieš pat parengiamuosius darbus **Latvijoje ir Bulgarijoje įvyko parlamento rinkimai**.

Parlamento rinkimai **Latvijoje** vyko 2022 m. spalio 1 d., pasibaigus 2018 m. išrinktos 13-osios Saeimos kadencijai. Dabartinis premjeras Krišjānis Kariņš gavo didžiausią balsų procentą (19 proc.) ir laimėjo daugiausiai vietų (26). 2022 m. spalio 3 d. Prezidentas Egils Levits įgaliojo Kariņš vadovauti diskusijoms siekiant suformuoti koalicinę vyriausybę. Balsuoja 59 proc. reikalavimus atitinkančių rinkėjų, palyginti su 55 proc. per ankstesnius rinkimus.¹⁸

2022 m. spalio 2 d. **Bulgarijoje** įvyko pirmalaikiai parlamento rinkimai. Pirmalaikiai rinkimai buvo sušaukti 2022 m. birželio mėn. žlugus keturių partijų koalicijai Petkovo vyriausybei. Tai buvo tretieji pirmalaikiai parlamento rinkimai nuo 2021 m., o ankstesni rinkimai vyko 2021 m. balandžio, liepos ir lapkričio mėn. GERB ir jos ilgametis lyderis Boyko Borisovas laimėjo naujausius rinkimus, tačiau naujasis parlamentas tebėra susiskaidęs, o politinė padėtis šalyje trapi. Dėl besitęsiančios politinės krizės ir nestabilumo visoje šalyje rinkėjų aktyvumas sumažėjo iki 39,5 proc.¹⁹

Prezidento rinkimai Austrijoje: Spalio 9 d. buvęs Aleksandras Van der Bellenas buvo perrinktas Austrijos prezidentu. Būdamas nepriklausomas kandidatas, bet kilęs iš Austrijos žaliųjų partijos, Van der Bellenas savo kampanijoje daugiausia dėmesio skyrė „saugiam pasirinkimui audringais laikais“.

V. van der Bellenas laimėjo antrąją šešerių metų kadenciją, surinkęs 56,7 proc. balsų. Rinkimuose dalyvavo dar šeši kandidatai, iš kurių 17,7 proc. balsų surinko dešiniojo sparno Walteris Rosenkranzas (FPÖ). Visi kiti kandidatai surinko mažiau nei 10 proc. Rinkėjų aktyvumas siekė 65,2 proc.²⁰

Slovėnijos prezidento rinkimai: Spalio 23 dieną konservatyvus užsienio reikalų ministras Anže Logaras (34 proc.) laimėjo pirmąjį prezidento rinkimų turą prieš teisininkę Nataša Pirc Musar (26,9 proc.), kairiųjų liberalų buvusį informacijos komisarą. Kairiųjų pažiūrų kandidatas Milanas Brglezas

18 <https://sv2022.cvk.lv/pub/velesanu-rezultati>

19 <https://results.cik.bg/ns2022/rezultati/index.html>

20 <https://bundeswahlen.gv.at/2022/>

(15,45 proc.) užėmė trečią vietą tarp septynių kandidatų, po jų – Vladimiras Prebiličas (10,60 proc.), Sabina Senčar (5,94 proc.), Janez Cigler Kralj (4,37 proc.) ir Miha Kordiš (2,81 proc.). Rinkėjų aktyvumas siekė 51,7 proc. Lapkričio 3 d. vykusiame balsavime Nataša Pirc Musar laimėjo ir tapo pirmąja Slovėnijos prezidente moterimi.²¹

Parlamento rinkimai Danijoje: 2022 m. lapkričio 1 d. Danijoje įvyko parlamento rinkimai. Ministrė pirmininkė Mette Frederiksen ir jos socialdemokratų partija pirmą kartą per 20 metų pasiekė vieną geriausių rezultatų, surinkę 27,5 proc. balsų ir surinkę 50 vietų,²² nepaisant prieštarų vertinamo Frederikseno sprendimo pandemijos metu numalšinti visas audines, kurios sukėlė pirmalaikius rinkimus. Stiprus socialdemokratų partijos pasirodymas, vedantis kairiosios pakraipos bloką užsitikrinti 90 vietų, reikalingų daugumai 179 vietų parlamente, trukdė Frederiksenui nutraukti blokus ir suformuoti didelę koaliciją tradicinėje kairiųjų ir dešiniųjų atskirtyje, teigdamas, kad tarptautinio netikrumo metu reikalinga politinė vienybė. Rinkimai įvyko praėjus vos kelioms savaitėms po dviejų dujotiekių, kuriais dujos gabenamos iš Rusijos į Vokietiją per Danijos vandenį, sabotazo, o tai turėjo įtakos danų saugumo jausmui. Be to, kampanijos metu buvo svarbūs vidaus klausimai, įskaitant mokesčių mažinimą ir būtinybę kovoti su infliacija bei kylančiomis energijos kainomis. Kadaise pagrindinė tema, imigracija buvo mažiau tema, iš dalies dėl to, kad socialdemokratų griežta pozicija dėl migracijos atėmė dešiniųjų partijų galimo susibūrimo tašką. Rinkėjų aktyvumas siekė 84,1 proc. Darbo vietoje metu vyko derybos dėl vyriausybės formavimo.

Pirmoji Italijos ministrė pirmininkė: Spalio 22 d. Giorgia Meloni buvo paskirta Ministru Pirmininku po to, kai jos kraštutinių dešiniųjų partija „Broliai iš Italijos“ laimėjo rinkimus anksčiau 2022 m. rugsėjo mėn. Dešiniojo sparno koalicija (įskaitant „Lega“ ir „Forza Italia“) triumfavo po rinkimų – 44 proc. balsų, o M. Meloni partija užėmė 26 proc. balsų.²³

Lapkričio 3 d. Ministras Pirmininkas M. Meloni išvyko į Briuselį susitikti su ES aukščiausio lygio instituciniais atstovais, įskaitant Europos Komisijos Pirmininkę U. von der Leyen, Europos Vadovų Tarybos pirmininką C. Michelį ir Europos Parlamento Pirmininką M. Metsolą. Savo susitikimuose ministrė pirmininkė M. Meloni pranešė, kad pasikeitė Italijos pozicija dėl migracijos, ir pažymėjo, kad išorės sienų apsauga tapo pagrindiniu prioritetu.

Spalio 15 d. **Vengrijos vyriausybė paskelbė nacionalinę konsultacinę apklausą**, kurioje piliečių prašoma pritarti arba nesutikti su vyriausybės nepritartu **ES sankcijų politikai prieš Rusiją dėl jos invazijos į Ukrainą**. Premjeras Viktoras Orbanas dažnai priešinas sankcijoms.

METODOLOGIJA

Šiam tyrimui naudota metodika

Šioje 2022 m. rudens „Eurobarometro“ apklausoje, atliktoje 98.1 bangoje, naudojama Europos Parlamento Komunikacijos generalinio direktorato (Viešosios nuomonės stebėsenos skyriaus) užsakymu atliktų Eurobarometro tyrimų metodika. Tyrimą „Kantar Public“ atliko nuo 2022 m. spalio

21 <https://volitve.dvk-rs.si/vp2022/en/#/rezultati>

22 <https://www.thedanishparliament.dk/news/2022/election-result-2022>

23 <https://elezioni.interno.gov.it/camera/scrutini/20220925/scrutiniCI>

12 d. iki lapkričio 7 d. visose 27 ES valstybėse narėse. Iš viso įvyko 26 431 interviu. ES rezultatai buvo įvertinti atsižvelgiant į kiekvienos šalies gyventojų skaičių.

„Eurobarometro“ apklausos atliekamos tiesiogiai žmonių namuose arba prie jų slenksčio, nacionaline kalba. Visose šalyse buvo naudojama CAPI (Computer Assisted Personal Interviewing).

Danijoje ir Čekijoje kai kurie pokalbiai buvo surengti naudojant kompiuterinio vaizdo interviu (CAVI) metodą. Apklausėjas administruoja klausimą respondentui vaizdo įrašė, kuriame abi dalys gali matyti vienas kitą: interviu sąlygos yra labai panašios į akis į akį.

Įspūdžiai

Šioje apklausoje keli tendencijų klausimai lyginami su Europos Parlamento 2022 m. pavasario parlemetru iš „Eurobarometro“ bangos 97,3, atlikto 2022 m. balandžio-gegužės mėn. Dėl COVID-19 nebuvo įmanoma surengti tiesioginių pokalbių visose šalyse. Tuo metu Belgijoje, Čekijoje, Danijoje, Estijoje, Maltoje, Latvijoje, Nyderlanduose, Slovėnijoje, Suomijoje ir Švedijoje tiesioginis režimas buvo papildytas internetiniais pokalbiais.

Kai kurie kiti klausimai lyginami su Europos Parlamento 2021 m. rudens parlemetru iš „Eurobarometro“ bangos 96,2, atlikto 2021 m. lapkričio-gruodžio mėn. Tuo metu Belgijoje, Čekijoje, Danijoje, Maltoje, Slovėnijoje ir Suomijoje tiesioginis režimas buvo papildytas internetiniais pokalbiais. Latvijoje visi pokalbiai vyko internetu.

Šis režimo pakeitimas gali turėti įtakos rezultatams, visų pirma klausimams, susijusiems su spontaniškais pasirinkimais. Iš esmės šie kodai nerodomi atsakovui rodomame pirmame ekrane, o rodomi antrame ekrane tik tuo atveju, jei atsakovas nusprendžia nepasirinkti vieno iš iš pradžių paragintų elementų. Todėl internetinėje apklausoje dalyvaujantys asmenys spontaniškus atsakymus atrenka tik nežymiai.

Į tai svarbu atsižvelgti analizuojant evoliuciją.

Nepaisant to, nacionaliniai pokyčiai turi daug paaiškinimų, o kontekstiniai pokyčiai vaidina svarbų vaidmenį.

Remiantis ES bendrojo duomenų apsaugos reglamentu (BDAR), respondentų buvo klausama, ar jie sutiks, kad jiems būtų užduodami klausimai klausimais, kurie galėtų būti laikomi „jautriais“.

Pastaba: Šioje ataskaitoje ES šalys vadinamos oficialia santrumpa. Šioje ataskaitoje vartojamos santrumpas atitinka:

Belgija	BŪTI	Lietuva	LT
Bulgarija	BG	Liuksemburgas	LU
Čekija	CZ	Vengrija	HU
Danija	DK	Malta	MT
Vokietija	DE	Nyderlandai	NL
Estija	EE	Austrija	Į
Airija	IE	Lenkija	PL

Graikija	EL. PAŠTAS:	Portugalija	PT
Ispanija	ES	Rumunija	RO
Prancūzija	FR	Slovėnija	SI
Kroatija	HR	Slovakija	SK
Italija	TAI	Suomija	FI
Kipro Respublika	CY*	Švedija	SE
Latvija	LV		

Europos Sąjunga. 27 valstybių narių svertinis vidurkis ES 27

BE, FR, IT, LU, DE, AT, ES, PT, IE, NL, FI, EL, EE, SI, CY, MT, SK, LV, LT euro zona

BG, CZ, DK, HR, HU, PL, RO, SE ne euro zona

Kipras, kaip visuma, yra viena iš 27 Europos Sąjungos valstybių narių. Tačiau „acquis communautaire“ galiojimas sustabdytas šalies dalyje, kurios Kipro Respublikos vyriausybė nekontroliuoja. Dėl praktinių priežasčių „CY“ kategorijai ir 27 ES valstybių narių vidurkiui priskiriami tik Kipro Respublikos vyriausybės kontroliuojamoje šalies dalyje surengti pokalbiai.

I. IŠŠŪKIAI EUROPOS PILIEČIAMS

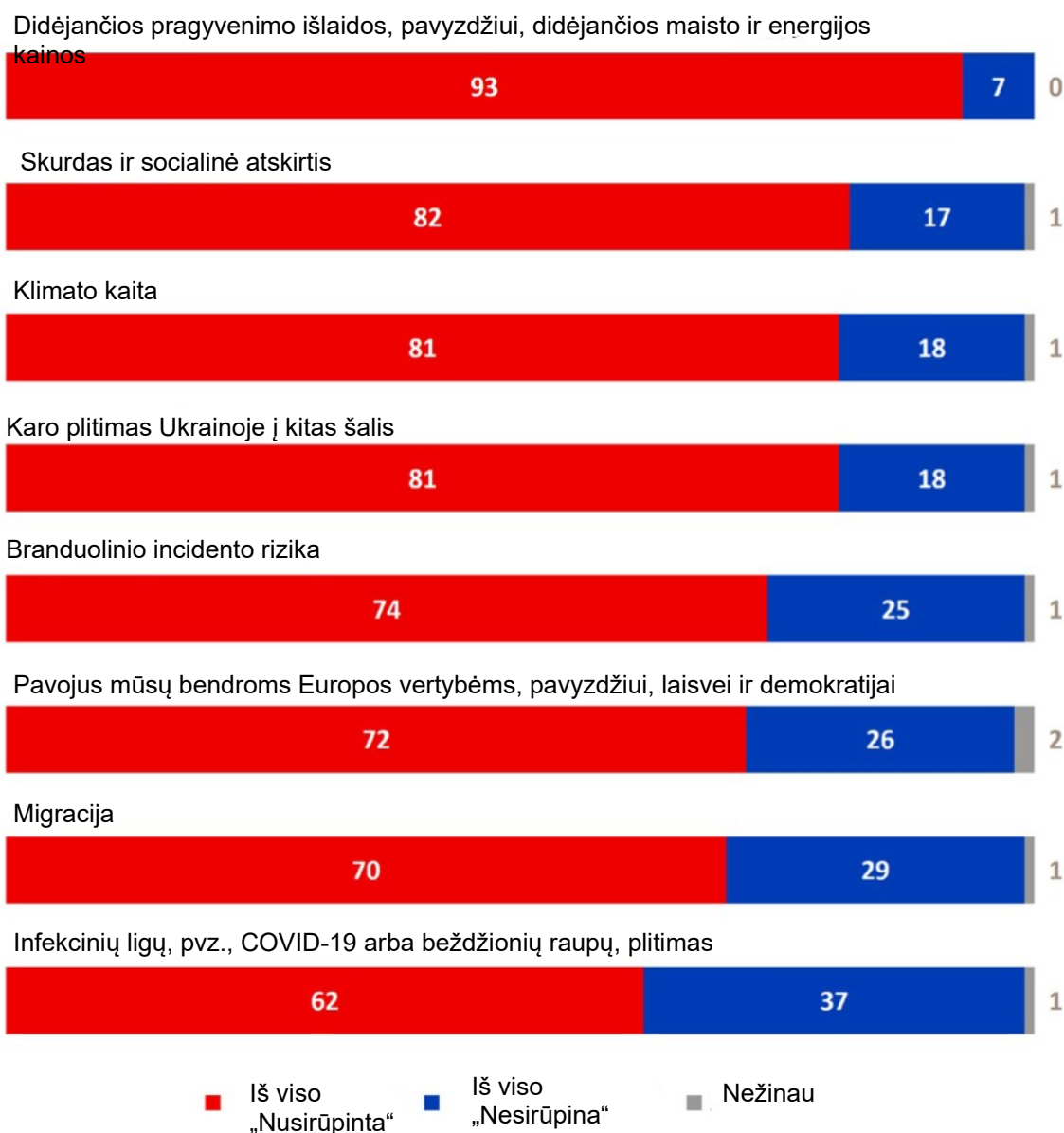
1.1 Dabartiniai piliečiams susirūpinimą keliantys klausimai

Pirmajame ataskaitos skyriuje nagrinėjami ES piliečiams susirūpinimą keliantys klausimai, taip pat jų požiūris į dabartinę padėtį ES, jų šalį ir jų gyvenimą. Tai rodo, kad yra daug problemų, kurios kelia nerimą europiečiams, visų pirma didėjančios pragyvenimo išlaidos, taip pat skurdas, klimato kaita ir karas prie ES sienos. Tai turi įtakos jų dabatinei padėčiai savo šalyje ir ES. Praėjusiais metais piliečių perspektyvos šiek tiek sutriko, tačiau, nepaisant to, kad jos buvo mažiau teigiamos nei prieš šešis mėnesius, požiūris išlieka atsparus, o optimizmas ES ateityje išlieka didelis.

Europos piliečiai sako, kad jie nerimauja dėl kelių skirtingų klausimų, o mažiausiai šeši iš dešimties sako, kad jie labai arba šiek tiek nerimauja dėl kiekvieno iš aštuonių klausimų, įtrauktų į šį klausimą.

Visų pirma respondentai nerimauja dėl didėjančių pragyvenimo išlaidų, pavyzdžiui, didėjančių

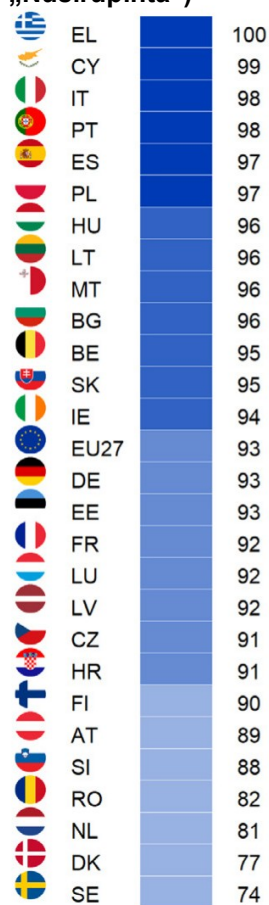
QA18 Koku mastu jūs šiuo metu nerimaujate, ar ne dėl kiekvieno iš šių klausimų jūsų gyvenime ir jūsų artimuosiuose? (PROC. – ES 27)

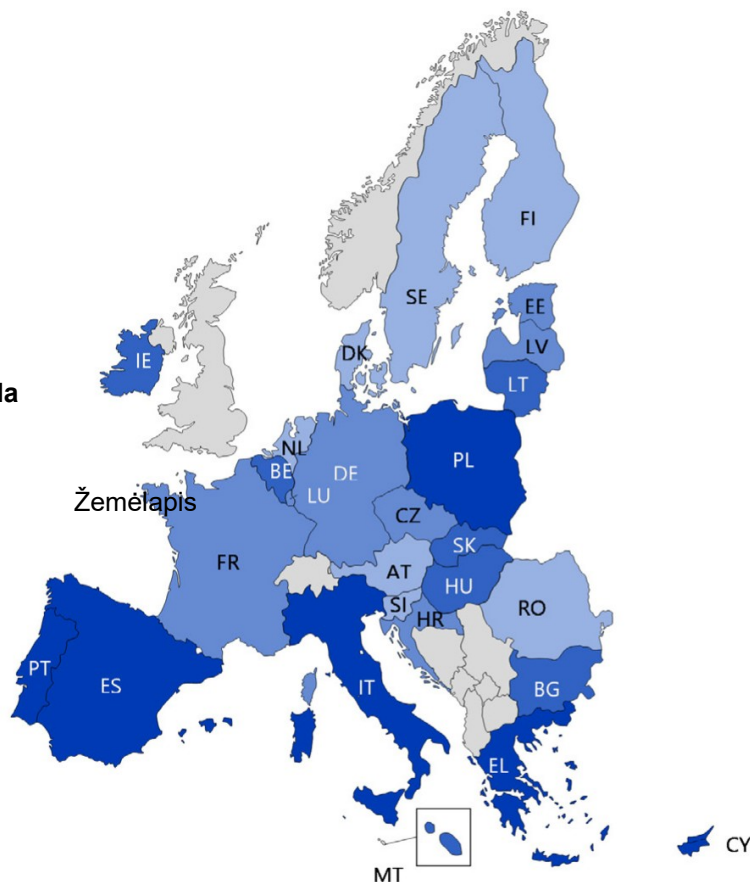
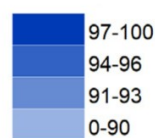
Valstybėse narėse plačiai nerimaujama dėl **skurdo ir socialinės atskirties**. Penkiose šalyse apie tai nerimauja daugiau kaip devyni iš dešimties respondentų: Graikija (97 %), Portugalija (95 %), Kipras (94 %), Ispanija (93 %) ir Italija (92 %). Be to, septyniose šalyse daugiau kaip pusė respondentų yra „labai susirūpinę“ – jiems vadovauja Portugalija (75 proc.), Graikija (74 proc.) ir Kipras (71 proc.).

QA18.4 Kokių mastu jūs šiuo metu nerimaujate, ar ne dėl kiekvieno iš šių klausimų jūsų gyvenime ir jūsų artimuosiuose? Didėjančios pragyvenimo išlaidos, pavyzdžiui, didėjančios maisto ir energijos kainos (proc. – iš viso „nerimo“);

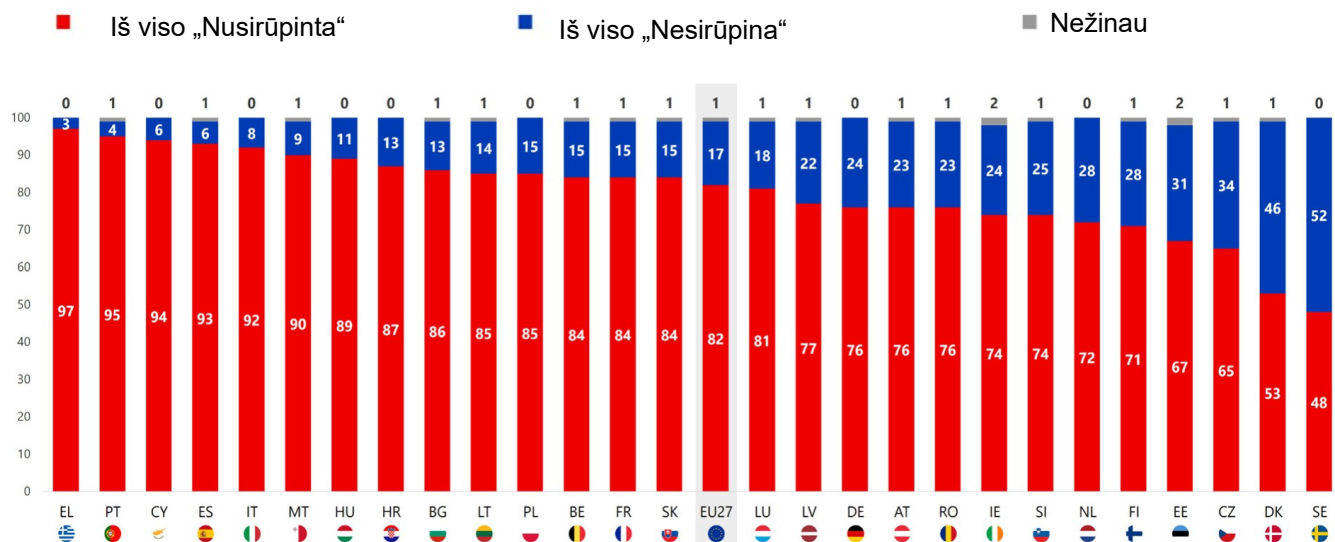
(Proc. – iš viso „Nusirūpinta“)

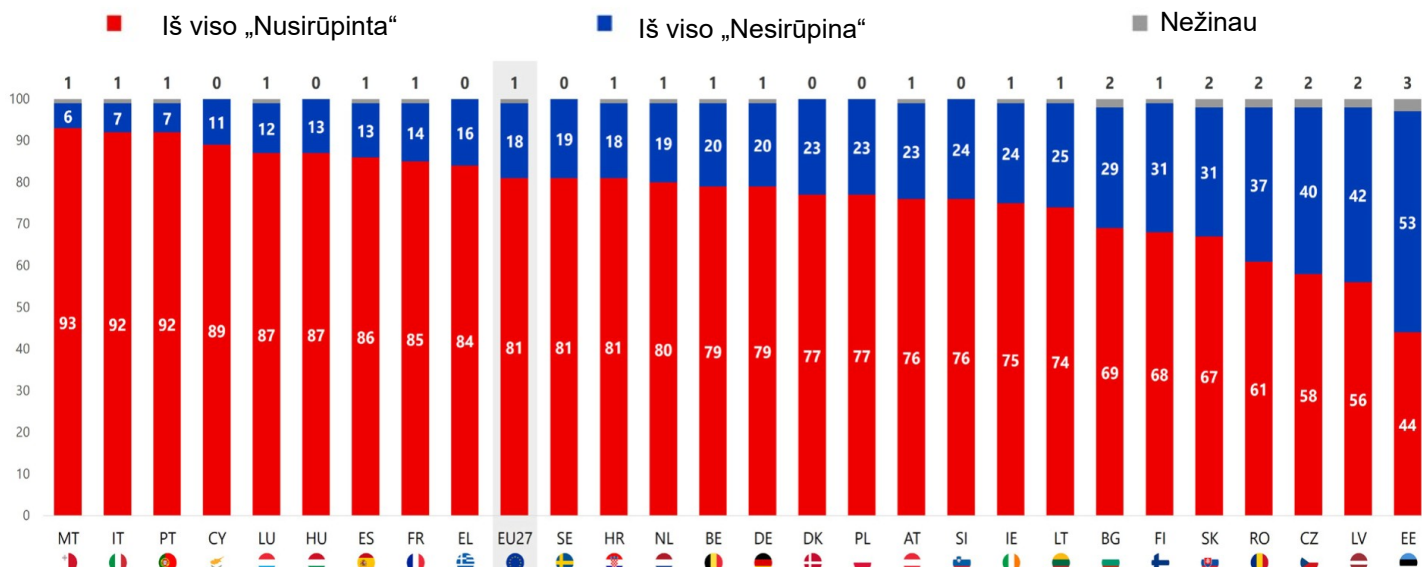
Žemėlapis

Priešingai, tai pasakytina apie mažiau nei pusę respondentų Švedijoje (48 %), o Danijoje (53 %), Čekijoje (65 %) ir Estijoje (67 %).

QA18.8 Kokių mastų jūs šiuo metu nerimaujate, ar ne dėl kiekvieno iš šių klausimų jūsų gyvenime ir jūsų artimuosiuose? (Proc. – skurdas ir socialinė atskirtis)

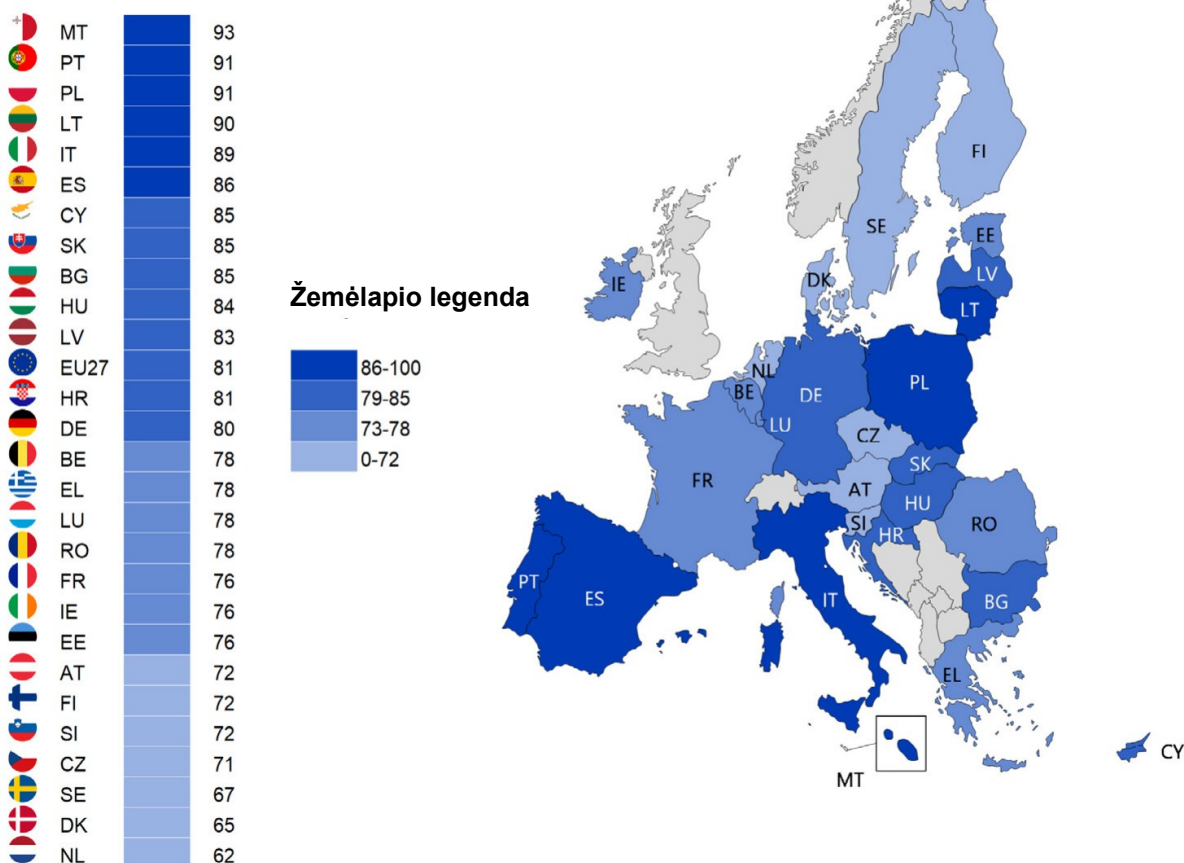
Apskritai 81 proc. ES piliečių teigia, kad yra susirūpinę dėl **klimato kaitos**. Tai pasakytina apie daugiau nei pusę respondentų beveik kiekvienoje šalyje, daugiausia Maltoje (93 proc.), Italijoje ir Portugalijoje (po 92 proc.). Išimtis yra Estija, kurioje mažiau nei pusė respondentų (44 proc.) yra susirūpinę dėl klimato kaitos. Didžiausia jų dalis yra Kipre (68 proc.), Maltoje (62 proc.), Prancūzijoje ir Portugalijoje (po 59 proc.).

QA18.1 Kokių mastų jūs šiuo metu nerimaujate, ar ne dėl kiekvieno iš šių klausimų jūsų gyvenime ir jūsų artimuosiuose? (Proc. – klimato kaita)

Mažiausiai šeši iš dešimties respondentų kiekvienoje šalyje sako, kad yra susirūpinę dėl **karo Ukrainoje išplitimo į kitas šalis**. Didžiausia dalis nustatyta Maltoje (93 proc.), Lenkijoje, Portugalijoje (po 91 proc.) ir Lietuvoje (90 proc.), o mažiausia – Nyderlanduose (62 proc.), Danijoje

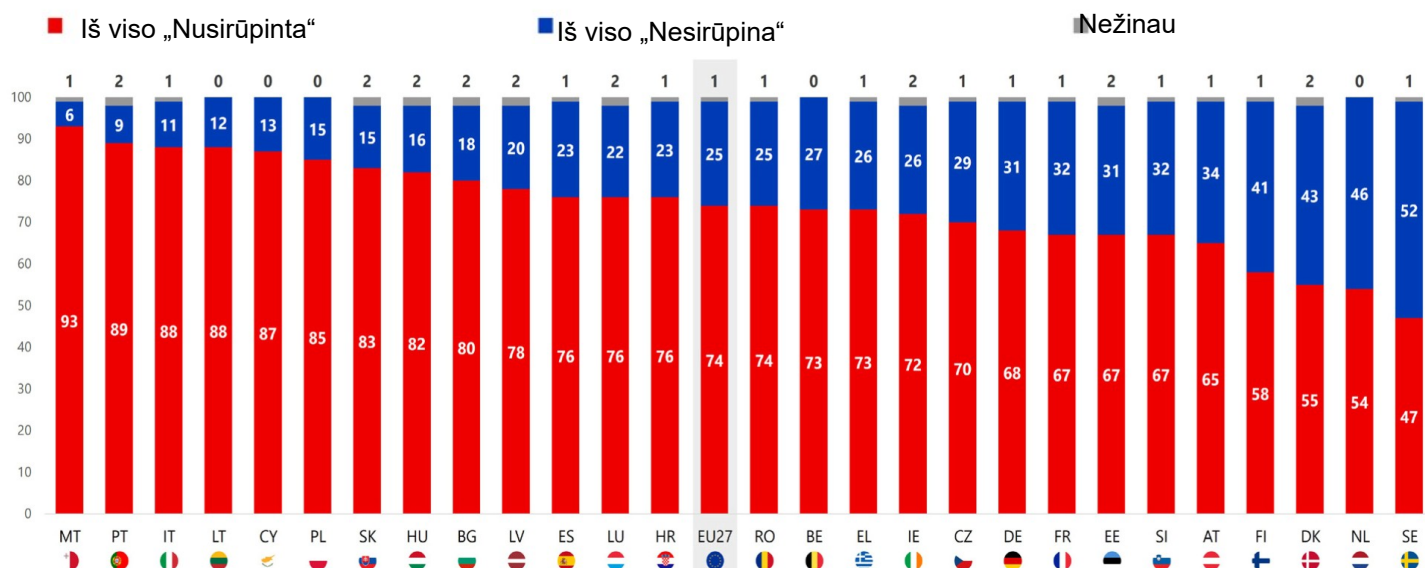
(65 proc.) ir Švedijoje (67 proc.). Labiausiai tikėtina, kad jie yra „labai susirūpinę“ dėl karo plitimo į kitas šalis Portugalijoje (66 %), Maltoje (63 %), Kipre (62 %) ir Latvijoje (60 %).

QA18.5 Kokių mastu jūs šiuo metu nerimaujate, ar ne dėl kiekvieno iš šių klausimų jūsų gyvenime ir jūsų artimuosiuose? Karo plitimas Ukrainoje į kitas šalis (% – iš viso „nuogąstavimų“)

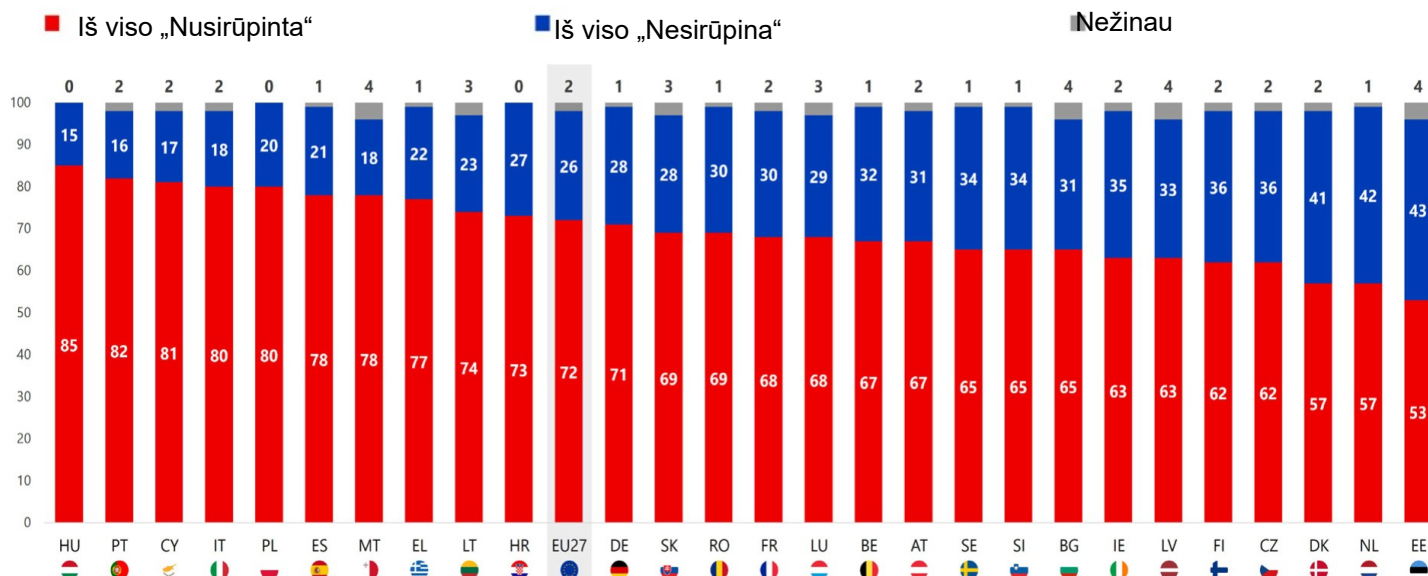
Labiausiai tikėtina, kad Maltosrespondentai nerimauja dėl **branduolinės avarijos rizikos** (93 proc.), po jos seka Portugalijoje (89 proc.), Italijoje ir Lietuvoje (po 88 proc.). Kipre net 70 proc. teigia, kad yra „labai susirūpinę“. Švedijoje mažiau nei pusė (47 proc.) nerimauja dėl branduolinės avarijos rizikos, o Nyderlanduose (54 proc.), Danijoje (55 proc.) ir Suomijoje (58 proc.) ši dalis yra palyginti nedidelė.

QA18.3 Kokių mastu jūs šiuo metu nerimaujate, ar ne dėl kiekvieno iš šių klausimų jūsų gyvenime ir jūsų artimuosiuose? (Proc. – branduolinio incidento rizika)

Daugiau nei pusė respondentų kiekvienoje šalyje sako, kad yra susirūpinę dėl **rizikos mūsų bendroms Europos vertybėms, pavyzdžiui, laisvei ir demokratijai**. Mažiausiai aštuoni iš dešimties teigia, kad nerimauja Vengrijoje (85 proc.), Portugalijoje (82 proc.), Kipre (81 proc.), Italijoje ir Lenkijoje (po 80 proc.), o mažiausia – Estijoje (53 proc.), Danijoje ir Nyderlanduose (po 57 proc.).

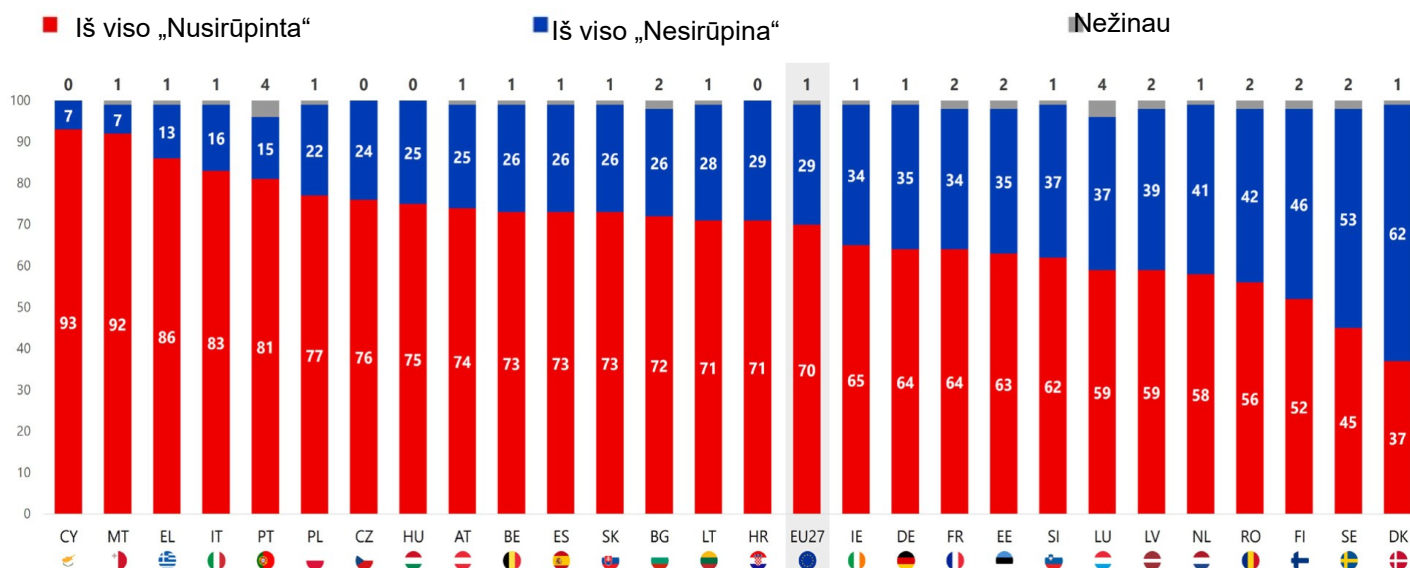
QA18.7 Kokių mastu jūs šiuo metu nerimaujate, ar ne dėl kiekvieno iš šių klausimų jūsų gyvenime ir jūsų artimuosiuose? (Proc. – rizika mūsų bendroms Europos vertybėms, pvz., laisvei ir demokratijai)

Valstybėse narėse labai skiriasi respondentų, kurie teigia, kad yra susirūpinę dėl **migracijos**, dalis. Šis rodiklis didžiausias Kipre (93 proc.), Maltoje (92 proc.), Graikijoje (86 proc.), Italijoje (83 proc.) ir Portugalijoje (81 proc.). Iš tiesų daugiau nei pusė respondentų „labai nerimauja“ dėl migracijos Kipre (80 proc.), Maltoje (58 proc.) ir Graikijoje (53 proc.).

Tačiau mažiau nei pusė respondentų nerimauja dėl migracijos Danijoje (37 proc.) ir Švedijoje (45 proc.).

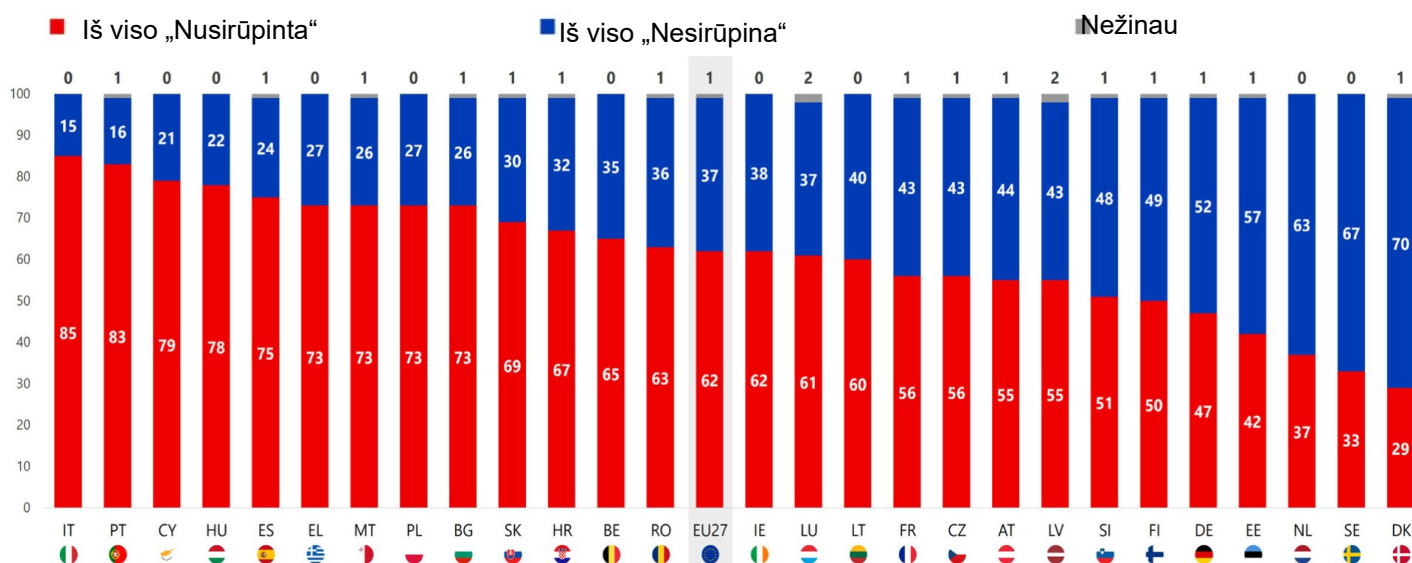
QA18.2 Kokių mastu jūs šiuo metu nerimaujate, ar ne dėl kiekvieno iš šių klausimų jūsų gyvenime ir jūsų artimuosiuose? (Proc. – migracija)

Valstybėse narėse labai skiriasi respondentų, kurie teigia, kad yra susirūpinę dėl **infekcinių ligų, pvz., COVID-19 ar beždžionių raupų, plitimo**. Tai didžiausia Italijoje (85 proc.), Portugalijoje (83 proc.), Kipre (79 proc.) ir Vengrijoje (78 proc.). Priešingai, mažiau nei pusė respondentų Danijoje (29 proc.), Švedijoje (33 proc.), Nyderlanduose (37 proc.), Estijoje (42 proc.) ir Vokietijoje (47 proc.).

Socialinė ir demografinė analizė rodo, kad dauguma klausimų moterys yra labiau susirūpinusios nei vyrai. Pavyzdžiui, 78 proc. moterų nerimauja dėl branduolinės avarijos rizikos, palyginti su 69 proc. vyrų. Taip pat yra akivaizdžių skirtumų, susijusių su karo plitimu Ukrainoje į kitas šalis (84 %, palyginti su 78 %), infekcinių ligų plitimu (67 %, palyginti su 59 %), rizika mūsų bendroms Europos vertybėms (75 %, palyginti su 69 %) ir skurdu bei socialine atskirtimi (84 %, palyginti su 79 %).

QA18.6 Kokių mastu jūs šiuo metu nerimaujate, ar ne dėl kiekvieno iš šių klausimų jūsų gyvenime ir jūsų artimuosiuose? (Proc. – infekcinių ligų, pvz., COVID-19 arba beždžionių raupų, plitimas)

Daugeliu atvejų vyresnio amžiaus žmonės yra labiau susirūpinę nei jaunesni žmonės. Didžiausias skirtumas yra susijęs su migracija: tarp 55 metų ir vyresnių žmonių 74 proc. yra susirūpinę dėl migracijos, tačiau ši dalis nuolat mažėja iki 61 proc. 15–24 m. amžiaus asmenų. Yra dvi išimtys šiam bendram modeliui. Jaunesni žmonės yra šiek tiek labiau susirūpinę dėl klimato kaitos (84 % 15–24 metų amžiaus žmonių, palyginti su 81 % vyresnio amžiaus asmenų), o visos amžiaus grupės taip pat nerimauja dėl didėjančių pragyvenimo išlaidų.

Respondentai, kurie baigė mokslus anksčiau, yra labiau linkę nerimauti dėl daugumos problemų. Tai aiškiai matyti kalbant apie infekcinių ligų plitimą. Tarp tų, kurie baigė mokslus būdami 15 metų ar mažiau, 76 % yra susirūpinę dėl šio klausimo, palyginti su 66 % tų, kurie baigė mokslus 16–19 metų ir 56 % tų, kurie paliko 20 metų ar vyresni. Panašus modelis taip pat taikomas karo plitimui Ukrainoje į kitas šalis, skurdui ir socialinei atskirčiai, migracijai ir branduolinės avarijos rizikai.

Respondentai, kurie retai arba niekada susiduria su sunkumais apmokėti sąskaitas, yra mažiau linkę nerimauti dėl kelių problemų. Pavyzdžiui, 78 proc. yra susirūpinę dėl skurdo ir socialinės atskirties, palyginti su 88 proc. tų, kuriems kartais sunku apmokėti sąskaitas, ir 91 proc., kurie dažniausiai patiria sunkumų. Tas pats pasakytina ir apie nerimą dėl migracijos, pavojų mūsų bendroms Europos vertybėms, karo plitimą Ukrainoje į kitas šalis ir infekcinių ligų plitimą.

Jei respondentai turi teigiamą Europos Parlamento įvaizdį, jie labiau nerimauja dėl klimato kaitos nei tie, kurių Europos Parlamento įvaizdis yra neigiamas (88 %, palyginti su 71 %). Tas pats modelis mažiau taikomas Ukrainos karo plitimui į kitas šalis (82 proc., palyginti su 77 proc.) ir infekcinių ligų plitimui (65 proc., palyginti su 59 proc.). Priešingai, asmenys, turintys teigiamą Europos Parlamento įvaizdį, mažiau linkę nerimauti dėl migracijos (67 proc., palyginti su 76 proc. tų, kurių Europos Parlamento įvaizdis neigiamas). Galiausiai piliečiai, kurie yra labiau susirūpinę skurdu ir socialine atskirtimi bei pragyvenimo išlaidomis, labiau linkę norėti, kad EP atliktų svarbesnį vaidmenį.

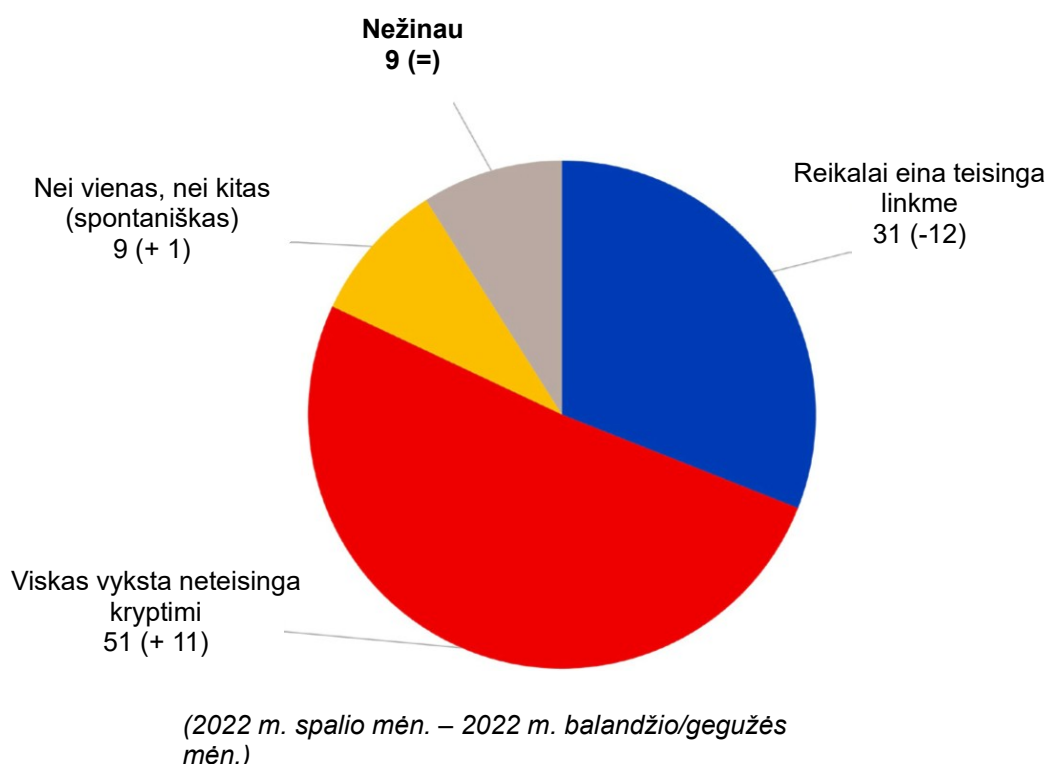
QA18 Kokių mastu jūs šiuo metu nerimaujate, ar ne dėl kiekvieno iš šių klausimų jūsų gyvenime ir jūsų artimuosiuose? (PROC. – ES 27)

	Klimato kaita	Migracija	Branduoli nio incidento rizika	Didėjančios pragyvenimo išlaidos, pavyzdžiui, didėjančios maisto ir energijos kainos	Karo plitimas Ukrainoje ir kitas šalis	Infekcinių ligų, pvz., COVID-19 arba beždžionių raupų, plitimas	Pavojus mūsų bendroms Europos vertybėms, pavyzdžiui, laisvei ir demokratijai	Skurdas ir socialinė atskirtis
ES 27	81	70	74	93	81	62	72	82
Lytis								
Vyras	80	68	69	92	78	59	69	79
Moteris	82	71	78	94	84	67	75	84
Amžius								
15–24	84	61	66	93	76	57	66	77
25–39	81	66	70	93	78	57	71	81
40–54	81	70	74	93	81	61	74	83
55+	81	74	77	94	84	68	73	83
Švietimas (pabaiga)								
15–	81	77	81	96	88	76	75	89
16–19	79	73	76	94	82	66	74	84
20+	83	65	69	90	78	56	70	77
Vis dar studijuoja	85	59	65	92	76	55	65	79
Sunkumai apmokėti sąskaitas								
Didžiąją laiko dalį	77	75	80	96	86	66	75	91
Laikas nuo laiko	83	75	79	95	84	71	78	88
Beveik niekada	81	65	69	91	78	58	69	78
Europos Parlamento įvaizdis								
Teigiamas	88	67	74	92	82	65	74	82
Neutralus	80	69	73	93	81	62	70	82
Neigiamas	71	76	73	94	77	59	74	84
Europos Parlamento vaidmuo								
Svarbiau	87	68	76	93	83	66	75	84
Mažiau svarbu	71	74	72	91	78	58	70	80
Jokių pokyčių	81	68	73	94	79	59	64	78

1.2 Požiūris į ateitį

Kaip aprašyta ankstesniame skirsnyje, piliečiai yra susirūpinę įvairiais aktualiais klausimais. Todėl nenuostabu, kad nuo 2022 m. balandžio-gegužės mėn. **sumažėjo piliečių, manančių, kad reikalai vyksta teisinga kryptimi**. Maždaug trys iš dešimties (31 proc.) teigiamai vertina ES kryptį, t. y. sumažėjo 12 procentinių punktų. Proporcija, kuri mano, kad viskas vyksta neteisinga kryptimi, padidėjo 11 procentinių punktų iki 51 %. Šie pokyčiai pakeitė teigiamą pokytį nuo 2021 m. lapkričio-gruodžio mėn. iki 2022 m. balandžio-gegužės mėn., todėl dabar padėtis panaši į prieš metus.

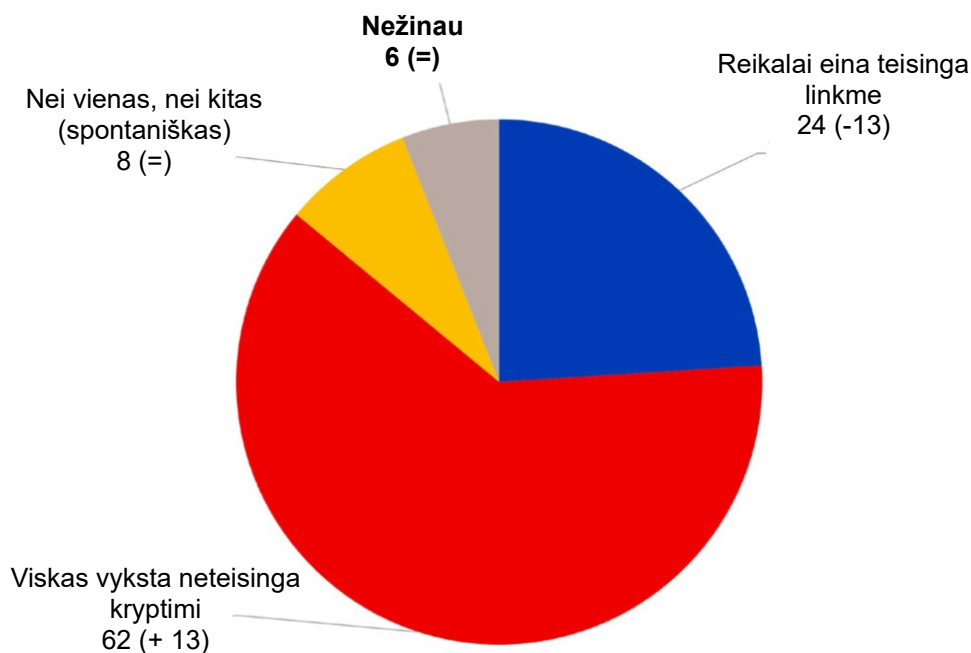
D73.2 – Šiuo metu, ar galėtumėte pasakyti, kad apskritai viskas vyksta teisinga kryptimi arba neteisinga kryptimi,...? Europos Sąjunga (proc. – ES 27)

Piliečiai taip pat mažiau optimistiškai žiūri į tai, **kokia kryptimi eina jų šalis**. Maždaug vienas iš keturių (24 proc., -13 proc. punktų nuo 2022 m. balandžio-gegužės mėn.) mano, kad jų šalis eina teisinga kryptimi. Aiški dauguma (62 proc.) dabar mano, kad viskas vyksta neteisinga kryptimi, 13 procentinių punktų daugiau nei 2022 m. balandžio-gegužės mėn. ir didžiausia kada nors užfiksuota dalis.

Apskritai respondentai teigiamiau vertina ES, o ne savo šalies kryptį (31 proc., palyginti su 24 proc.), ir toliau laikosi ilgesnės trukmės tendencijos.

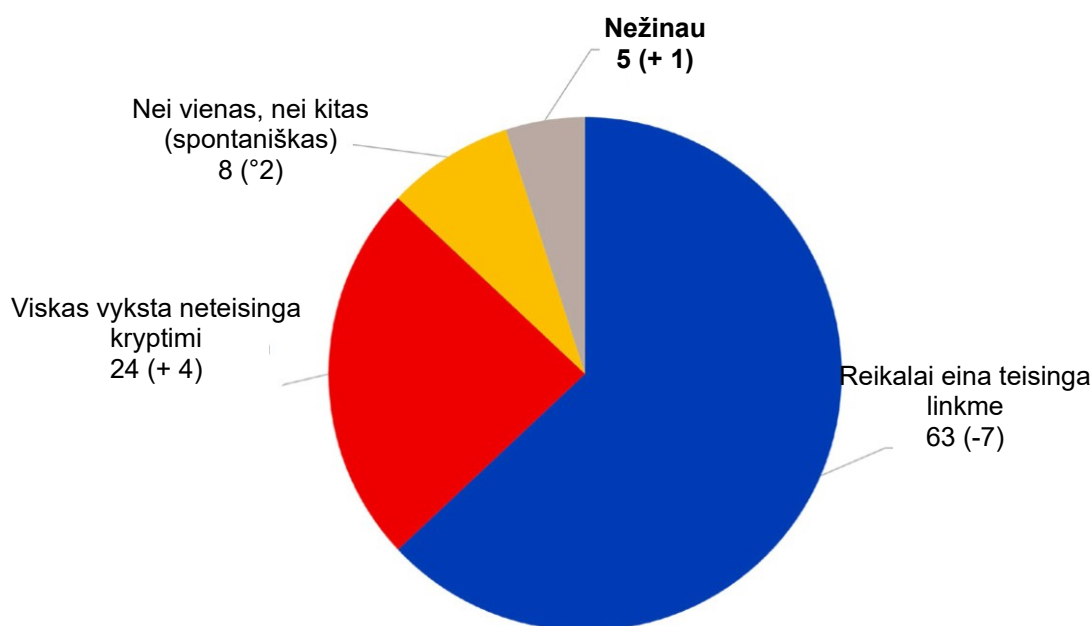
D73.1 – Šiuo metu, ar galėtumėte pasakyti, kad apskritai viskas vyksta teisinga kryptimi ar neteisinga kryptimi,...? (MŪSŲ ŠALIS) (PROC. – ES 27)

(2022 m. spalio mėn. – 2022 m. balandžio/gegužės mėn.)

Piliečiai yra labiau teigiami, kai vertina **savo gyvenimą asmeniškai**, nors per pastaruosius šešis mėnesius nuomonės apie šią priemonę taip pat tapo labiau neigiamos. Daugiau nei šeši iš dešimties (63 proc.) mano, kad jų asmeniniame gyvenime viskas vyksta teisinga kryptimi (-7 pp nuo 2022 m. balandžio-gegužės mėn.), o 24 proc. (+ 4 pp) sako, kad viskas vyksta neteisinga kryptimi.

D73.4- Šiuo metu, ar galėtumėte pasakyti, kad apskritai viskas vyksta teisinga kryptimi arba neteisinga kryptimi,...? Jūsų gyvenimas asmeniškai (proc. – ES 27)

(2022 m. spalio mėn. – 2022 m. balandžio/gegužės mėn.)

Tik trijose valstybėse narėse dauguma respondentų mano, kad **jų šalyje viskas vyksta teisinga linkme**: Liuksemburgas, Malta (po 65 proc.) ir Airija (46 proc.). Likusiose 24 šalyse dauguma mano, kad jų šalyje viskas vyksta neteisinga kryptimi, o šis požiūris labiausiai paplitęs Slovakijoje, Ispanijoje (po 72 proc.), Kroatijoje (71 proc.), Prancūzijoje ir Lenkijoje (po 70 proc.).

Visose 27 ES valstybėse narėse nuo 2022 m. balandžio-gegužės mėn. respondentai tapo mažiau optimistiški, nors Graikijoje ir Kroatijoje šis sumažėjimas yra nedidelis (mažiau nei 3 procentiniais punktais). Keturiuose šalyse, manančių, kad viskas vyksta teisinga kryptimi, jų šalyje sumažėjo daugiau kaip 20 procentinių punktų: Danija (29 proc., -31 proc. punktas), Portugalija (30 proc., 25 proc. punktai), Estija (29 proc., 22 proc. punktai) ir Belgija (24 proc., 21 proc. p. p.).²⁴

Dėl šių pokyčių neigiamas požiūris dabar yra daugumos nuomonė Danijoje, Vokietijoje, Estijoje, Latvijoje, Lietuvoje, Portugalijoje, Slovėnijoje ir Suomijoje.

D73.1 Šiuo metu, ar galėtumėte pasakyti, kad apskritai viskas vyksta teisinga kryptimi arba neteisinga kryptimi,...? (MŪSŲ ŠALIS) (%)

ES 27 HR EL MT I BG LU SK TAI CY LV ES RO SI CZ FR PL LT NL DE IE HU FI SE BŪT EE PT DK
PAŠ
TAS

²⁴ Ataskaitoje pokytis nuo ankstesnės bangos laikomas teigiamu arba neigiamu, jei jis yra ± 3 procentinių punktų ar didesnis. Mažiau nei 3 procentinių punktų pokytis laikomas pastoviu arba nekintančiu.

	2022 m. spalio/apkričio mėn.	24	21	211	65	37	15	65	18	25	16	37	18	24	34	32	17	19	28	24	29	46	26	27	26	24	29	30	29
Reikalai eina teisinga linkme	Δ 2022 m. balandžio/ gegužės mėn.	V13	V1	V2	V3	V4	V5	V5	V6	V7	V7	V8	V10	V10	V10	V12	V12	V13	V17	V17	V19	V19	V20	V20	V20	V21	V22	V25	V31
Viskas vyksta neteisinga kryptimi	2022 m. spalio/apkričio mėn.	62	71	68	13	43	65	19	72	62	64	41	72	68	39	61	70	70	50	65	53	36	68	59	63	65	46	43	48
	Δ 2022 m. balandžio/ gegužės mėn.	13	2	4	V1	2	■5	*3	10	*7	14	1.	12	10	2	*11	18	15	20	17	18	15	19 M.	16	14	17	20	20	20
Nei vienas, nei kitas (spontaniškas)	2022 m. spalio/apkričio mėn.	8	3	9	18	16	8	12	4	5	16	13	7	3	20	4	7	4	16	10	12.	9	4	7	7	6	12	11	18
	Δ 2022 m. balandžio/ gegužės mėn.	=	V1	V2	*3	2	V2	2	V4	V3	V6	■5	V2	I.I.	*6	2	V2	=	V3	1.	1.	■5	1.	=	*3	2	V3	=	*9
Nežinau	2022 m. spalio/apkričio mėn.	6	5	3	4	4	12	4	6	8	4	9	3	5	7	3	6	7	6	1	6	9	2	7	4	5	13	16	5
	Δ 2022 m. balandžio/ gegužės mėn.	=	=	=	1.	=	2	=	=	*3	V1	2	=	V1	2	V1	V4	V2	=	V1	=	V1	=	4	*3	2	■5	■5	2

Penkiose šalyse dauguma respondentų mano, kad **ES reikalai vyksta teisinga linkme**: Malta (65 proc.), Liuksemburgas, Airija (po 48 proc.), Latvija (47 proc.) ir Lietuva (40 proc.). Nuomonė suskirstyta į Portugaliją (35 % teisinga kryptimi, palyginti su 35 % neteisinga kryptimi). Kitose 21 šalyje respondantai labiausiai linkę sakyti, kad ES reikalai vyksta neteisinga kryptimi, ir tai ypač pasakytina apie Graikiją, Belgiją (po 62 proc.) ir Ispaniją (60 proc.).

Maltoje nuo 2022 m. balandžio-gegužės mėn. padidėjo optimizmas, kad reikalai vyksta teisinga kryptimi (65 proc., + 3 procentiniais punktais). Tačiau optimizmas sumažėjo 23 valstybėse narėse, visų pirma Danijoje (31 %, -26 pp), Portugalijoje (35 %, -23 pp), Estijoje (29 %, -21 pp) ir Belgijoje (25 %, -20 pp). Kitose trijose šalyse rezultatai išliko stabilūs.

Dėl šių pokyčių daugumos nuomonė yra Bulgarijoje, Danijoje, Vokietijoje, Estijoje, Nyderlanduose, Lenkijoje, Portugalijoje, Slovėnijoje, Suomijoje ir Švedijoje.

D73.2 Šiuo metu, ar galėtumėte pasakyti, kad apskritai viskas vyksta teisinga kryptimi arba neteisinga kryptimi,...? Europos Sąjunga (%)

		ES 27	MT	BG	EL. PAŠTAS:	T	SK	LU	RO	HR	CY	ES	TAI	CZ	PL	L▼	FR	HU	SI	LT	NL	DE	IE	FL	SE	BOT	EE	PT	DK
Reikalai eina teisinga linkme	2022 m. spalio/lapkričio mėn.	31	55	35	24	36	26	48	30	30	19	25	31	36	40	47	23	33	34	40	37	31	48	15	35	25	29	35	31
	Δ 2022 m. balandžio/ gegužės mėn.	▼12	*3	▼1	▼1	▼2	▼3	▼4	▼6	▼7	▼7	▼8	▼8	▼9	▼10	▼11	▼12	▼12	▼14	▼15	▼16	▼17	▼17	▼19	▼19	▼20	▼21	▼23	▼26
Viskas vyksta neteisinga kryptimi	2022 m. spalio/lapkričio mėn.	51	9	38	62	45	55	32	50	55	56	60	55	55	42	26	59	58	35	30	44	48	31	55	43	62	37	35	49
	Δ 2022 m. balandžio/ gegužės mėn.	*11	▼5	2	■5	=	*3	■5	*6	4	*9	*9	10	10	*7	2	18	12	4	15	*9	15	12	12	■5	15	17	16	12
Nei vienas, nei kitas (spontaniškai)	2022 m. spalio/lapkričio mėn.	9	14	8	10	14	6	15	4	6	19	9	5	5	7	10	6	5	21	19	13	13	9	7	10	6	11	12	21
	Δ 2022 m. balandžio/ gegužės mėn.	1.	=	▼1	▼3	1.	▼4	1.	=	=	▼2	▼1	▼3	2	1.	*3	▼2	1.	*6	1.	*6	=	4	*3	■5	2	▼2	2	*11
Nežinau	2022 m. spalio/lapkričio mėn.	9	12	18	14	5	13	5	8	9	6	6	9	4	11	17	12	4	11	11	6	8	11	13	12	7	23	1B"	8
	Δ 2022 m. balandžio/ gegužės mėn.	=	2	=	▼1	1.	L4	▼2	=	*3	=	=	1.	▼2	=	*6	▼4	▼1	4	▼1	1.	1.	1.	4	8	*3	*6	■5	*3

Kiekvienoje valstybėje narėje dauguma respondentų mano, kad jų asmeniniame gyvenime viskas vyksta teisinga linkme. Labiausiai tikėtina, kad respondantai tai sakys Liuksemburge (82 proc.), Airijoje ir Švedijoje (po 80 proc.), o mažiau nei pusė mano, kad jų gyvenimas vyksta teisinga kryptimi Portugalijoje (46 proc.), Lenkijoje (47 proc.) ir Rumunijoje (49 proc.).

Dviejose šalyse nuo 2022 m. balandžio-gegužės mėn. padidėjo optimizmas, kad viskas vyksta teisinga respondentų asmeninio gyvenimo kryptimi: Slovakija (60 %, + 4 procentiniais punktais) ir Austrija (71 %, + 3 procentiniai punktai). 23 šalyse sumažėjo dalis, kuri mano, kad jų gyvenimas vyksta teisinga kryptimi, o šešiose šalyse sumažėjo daugiau nei 10 procentinių punktų: Portugalija (46 %, – 19 procentinių punktų), Belgija (54 %, -18 pp), Lenkija (46 %, -17 pp), Vengrija (50 %, -13 pp), Suomija (62 %, -12 pp) ir Malta (76 %, -12 pp). Pokyčių nebuvo nei Graikijoje, nei Švedijoje.

D73.4 – Šiuo metu, ar galėtumėte pasakyti, kad apskritai viskas vyksta teisinga kryptimi arba neteisinga kryptimi,...? (% – jūsų gyvenimas asmeniškai)

		ES 27	SK	I	EL. PAŠTAS:	SE	BG	HR	CY	LT	DE	ES	LV	LU	RO	SI	CZ	EE	NL	DK	IE	FR	TAI	MT	FI	HU	PL	BUT	PT
Reikalai eina teisinga linkme	2022 m. spalio/lapkričio mėn.	63	60	71	70	80	53	52	68	72	76	67	73	82	49	79	71	71	77	75	80	61	50	76	62	50	47	54	46
	Δ 2022 m. balandžio/ gegužės mėn.	V7	A4	A3	=	V2	V3	V3	V3	V3	V4	V5	V5	V5	V5	V5	V6	V6	V6	V7	V7	V7	V7	V12	V12	V13	V17	V18	V19
Viskas vyksta neteisinga kryptimi	2022 m. spalio/lapkričio mėn.	24	23	13	16	10	17	34	13	11	13	23	12	7	40	9	22	11	11	12	9	26	36	5	15	41	36	35	28
	Δ 2022 m. balandžio/ gegužės mėn.	A4	V5	V4	V3	V3	=	A3	A2	A3	A2	A4	=	A3	A3	V1	A6	A4	A2	A1	A4	A7	A5	A3	V1	A11	A11	A13	A9
Nei vienas, nei	2022 m.	8	11	14	11	8	13	8	16	15	9	8	8	9	5	9	3	8	10	11	6	8	8	16	14	6	7	5	12

kitas (spontaniškas)	spalio/lapk ričio mėn.																												
	Δ 2022 m. balandžio/ gegužės mėn.	A2	V1	A2	A2	A4	V2	=	A1	V1	A3	A2	A2	A3	A2	A4	=	V1	A3	A5	A2	A1	=	A9	A8	A1	A4	A2	A4
Nežinau	2022 m. spalio/lapk ričio mėn.	5	6	2	3	2	17	6	3	4	2	2	7	2	6	3	4	10	2	2	5	5	6	3	9	3	10	6	14
	Δ 2022 m. balandžio/ gegužės mėn.	A1	A2	V1	A1	A1	A5	=	=	A1	V1	V1	A3	V1	=	A2	=	A3	A1	A1	A1	V1	A2	=	A5	A1	A2	A3	A6

Socialinės ir demografinės analizės rezultatai rodo, kad respondentai, kurie ilgiau pasiliko švietimo sistemoje, ir mažiau finansinių sunkumų turintys respondentai dažniau sako, kad ES reikalai eina teisinga linkme. Konkrečiai kalbant, respondentai, kurie baigė mokslus būdami 20 metų ar vyresni, dažniau sako, kad reikalai vyksta **teisinga kryptimi ES** (36 proc.), palyginti su tais, kurie baigė mokslus iki 15 metų (22 proc.). Respondentai, kurie niekada arba beveik niekada nesusiduria su sąskaitų apmokėjimu, labiau linkę manyti, kad viskas vyksta teisinga kryptimi (35 proc.), nei tie, kurie dažniausiai patiria sunkumų (16 proc.).

Taip pat yra skirtumų pagal amžiaus grupes. 15–24 m. amžiaus asmenys yra vienintelė grupė, kuri vienodai vertina teigiamą ir neigiamą požiūrį į tai, kaip reikalai vyksta ES (abu – 39 proc.). Priešingai, 40–54 metų amžiaus žmonės yra dvigubai labiau linkę sakyti, kad ES reikalai vyksta neteisinga linkme (56 proc.), palyginti su tuo, kad jie eina teisinga kryptimi (28 proc.).

Kalbant apie socialines ir profesines grupes, vadovai labiausiai linkę pasakyti, kad reikalai vyksta teisinga kryptimi ES lygmeniu (40 proc.), o bedarbiai respondentai ir namų ruošos darbuotojai mažiausiai linkę sakyti, kad viskas vyksta teisinga kryptimi (abiems atvejais – 21 proc.).

Galiausiai respondentai, kurie vadovaujasi Europos politika, labiau linkę manyti, kad ES reikalai eina teisinga kryptimi (37 proc.), nei tie, kurie to nedaro (23 proc.).

D73.2 – Šiuo metu, ar galėtumėte pasakyti, kad apskritai viskas vyksta teisinga kryptimi arba neteisinga kryptimi,...? Europos Sąjunga (%)

	Reikalai eina teisinga linkme	Viskas vyksta neteisinga kryptimi	Nei vienas, nei kitas (spontaniškas)	Nežinau
ES 27	31	51		9
Amžius				
15–24	39	39		13
25–39	33	53		6
40–54	28	56		8
55+	29	51		10
Švietimas (pabaiga)				
15–	22	58		12
16–19	29	55		8
20+	36	46		8
Vis dar studijuoja	39	41		11
Socialinė-profesinė kategorija				
Savarankiškai dirbantys asmenys	32	51		8
Vadybininkai	40	43		6
Kiti balti apykaklės	35	51		6
Rankiniai darbininkai	27	57		8

Namų šeimininkai	21	61	6	12
Bedarbiai	21	62	8	9
Išėjęs į pensiją	28	50	10	12
Studentai	39	41	9	11
Sunkumai apmokėti sąskaitas				
Didžiąją laiko dalį	16	71	5	8
Laikas nuo laiko	27	58	7	8
Beveik niekada/niekada	35	45	10	10
Sekite Europos politiką				
Sekite	37	47	10	6
Nesekti	23	56	8	13

Socialinės ir demografinės analizės rezultatai rodo, kad skirtumai nacionaliniu lygmeniu yra mažesni nei ES lygmeniu. Pavyzdžiui, išvados pagal amžiaus grupes yra panašios į respondentų, manančių, kad **jų šalyje viskas vyksta teisinga kryptimi**.

Šiek tiek skiriasi išsilavinimo lygis: tie, kurie baigė mokslus būdami 20 metų ar vyresni, linkę sakyti, kad viskas vyksta teisinga kryptimi savo šalyje (27 proc.), palyginti su tais, kurie baigė mokslus iki 15 metų (20 proc.). Iš socialinių ir profesinių grupių vadovai labiausiai linkę sakyti, kad reikalai vyksta teisinga kryptimi nacionaliniu lygmeniu (30 proc.), bedarbiai respondentai (18 proc.), namų ruošos darbuotojai ir darbininkai (abu 19 proc.) mažiausiai linkę tai pasakyti.

Akivaizdus skirtumas, susijęs su finansiniais sunkumais. Respondentai, kurie niekada arba beveik niekada nesusiduria su sąskaitų apmokėjimu, labiau linkę manyti, kad jų šalyje viskas vyksta teisinga kryptimi (28 proc.), nei tie, kurie dažniausiai patiria sunkumų apmokėti sąskaitas (13 proc.).

Požiūris į padėtį nacionaliniu ir ES lygmenimis yra susijęs. 61 proc. žmonių, manančių, kad reikalai vyksta teisinga linkme ES lygmeniu, taip pat mano, kad jų šalyje viskas vyksta gerai. Priešingai, 90 proc. žmonių, kurie neigiamai vertina dalykus ES lygmeniu, taip pat mano, kad padėtis nacionaliniu lygmeniu eina netinkama linkme.

D73.1 Šiuo metu, ar galėtumėte pasakyti, kad apskritai viskas vyksta teisinga kryptimi arba neteisinga kryptimi,...? (MŪSŲ ŠALIS) (PROC. – ES)

	Reikalai eina teisinga linkme	Viskas vyksta neteisinga kryptimi	Nei vienas, nei kitas (spontaniškas)	Nežinau
ES 27	24	62	8	6
Amžius				
15–24	27	57	8	8
25–39	24	65	7	4
40–54	22	66	7	5
55+	25	60	8	7
Švietimas (pabaiga)				
15–	20	67	6	7
16–19	23	65	7	5
20+	27	59	9	5
Vis dar studijuoja	27	56	8	9
Socialinė-profesinė kategorija				
Savarankiškai dirbantys asmenys	25	62	8	5

Vadybininkai	30	56	10	4
Kiti balti apykaklės	25	64	7	4
Rankiniai darbininkai	19	70	6	5
Namų šeimininkai	19	69	6	6
Bedarbiai	18	71	6	5
Išėjęs į pensiją	26	58	8	8
Studentai	27	56	8	9
Sunkumai apmokėti sąskaitas				
Didžiąją laiko dalį	13	79	4	4
Laikas nuo laiko	20	69	6	5
Beveik niekada/niekada	28	57	9	6
ES reikalai vyksta...				
Teisinga kryptis	61	33	4	2
Neteisinga kryptis	8	90	1	1
Taip pat	7	29	61	3

Socialinėje ir demografinėje analizėje jaunesni respondentai dažniau sako, kad **jų gyvenime viskas vyksta teisinga kryptimi**. Ši dalis svyruoja nuo 73 % tarp 15–24 metų amžiaus žmonių iki 59 % tarp 55 metų ir vyresnių.

Vėlgi, yra skirtumų pagal išsilavinimo lygį ir finansinę padėtį. Tie, kurie baigė mokslus, yra labiau linkę pasakyti, kad viskas vyksta teisinga linkme asmeniškai (71 %) tie, kurie paliko 16–19 metų amžiaus (59 %) arba 15 ar mažiau (49 %). Respondentai, kurie niekada arba beveik niekada nesusiduria su sąskaitų apmokėjimu, labiau linkę manyti, kad jų gyvenime viskas vyksta teisinga kryptimi (74 proc.), nei tie, kurie dažniausiai susiduria su sunkumais (32 proc.).

Iš socialinių ir profesinių grupių vadovai labiausiai linkę pasakyti, kad dalykai savo gyvenime vyksta teisinga linkme (76 proc.), o tarp bedarbių respondentų – mažiausia (38 proc.).

D73.4 Šiuo metu, ar galėtumėte pasakyti, kad apskritai viskas vyksta teisinga kryptimi arba neteisinga kryptimi,...? Jūsų gyvenimas asmeniškai (ES proc.)

	Reikalai eina teisinga linkme	Viskas vyksta neteisinga kryptimi	Nei vienas, nei kitas (spontaniškas)	Nežinau
ES 27	63	24		5
Amžius				
15–24	73	17		3
25–39	65	25		4
40–54	60	27		5
55+	59	25		6
Švietimas (pabaiga)				
15–	49	35		6
16–19	59	28		5
20+	71	17		4
Vis dar studijuoja	76	15		3
Socialinė-profesinė kategorija				
Savarankiškai dirbantys asmenys	68	20		4

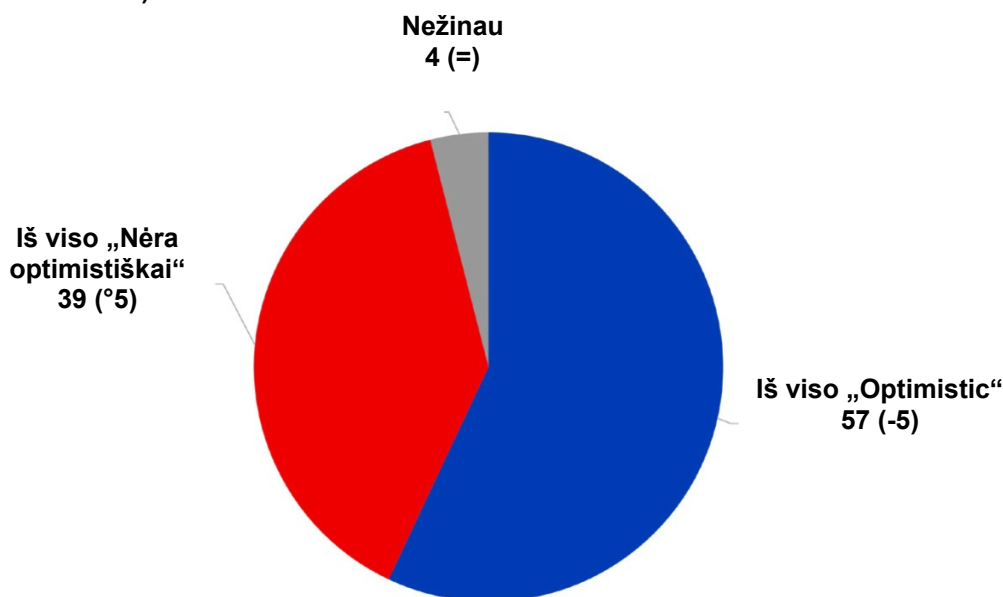
Vadybininkai	76	14	7	3
Kiti balti apykaklės	68	21	7	4
Rankiniai darbininkai	57	31	7	5
Namų šeimininkai	47	38	11	4
Bedarbiai	38	44	12	6
Išėjęs į pensiją	60	24	10	6
Studentai	76	15	6	3
Sunkumai apmokėti sąskaitas				
Didžiąją laiko dalį	32	54	9	5
Laikas nuo laiko	49	35	10	6
Beveik niekada/niekada	74	15	7	4

Atsižvelgiant į tai, kad per pastaruosius šešis mėnesius sumažėjo žmonių, kurie mano, kad reikalai vyksta teisinga kryptimi ES, nenuostabu, kad optimizmas ES ateityje taip pat sumažėjo. Tačiau **dauguma Europos piliečių vis dar optimistiškai nusiteikę.**

Šiek tiek mažiau nei šeši iš dešimties europiečių (57 %, -5 procentiniais punktais nuo 2022 m. balandžio-gegužės mėn.) teigia, kad jie optimistiškai vertina ES ateitį, o 39 % (+ 5 procentiniai punktai) yra pesimistiniai.

Optimizmas dėl ES ateities tebėra palyginti aukštas, palyginti su pastarųjų dešimties metų nustatytais faktais. Tačiau naujausi rezultatai rodo, kad nuo 2022 m. balandžio-gegužės mėn. optimizmas sumažėjo ir tai yra nuolatinio nuosmukio nuo 2020 m. dalis, sutampanti su COVID-19 pandemijos pradžia.

SD22 Ar galėtumėte pasakyti, kad esate labai optimistiškas, gana optimistiškas, gana pesimistinis ar labai pesimistinis dėl ES ateities? (PROC. – ES 27)

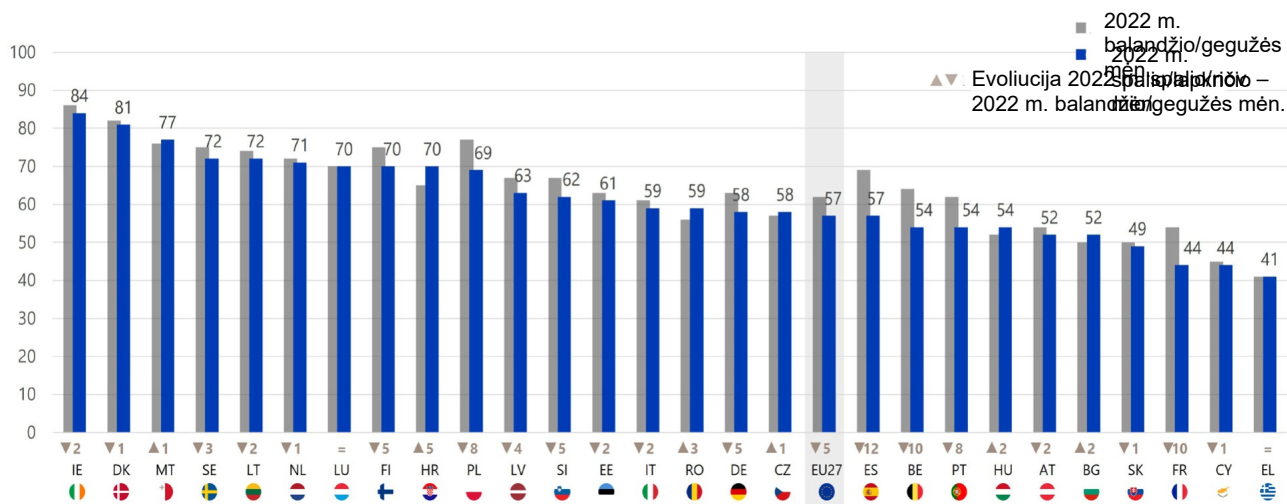
(2022 m. spalio mėn. – 2022 m. balandžio/gegužės mėn.)

Dauguma respondentų kiekvienoje valstybėje narėje, išskyrus Graikiją, Kiprą ir Prancūziją, teigia optimistiškai vertinantys ES ateitį. Bent trys ketvirtadaliai respondentų taip mano Airijoje (84 proc.), Danijoje (81 proc.) ir Maltoje (77 proc.).

Graikijoje 41 proc. yra optimistiški, o 56 proc. – pesimistiškai vertina ES ateitį. Kipre 44 proc. yra optimistiški, 53 proc. – pesimistiniai, o Prancūzijoje – 44 proc. optimistiški, 51 proc. – pesimistiniai.

Kroatijoje (70 %, + 5 procentiniais punktais) ir Rumunijoje (59 %, + 3 procentiniais punktais) padidėjo optimizmas dėl ES ateities. Tačiau jis sumažėjo 10 šalių: didžiausias sumažėjimas užfiksuotas Ispanijoje (57 %, -12 proc. punktai), Belgijoje (54 %, -10 procentinių punktų) ir Prancūzijoje (44 %, -10 procentinių punktų). 15 valstybių narių rezultatai išliko stabilūs.

Dėl šių pokyčių optimizmas tapo mažumos nuomone Prancūzijoje.

SD22 Ar galėtumėte pasakyti, kad esate labai optimistiškas, gana optimistiškas, gana pesimistinis ar labai pesimistinis dėl ES ateities? (Proc. – optimistiškai)

Socialinė ir demografinė analizė rodo tam tikrus optimizmo dėl ES ateities skirtumus. 15–24 m. amžiaus asmenys (64 proc.) labiau linkę optimistiškai vertinti ES ateitį, ypač palyginti su vyresniais nei 55 m. amžiaus asmenimis (55 proc.). Analizė taip pat rodo, kad kuo ilgiau respondentas toliau mokėsi, tuo didesnė tikimybė, kad jis bus optimistiškas: 65 proc. asmenų, įgijusių 20 metų ir vyresnių išsilavinimą, teigiamai vertina ES ateitį, palyginti su 45 proc., kurie baigė 15 metų ar jaunesnius mokslus.

Labiausiai tikėtina, kad tarp socialinių ir profesinių grupių vadovai (70 proc.) ir studentai (67 proc.) bus optimistiškiausi, ypač palyginti su namų ūkio darbuotojais ir bedarbiais (po 45 proc.). Respondentai, kurie retai arba niekada patiria sunkumų apmokėti sąskaitas (63 proc.), yra daug optimistiškesni nei tie, kurie dažniausiai patiria sunkumų (34 proc.).

Respondentai, turintys teigiamą ES įvaizdį (85 proc.), labiau linkę optimistiškai vertinti savo ateitį nei tie, kurių požiūris į ES yra neutralus (43 proc.) arba neigiamas (9 proc.). Europos politiką besilaikantys respondentai (66 proc.) taip pat labiau linkę optimistiškai vertinti ES ateitį nei tie, kurie tokių naujienų nesilaiko (47 proc.).

SD22 Ar galėtumėte pasakyti, kad esate labai optimistiškas, gana optimistiškas, gana pesimistinis ar labai pesimistinis dėl ES ateities? (PROC. – ES)

	Iš viso „Optimistic“	Iš viso „Non optimistiškas“	Nežinau
ES 27	57	39	4
Amžius			
15–24	64	31	5
25–39	59	38	3
40–54	58	40	2
55+	55	40	5
Švietimas (pabaiga)			
15–	45	49	6
16–19	55	41	4

2022 M. RUDUO | EB 98.1

20+	65	32	3
Vis dar studijuoja	67	29	4
Socialinė-profesinė kategorija			
Savarankiškai dirbantys asmenys	58	38	4
Vadybininkai	70	28	2
Kiti balti apykaklės	63	35	2
Rankiniai darbininkai	54	43	3
Namų šeimininkai	45	49	6
Bedarbiai	45	49	6
Išėjęs į pensiją	54	40	6
Studentai	67	29	4
Sunkumai apmokėti sąskaitas			
Didžiąją laiko dalį	34	61	5
Laikas nuo laiko	53	43	4
Beveik niekada/niekada	63	33	4
ES įvaizdis			
Iš viso „teigiamas“	85	13	2
Neutralus	43	50	7
Iš viso „neigiamas“	9	89	2
Sekite Europos politiką			
Sekite	66	32	2
Nesekti	47	46	7

II. DIDĖJANČIOS PRAGYVENIMO IŠLAIDOS

Ankstesniame skyriuje pabrėžiama, kad didėjančios pragyvenimo išlaidos yra didžiausias dabartinis Europos piliečių rūpestis. Tikėtina, kad taip yra dėl didėjančios infliacijos ir atspindi neseniai atliktos standartinės „Eurobarometro“ apklausos (EB97) išvadas, kurios parodė, kad per pastaruosius dvejus metus labai išaugo pragyvenimo išlaidos, kaip susirūpinimą kelianti sritis. Šiame skyriuje šis klausimas nagrinėjamas atidžiau, nagrinėjant dabartinę namų ūkių finansinę padėtį ir tai, kaip jų gyvenimo lygį paveikė tokie pasauliniai įvykiai kaip COVID-19 pandemija ir karas Ukrainoje. Tada skyriuje įvertinami lūkesčiai dėl gyvenimo sąlygų ir ekonominės padėties per metus.

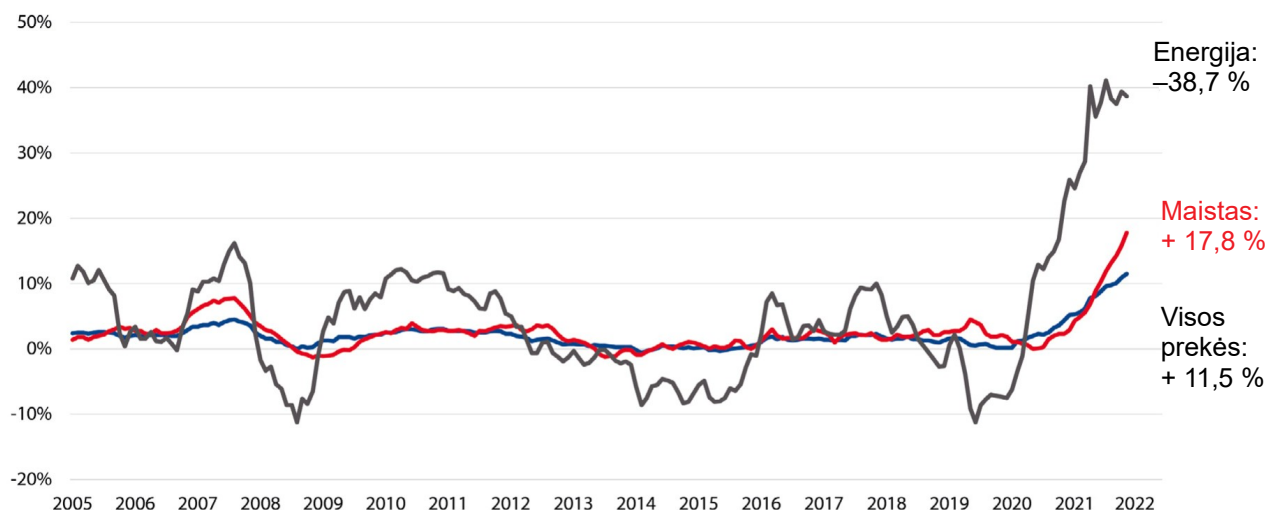
Nors augančios pragyvenimo išlaidos jau kurį laiką kelia susirūpinimą, pagrindinis šiame pranešime pastebimas pokytis yra tai, kad ateities lūkesčiai tapo daug pesimistiškesni. Jei europiečių gyvenimo lygis jausumažėjo, jie daugiausia tikisi, kad kitąmet jį pamatys. Taip pat labai padidėjo dalis, kuri tikisi, kad jų pačių gyvenimo sąlygos ir jų nacionalinės ekonomikos padėtis per metus bus blogesnės.

Šiame skyriuje taip pat įvertinamas pasitenkinimas priemonėmis, kurių imtasi siekiant spręsti didėjančių pragyvenimo išlaidų problemą. Atsižvelgiant į piliečių išreikštą susirūpinimą dėl didėjančių pragyvenimo išlaidų, nenuostabu, kad daugelis kritiškai vertina priemones, kurių imamasi šiam klausimui spręsti tiek nacionaliniu, tiek ES lygmeniu.

Tai, kaip namų ūkiai valdo finansiškai, yra labai svarbus klausimas savaime, tačiau jis taip pat turi įtakos kitiems klausimams. Kaip matysime visame pranešime, respondentų finansinė padėtis yra viena iš pagrindinių socialinių ir demografinių ypatybių, turinčių įtakos požiūriui įvairiais klausimais, įskaitant požiūrį į ES ir Europos Parlamentą ir į balsavimą Europos Parlamento rinkimuose.

Eurostato duomenys aiškiai rodo, kad dėl pandemijos infliacija pradėjo didėti ir dėl karo Ukrainoje dar labiau padidėjo. Tai ypač pasakytina apie energijos kainas, kurios, palyginti su praėjusiais metais tuo pačiu metu, pakilo daugiau kaip 35 punktais. Dėl to labai nukentėjo europiečių gyvenimo padėtis.

Infliacija Europos Sąjungoje

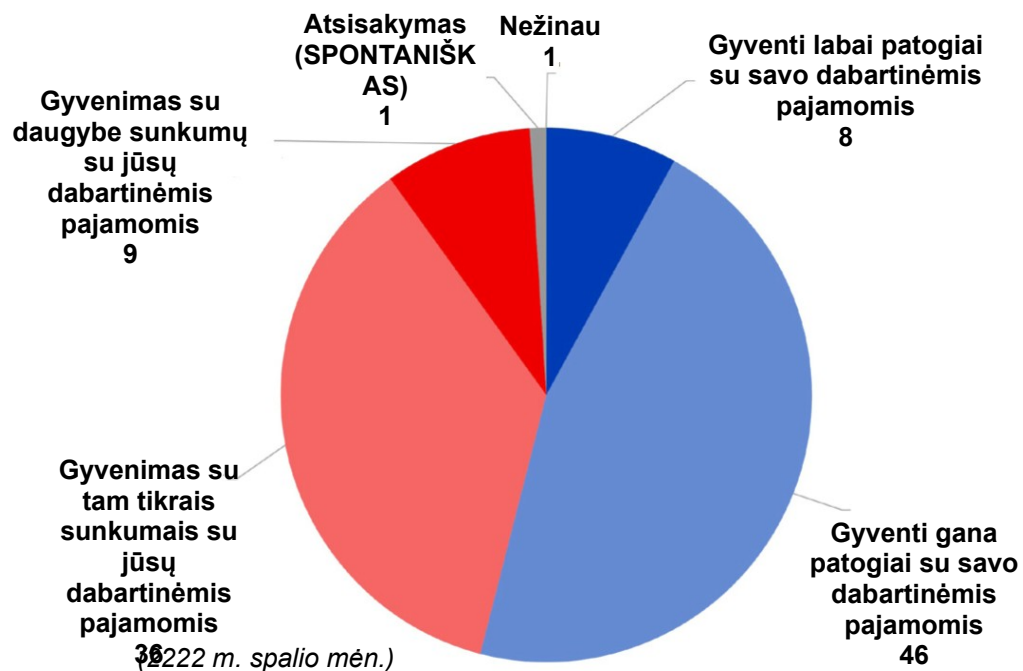
Eurostat: HICP - monthly data (annual rate of change)

URL: https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/PRC_HICP_MANR__custom_4056416/default/table [Data retrieved 06 December 2022]

2.1 ES namų ūkių finansinė padėtis

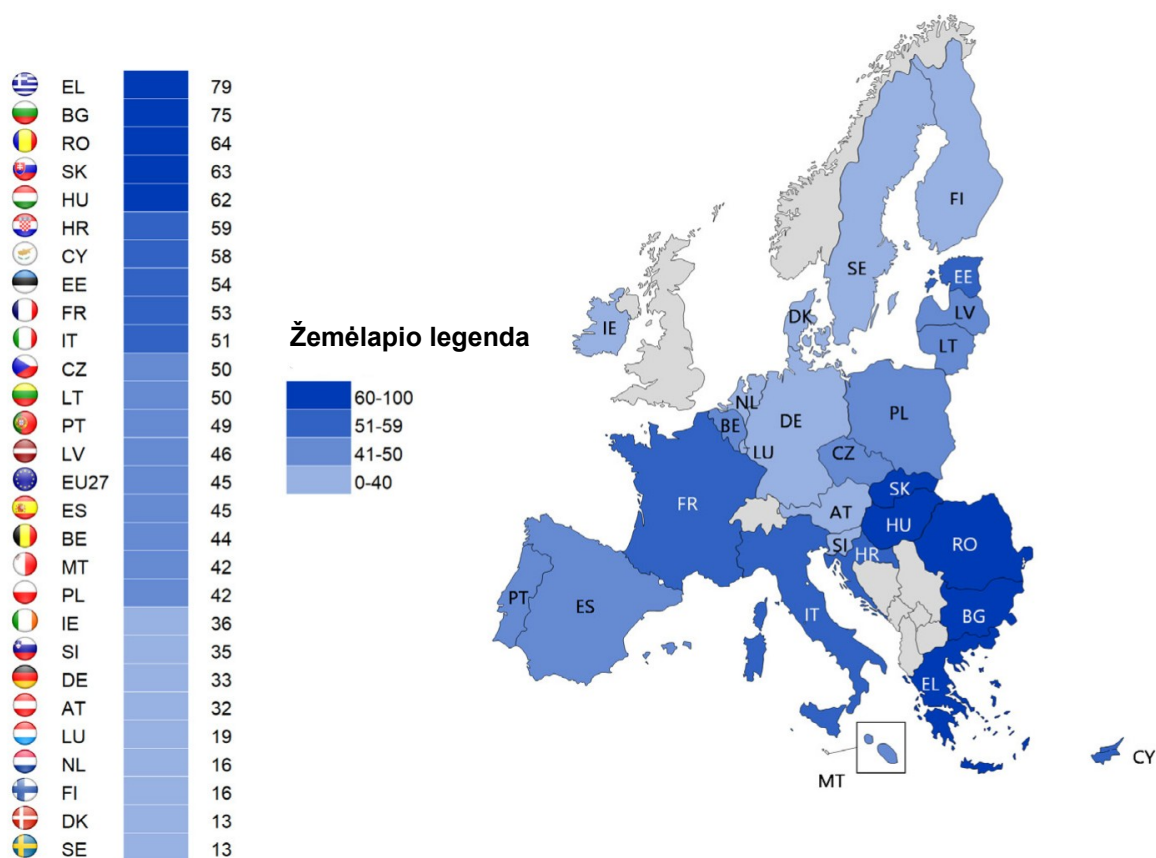
Vertinant jų finansines pajamas, Europos piliečiai labai skiriasi tarp **patogiai gyvenančių** ir **sunkumų patiriančių** asmenų. Šiek tiek daugiau nei pusė (54 proc.) teigia, kad jie gyvena patogiai, iš jų 8 proc. gyvena „labai patogiai“, o 46 proc. – „patogiai“. Priešingai, 45 % teigia, kad jie gyvena su sunkumais, įskaitant 36 %, kurie susiduria su „tam tikrais sunkumais“, o 9 % – su „daug sunkumų“.

QA16 Galvodami apie savo namų ūkio pajamas, kaip apibūdintumėte savo dabartinę situaciją? (PROC. – ES 27)

Tarp šalių yra didelių skirtumų. 16 valstybių narių dauguma respondentų teigia, kad jie gyvena patogiai. Didžiausia dalis yra Švedijoje (87 proc.), Danijoje (86 proc.), Suomijoje (84 proc.), Nyderlanduose (82 proc.) ir Liuksemburge (80 proc.). Tačiau vienuolikoje šalių dauguma teigia, kad gyvena su sunkumais. Respondentai dažniausiai taip sako Graikijoje (79 proc.) ir Bulgarijoje (75 proc.), Rumunijoje (64 proc.), Slovakijoje (63 proc.) ir Vengrijoje (62 proc.).

QA16 Galvodami apie savo namų ūkio pajamas, kaip apibūdintumėte savo dabartinę situaciją? (Proc. – „gyvenimas su sunkumais“)

Remiantis socialine ir demografinė analize, vyrai dažniau nei moterys teigia, kad jie patogiai gyvena su savo dabartinėmis pajamomis (57 %, palyginti su 51 %). Nėra aiškaus skirtumo pagal amžių.

Yra didelis skirtumas tarp išsilavinimo lygio. Respondentai, kurie baigė mokslus būdami 20 metų ar vyresni, daug dažniau teigia, kad gyvena patogiai (69 proc.), palyginti su 16–19 metų (47 proc.) arba 15 metų ar jaunesnio amžiaus (39 proc.) išvykusiais asmenimis. Taip pat yra daug skirtumų pagal socialinę ir profesinę kategoriją: dalis, kuri teigia, kad jie gyvena patogiai, svyruoja nuo 79 % vadovų iki 22 % bedarbių.

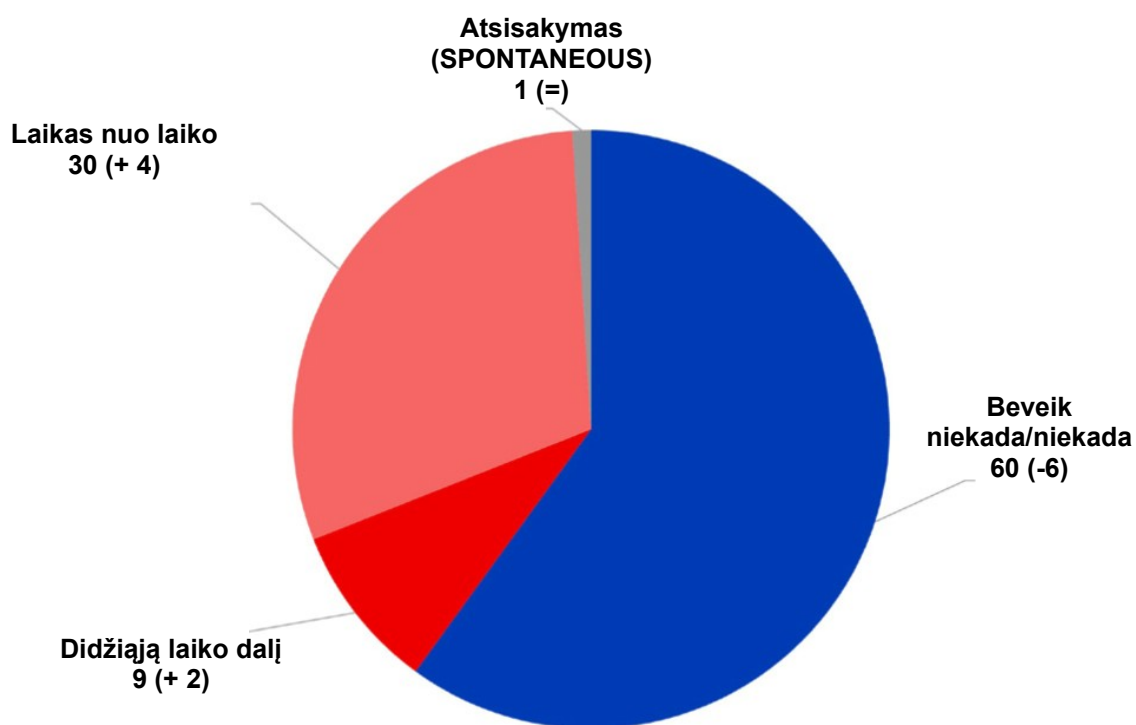
QA16 Galvodami apie savo namų ūkio pajamas, kaip apibūdintumėte savo dabartinę situaciją? (ES PROC.)

	Iš viso „Gyventi patogiai“	Iš viso „Gyvenimas su sunkumais“	Nežinau
ES 27	54	45	0
Lytis			
Vyras	57	41	1

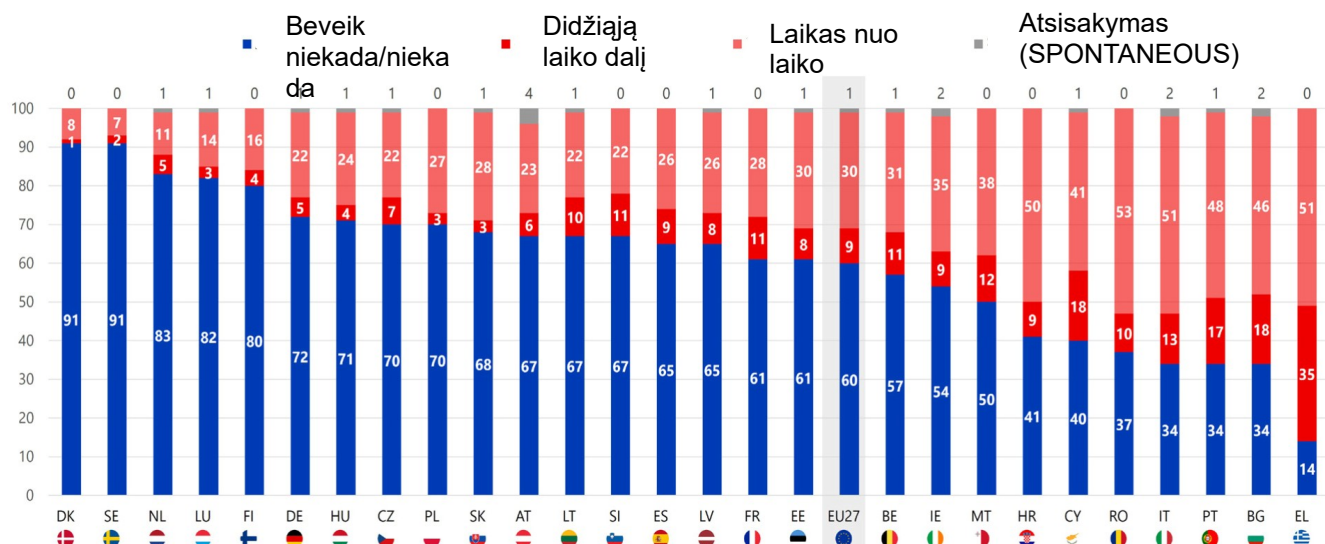
Motėris	51	48	0
Amžius			
15–24	55	41	3
25–39	55	44	0
40–54	52	47	0
55+	55	44	0
Švietimas (pabaiga)			
15–	39	61	0
16–19	47	52	0
20+	69	30	0
Vis dar studijuoja	56	39	3
Socialinė-profesinė kategorija			
Savarankiškai dirbantys asmenys	65	34	0
Vadybininkai	79	20	0
Kiti balti apykaklės	57	42	0
Rankiniai darbininkai	45	54	0
Namų šeimininkai	35	64	0
Bedarbiai	22	77	0
Išėjęs į pensiją	54	46	0
Studentai	56	39	3

Maždaug vienas iš dešimties europiečių (9 proc.) teigia, kad per pastaruosius dvylika mėnesių jiems buvo **sunku apmokėti sąskaitas** didžiąją laiko dalį. Trys iš dešimties (30 proc.) teigia, kad kartais patiria sunkumų, o šeši iš dešimties (60 proc.) – niekada arba beveik niekada.

D60 Per pastaruosius dvylika mėnesių, ar galėtumėte pasakyti, kad jums buvo sunku apmokėti sąskaitas mėnesio pabaigoje...? (PROC. – ES 27)

(2022 m. spalio mėn. – 2022 m. balandžio/gegužės mėn.)

D60 Per pastaruosius dvylika mėnesių, ar galėtumėte pasakyti, kad jums buvo sunku apmokėti sąskaitas mėnesio pabaigoje...? (%)

Socialinės ir demografinės analizės metu respondentai, kurie baigė savo išsilavinimą anksti, yra daug labiau linkę pasakyti, kad jie turi sunkumų apmokėti sąskaitas didžiąją laiko dalį. Ši dalis yra 16 proc. tų, kurie baigė mokslus būdami 15 metų ar jaunesni, palyginti su 5 proc. tų, kurie baigė mokslus būdami 20 metų ar vyresni. Taip pat yra daug skirtumų pagal socialinę-profesinę kategoriją. Dauguma vadovų (3 proc.) yra mažiausi (3 proc.) ir mažiau nei viena iš dešimties grupių, tačiau daug didesnė tarp bedarbių (31 proc.) ir namų ruošos darbuotojų (20 proc.). Rezultatai yra panašūs pagal amžiaus grupes ir tarp vyrų ir moterų.

D60 Per pastaruosius dvylika mėnesių, ar galėtumėte pasakyti, kad jums buvo sunku apmokėti sąskaitas mėnesio pabaigoje...? (PROC. – ES)

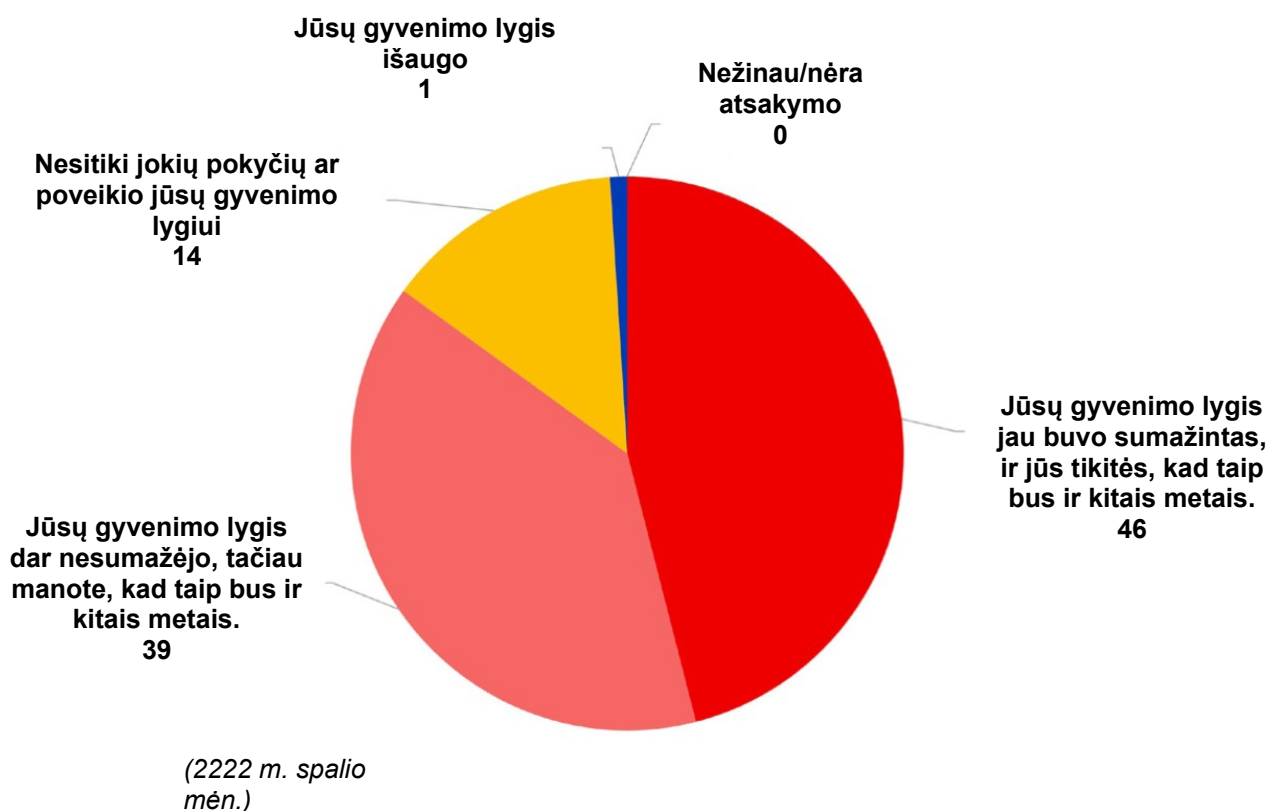
	Didžiąją laiko dalį	Laikas nuo laiko	Beveik niekada/niekada	Atsisakymas (spontaniškas)
ES 27	9	30	60	1
Lytis				
Vyras	9	28	62	1
Moteris	9	33	57	1
Švietimas (pabaiga)				
15–	16	39	45	0
16–19	10	36	54	0
20+	5	21	73	1
Vis dar studijuoja	6	28	62	4
Socialinė-profesinė kategorija				
Savarankiškai dirbantys asmenys	9	25	64	2
Vadybininkai	3	18	78	1
Kiti balti apykaklės	6	34	60	0
Rankiniai darbininkai	9	40	50	1
Namų šeimininkai	20	39	41	0

Bedarbiai	31	37	32	0
Išėjęs į pensiją	8	26	66	0
Studentai	6	28	62	4

Daugiau nei aštuoni iš dešimties europiečių teigia, kad jų gyvenimo lygis jau sumažėjo, arba tikisi, kad tai įvyks kitais metais.

Respondentų buvo paprašyta pagalvoti apie savo asmeninį gyvenimo lygį, galvojant apie tokius klausimus kaip COVID-19 pandemijos padariniai, karas Ukrainoje ir didėjanti infliacija bei kainos. Beveik pusė piliečių (46 proc.) teigia, kad jų gyvenimo lygis jau sumažėjo, ir jie tikisi, kad taip bus ir kitais metais. Maždaug keturi iš dešimties (39 proc.) teigia, kad jų gyvenimo lygis dar nesumažėjo, tačiau mano, kad taip bus ir kitais metais. Vienas iš septynių (14 proc.) mano, kad nesitiki jokių pokyčių ar poveikio jų gyvenimo lygiui.

Daug veiksnių, tokių kaip COVID-19 pandemijos padariniai, karas Ukrainoje ir didėjanti infliacija bei kainos, daro poveikį pasaulio ekonomikai, įskaitant Europos Sąjungos valstybes nares. Galvodami apie savo asmeninį gyvenimo lygį (pvz., prekes ir paslaugas, kurias galite sau leisti), kurios iš šių teiginių yra arčiausiai jūsų asmeninės situacijos? (PROC. – ES 27)

2022 m. balandžio-gegužės mėn. „Eurobarometro“ apklausa (EB 97.3) uždavė panašų klausimą, kuriame daugiausia dėmesio buvo skirta karo Ukrainoje poveikiui gyvenimo lygiui. Rezultatai buvo panašūs: keturi iš dešimties ES piliečių (40 proc.) teigė, kad jų gyvenimo lygis jau sumažėjo, o

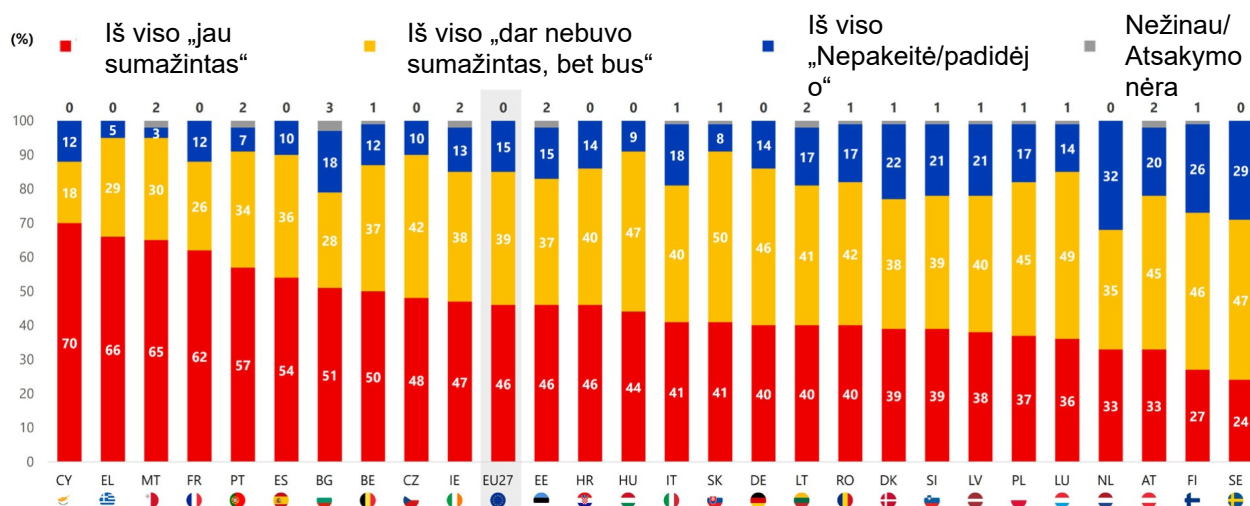
beveik pusė (47 proc.) to tikisi kitais metais. Šios išvados patvirtina, kad augančios pragyvenimo išlaidos 2022 m. jau kelia didelį susirūpinimą ir tikimasi, kad jos tęsis 2023 m.

14 valstybių narių dauguma laikosi nuomonės, kad respondentų gyvenimo lygis jau sumažėjo ir tikisi, kad tai tęsis ir kitais metais. Tai ypač tikėtina Kipre (70 proc.), Graikijoje (66 proc.), Maltoje (65 proc.) ir Prancūzijoje (62 proc.).

12 šalių labiausiai paplitusi nuomonė yra ta, kad respondentai teigia, kad jų gyvenimo lygis dar nesumažėjo, tačiau mano, kad taip bus ir kitais metais. Didžiausia dalis yra Slovakijoje (50 proc.), Liuksemburge (49 proc.), Vengrijoje ir Švedijoje (po 47 proc.). Slovėnijoje lygiomis dalimis teigiama, kad jų gyvenimo lygis jau sumažėjo, nes jis dar nesumažėjo, tačiau tikisi, kad jis bus pasiektas kitais metais (abiem atvejais – 39 proc.).

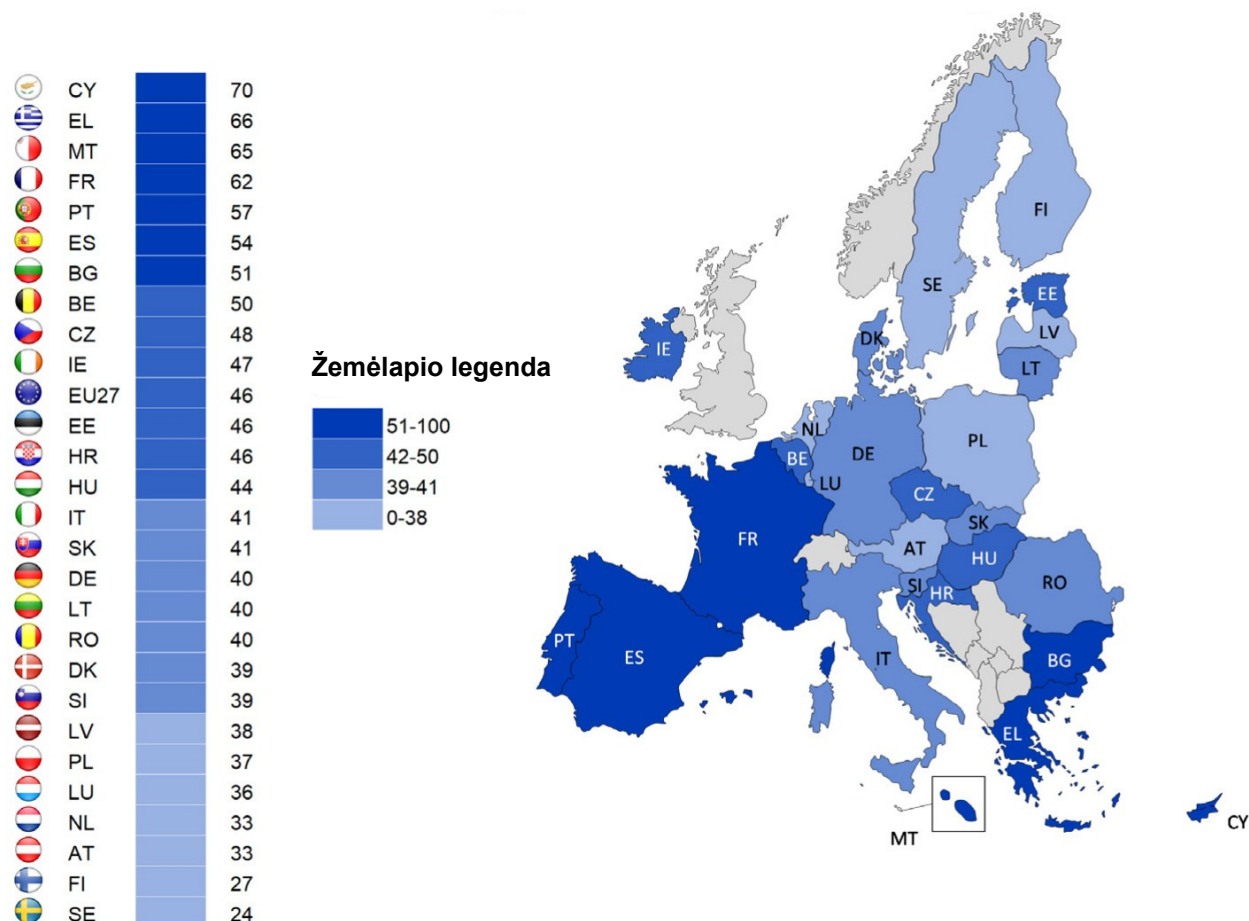
Respondentai labiausiai linkę teigti, kad jie nesitiki jokių pokyčių ar poveikio jų gyvenimo lygiui Nyderlanduose (30 proc.), Švedijoje (27 proc.), Suomijoje (25 proc.) ir Danijoje (22 proc.).

Daug veiksnių, tokių kaip COVID-19 pandemijos padariniai, karas Ukrainoje ir didėjanti infliacija bei kainos, daro poveikį pasaulio ekonomikai, įskaitant Europos Sąjungos valstybes nares. Galvodami apie savo asmeninį gyvenimo lygį (pvz., prekes ir paslaugas, kurias galite sau leisti), kurios iš šių teiginių yra arčiausiai jūsų asmeninės situacijos? (%)

Geografinė rezultatų analizė rodo, kad labiau tikėtina, jog pietiniuose Europos regionuose jų gyvenimo lygis sumažėjo, palyginti su šiauriniuose Europos regionuose.

Daug veiksnių, tokių kaip COVID-19 pandemijos padariniai, karas Ukrainoje ir didėjanti infliacija bei kainos, daro poveikį pasaulio ekonomikai, įskaitant Europos Sąjungos valstybes nares. Galvodami apie savo asmeninį gyvenimo lygį (pvz., prekes ir paslaugas, kurias galite sau leisti), kurios iš šių teiginių yra arčiausiai jūsų asmeninės situacijos? (% -Jūsų gyvenimo lygis jau buvo sumažintas, ir jūs tikėtės, kad taip bus ir per kitą

Socialinės ir demografinės analizės rezultatai rodo skirtumus pagal amžių ir išsilavinimo lygį, nors kiekvienoje grupėje tik mažuma teigia nesitikėti jokių pokyčių ar poveikio jų gyvenimo lygiui.

Kalbant apie amžiaus grupę, 15–24 metų respondentai mažiausiai linkę teigti, kad jų gyvenimo lygis jau sumažėjo (37 proc., palyginti su 46–49 proc. vyresnio amžiaus asmenų grupėje), ir labiausiai tikėtina, kad jie nesitikėti jokių pokyčių ar poveikio jų gyvenimo lygiui (17 proc., palyginti su 13–15 proc.).

Respondentai, kurie anksti baigė mokslus, dažniau sako, kad jų gyvenimo lygis jau sumažėjo. Ši dalis svyruoja nuo 56 proc. tų, kurie baigė mokslus būdami 15 metų ar jaunesni, iki 41 proc. tų, kurie baigė mokslus būdami 20 metų ar vyresni.

Kalbant apie socialinę ir profesinę kategoriją, bedarbiai respondentai dažniausiai teigia, kad jų gyvenimo lygis jau sumažėjo (61 proc.), o mažiausias – tarp studentų (34 proc.) ir vadovų (36 proc.).

Kaip ir galima tikėtis, respondentai, kuriems dažniausiai sunku apmokėti sąskaitas, taip pat dažniau teigia, kad jų gyvenimo lygis jau sumažėjo (77 proc.), palyginti su tais, kurie retai arba niekada patiria sunkumų (35 proc.).

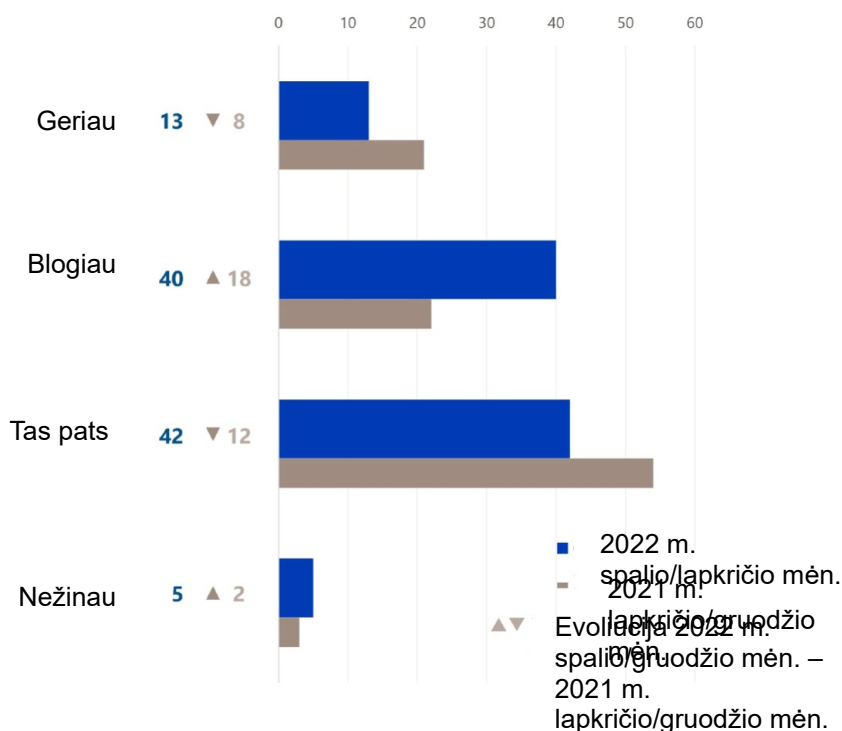
Daug veiksnių, tokių kaip COVID-19 pandemijos padariniai, karas Ukrainoje ir didėjanti infliacija bei kainos, daro poveikį pasaulio ekonomikai, įskaitant Europos Sąjungos valstybes nares. Galvodami apie savo asmeninį gyvenimo lygį (pvz., prekes ir paslaugas, kurias galite sau leisti), kurios iš šių teiginių yra arčiausiai jūsų asmeninės situacijos? (%)

	Jūsų gyvenimo lygis jau buvo sumažintas, ir jūs tikėtės, kad taip bus ir kitais metais.	Jūsų gyvenimo lygis dar nesumažėjo, tačiau manote, kad taip bus ir kitais metais.	Jūs nesitikite jokių pokyčių ar įtakos jūsų gyvenimo lygiui	Jūsų gyvenimo lygis išaugo	Nežinau/ Neatsakyk
ES 27	46	39	14	1	0
Amžius					
15–24	37	43	17	1	2
25–39	46	40	13	1	0
40–54	49	37	13	1	0
55+	46	38	15	1	0
Švietimas (pabaiga)					
15–	56	32	11	1	0
16–19	49	38	12	1	0
20+	41	41	16	1	1
Vis dar studijuoja	34	45	18	1	2
Socialinė-profesinė kategorija					
Savarankiškai dirbantys asmenys	44	40	14	1	1
Vadybininkai	36	45	18	1	0
Kiti balti apykaklės	43	43	13	1	0
Rankiniai darbininkai	51	36	12	1	0
Namų šeimininkai	54	34	11	0	1
Bedarbiai	61	26	12	1	0
Išėjęs į pensiją	48	36	15	1	0
Studentai	34	45	18	1	2
Sunkumai apmokėti sąskaitas					
Didžiąją laiko dalį	77	14	7	1	1
Laikas nuo laiko	57	32	10	1	0
Beveik niekada/niekada	35	46	17	1	1

2.2 Ateities perspektyva

Piliečiai tapo daug pesimistiškai nusiteikę dėl savo gyvenimo sąlygų ir nacionalinės ekonomikos padėties. Keturi iš dešimties europiečių (40 proc.) mano, kad jų gyvenimo sąlygos per metus bus blogesnės, o nuo 2021 m. lapkričio-gruodžio mėn. šis skaičius labai padidėjo (+ 18 procentinių punktų). Panaši dalis (42 %, -12 pp) tikisi, kad jų gyvenimo sąlygos bus vienodos per metus, o tik 13 % mano, kad jie bus geresni (-8 pp).

SD21.1 Per vienerius metus, ar manote, kad kiekvienas iš šių bus geriau, blogiau, ar tas pats, kaip ir šiandien? Jūsų gyvenimo sąlygos (proc. – ES 27)

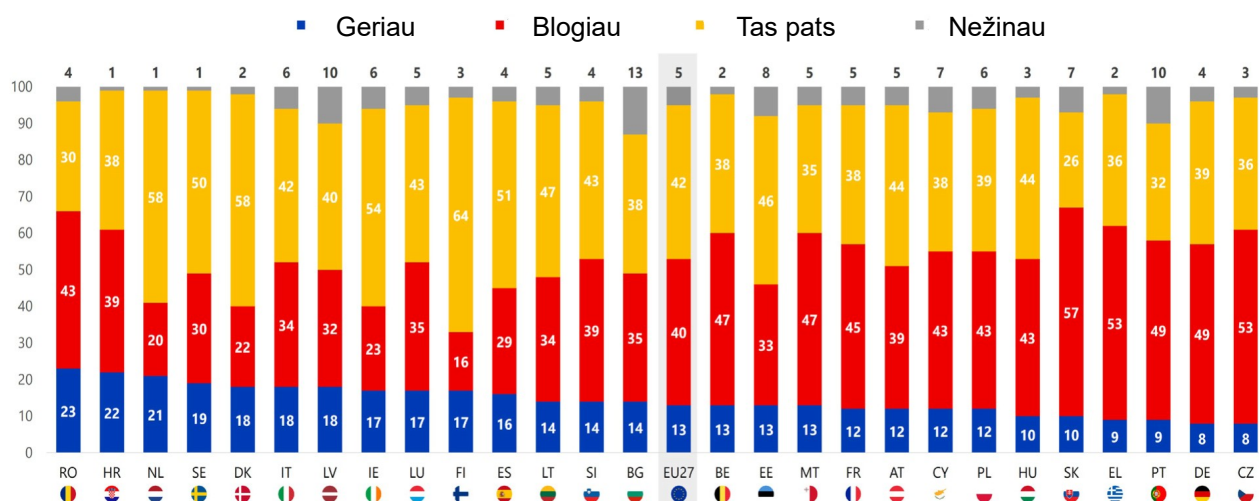

12 valstybių narių dauguma respondentų mano, kad jų gyvenimo sąlygos po metų pablogės. Didžiausia dalis yra Slovakijoje (57 proc.), Čekijoje, Graikijoje (po 53 proc.), Vokietijoje ir Portugalijoje (po 49 proc.). Kitose 15 šalių dauguma laikosi nuomonės, kad gyvenimo sąlygos išliks tokios pačios, ir šis požiūris labiausiai paplitęs Suomijoje (64 proc.), Danijoje, Nyderlanduose (58 proc.) ir Airijoje (54 proc.).

Yra tik trys šalys, kuriose daugiau nei vienas iš penkių respondentų mano, kad jų gyvenimo sąlygos po metų bus geresnės: Rumunija (23 %), Kroatija (22 %) ir Nyderlandai (21 %).

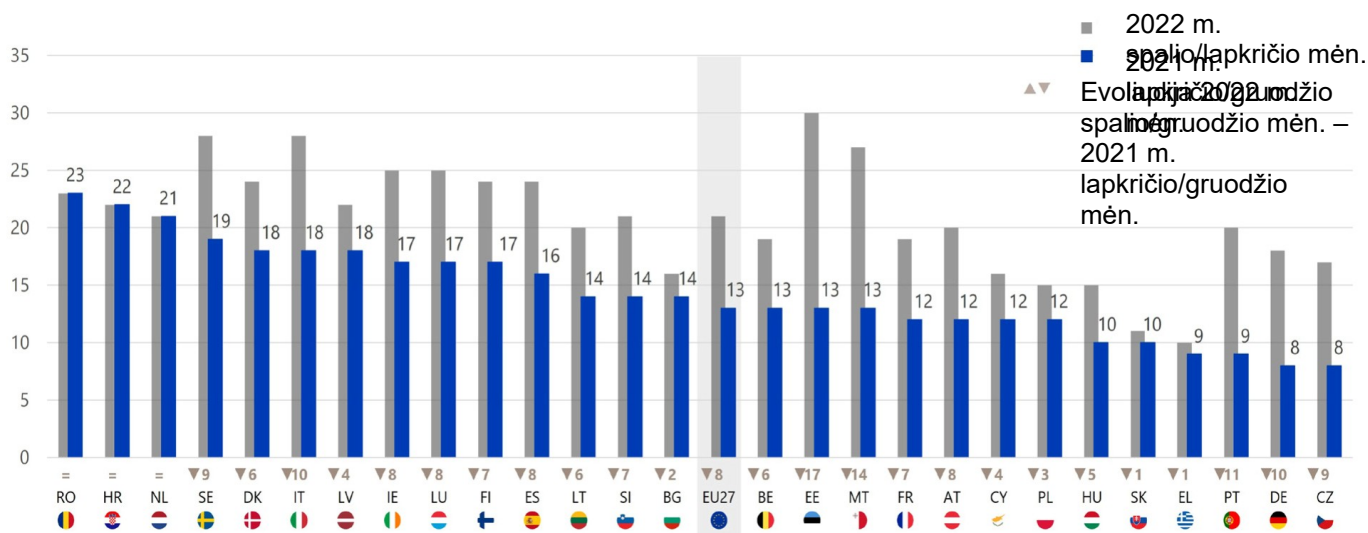
12 valstybių narių dauguma respondentų mano, kad jų gyvenimo sąlygos po metų pablogės. Didžiausia dalis yra Slovakijoje (57 proc.), Čekijoje, Graikijoje (po 53 proc.), Vokietijoje ir Portugalijoje (po 49 proc.). Kitose 15 šalių dauguma laikosi nuomonės, kad gyvenimo sąlygos išliks tokios pačios, ir šis požiūris labiausiai paplitęs Suomijoje (64 proc.), Danijoje, Nyderlanduose (58 proc.) ir Airijoje (54 proc.).

SD21.1 Per vienerius metus, ar manote, kad kiekvienas iš šių bus geriau, blogiau, ar tas pats, kaip ir šiandien? (Proc. – (nacionalinės) ekonomikos padėtis)

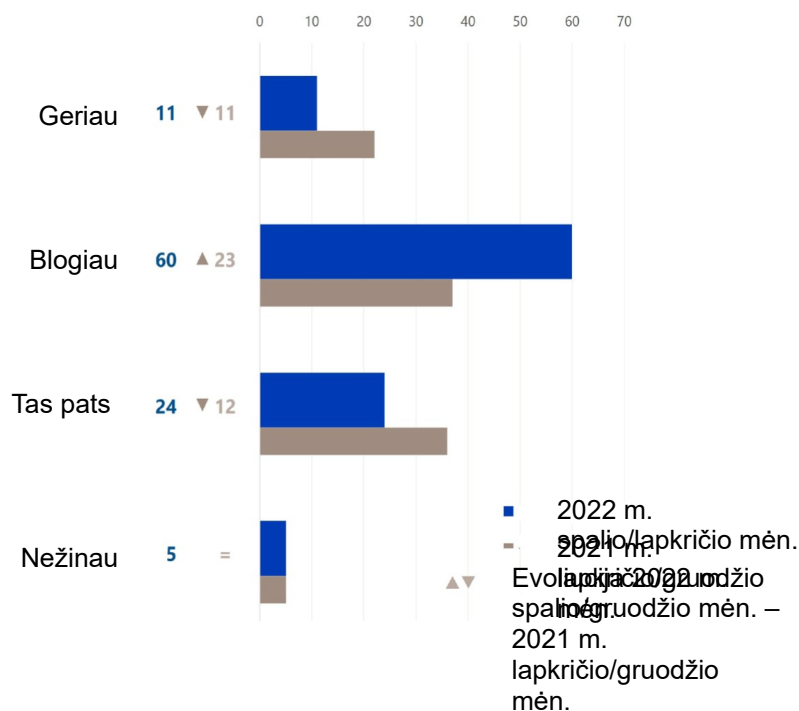
21 valstybėje narėje nuo 2021 m. lapkričio-gruodžio mėn. sumažėjo, mano, kad jų gyvenimo sąlygos per metus bus geresnės. Didžiausias sumažėjimas užfiksuotas Estijoje (13, 17 procentinių punktų), Maltoje (13 %, -14 procentinių punktų), Portugalijoje (9 %, -11 procentinių punktų), Vokietijoje (8 %, -10 procentinių punktų) ir Italijoje (18 %, -10 procentinių punktų). Likusiose šešiose valstybėse narėse rezultatai išliko stabilūs.

SD21.1 Per vienerius metus, ar manote, kad kiekvienas iš šių bus geriau, blogiau, ar tas pats, kaip ir šiandien? Jūsų gyvenimo sąlygos (% – Geriau)

Dauguma europiečių (60 proc.) mano, kad jų nacionalinės ekonomikos padėtis per metus bus blogesnė, t. y. gerokai daugiau nei 2021 m. lapkričio-gruodžio mėn. (+ 23 proc. p.). Maždaug ketvirtadalis mano, kad jų šalies ekonomikos padėtis bus maždaug tokia pati per metus (24 %, -12 pp), o tik 11 % (11 pp) mano, kad bus geriau.

SD21.2 Per vienerius metus, ar manote, kad kiekvienas iš šių bus geriau, blogiau, ar tas pats, kaip ir šiandien? (AUCALITY) ekonomikos padėtis (proc. – ES 27)

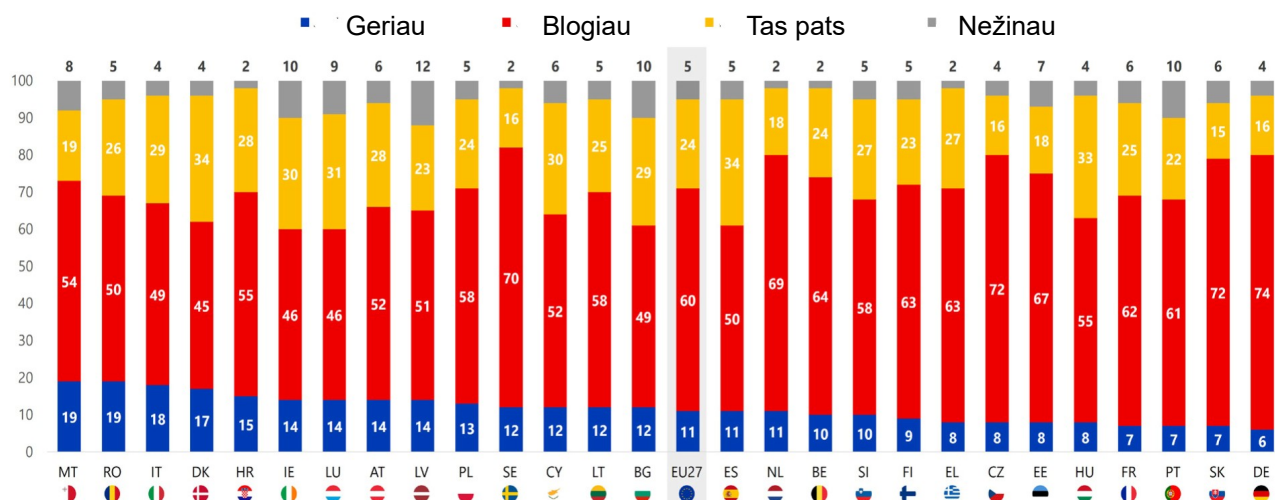

Kiekvienoje valstybėje narėje dauguma respondentų mano, kad jų nacionalinės ekonomikos padėtis po metų pablogės. Ši dalis svyruoja nuo 74 % Vokietijoje ir 72 % Čekijoje ir Slovakijoje, 46 % Airijoje ir Liuksemburge ir 45 % Danijoje.

Respondentai labiausiai tikisi, kad jų nacionalinės ekonomikos padėtis išliks tokia pati Danijoje, Ispanijoje (po 34 proc.) ir Vengrijoje (33 proc.).

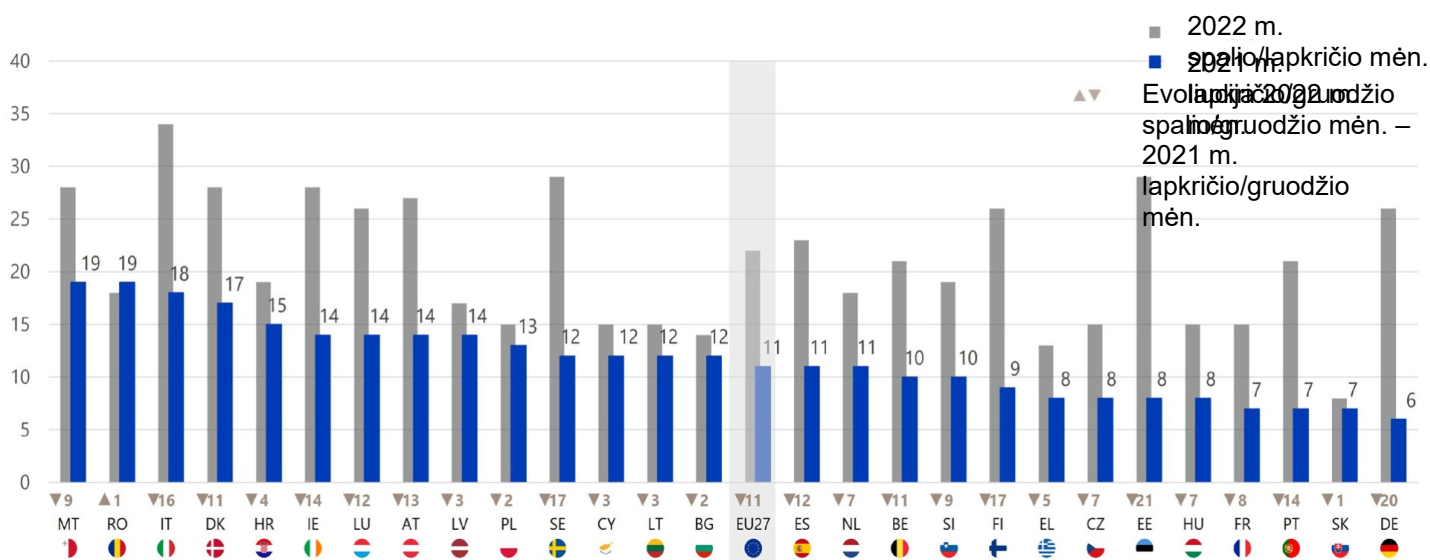
Kiekvienoje šalyje ne daugiau kaip vienas iš penkių respondentų tikisi, kad jų šalies ekonomikos padėtis per metus bus geresnė. Labiausiai tikėtina, kad respondentai tokį požiūrį laikysis Maltoje, Rumunijoje (abiejose 19 proc.), Italijoje (18 proc.) ir Danijoje (17 proc.).

SD21.2 Per vienerius metus, ar manote, kad kiekvienas iš šių bus geriau, blogiau, ar tas pats, kaip ir šiandien? (AUCALITY) ekonomikos padėtis (proc. – ES)

23 valstybėse narėse nuo 2021 m. lapkričio-gruodžio mėn. sumažėjo dalis, kuri mano, kad nacionalinės ekonomikos padėtis po metų bus geresnė. Didžiausias sumažėjimas pastebimas Estijoje (8 %, -21 procentiniais punktais), Vokietijoje (6 %, -20 pp), Švedijoje (12 %, -17 pp), Suomijoje (9 %, -17 pp), Italijoje (18 %, -16 procentinių punktų), Airijoje (14 %, -14 pp) ir Portugalijoje (7 %, -14 procentiniais punktais). Kitose keturiose šalyse (Bulgarijoje, Lenkijoje, Rumunijoje ir Slovakijoje) rezultatai yra stabilūs.

SD21.2 Per vienerius metus, ar manote, kad kiekvienas iš šių bus geriau, blogiau, ar tas pats, kaip ir šiandien? (AUCALITY) ekonomikos padėtis (proc. – geresnė)

Socialinės-demografinės analizės duomenimis, kiekvienos grupės respondantai labiau linkę manyti, kad gyvenimo sąlygos per metus bus blogesnės, nei manyti, kad jos bus geresnės. Akivaizdus skirtumas pagal amžiaus grupes: 15–24 metų amžiaus žmonės labiausiai linkę manyti,

kad jų gyvenimo sąlygos bus geresnės per metus (25 %), o 55 metų amžiaus asmenys mažiausiai linkę tai pasakyti (7 %).

Respondentai, kurie baigė mokslus būdami 20 metų ar vyresni, labiau linkę manyti, kad jų gyvenimo sąlygos bus geresnės per metus (15 proc.) ir mažiau tikėtina, kad jie bus blogesni (34 proc.), palyginti su tais, kurie išėjo būdami 15 metų ar jaunesni (atitinkamai 9 proc. ir 46 proc.).

Kalbant apie sunkumus apmokėti sąskaitas, nėra skirtumo tarp proporcijos, kuri mano, kad per metus viskas bus geriau. Tačiau tie, kurie dažniausiai susiduria su sunkumais apmokėti sąskaitas, dažniau sako, kad jų gyvenimo sąlygos bus blogesnės (63 proc.), palyginti su tais, kurie retai arba niekada patiria sunkumų (33 proc.).

SD21.1 Per vienerius metus, ar manote, kad kiekvienas iš šių bus geriau, blogiau, ar tas pats, kaip ir šiandien? Jūsų gyvenimo sąlygos (proc. – ES)

	Geriau	Blogiau	Tas pats	Nežinau
ES 27	13	40	42	5
Amžius				
15–24	25	29	41	5
25–39	19	39	38	4
40–54	12	43	40	5
55+	7	43	45	5
Švietimas (pabaiga)				
15–	9	46	39	6
16–19	12	45	38	5
20+	15	34	47	4
Vis dar studijuoja	24	28	43	5
Sunkumai apmokėti sąskaitas				
Didžiąją laiko dalį	12	63	20	5
Laikas nuo laiko	14	49	32	5
Beveik niekada/niekada	13	33	50	4

Rezultatai įvairiose socialinėse ir demografinėse grupėse paprastai yra vienodi, atsižvelgiant į lūkesčius, **susijusius su šalies ekonomika** per metus. Vertinant amžiaus grupes, 15–24 metų respondentai labiau linkę manyti, kad nacionalinės ekonomikos padėtis per metus bus geresnė (16 proc.) nei 55 metų ir vyresni (9 proc.).

Respondentai, kuriems dažniausiai sunku apmokėti sąskaitas, labiau linkę teigti, kad šalies ekonomikos padėtis bus blogesnė (72 proc.), palyginti su tais, kurie sunkumų patiria retai arba niekada (58 proc.).

Atsakymai į šį klausimą yra susiję su gyvenimo sąlygomis. Tarp tų, kurie tikisi, kad jų gyvenimo sąlygos po metų bus geresnės, 56 proc. taip pat tikisi, kad šalies ekonomika bus geresnė.

SD21.2 Per vienerius metus, ar manote, kad kiekvienas iš šių bus geriau, blogiau, ar tas pats, kaip ir šiandien? (AUCALITY) ekonomikos padėtis (proc. – ES)

Geriau Blogiau Tas pats Nežinau

2022 M. RUDUO | EB 98.1

ES 27	11	60	24	5
Amžius				
15–24	16	50	27	7
25–39	12	61	24	3
40–54	10	63	23	4
55+	9	61	24	6
Sunkumai apmokėti sąskaitas				
Didžiąją laiko dalį	8	72	16	4
Laikas nuo laiko	11	61	24	4
Beveik niekada/niekada	11	58	26	5
Gyvenimo sąlygų lūkesčiai				
Geriau	56	29	13	2
Blogiau	3	91	5	1
Tas pats	6	42	49	3

2.3 Pasitenkinimas dabartinėmis nacionalinėmis ir europinėmis priemonėmis

Trečdalis piliečių (33 proc.) teigia, kad yra patenkinti priemonėmis, kurių iki šiol ėmėsi jų **nacionalinės vyriausybės** didėjančios pragyvenimo išlaidos, o beveik du trečdaliai (64 proc.) nepatenkinti, įskaitant 27 proc., kurie „visiškai nepatenkinti“.

Tokia pati dalis (33 proc.) yra patenkinta **priemonėmis, kurių ES ėmėsi siekdama** spręsti didėjančių pragyvenimo išlaidų problemą, 56 proc. jų nepatenkinti, iš jų 22 proc. – „visiškai nepatenkinti“.

Apskritai respondentų nuomonė apie priemones, kurių ėmėsi ES, yra mažesnė nei jų nacionalinės vyriausybės (atitinkamai 64 proc. ir 56 proc.), nors daugiau respondentų, palyginti su ES (11 proc.), atsako „nežinau“ nei jų nacionalinės vyriausybės (3 proc.).

Ar esate patenkintas priemonėmis, kurių iki šiol imtasi siekiant išspręsti didėjančias pragyvenimo išlaidas (pvz., kylančias maisto ar energijos kainas) iki...? (PROC. – ES 27)

(Nacionalinė) vyriausybė

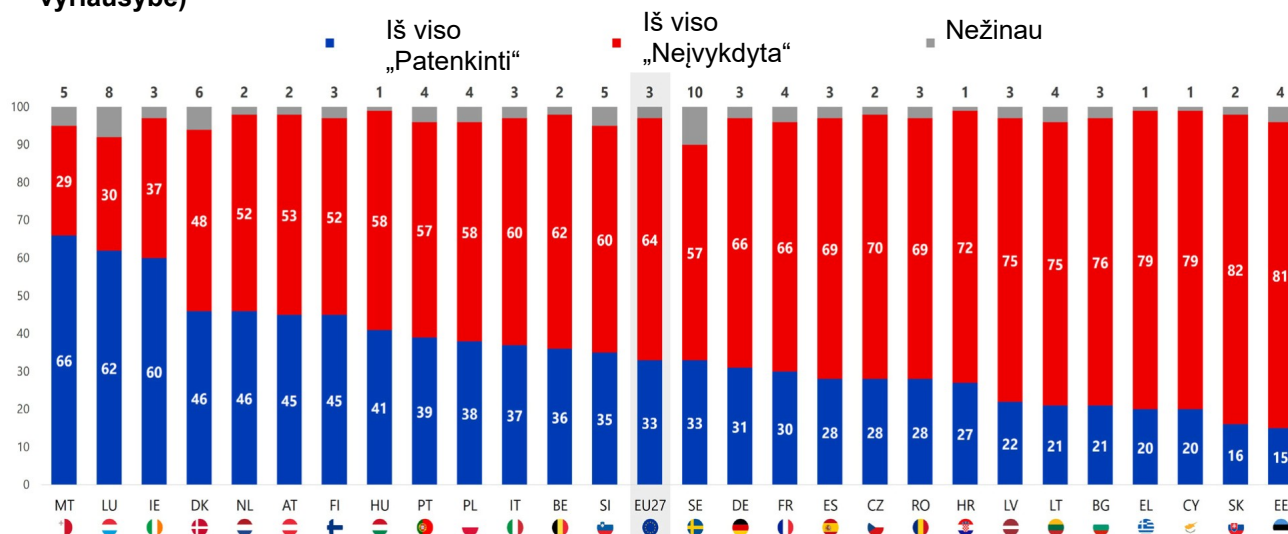
ES

■ Iš viso „Patenkinti“ ■ Iš viso „Neįvykdyta“ ■ Nežinau

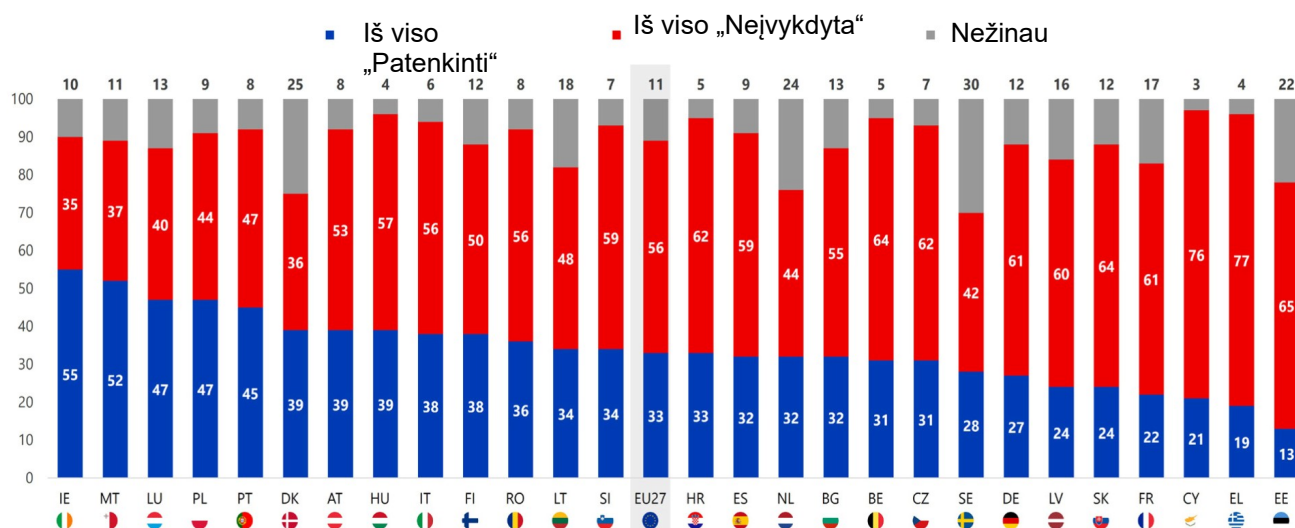
Trijose valstybėse narėse dauguma respondentų teigia, kad yra patenkinti priemonėmis, kurių iki šiol ėmėsi jų **nacionalinės vyriausybės** didėjančios pragyvenimo išlaidos: Malta (66 %), Liuksemburgas (62 %) ir Airija (60 %). Kitose 24 valstybėse narėse dauguma jų nepatenkinti, o didžiausia – Slovakijoje (82 proc.), Estijoje (81 proc.), Graikijoje ir Kipre (po 79 proc.).

QA19.1 Ar esate patenkintas priemonėmis, kurių iki šiol imtasi siekiant išspręsti didėjančias pragyvenimo išlaidas (pvz., kylančias maisto ar energijos kainas) iki...? (Proc. (nacionalinė) vyriausybė)

Penkiose valstybėse narėse dauguma respondentų teigia, kad yra patenkinti **priemonėmis, kurių ėmėsi ES** spręsdama didėjančių pragyvenimo išlaidų problemą: Airija (55 proc.), Malta (52 proc.), Liuksemburgas, Lenkija (po 47 proc.) ir Danija (39 proc.). Kitose 22 valstybėse narėse dauguma jų nepatenkinti, o didžiausia – Graikijoje (77 proc.), Kipre (76 proc.), Estijoje (65 proc.), Belgijoje ir Slovakijoje (po 64 proc.).

QA19.2 Ar esate patenkintas priemonėmis, kurių iki šiol imtasi siekiant išspręsti didėjančias pragyvenimo išlaidas (pvz., kylančias maisto ar energijos kainas) iki...? (ES proc.)

Socialinės ir demografinės analizės rezultatai skiriasi priklausomai nuo išsilavinimo lygio ir finansinės padėties, ir tai pasakytina ir apie priemones, kurių imasi nacionalinė vyriausybė ir ES. Pavyzdžiui, respondentai, kurie retai arba niekada patiria sunkumų apmokėti sąskaitas, labiau linkę būti patenkinti priemonėmis, kurių ėmėsi jų nacionalinės vyriausybės (36 proc.) ir ES (34 proc.), nei tie, kurie dažniausiai susiduria su sunkumais (atitinkamai 21 proc. ir 20 proc.). Abiem atvejais

labiausiai tikėtina, kad mangerai bus patenkinti, o namų ūkio darbuotojai ir bedarbiai respondentai yra mažiausiai patenkinti.

Respondentai, kurių bendras ES įvaizdis yra teigiamas, labiau linkę būti patenkinti priemonėmis, kurių ėmėsi ES (48 proc.), palyginti su neigiamais ES įvaizdžiais (7 proc.). Jie taip pat labiau linkę būti patenkinti priemonėmis, kurių ėmėsi nacionalinė vyriausybė (46 proc. tų, kurių ES įvaizdis teigiamas, palyginti su 13 proc. tų, kurių įvaizdis neigiamas).

Jei respondentai tikisi, kad jų šalies ekonomika bus geresnė per metus, jie labiau linkę būti patenkinti priemonėmis, kurių ėmėsi jų vyriausybė (55 %, palyginti su 26 % tų, kurie tikisi, kad ekonominė padėtis bus blogesnė). Jie taip pat labiau linkę būti patenkinti priemonėmis, kurių ėmėsi ES (52 proc. tų, kurie tikisi, kad ekonomika bus geresnė, palyginti su 26 proc. tų, kurie tikisi, kad padėtis blogesnė).

Ar esatepatenkintas priemonėmis, kurių iki šiol imtasi siekiant išspręsti didėjančias pragyvenimo išlaidas (pvz., kylančias maisto ar energijos kainas) iki...? (PROC. – ES)

	(Nacionalinė) vyriausybė		ES	
	Iš viso „Patenkinti“	Iš viso „Neįvykdyta“	Iš viso „Patenkinti“	Iš viso „Neįvykdyta“
ES 27	33	64	33	56
Amžius				
15–24	27	69	28	62
25–39	32	66	32	60
40–54	36	61	34	52
55+	36	57	37	47
Socialinė-profesinė kategorija				
Savarankiškai dirbantys asmenys	31	66	32	58
Vadybininkai	40	57	38	50
Kiti balti apykaklės	34	63	36	53
Rankiniai darbininkai	29	69	31	61
Namų šeimininkai	27	71	23	66
Bedarbiai	26	72	25	64
Išėjęs į pensiją	34	62	31	57
Studentai	36	57	37	47
Sunkumai apmokėti sąskaitas				
Didžiąją laiko dalį	21	77	20	72
Laikas nuo laiko	31	67	32	60
Beveik niekada/niekada	36	60	34	53
ES įvaizdis				
Iš viso „teigiamas“	46	51	48	40
Neutralus	26	71	23	66
Iš viso „neigiamas“	13	86	7	87
Laukiama nacionalinės ekonomikos padėtis				
Geriau	55	43	52	40
Blogiau	26	72	26	63

Tas pats	42	55	41	50
----------	----	----	----	----

III. PARAMA UKRAINAI

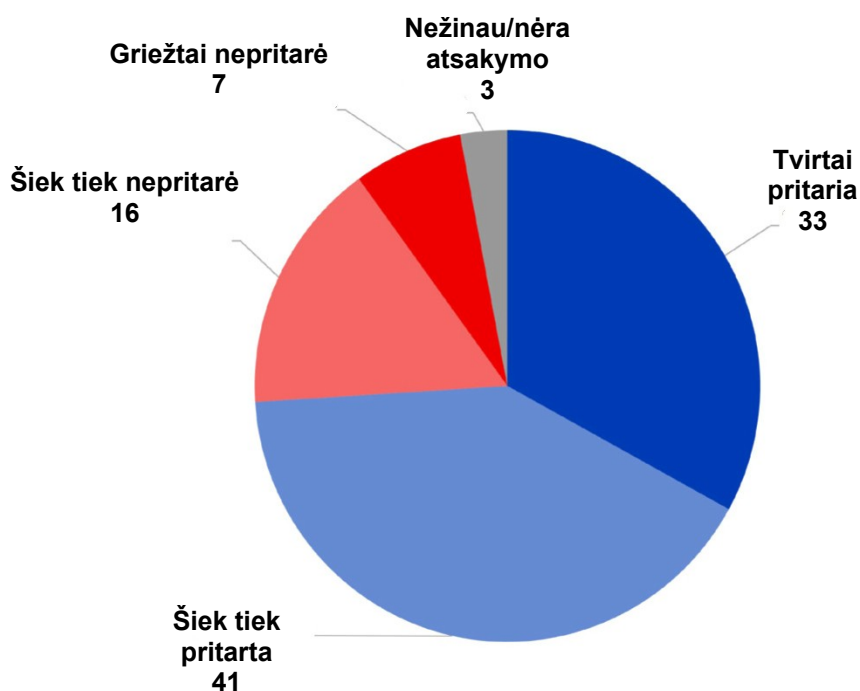
Šiame skyriuje nagrinėjamas europiečių požiūris į karą Ukrainoje ir ES bei valstybių narių vaidmuo. Nepaisant daugybės iššūkių, su kuriais susiduria Europa, plačiai pritariama ES paramai Ukrainai ir konkrečioms veiksmams, kurių ji ėmėsi. Dauguma europiečių taip pat yra patenkinti ES valstybių narių bendradarbiavimu sprendžiant karo Ukrainoje pasekmes.

Dauguma piliečių mano, kad Rusijos karas Ukrainoje daro esminį poveikį jų gyvenimui, nes tik mažuma mano, kad jų gyvenimas nesikeis.

3.1 Piliečių pritarimas ES pozicijai ir veiksams remiant Ukrainą

Trys iš keturių ES piliečių (74 proc.) teigia pritarianys **ES paramai Ukrainai** po Rusijos invazijos, įskaitant 33 proc., kurie „stipriai pritaria“ ir 41 proc., kurie „kažkiek pritaria“. Maždaug vienas iš keturių (23 proc.) nepritaria ES paramai, įskaitant 16 proc., kurie „kažkiek nepritaria“, o 7 proc. – „stipriai nepritarianys“.

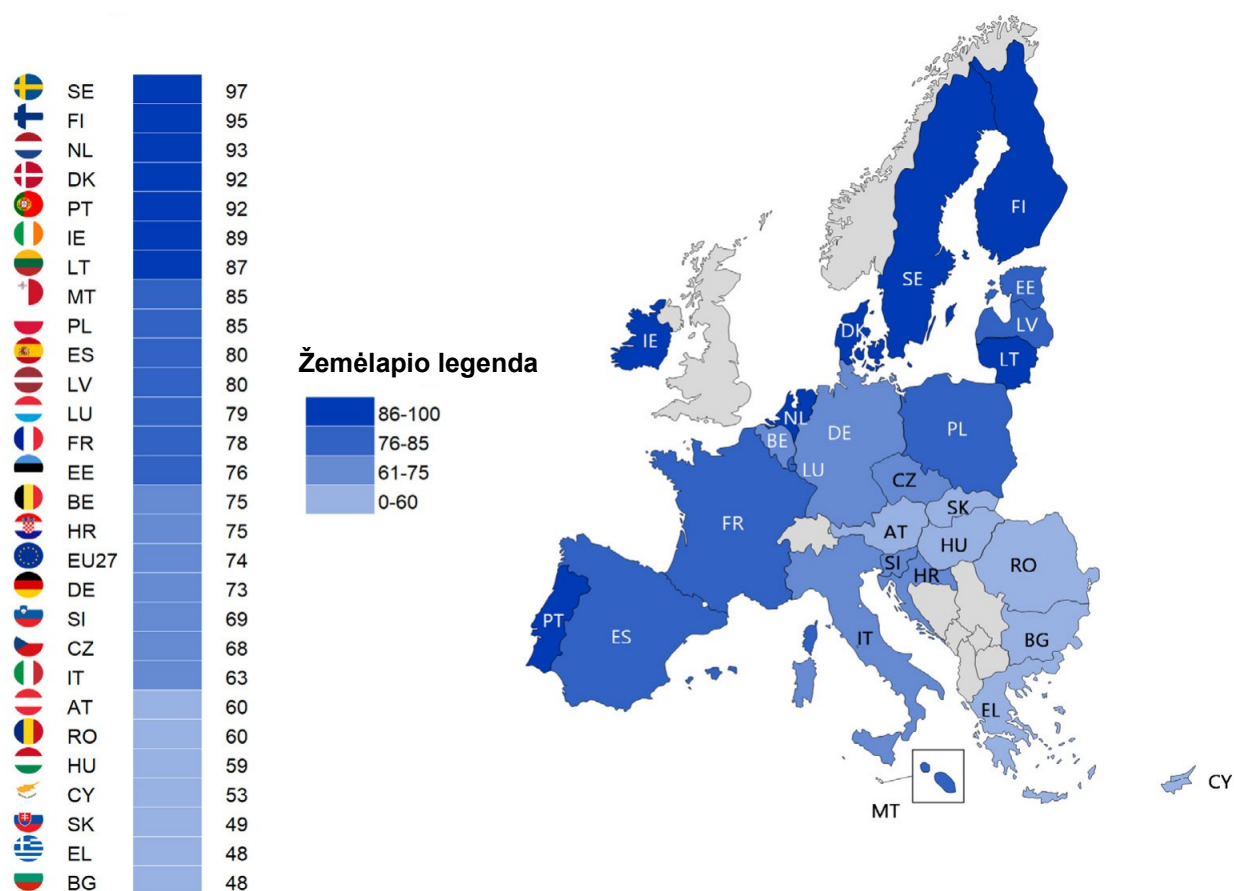
Ar pritariate ar nepritariate Europos Sąjungos paramai Ukrainai po Rusijos invazijos į Ukrainą? (PROC. – ES 27)

(2022 m. spalio mėn.)

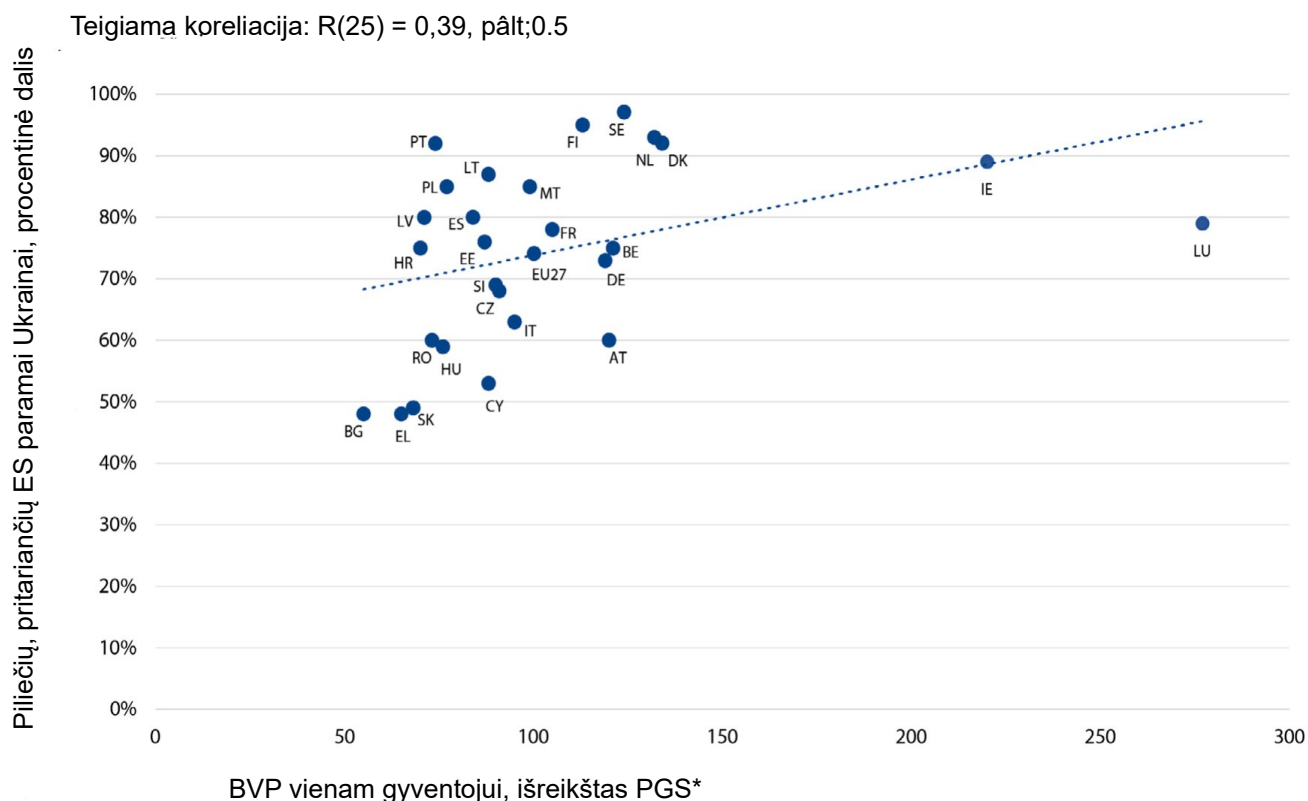
Visose šalyse daugiau žmonių pritaria nei nepritaria ES paramai Ukrainai po Rusijos invazijos. Daugiausia pritariama ES paramai Švedijoje (97 proc.), Suomijoje (95 proc.), Nyderlanduose (93 proc.), Danijoje ir Portugalijoje (po 92 proc.). Nepritrimo lygis yra didžiausias pietryčių Europos regionuose, pavyzdžiui, Graikijoje (48 %), Slovakijoje (46 %), Bulgarijoje (44 %) ir Kipre (42 %).

Ar pritariate ar nepritariate Europos Sąjungos paramai Ukrainai po Rusijos invazijos į Ukrainą? (% – iš viso „Patvirtinimas“)

Žvelgiant į galimus viešosios paramos Ukrainai ir piliečių ekonominės padėties ryšius, atsiranda keletas įdomių įžvalgų: Visų pirma, yra teigiamas ryšys tarp piliečių pritarimo ES paramai Ukrainai ir jų atitinkamų šalių BVP vienam gyventojui. Kitaip tariant, šalys, kurių BVP vienam gyventojui yra didesnis, labiau linkę pritarti ES paramai Ukrainai. Diagramoje parodytas vidutinis ir teigiamas koreliacijos koeficientas (0,39), kurio patikimumo lygis yra statistiškai reikšmingas daugiau kaip 95 % atvejų.

13 KA BVP vienam gyventojui ir ES paramos Ukrainai patvirtinimas

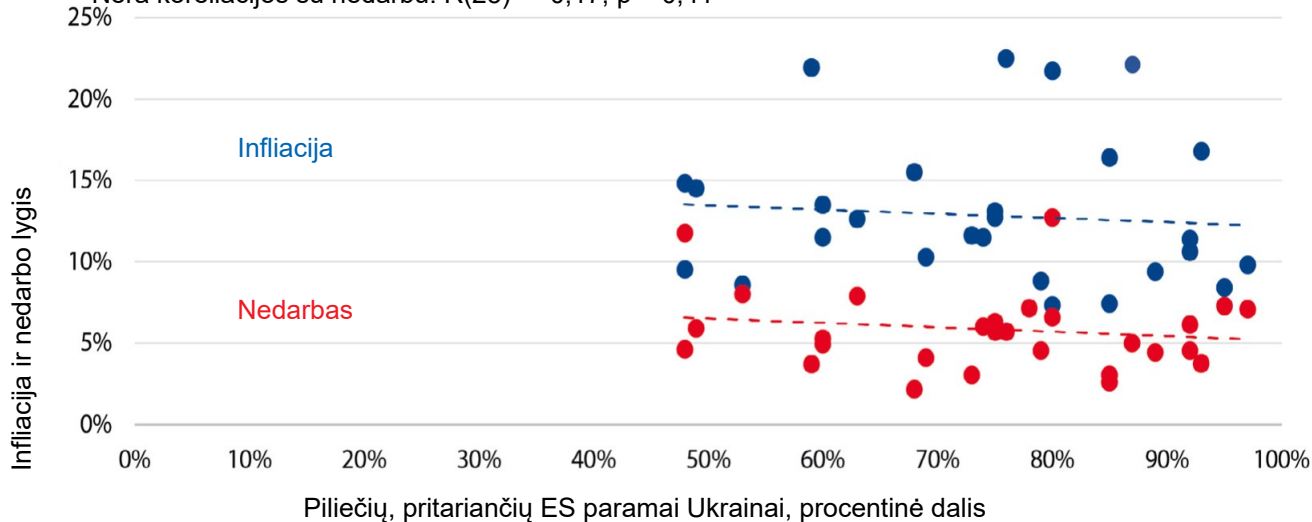

Kitavertus, ir galbūt dar aiškiau, atsižvelgiant į tai, kur dauguma Europos piliečių asmeniškai stovi šiuo klausimu, nėra reikšmingo ryšio tarp šalies infliacijos lygio ir žmonių pritarimo ES paramai Ukrainai. Be to, šalies nedarbo lygis neturi įtakos, kiek tikėtina, kad jos piliečiai pritaris ES paramai Ukrainai. Nė vienas iš dviejų koreliacijos koeficientų nėra svarbus ($-0,08$ infliacijai; ir $-0,17$ nedarbo atveju) ir nėra statistiškai reikšmingi ($p > 0,05$).

13 QA Infliacija/nedarbo lygis ir ES paramos Ukrainai patvirtinimas

Nėra koreliacijos su infliacija: $R(25) = -0,08$, $p = 0,68$

Nėra koreliacijos su nedarbu: $R(25) = -0,17$, $p = 0,41$

Eurostatas: SVKI – 2022 m. spalio mėn. (metinis pokyčio koeficientas)

ADRESAS:

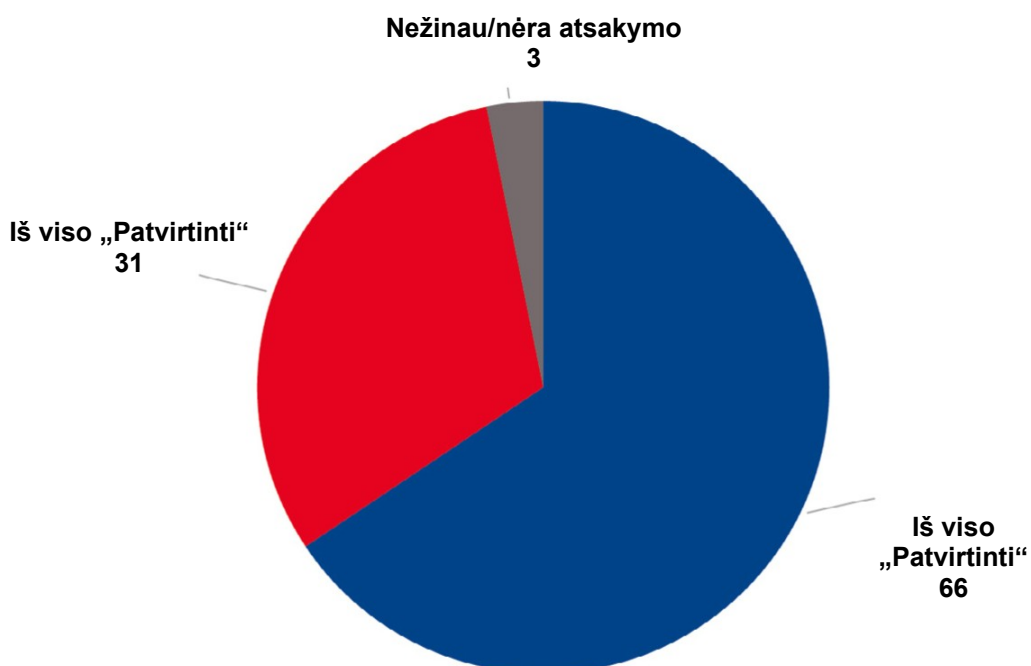
https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/PRC_HICP_MANR__custom_4056416/default/table
[Duomenys gauti 2022 m. gruodžio 6 d.]

Eurostatas: Nedarbas – 2022 m. rugsėjo mėn. (sezoniškai pakoreguotas)

https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/UNE_RT_MSDEFAULTVIEW/default/table [Duomenys gauti 2022 m. lapkričio 25 d.]

Net dauguma ES piliečių, kuriems sunku apmokėti sąskaitas, pritaria ES pozicijai su Ukraina (66 proc.) ir tik 31 proc. nepritaria.

QA13 & D60 Du trečdaliai tų, kurie susiduria su sunkumais apmokėti sąskaitas, pritaria ES paramai Ukrainai

Ar pritariate ar nepritariate Europos Sąjungos paramai Ukrainai po Rusijos invazijos į Ukrainą?
 Bazė = D60. Ar manote, kad per pastaruosius dvylika mėnesių jums buvo sunku apmokėti sąskaitas mėnesio pabaigoje...? – Dauguma laiko & laikas nuo laiko

Socialinė ir demografinė analizė rodo, kad aukštesnio išsilavinimo respondentai, t. y. tie, kurie baigė mokslus būdami 20 metų ar vyresni, yra labiau linkę pritarti ES paramai Ukrainai po Rusijos invazijos (81 %), palyginti su tais, kurie paliko 16–19 metų (71 %) arba 15 metų ar jaunesnius (66 %). Tarp socialinių ir profesinių grupių daugiausia pritariama ES paramai tarp vadovų (84 proc.), o mažiausių – namų ūkio darbuotojų (63 proc.). Jaunesni respondentai šiek tiek labiau linkę pritarti ES paramai Ukrainai po Rusijos invazijos (77 proc. 15–24 metų amžiaus žmonių, palyginti su 73–75 proc. vyresnio amžiaus asmenų).

ES pritarimas Ukrainai yra didesnis tarp respondentų, kurių bendras ES įvaizdis yra teigiamas (91 %, palyginti su 38 % tų, kurių ES įvaizdis yra neigiamas).

Apskritai, ar pritariate ar nepritariate Europos Sąjungos paramai Ukrainai po Rusijos invazijos į Ukrainą? (PROC. – ES)

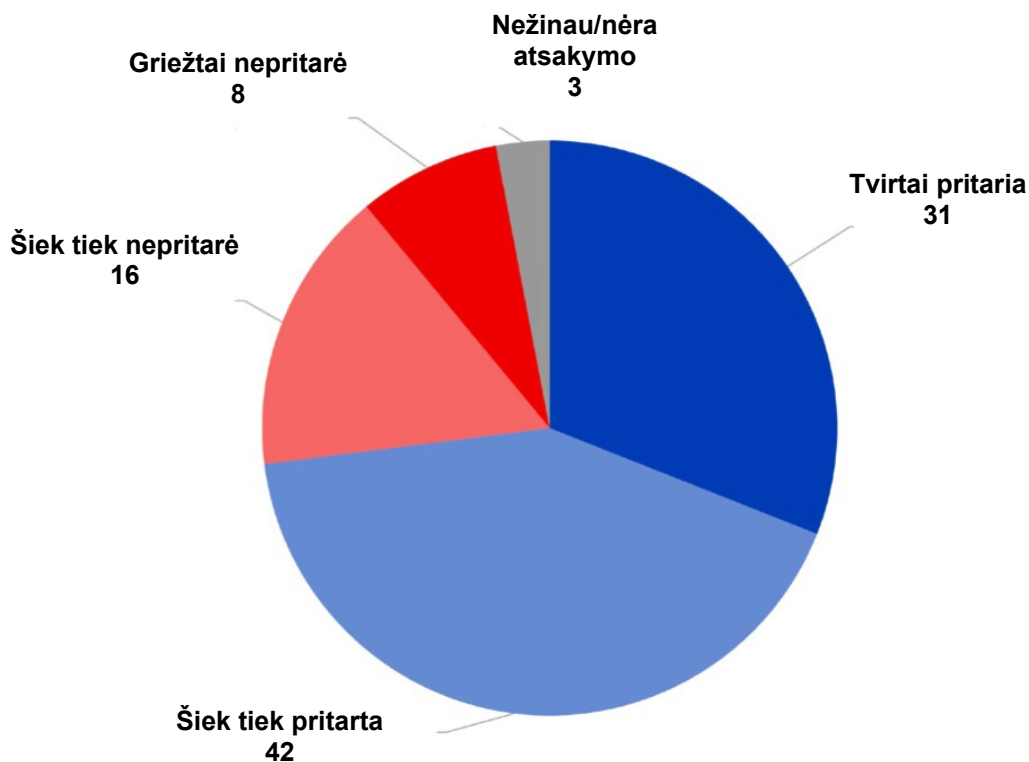
	Iš viso „Patvirtinti“	Iš viso „Patvirtinti“	Nežinau/nėra atsakymo
ES 27	74	23	3
Amžius			
15–24	77	20	3
25–39	75	22	3

40–54	74	23	3
55+	73	24	3
Švietimas (pabaiga)			
15–	66	30	4
16–19	71	26	3
20+	81	17	2
Vis dar studijuoja	79	17	4
Socialinė-profesinė kategorija			
Savarankiškai dirbantys asmenys	73	24	3
Vadybininkai	84	14	2
Kiti balti apykaklės	76	21	3
Rankiniai darbininkai	69	28	3
Namų šeimininkai	63	33	4
Bedarbiai	68	27	5
Išėjęs į pensiją	74	22	4
Studentai	79	17	4
ES įvaizdis			
Iš viso „teigiamas“	91	8	1
Neutralus	67	28	5
Iš viso „neigiamas“	38	59	3

Respondentų buvo paprašyta išsamiau apsvarstyti įvairius veiksmus, kurių ES ėmėsi siekdama paremti Ukrainą nuo karo pradžios, pavyzdžiui, sankcijas Rusijos vyriausybei arba finansinę, karinę ar humanitarinę paramą.

Maždaug trys iš keturių ES piliečių (73 proc.) teigia pritarantys ES veiksams remti Ukrainą, o tai apima 31 proc., kurie „stipriai pritaria“, ir 42 proc., kurie „kai kas pritaria“. Maždaug vienas iš keturių (24 proc.) nepritaria ES veiksams, įskaitant 16 proc., kurie „kažkiek nepritaria“, o 8 proc. – „stipriai nepritarantys“.

QA14 Dabar išsamiau aptarkime įvairius veiksmus, kurių Europos Sąjunga ėmėsi siekdama paremti Ukrainą nuo karo pradžios, pvz., sankcijas Rusijos vyriausybei arba finansinę, karinę ar humanitarinę paramą: ar pritariate ar nepritariate šiems veiksams? (PROC. – ES 27)

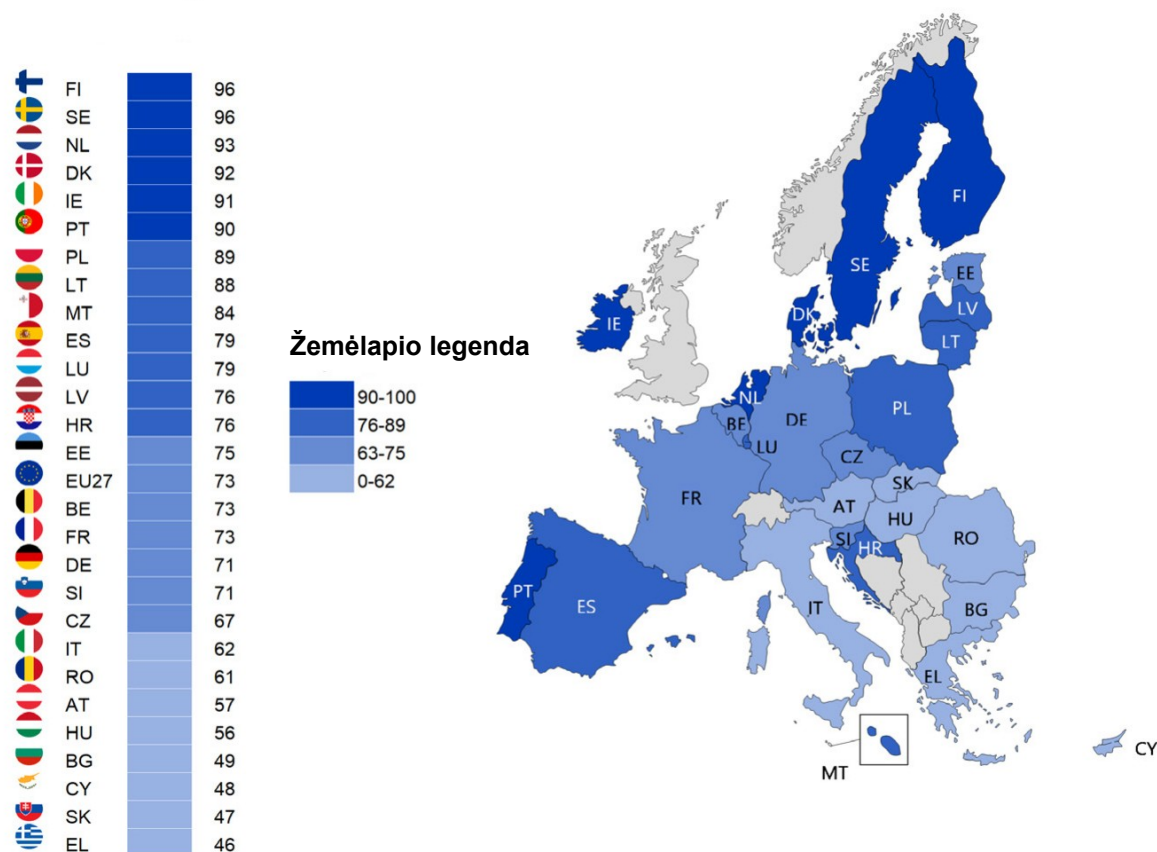

(2222 m. spalio mėn.)

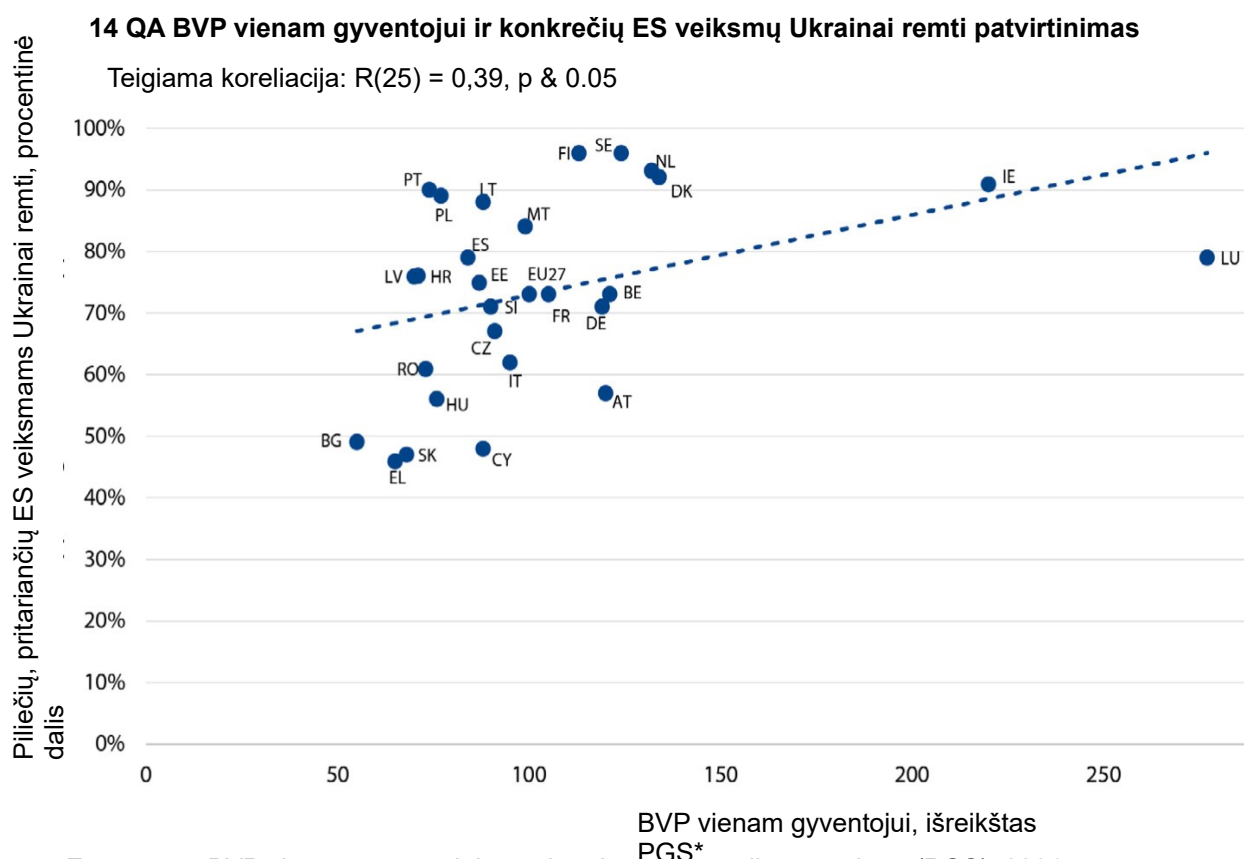
ES paramos Ukrainai veiksams patvirtinimo lygiaiskiriasi. 24 šalyse dauguma respondentų pritaria ES veiksams: daugiau kaip devyni iš dešimties pritaria Švedijoje, Suomijoje (abiejose 96 proc.), Nyderlanduose (93 proc.), Danijoje (92 proc.) ir Airijoje (91 proc.). Tačiau dauguma nepritaria ES veiksams Graikijoje (51 proc.) ir Slovakijoje (49 proc.), o Kipre vienodai pritariama ir nepritariama (abiem atvejais – 48 proc.). Nepritarimo lygis taip pat yra palyginti aukštas Bulgarijoje (45 proc.), Vengrijoje (41 proc.) ir Austrijoje (40 proc.).

Vėlgi, mažiausias pritarimo lygis ES veiksmams, skirtiems Ukrainai remti, yra sutelktas Europos pietrytinėje dalyje.

QA14 Dabar išsamiau aptarkime įvairius veiksmus, kurių Europos Sąjunga ėmėsi siekdama paremti Ukrainą nuo karo pradžios, pvz., sankcijas Rusijos vyriausybei arba finansinę, karinę ar humanitarinę paramą: ar pritariate ar nepritariate šiems veiksmams? (% – iš viso „Patvirtinimas“)

Kaip ir anksčiau, vertinant, kaip piliečių ekonominė padėtis yra susijusi su viešąja parama Ukrainai, esama teigiamos sąsajos tarp piliečių pritarimo ES paramai Ukrainai ir jų atitinkamų šalių BVP vienam gyventojui. Toliau pateiktoje diagramoje nurodytas koreliacijos koeficientas rodo vidutinę teigiamą koreliaciją (0,39), kuri statistiškai reikšminga esant daugiau kaip 95 % patikimumo.

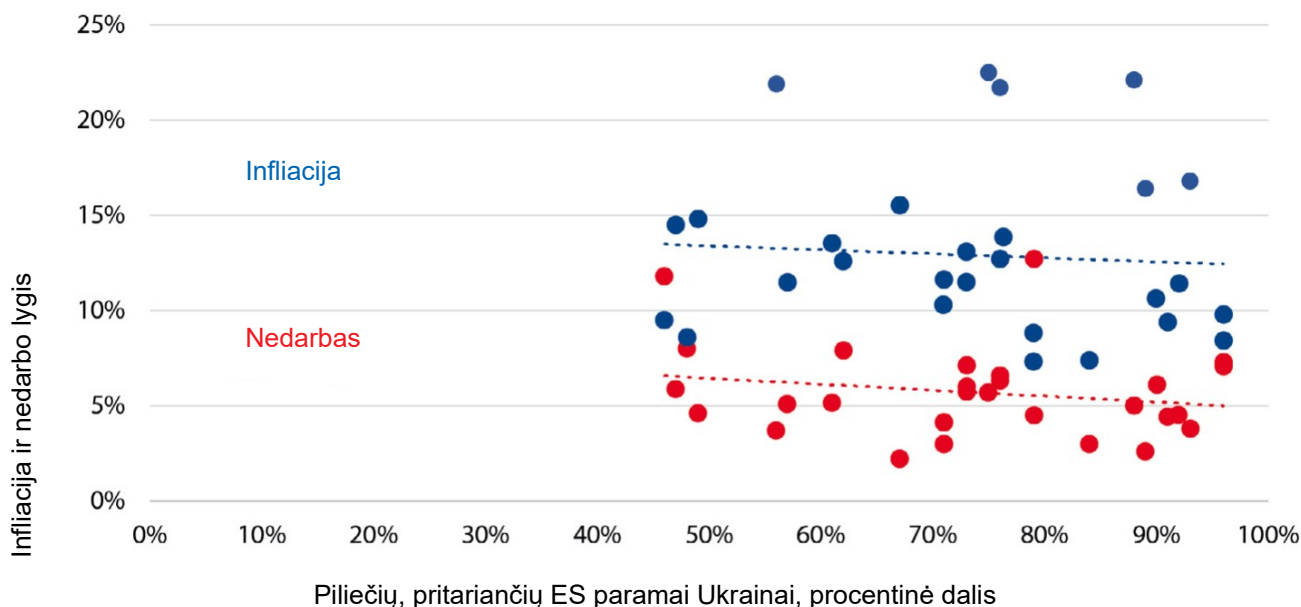

Eurostatas. BVP vienam gyventojui pagal perkamosios galios standartą (PGS). 2021 m.
<https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/TEC00114/default/table> [Duomenys gauti 2022 m. lapkričio 25 d.]

* Perkamosios galios standartas (PGS) yra dirbtinis valiutos vienetas, Eurostatas naudojamasis šalių palyginimams, siekiant pašalinti kainų lygio skirtumus tarp valstybių narių.

Tačiau tuo pačiu metu nėra reikšmingo ryšio tarp šalies infliacijos lygio ir žmonių pritarimo ES veiksmams remti Ukrainą. Be to, šalies nedarbo lygis neturi įtakos, kiek tikėtina, kad jos piliečiai pritaris ES veiksmams remiant Ukrainą. Nė vienas iš dviejų koreliacijos koeficientų nėra svarbus ($-0,07$ infliacijai; ir $-0,2$ nedarbo atveju) ir jie taip pat nėra statistiškai reikšmingi (abiem atvejais p vertė yra didesnė nei $0,05$).

14 QA Infliacija/nedarbo lygis ir konkrečių ES veiksmų Ukrainai remti patvirtinimas

Eurostatas: SVKI – 2022 m. spalio mėn. (metinis pokyčio koeficientas)

ADRESAS:

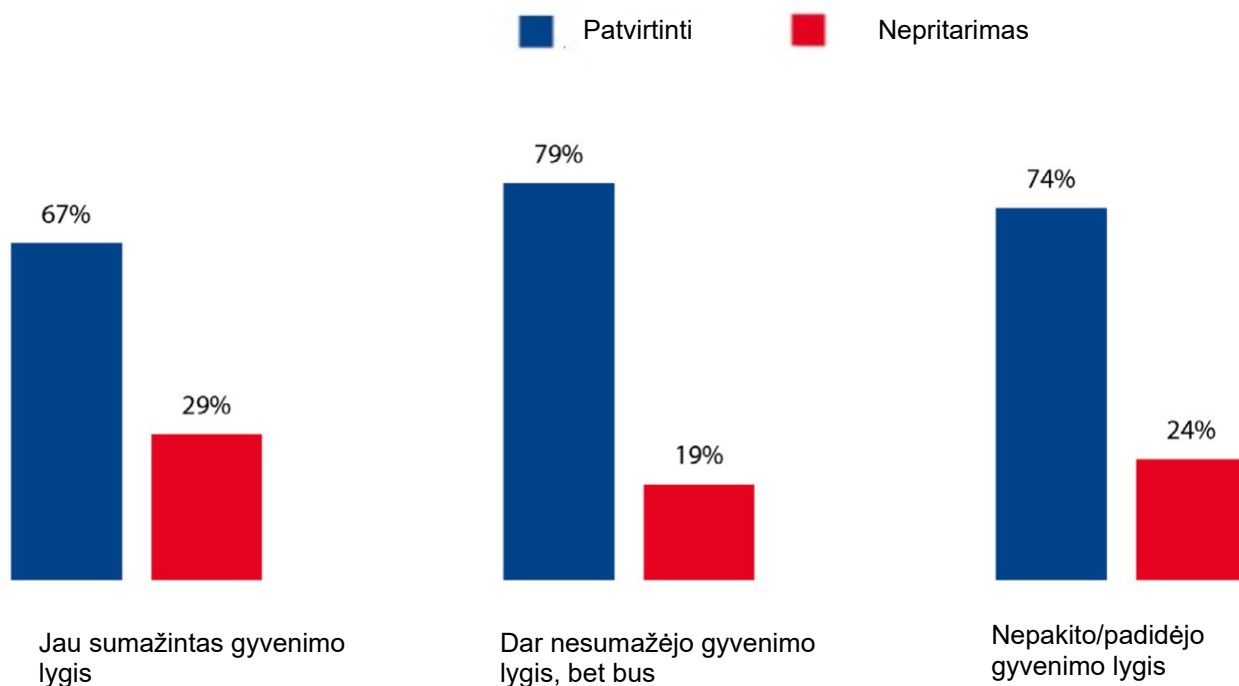
https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/PRC_HICP_MANR__custom_4056416/default/table
[Duomenys gauti 2022 m. gruodžio 6 d.]

Eurostatas: Nedarbas – 2022 m. rugsėjo mėn. (sezoniškai pakoreguotas)

https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/UNE_RT_MSDEFAULTVIEW/default/table [Duomenys gauti 2022 m. lapkričio 25 d.]

Net dauguma piliečių, kurių gyvenimo lygis buvo sumažintas, pritaria konkrečioms ES paramos

QA14 Dabar išsamiau aptarkime įvairius veiksmus, kurių Europos Sąjunga ėmėsi siekdama paremti Ukrainą nuo karo pradžios, pvz., sankcijas Rusijos vyriausybei arba finansinę, karinę ar humanitarinę paramą: ar pritariate ar nepritariate šiems veiksmams?

ES veiksams pritaria daugiau respondentų, kurių bendras ES įvaizdis yra teigiamas (90 proc., palyginti su 36 proc. tų, kurių ES įvaizdis yra neigiamas). Požiūris į ES veiksmus taip pat glaudžiai susijęs su bendru pritarimo ES paramai Ukrainai lygiu. Tarp tų, kurie pritaria ES paramai Ukrainai, 93 % taip pat pritaria konkrečioms ES veiksams.

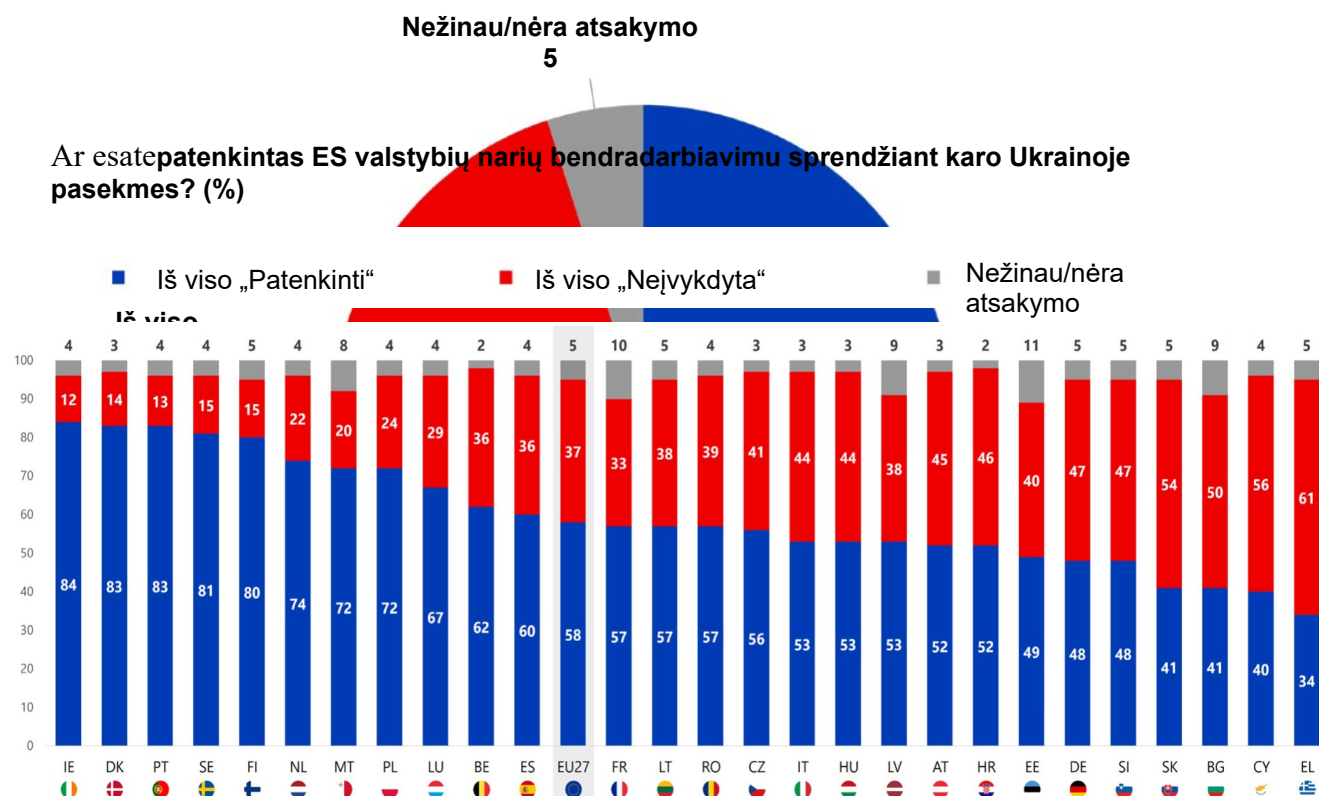
QA14 Dabar išsamiau aptarkime įvairius veiksmus, kurių Europos Sąjunga ėmėsi siekdama paremti Ukrainą nuo karo pradžios, pvz., sankcijas Rusijos vyriausybei arba finansinę, karinę ar humanitarinę paramą: ar pritariate ar nepritariate šioms veiksams? (%)

	Iš viso „Patvirtinti“	Iš viso „Patvirtinti“	Nežinau/nėra atsakymo
ES 27	73	24	3
Švietimas (pabaiga)			
15–	64	31	5
16–19	69	28	3
20+	80	18	2
Vis dar studijuoja	79	17	4
Socialinė-profesinė kategorija			
Savarankiškai dirbantys asmenys	70	26	4
Vadybininkai	82	16	2
Kiti balti apykaklės	76	22	2
Rankiniai darbininkai	69	28	3
Namų šeimininkai	63	32	5
Bedarbiai	67	30	3
Išėjęs į pensiją	73	24	3
Studentai	79	17	4
ES įvaizdis			
Iš viso „teigiamas“	90	9	1
Neutralus	67	29	4
Iš viso „neigiamas“	36	61	3
ES paramos Ukrainai patvirtinimas			
Patvirtinti	93	6	1
Nepritartimas	15	83	2

3.2 Pasitenkinimas valstybių narių bendradarbiavimu

Dauguma europiečių pritaria ne tik ES paramai Ukrainai, bet ir teigiamai vertina tai, kaip valstybės narės bendradarbiavo. Beveik šeši iš dešimties piliečių (58 proc.) teigia, kad yra patenkinti ES valstybių narių bendradarbiavimu sprendžiant karo Ukrainoje pasekmes, o beveik keturi iš dešimties (37 proc.) nepatenkinti.

Ar esate patenkintas ES valstybių narių bendradarbiavimu sprendžiant karo Ukrainoje pasekmes? (PROC. – ES 27)

Socialinės ir demografinės analizės duomenimis, ES valstybių narių bendradarbiavimas sprendžiant karo Ukrainoje pasekmes yra didesnis tarp respondentų, kurie baigė mokslus būdami 20 metų ar vyresni (64 proc.), nei tarp 16–19 metų (54 proc.) arba 15 metų ar jaunesnių (51 proc.) išėjusių asmenų. Tarp socialinių ir profesinių grupių didžiausias pasitenkinimas tarp vadovų (66 proc.), studentų (63 proc.) ir kitų baltųjų apykaklių darbuotojų (62 proc.), o mažiausias – tarp namų ruošėjų (48 proc.).

Respondentai, kurie retai arba niekada susiduria su sunkumais apmokėti sąskaitas, taip pat yra labiau patenkinti (62 proc.) nei tie, kurie dažniausiai patiria sunkumų (41 proc.). Jaunesni respondentai yra šiek tiek labiau patenkinti nei vyresnio amžiaus respondentai (62 proc. 15–24 m. amžiaus, palyginti su 56 proc. 55 metų ir vyresnių asmenų).

Pasitenkinimas ES valstybių narių bendradarbiavimu yra didesnis tarp respondentų, kurių bendras ES įvaizdis yra teigiamas (77 proc., palyginti su 19 proc. tų, kurie ES įvaizdį vertina neigiamai).

Vėlgi, požiūris yra glaudžiai susijęs su bendru pritarimo ES paramai Ukrainai lygiu. Tarp tų, kurie pritaria ES paramai Ukrainai, 72 % yra patenkinti ES valstybių narių bendradarbiavimu, palyginti su 14 % tų, kurie nepritaria ES paramai Ukrainai. 68 proc. iš tų, kurie patenkinti valstybių narių bendradarbiavimu, nori, kad EP atliktų svarbesnį vaidmenį.

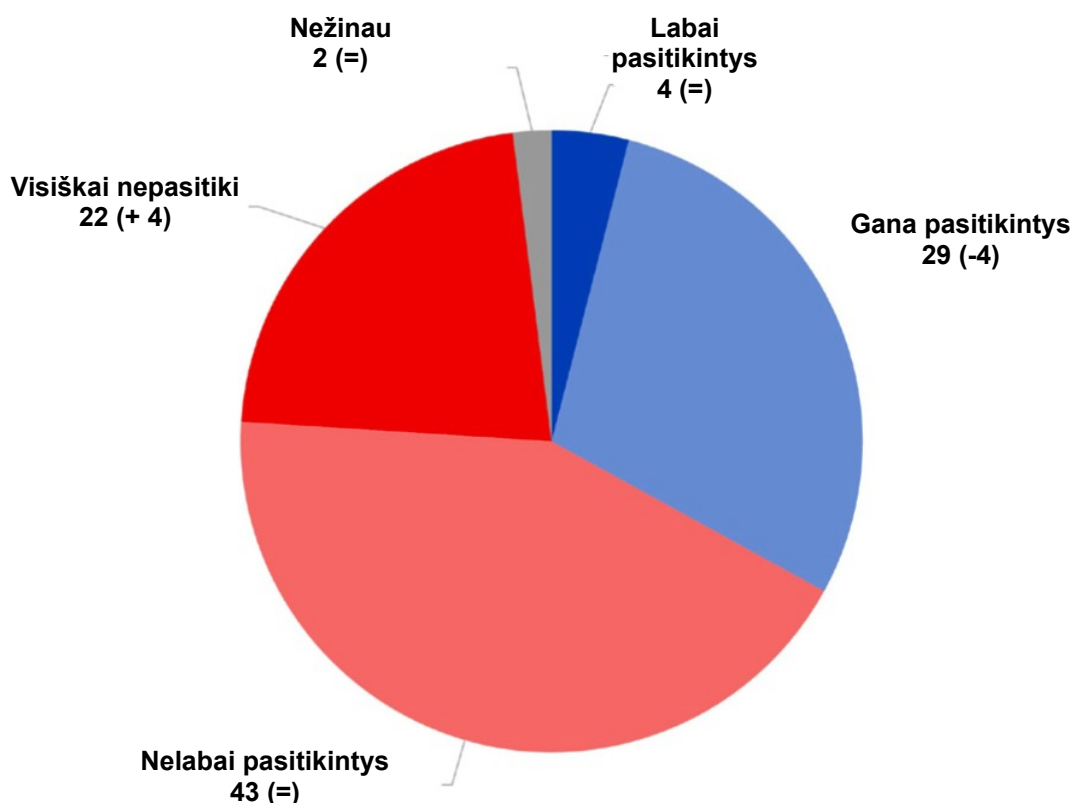
Ar esate patenkintas ES valstybių narių bendradarbiavimu sprendžiant karo Ukrainoje pasekmes? (PROC. – ES)

	Iš viso „Patenkinti“	Iš viso „Neįvykdyta“	Nežinau/neatsakyk
ES 27	58	37	5
Amžius			
15–24	62	31	7
25–39	59	37	4
40–54	57	39	4
55+	56	39	5
Švietimas (pabaiga)			
15–	51	42	7
16–19	54	41	5
20+	64	32	4
Vis dar studijuoja	63	30	7
Socialinė-profesinė kategorija			
Savarankiškai dirbantys asmenys	55	42	3
Vadybininkai	66	31	3
Kiti balti apykaklės	62	35	3
Rankiniai darbininkai	54	42	4
Namų šeimininkai	48	43	9
Bedarbiai	53	39	8
Išėjęs į pensiją	56	38	6
Studentai	63	30	7
Sunkumai apmokėti sąskaitas			
Didžiąją laiko dalį	41	52	7
Laikas nuo laiko	55	41	4
Beveik niekada/niekada	62	33	5
Europos Parlamento vaidmuo			
Svarbiau	68	30	2
Mažiau svarbu	40	56	4
Jokių pokyčių	62	29	9
ES paramos Ukrainai patvirtinimas			
Patvirtinti	72	24	4
Nepritarimas	14	83	3

3.3 Tikėjimas, kad gyvenimas nesikeis

Tik trečdalis piliečių (33 proc.) yra **įsitikinę, kad jų gyvenimas nesikeis** dėl karo Ukrainoje ir galimų jo pasekmių (4 procentiniais punktais nuo 2022 m. balandžio-gegužės mėn.). Tik 4 % (jokių pokyčių) yra „labai įsitikinę“, kad taip bus. Dauguma (65 %, + 4 procentiniai punktai) teigia, kad jie nėra tikri, kad taip bus, o 22 % yra „visiškai nepasitiki“ (+ 4 procentiniai punktai).

QA12 Galvodami apie karą Ukrainoje ir jo galimas pasekmes jūsų gyvenimui, kaip pasitikite, kad jūsų gyvenimas ir toliau nesikeis? (PROC. – ES 27)

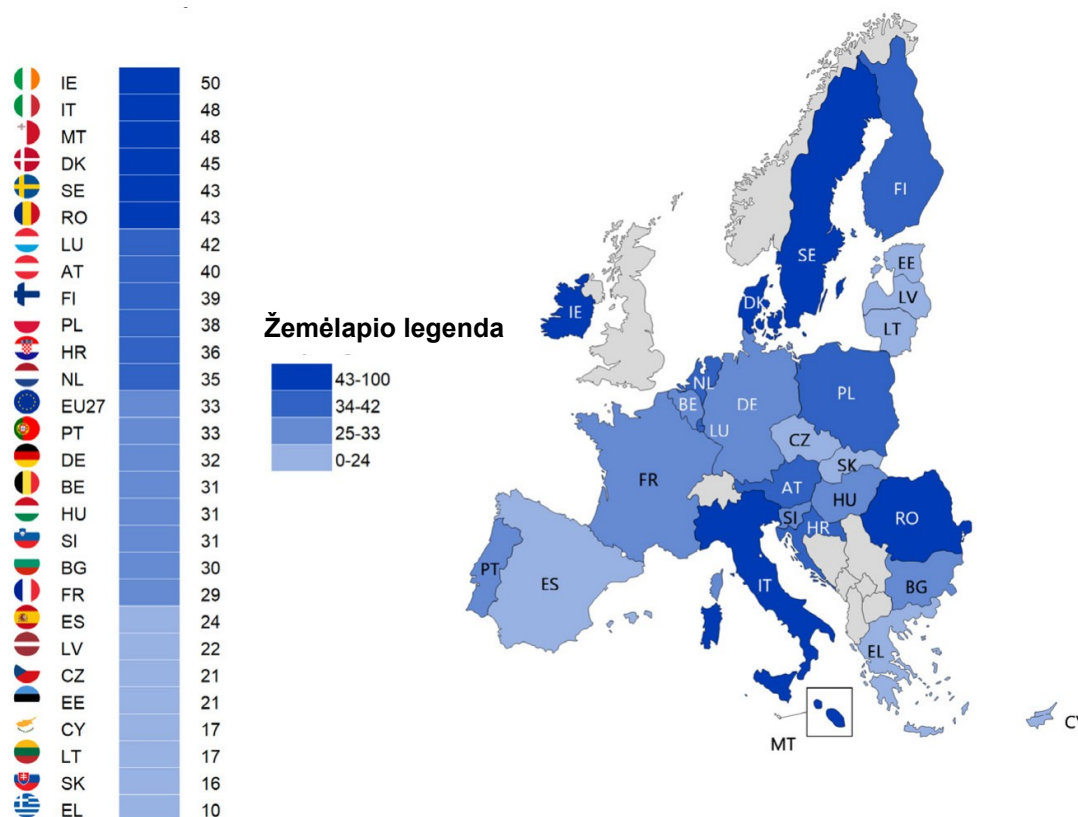
(2022 m. spalio mėn. – 2022 m. balandžio/gegužės mėn.)

Airija (50 proc.) yra vienintelė ES valstybė narė, kurioje dauguma respondentų įsitikinę, kad dėl karo Ukrainoje ir galimų jo padarinių jų gyvenimas nesikeis, nors Maltoje lygiomis dalimis pasitikima ir nepasitiki (abiem atvejais – 48 proc.).

Kitame spektro gale tik 10 proc. Graikijoje, 16 proc. Slovakijoje ir 17 proc. Kipre ir Lietuvoje mano, kad jų gyvenimas nesikeis.

Apskritai, respondentai Rytų Europos regionuose yra mažiau įsitikinę, kad jų gyvenimas nesikeis dėl karo Ukrainoje ir galimų jo pasekmių. Tai ypač pasakytina apie kai kurias šalis, kurios ribojasi su Ukraina ar Rusija, pavyzdžiui, Baltijos valstybes – Estiją, Latviją ir Lietuvą.

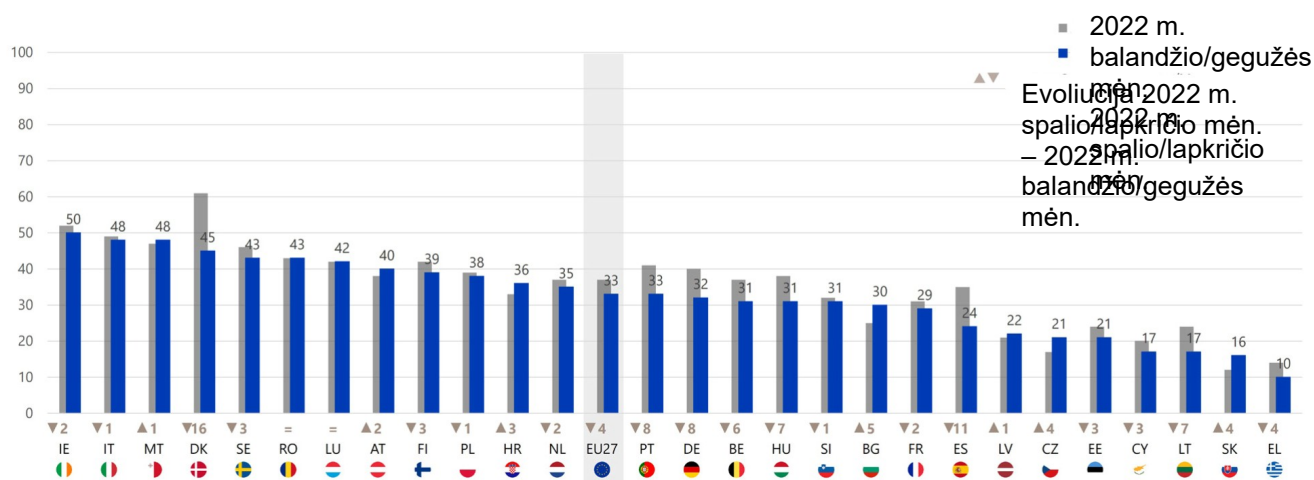
QA12 Galvodami apie karą Ukrainoje ir jo galimas pasekmes jūsų gyvenimui, kaip pasitikite, kad jūsų gyvenimas ir toliau nesikeis? (Proc. – iš viso „Nepasitiki“)

Nuo 2022 m. balandžio-gegužės mėn. pasitikėjimas gyvenimu nesikeičia keturiose ES valstybėse narėse: Bulgarija (30 %, + 5 procentiniai punktai), Čekija (21 %, + 4 procentiniai punktai), Slovakija (16 %, + 4 procentiniai punktai) ir Kroatija (36 %, + 3 procentiniai punktai). Tačiau optimizmas sumažėjo 12 šalių, visų pirma Danijoje (45 %, -16 pp), Ispanijoje (24 %, -11 procentinių punktų), Vokietijoje (32 %, -8 procentiniais punktais) ir Portugalijoje (33 %, -8 procentiniai punktai). Vienuolikoje šalių pokyčių nebuvo arba beveik nebuvo.

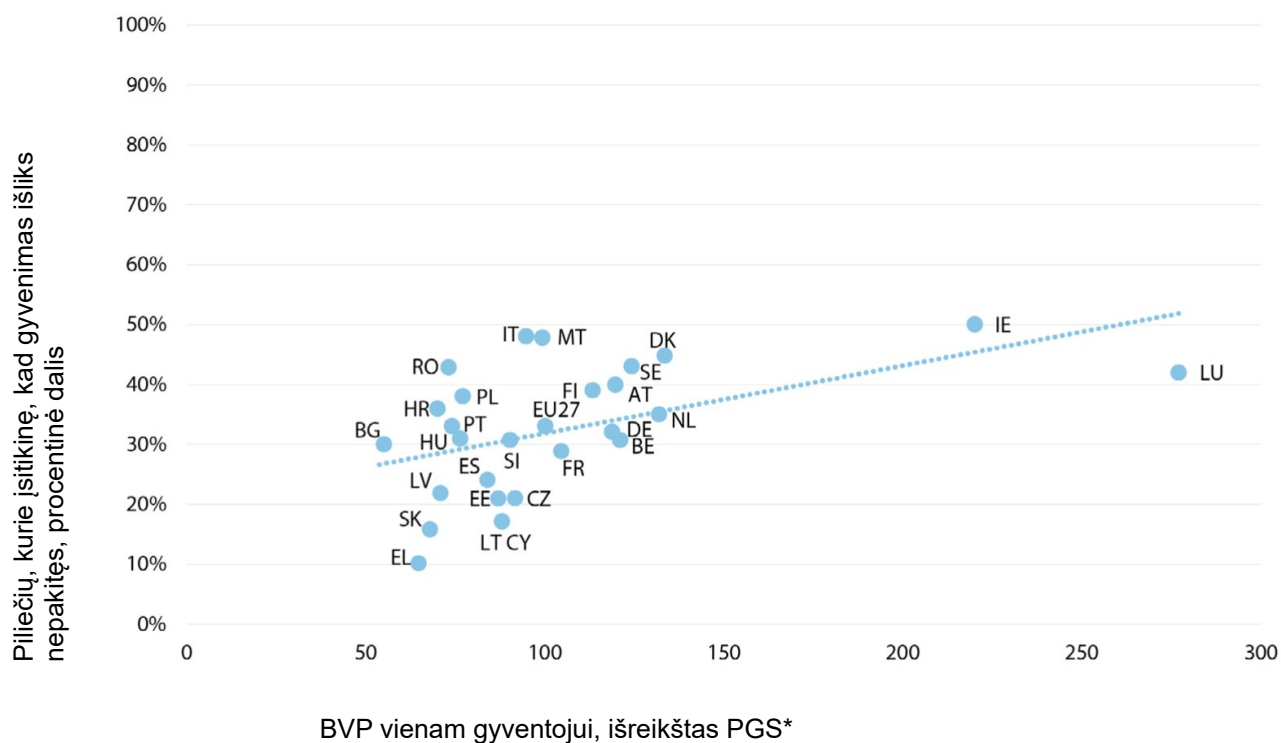
Dėl šių pokyčių neigiamas požiūris šiuo metu dominuoja Danijoje.

QA12 Galvodami apie karą Ukrainoje ir jo galimas pasekmes jūsų gyvenimui, kaip pasitikite, kad jūsų gyvenimas ir toliau nesikeis? (% – iš viso „Konfidenciali“)

Žvelgiant į valstybių narių ekonominės padėties ir piliečių pasitikėjimo, kad jų gyvenimas nesikeis, ryšį, tikriausiai nenuostabu, kad šalyse, kuriose BVP vienam gyventojui mažesnis, piliečiai labiau linkę manyti, kad jų gyvenimas gali pasikeisti. Pavyzdžiui, Graikijoje tik 10 proc. yra įsitikinę, kad jų gyvenimas išliks toks pat, o pusė airių teigia, kad jų gyvenimas nesikeis. Kaip parodyta toliau pateiktoje diagramoje, analizuojant du kintamuosius kartu nustatoma koreliacija. Koreliacijos koeficientas (0,49) rodo teigiamą ir statistiškai reikšmingą ryšį tarp kintamųjų (p-value & 0.01).

12 KA BVP vienam gyventojui ir pasitikėjimas, kad gyvenimas nesikeis

Eurostatas. BVP vienam gyventojui pagal perkamosios galios standartą (PGS) – 2021 m.
https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/TECOO1_14/default/table [Duomenys gauti 2022 m. lapkričio 25 d.]

* Perkamosios galios standartas (PGS) yra meninis valiutos vienetas, Eurostato naudojamas šalių palyginimams, kad būtų pašalinti kainų lygio skirtumai tarp valstybių narių.

Socialinės ir demografinės analizės rezultatai rodo, kad vyrai yra šiek tiek labiau linkę nei moterys būti tikri, kad jų gyvenimas nesikeis dėl karo Ukrainoje ir galimų jo pasekmių (36 %, palyginti su 31 %). Labiausiai tikėtina, kad 15–24 metų asmenys pasitikės šiuo pasitikėjimu, ypač palyginti su vyresniais nei 55 metų asmenimis (40 %, palyginti su 32 %).

Vadovai ir studentai (po 40 proc.) yra labiau linkę pasitikėti kitomis socialinėmis ir profesinėmis grupėmis, visų pirma namų ūkio darbuotojais (25 proc.) ir bedarbiais (26 proc.). Kuo mažiau finansinių sunkumų patiria respondentas, tuo didesnė tikimybė, kad dėl karo Ukrainoje jų gyvenimas nesikeis: 35 proc. mažiausių sunkumų patiriančių žmonių yra tikri, palyginti su 21 proc., kurie patiria daugiausia finansinių sunkumų.

Respondentai, teigiamai vertinantys ES paramos Ukrainai veiksmus ir valstybių narių bendradarbiavimą, yra labiau įsitikinę, kad jų gyvenimas nesikeis. Pavyzdžiui, 40 proc. tų, kurie pritaria ES veiksams nuo karo pradžios, yra įsitikinę, kad jų gyvenimas nesikeis, palyginti su 18 proc. tų, kurie nepitaria šiems veiksams.

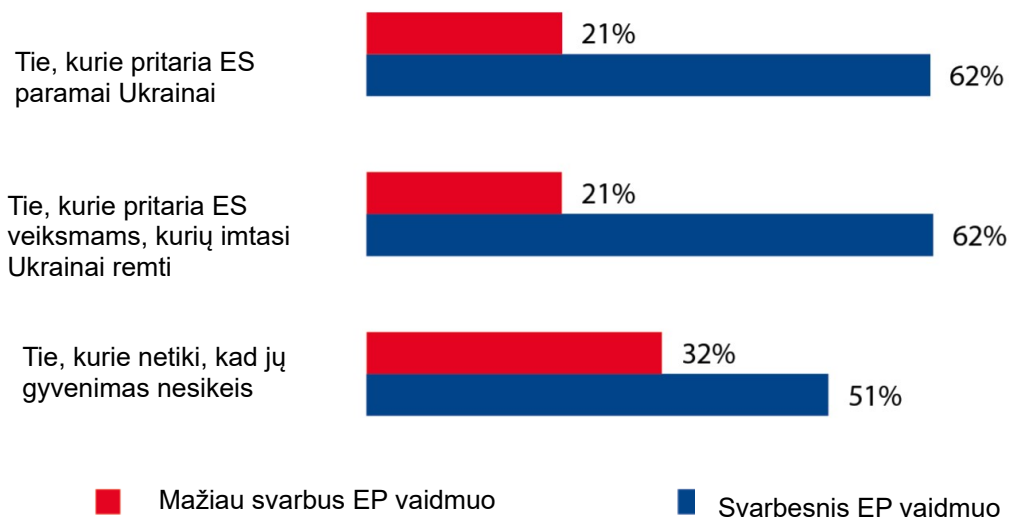
Respondentai, kurie mano, kad pastarojo meto įvykiai, įskaitant karą Ukrainoje, neturės įtakos jų gyvenimo lygiui, yra labiau linkę būti tikri, kad jų gyvenimas nesikeis (54 %), palyginti su tais, kurių gyvenimo lygis dar nebuvo paveiktas, bet kurie mano, kad tai įvyks kitais metais (38 %) ir tiems, kurių gyvenimo lygis jau buvo paveiktas (23 %).

QA12 Galvodami apie karą Ukrainoje ir jo galimas pasekmes jūsų gyvenimui, kaip pasitikite, kad jūsų gyvenimas ir toliau nesikeis? (ES PROC.)

	Iš viso „Konfidencialus“	Iš viso „nepasitikėti“	Nežinau
ES 27	33	65	2
Lytis			
Vyras	36	63	1
Moteris	31	67	2
Amžius			
15–24	40	57	3
25–39	35	64	1
40–54	33	66	1
55+	32	66	2
Socialinė-profesinė kategorija			
Savarankiškai dirbantys asmenys	33	65	2
Vadybininkai	40	59	1
Kiti balti apykaklės	38	61	1
Rankiniai darbininkai	31	68	1
Namų šeimininkai	25	74	1
Bedarbiai	26	73	1
Išėjęs į pensiją	31	67	2
Studentai	40	57	3
Sunkumai apmokėti sąskaitas			
Didžiąją laiko dalį	21	78	1
Laikas nuo laiko	34	65	1
Beveik niekada/niekada	35	63	2
ES paramos Ukrainai patvirtinimas			
Patvirtinti	40	59	1
Nepritarimas	18	81	1
Jūsų gyvenimo lygis turi...			
Jau sumažėjo	23	76	1
Jis dar nebus sumažintas, bet bus	38	61	1
Nepasikeitė/padidėjo	54	45	1

Apskritai aiški dauguma piliečių, kurie pritaria ES veiksams ir remia Ukrainą, nori, kad EP atliktų svarbesnį vaidmenį (62 proc. tų, kurie pritaria ES paramai Ukrainai, ir 62 proc. tų, kurie pritaria konkretiems ES veiksams). Be to, dauguma norėtų, kad EP atliktų svarbesnį vaidmenį (51 proc.) tarp tų, kurie mano, kad jų gyvenimas pasikeis.

QA4 Atsižvelgiant į Rusijos invaziją į Ukrainą, piliečiai nori, kad EP atliktų svarbesnį vaidmenį

Bazė = QA13 Galvodami apie karą Ukrainoje ir jo galimas pasekmes jūsų gyvenimui, kaip pasitikite, kad jūsų gyvenimas nesikeis?

Bazė = QA14 Dabar pamąstykite apie įvairius veiksmus, kurių Europos Sąjunga ėmėsi siekdama paremti Ukrainą nuo karo pradžios, pavyzdžiui, sankcijas Rusijos vyriausybei arba finansinę, karinę ar humanitarinę paramą: ar pritariate ar nepritariate šiems veiksams?

Bazė = QA12 Galvojimas apie karą Ukrainoje ir jo galimas pasekmes jūsų gyvenimui, kaip pasitikite, kad jūsų gyvenimas išliks nepakitęs?

IV. ES IR EP PILIEČIŲ AKYSE

Šiame skyriuje daugiausia dėmesio skiriama piliečių nuomonei apie ES ir Europos Parlamentą. Visų pirma analizuojamas Europos Parlamento vaidmens suvokimas, pagrindinės vertybės ir prioritetai, kuriuos jis turėtų ginti, ir piliečių įvaizdis. Antroje šio skyriaus dalyje dėmesys sutelkiamas į ES suvokimą, įskaitant narystės ES svarbą ir jos teikiamą naudą.

Ankstesnė 2022 m. balandžio-gegužės mėn. atlikta apklausa parodė, kad Europos Parlamento ir ES įvaizdis yra rekordiškai aukštas. Nors šis labai aukštas lygis nebuvo išlaikytas dabartiniame tyrime, ilgesnio laikotarpio padėtis tebėra teigiama, o požiūris išlieka toks, koks buvo praėjusiais metais, nepaisant karo Ukrainoje iššūkių, COVID-19 pandemijos ir didėjančių pragyvenimo išlaidų.

Europos atsparumo ir vienybės ženklų europiečiai mano, kad bendrų Europos vertybių, pavyzdžiui, demokratijos, gynimas yra prioritetas kartu su tokiais vertybėmis kaip žmogaus teisių apsauga, žodžio ir minties laisvė bei teisinė valstybė. Kalbant apie politinius prioritetus, piliečiai nori, kad Europos Parlamentas daugiausia dėmesio skirtų kovai su skurdu ir socialine atskirtimi, visuomenės sveikatos klausimui, taip pat ekonomikai ir darbo vietų kūrimui.

Beveik trys ketvirtadaliai europiečių teigia, kad jų šaliai buvo naudinga būti ES nare, o tai yra stabilus rodiklis, patvirtinantis bendro ES gyventojų atsparumo požymius. Pagrindinė priežastis, dėl kurios jų šalis gavo naudos iš narystės ES, yra ES indėlis palaikant taiką ir stiprinant saugumą, kuris nuo 2021 m. spalio-lapkričio mėn. labai padidėjo, ir tai yra didžiausias iš šiame klausime pateiktų punktų. ES šalių bendradarbiavimas ir ES indėlis į šalies ekonomikos augimą išsiskiria iš kitų priežasčių.

4.1 Europos Parlamento vaidmuo ir suvokimas

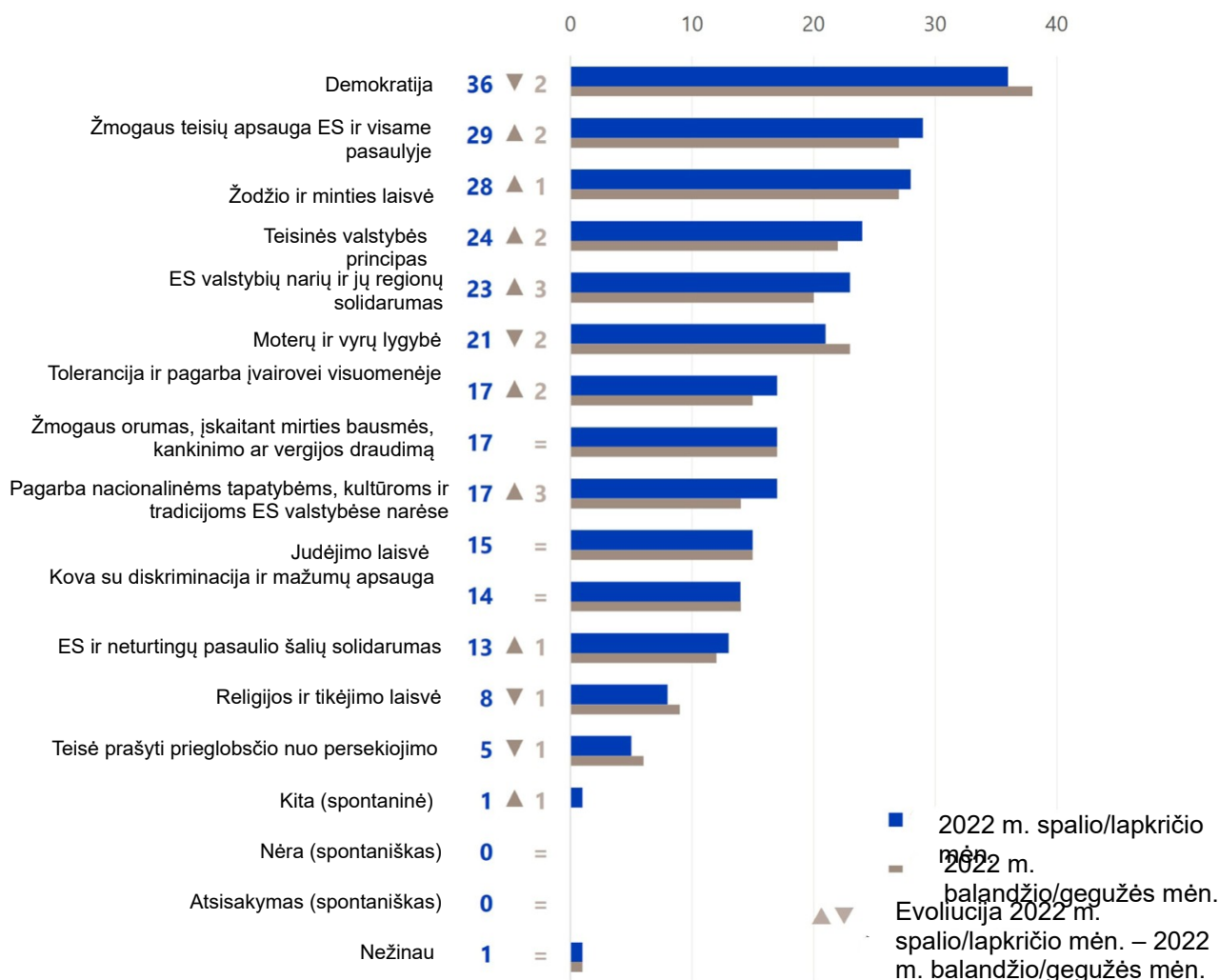
Šiame skirsnyje daugiausia dėmesio skiriama Europos Parlamento įvaizdžiui tarp piliečių, kaip suvokiamas jo būsimas vaidmuo ir kaip piliečiai žiūri į jo prioritetus ir pagrindines vertybes. Europos Parlamento įvaizdis išliko aukštas, o jo vaidmuo turi būti sustiprintas. Be to, Europos Parlamentas plačiai remia tokias vertybes kaip demokratija ir pirmenybę teikia tokiems klausimams kaip skurdas ir socialinė atskirtis, o šios vertybės ir prioritetai išliko stabilūs nepaisant iššūkių, su kuriais susiduria Europa.

Europos Parlamentas pirmiausia turėtų ginti demokratiją. Tai ir toliau yra svarbiausia piliečių vertybė (36 proc., -2 procentiniais punktais nuo 2022 m. balandžio-gegužės mėn.). Bent vienas iš penkių mano, kad Europos Parlamentas turėtų teikti pirmenybę žmogaus teisių apsaugai ES ir visame pasaulyje (29 proc., +2 procentiniai punktai), žodžio ir minties laisvei (28 proc., +1 procentiniam punktu), teisinei valstybei (24 proc., +2 proc. p.), ES valstybių narių ir jos regionų solidarumui (23 proc., +3 proc. p.) ir moterų ir vyrų lygybei (21 proc., -2 proc. p.). Visas kitas vertybes mini mažiau nei vienas iš penkių respondentų.

Rezultatai išliko nuo 2022 m. balandžio-gegužės mėn. Tik du punktai rodo pokytį daugiau nei dviem procentiniais punktais: ES valstybių narių ir jų regionų solidarumas (23 proc., +3

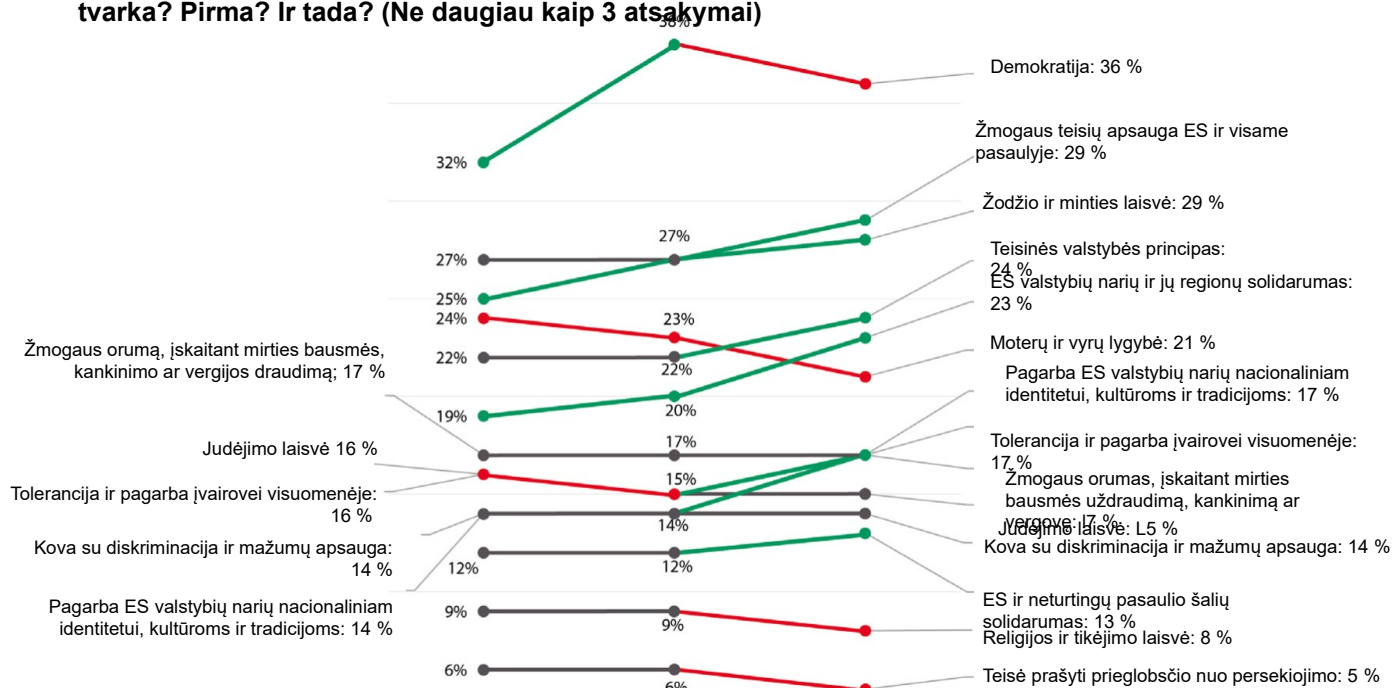
procentiniai punktai) ir pagarba nacionaliniam identitetui, kultūroms ir tradicijoms ES valstybėse narėse (17 proc., + 3 proc. punktai).

Jūsų nuomone, kurias iš toliau nurodytų vertybių Europos Parlamentas turėtų ginti pirmumo tvarka? Pirma? Ir tada? (Ne daugiau kaip 3 atsakymai) (proc. – ES 27)

Palyginti su 2021 m. rudens rezultatais, surinktais prieš Rusijos invaziją į Ukrainą, galima pastebėti šiek tiek didesnę padidėjimą. Demokratija, ES valstybių narių ir jų regionų solidarumas ir žmogaus teisių apsauga ES ir visame pasaulyje padidėjo keturiais procentiniais punktais, o pagarba nacionaliniam identitetui ir kultūroms (+ 3 procentiniai punktai) ir teisinės valstybės principo laikymasis (+ 2 procentiniai punktai) taip pat padidėjo. Dauguma likusių vertybių, kurias EP turi ginti prioriteto tvarka, nuo pat Rusijos invazijos išliko labai stabilios, o vyrų ir moterų lygybės lygis sumažėjo tik 3 procentiniais punktais.

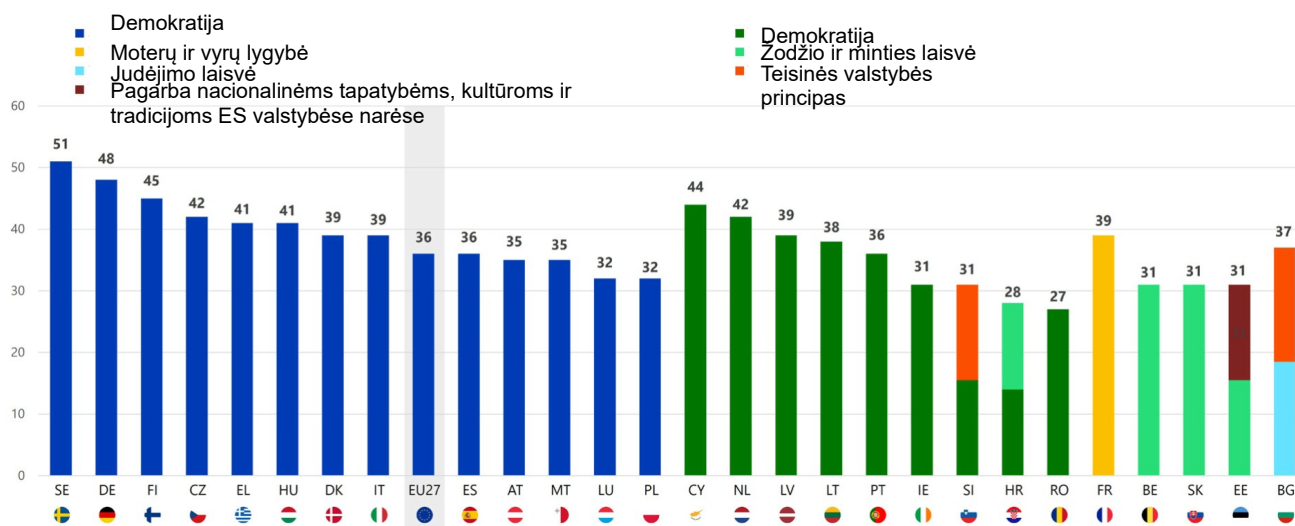
Jūsų nuomone, kurias iš toliau nurodytų vertybių Europos Parlamentas turėtų ginti pirmumo tvarka? Pirma? Ir tada? (Ne daugiau kaip 3 atsakymai)

13 šalių respondentai mano, kad Europos Parlamentas pirmiausia turėtų ginti demokratiją. Devyniose šalyse žmogaus teisių apsauga laikoma svarbiausiu prioritetu (arba bendru prioritetu). Žodžio ir minties laisvė yra labiausiai paminėta (arba bendra labiausiai paminėta) vertybė keturiose valstybėse narėse. Teisinė valstybė užima bendrą aukščiausią vietą Slovėnijoje ir Bulgarijoje.

Judėjimo laisvė yra didžiausias bendras atsakymas Bulgarijoje, o Prancūzija (41 proc.) yra vienintelė šalis, kurioje vyrų ir moterų lygybė yra labiausiai minimas prioritetas. Pagarba tautinėms tapatybėms, kultūroms ir tradicijoms ES valstybėse narėse užima aukščiausią vietą Estijoje.

Jūsų nuomone, kurias iš toliau nurodytų vertybių Europos Parlamentas turėtų ginti pirmumo tvarka? Pirmą? Ir tada? (Ne daugiau kaip 3 atsakymai) (proc. – labiausiai paminėtas atsakymas pagal šalis)

Demokratija užima tris aukščiausias vertybes 21 šalyje. Tačiau tai labai skiriasi – nuo 51 proc. Švedijoje, 48 proc. Vokietijoje ir 45 proc. Suomijoje, iki 20 proc. Kroatijoje ir Slovakijoje.

Žmogaus teisių apsaugos gynimas ES ir visame pasaulyje užima tris aukščiausias vietas 22 šalyse. Ši vertė dažniausiai minima Švedijoje (49 proc.), Kipre (44 proc.) ir Nyderlanduose (42 proc.), o mažiausiai – Italijoje (21 proc.) ir Bulgarijoje (23 proc.).

Žodžio ir minties laisvė užima tris aukščiausias vietas iš 13 šalių. Paminėjimai svyruoja nuo 34 % Prancūzijoje, 33 % Čekijoje ir 32 % Austrijoje iki 15 % Bulgarijoje ir Portugalijoje.

Bulgarijoje (37 proc.) ir Slovėnijoje (31 proc.) **teisinė valstybė yra** bendra didžiausia prioritetinga vertybė ginti, tačiau ji taip pat plačiai minima Graikijoje (38 proc.) ir Kipre (37 proc.). Priešingai, 12 % Prancūzijoje ir 15 % Lietuvoje ir Portugalijoje mano, kad tai turėtų būti prioritetas.

Respondentai Graikijoje (39 proc.), Bulgarijoje (34 proc.), Čekijoje (32 proc.) ir Portugalijoje (31 proc.) dažniausiai mano, kad **ES valstybių narių ir jų regionų solidarumas** turėtų būti ginamas kaip prioritetas, ir ši vertė kiekvienoje šalyje minima bent 15 proc.

Vyrų ir moterų lygybė yra labiausiai paminėta respondentų Prancūzijoje (39 proc.), taip pat minima 31 proc. Ispanijoje ir 30 proc. Belgijoje. Priešingai, 9 proc. Graikijoje ir Latvijoje mano, kad tai turėtų būti prioritetas.

Be to, labiau tikėtina, kad Bulgarijoje (37 proc.) pirmenybė bus teikiama judėjimo laisvei nei kitose šalyse. ES valstybių narių nacionalinės tapatybės, kultūrų ir tradicijų gerbimas ypač didelis Estijoje (31 proc.) ir Bulgarijoje (30 proc.).

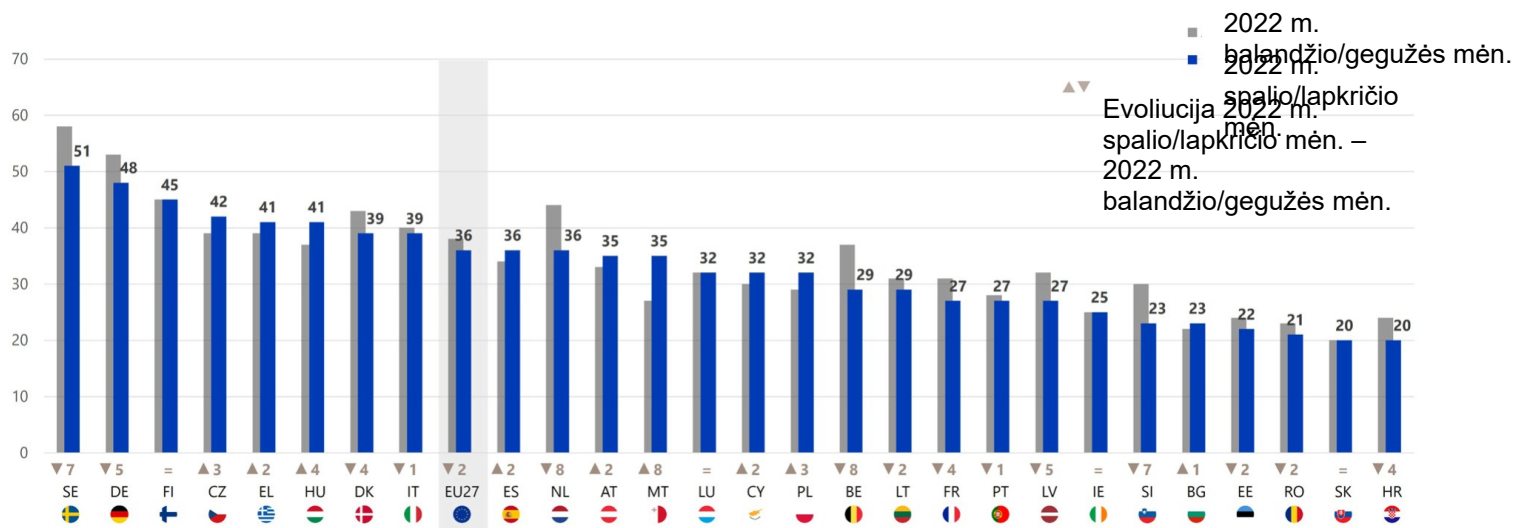
Jūsų nuomone, kurias iš toliau nurodytų vertybių Europos Parlamentas turėtų ginti pirmumo tvarka? Pirmą? Ir tada? (Ne daugiau kaip 3 atsakymai) (%)

	EL																														
	ES	27	BŪ	BG	CZ	DK	DE	EE	IE	PA	ST	AS	ES	FR	HR	TA	CY	LV	LT	LU	HU	MT	NL	I	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE
Demokratija	36	29	23	42	39	48	22	25	41	36	27	20	39	32	27	29	32	41	35	36	35	32	27	21	23	20	45	51			
Žmogaus teisių apsauga ES ir visame pasaulyje	29	26	23	33	35	32	30	31	32	24	26	28	21	44	39	38	31	32	28	42	28	26	36	27	31	29	32	49			
Žodžio ir minties laisvė	28	31	15	33	26	31	31	23	28	29	34	28	29	23	29	26	23	20	17	27	32	19	15	21	30	31	29	31			
Teisinės valstybės principas	24	17	37	24	16	34	22	18	38	25	12	24	17	37	20	15	18	28	32	20	27	26	15	25	31	29	33	18			
ES valstybių narių ir jų regionų solidarumas	23	21	34	32	19	25	19	18	39	15	17	27	29	28	23	27	28	19	17	28	17	26	31	26	17	22	20	17			
Motelių ir vyrų lygybė	21	30	10	14	24	13	10	26	9	31	39	15	20	24	9	10	19	10	21	20	22	13	22	13	18	13	17	23			
Tolerancija ir pagarba įvairovei visuomenėje	17	18	18	10	19	17	15	18	11	16	20	20	16	7	11	20	14	19	16	24	18	14	16	13	23	14	15	13			
Žmogaus orumas, įskaitant mirties bausmės, kankinimo ar vergijos draudimą	17	17	12	12	21	19	12	11	17	15	19	16	19	18	8	12	15	12	18	17	18	17	20	13	14	12	21	26			
Pagarba nacionalinėms tapatybėms, kultūroms ir tradicijoms ES valstybėse narėse	17	15	30	25	19	11	31	20	23	12	13	25	21	22	22	23	19	21	16	19	20	19	22	21	17	26	15	11			
Judėjimo laisvė	15	15	37	21	17	7	26	28	8	14	11	25	19	8	12	16	13	21	16	7	13	25	6	26	21	28	15	10			
Kova su diskriminacija ir mažumų apsauga	14	19	7	6	11	12	10	17	17	14	14	14	18	15	10	13	16	18	24	18	16	12	22	11	8	14	10	10			
ES ir neturtingų pasaulio šalių solidarumas	13	12	14	9	10	11	7	10	21	16	13	19	13	17	10	12	17	14	17	9	13	11	22	19	12	10	5	12			
Religijos ir tikėjimo laisvė	8	10	9	4	7	4	11	11	5	5	11	9	9	6	5	6	6	7	13	9	9	11	5	15	7	17	5	4			
Teisė prašyti prieglobsčio nuo persekiojimo	5	5	4	1	6	4	5	8	3	5	6	4	5	3	3	7	8	7	8	5	9	8	5	8	2	4	4	8			
Nežinau	1	0	1	2	1	0	2	1	0	1	2	0	1	0	3	1	0	1	4	0	1	1	5	2	2	0	0	0			

Palyginti su 2022 m. balandžio-gegužės mėn., keturių šalių respondentams tapo svarbiau teikti pirmenybę demokratijos gynybai: Malta (35 %, + 8 procentiniai punktai), Vengrija (41 %, + 4 procentiniai punktai), Čekija (42 %, + 3 procentiniai punktai) ir Lenkija (32 %, + 3 procentiniai punktai).

punktais). Priešingai, demokratijai teikiama mažiau pirmenybė devyniose valstybėse narėse, visų pirma Belgijoje (29 proc., -8 proc. p.), Nyderlanduose (36 proc., -8 proc. p.), Slovėnijoje (23 proc., -7 proc. p.) ir Švedijoje (51 proc., -7 proc. p.). Likusiose 14-oje šalių pokyčių nebuvo.

Jūsų nuomone, kurias iš toliau nurodytų vertybių Europos Parlamentas turėtų ginti pirmumo tvarka? Pirma? Ir tada? (Ne daugiau kaip 3 atsakymai) (demokratija %)

Atliekant socialinę ir demografinę analizę daugiausia dėmesio skiriama šešioms svarbiausioms vertybėms, kurias, piliečių nuomone, Europos Parlamentas turėtų teikti pirmenybę gynimui. Tai rodo, kad vyrai dažniau nei moterys mano, kad prioritetai turėtų apimti demokratiją (39 proc., palyginti su 34 proc.) ir teisinę valstybę (27 proc., palyginti su 20 proc.), tačiau vyrų ir moterų lygybės atveju yra priešingai (16 proc., palyginti su 26 proc.). 15–24 m. amžiaus asmenys labiausiai linkę sakyti, kad pirmenybė turėtų būti teikiama žodžio ir minties laisvei (31 proc.) ir vyrų ir moterų lygybei (26 proc.), tačiau mažiausiai tikėtina, kad tai susiję su demokratija (27 proc.), valstybių narių ir regionų solidarumu (19 proc.) arba teisine valstybe (18 proc.).

Respondentai, baigę mokslus būdami 20 metų ar vyresni, labiau linkę manyti, kad žmogaus teisių apsauga ES ir visame pasaulyje turėtų būti Europos Parlamento ginamo prioriteto vertybė (33 proc.), palyginti su tais, kurie baigę mokslus būdami 15 metų ar jaunesni (23 proc.).

Respondentai, manantys, kad jų šalies narystė ES yra geras dalykas, yra labiau tikėtina nei tie, kurie mano, kad blogai pasakyti, kad Europos Parlamentas turėtų teikti pirmenybę ES valstybių narių ir jų regionų solidarumui (27 %, palyginti su 14 %). Skirtumai taip pat pastebimi demokratijos srityje (39 proc. geras dalykas, palyginti su 27 proc. blogu dalyku) ir žmogaus teisių apsauga ES ir visame pasaulyje (31 proc., palyginti su 24 proc.).

Galiausiai respondentai, turintys teigiamą Europos Parlamento įvaizdį, dažniau nei tie, kurių įvaizdis yra neigiamas, teigia, kad pirmenybė turėtų būti teikiama demokratijai (41 proc., palyginti su 31 proc.) ir ES valstybių narių bei jos regionų solidarumui (29 proc., palyginti su 17 proc.). Tačiau labiau tikėtina, kad žodžio ir minties laisvė bus laikoma prioritetu tų, kurių įvaizdis neigiamas (34 proc.), nei tie, kurių įvaizdis teigiamas (24 proc.).

Jūsų nuomone, kurias iš toliau nurodytų vertybių Europos Parlamentas turėtų ginti pirmumo tvarka? Pirma? Ir tada? (Ne daugiau kaip 3 atsakymai) (ES %)

	Moterų ir vyrų lygybė	ES valstybių narių ir jų regionų solidarumas	Žmogaus teisių apsauga ES ir visame pasaulyje	Žodžio ir minties laisvė	Demokratija	Teisinės valstybės principas	
ES 27	21	23	29	28	36	24	
Lytis							
Vyras	16	25	27	30	39	27	
Moteris	26	22	30	26	34	20	
Amžius							
15–24	26	19	30	31	27	18	
25–39	22	23	30	29	35	23	
40–54	20	24	30	28	37	24	
55+	20	25	27	27	39	25	
Švietimas (pabaiga)							
15–	23	21	23	27	36	22	
16–19	21	24	27	29	35	24	
20+	19	25	33	28	39	26	
Vis dar studijuoja	24	18	32	31	28	18	
Europos Parlamento įvaizdis							
Teigiamas	19	29	31	24	41	27	
Neutralus	23	22	28	29	34	22	
Neigiamas	20	17	26	34	31	24	
Nuomonė apie šalies narystę ES							
Geras dalykas	21	27	31	26	39	25	
Blogas dalykas	20	14	24	33	27	21	
Nei geras, nei blogas dalykas	22	20	26	32	32	22	

Piliečiai mano, kad kova su **skurdu ir socialine atskirtimi** (37 proc., -1 procentiniu punktu nuo 2022 m. balandžio-gegužės mėn.) **turėtų būti pagrindinis Europos Parlamento prioritetas** sprendžiant problemas, susijusias su visuomenės sveikata (34 proc., – 1 procentiniu punktu), kovos su klimato kaita veiksmais (31 proc., jokių pokyčių) ir parama ekonomikai bei naujų darbo vietų kūrimui (31 proc., + 1 procentiniu punktu). Bent vienas iš penkių mano, kad prioritetas turėtų būti demokratija ir teisinė valstybė (27 %, -5 procentiniai punktai), Europos ateitis (27 %, -2 procentiniai punktai), ES gynyba ir saugumas, įskaitant ES išorės sienų apsaugą (24 %, -3 procentiniai punktai) ir kova su terorizmu ir organizuotu nusikalstamumu (20 %, jokių pokyčių).

Vienintelis pastebimas pokytis nuo 2022 m. balandžio-gegužės mėn. yra sumažėjusi procentinė dalis, kurioje kaip prioritetinė vertybė minima demokratija ir teisinė valstybė (27 proc., -5 proc. punktai).

Kurias iš toliau nurodytų temų norėtumėte, kad Europos Parlamentas nagrinėtų prioritetine tvarka? Pirma? Ir tada? (Ne daugiau kaip 4 atsakymai) (proc. – ES 27)

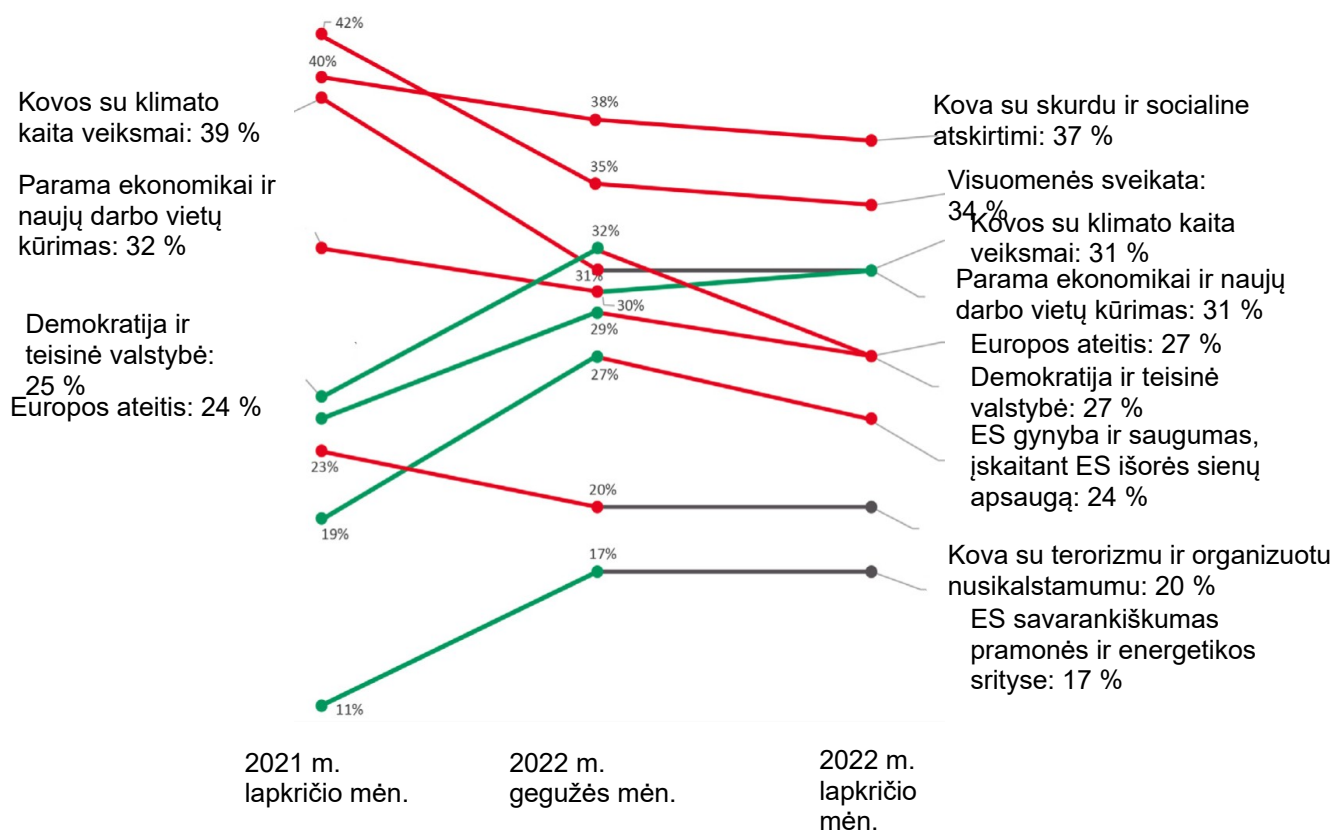

Taip pat įdomu palyginti piliečių prioritetus, buvusius prieš Rusijos invaziją į Ukrainą, su padėtimi tik tris mėnesius iki karo ir dabartinę nuomonę po devynių mėnesių nuo konflikto pradžios: Visuomenės sveikatos problema nuolat mažėjo, palyginti su prieš metus. Nors kova su skurdu ir socialine atskirtimi taip pat mažėja, piliečių prioritetas – parama ekonomikai ir naujų darbo vietų kūrimas.

Apskritai daugumos prioritetų padėtis po karo pradžios gerokai pasikeitė, tačiau dabar tam tikru mastu grįžo į prieškarinį lygį. Tai pasakytina apie Europos ateitį, demokratiją ir teisinę valstybę, taip pat ES gynybą ir saugumą.

Kitų prioritetų populiarumas invazijos pradžioje gerokai padidėjo arba sumažėjo ir nuo to laiko išliko toks pat. Tai apima kovos su klimato kaita veiksmus (-9 procentiniai punktai, vėliau stabilūs), kovą su terorizmu ir organizuotu nusikalstamumu (-3 procentiniai punktai, tada stabilūs), taip pat ES savarankiškumą pramonės ir energetikos srityse (+ 6 procentiniai punktai, tada stabilūs).

Kurias iš toliau nurodytų temų norėtumėte, kad Europos Parlamentas nagrinėtų prioritetine tvarka? Pirma? Ir tada? (Ne daugiau kaip 4 atsakymai) (proc. – ES 27)

Prioritetinės temos, kurias Europos Parlamentas turi spręsti visoje ES, labai skiriasi. Septyniose šalyse respondentai labiausiai nori, kad kovai su skurdu ir socialine atskirtimi būtų teikiama pirmenybė. Penkiose šalyse respondentai labiausiai nori, kad visuomenės sveikatai būtų teikiama pirmenybė. Kovos su klimato kaita veiksmai šešiose šalyse yra svarbiausias prioritetas, o penkiose valstybėse narėse pirmenybė teikiama ekonomikos rėmimui ir naujų darbo vietų kūrimui (daugiau nei 2022 m. balandžio-gegužės mėn., kur tai buvo didžiausias prioritetas tik Graikijoje).

Vokietijoje ir Suomijoje svarbiausias prioritetas yra demokratija ir teisinė valstybė, o Lenkijoje – ES gynyba ir saugumas. Didžiausias Čekijos prioritetas yra ES autonomija pramonės ir energetikos srityse.

Kova su skurdu ir socialine atskirtimi yra viena iš trijų labiausiai paminėtų temų 21 šalyje, o ES dalis svyruoja nuo 59 proc. Portugalijoje, 58 proc. Graikijoje ir 50 proc. Lietuvoje iki 25 proc. Maltoje, 26 proc. Suomijoje ir 27 proc. Estijoje.

Visuomenės sveikata patenka į tris populiariausias temas 17-oje šalių. Jis dažniausiai minimas Kipre (53 proc.), Ispanijoje (49 proc.), Portugalijoje ir Graikijoje (po 44 proc.), tačiau Vokietijoje, Švedijoje (po 17 proc.) ir Čekijoje (18 proc.) – mažiau nei kas penktadalis.

Daugiausia respondentų mini **kovos su klimato kaita veiksmus** Švedijoje (55 proc.), Nyderlanduose (52 proc.) ir Danijoje (47 proc.), o mažiausias – Latvijoje (9 proc.), Estijoje ir Bulgarijoje (po 10 proc.).

Parama ekonomikai ir naujų darbo vietų kūrimui yra prioritetinė tema: 55 proc. Graikijoje, 49 proc. Portugalijoje ir 48 proc. Lietuvoje, palyginti su 15 proc. Nyderlanduose, 16 proc. Švedijoje ir 18 proc. Danijoje.

Suomijoje (42 proc.) ir Vokietijoje (41 proc.) demokratija ir **teisinė valstybė yra** prioritetinė Europos Parlamento tema. Jis taip pat minimas 44 proc. Švedijoje, o respondentai mažiausiai linkę tai pasirinkti Portugalijoje (12 proc.) ir Lietuvoje (13 proc.).

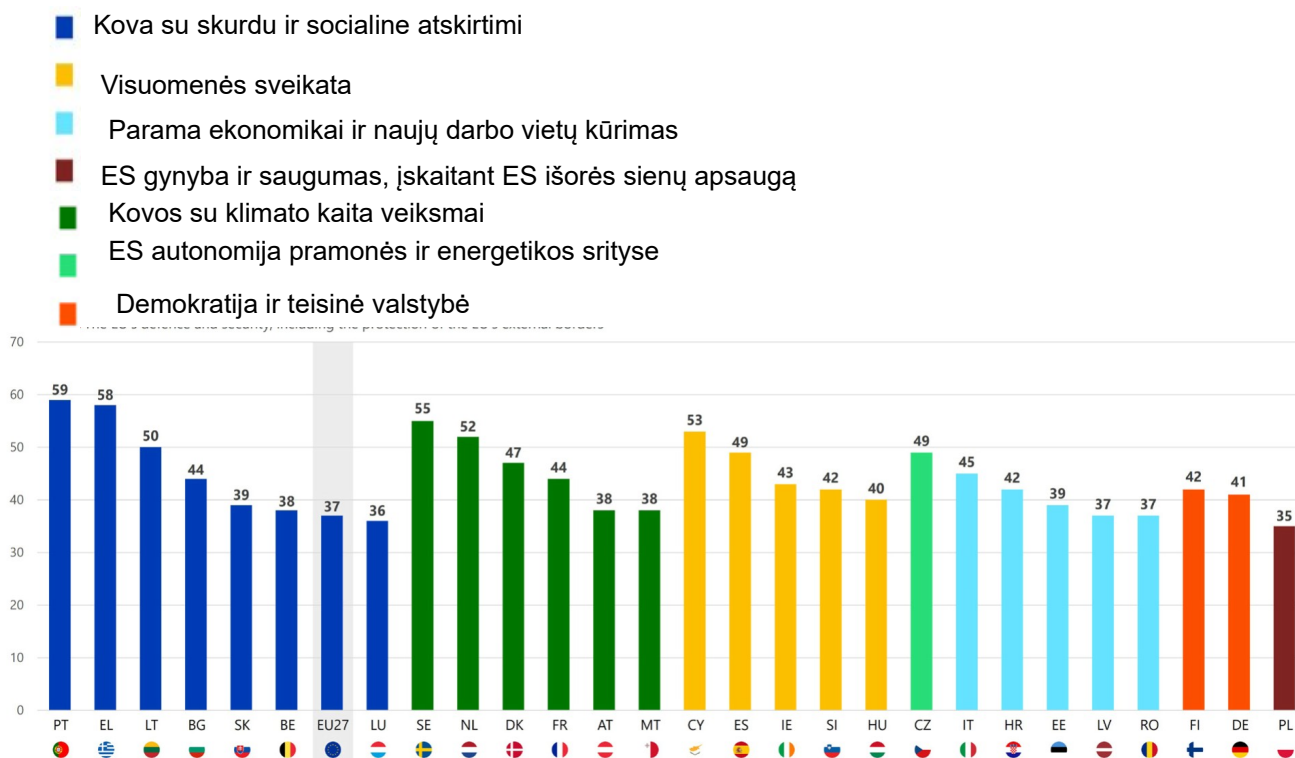
Europos ateitis dažniausiai minima Čekijoje (38 proc.), Vokietijoje (36 proc.) ir Suomijoje (35 proc.). Kitame skalės gale nurodyta 12 % Kipre ir 17 % Portugalijoje.

Respondentų, kurie mano, kad prioritetinė tema yra **ES gynyba ir saugumas**, dalis svyruoja nuo 44 proc. Lietuvoje, 42 proc. Čekijoje ir 40 proc. Suomijoje iki 11 proc. Portugalijoje ir 12 proc. Prancūzijoje.

ES savarankiškumas pramonės ir energetikos srityse Čekijoje laikomas svarbiausiu prioritetu (49 proc.), o Estijoje – 30 proc.

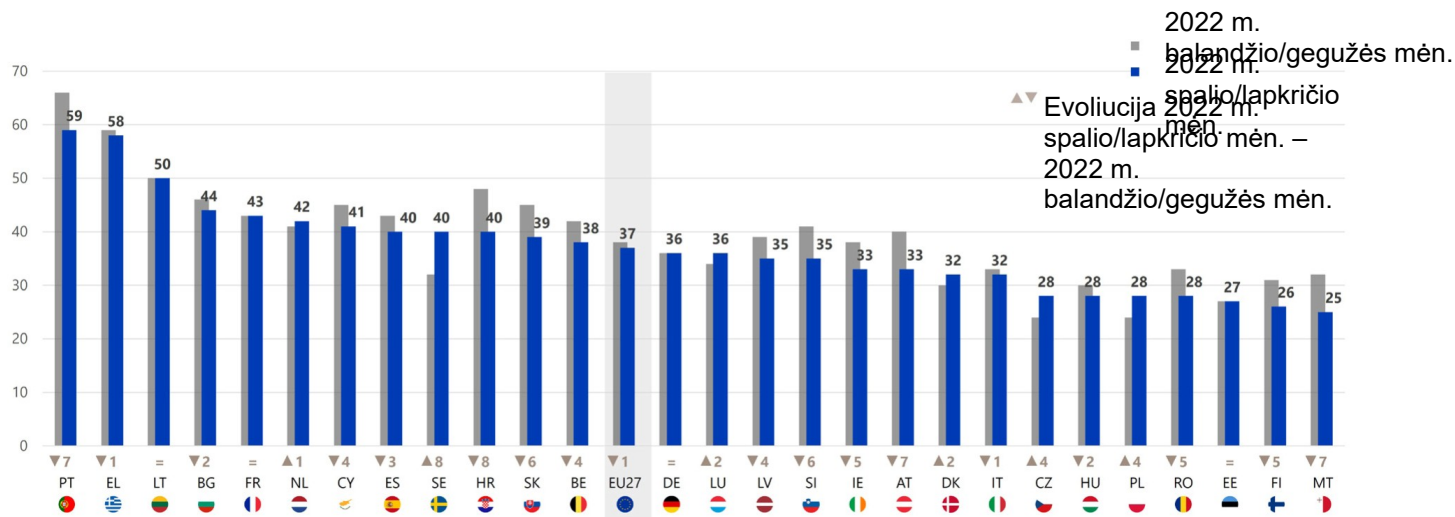
Nė viena iš kitų temų nėra pirmoje vietoje nė vienoje šalyje. Tačiau verta pažymėti, kad Švedijoje respondentai (38 proc.) yra daug labiau linkę nei kitose šalyse paminėti **kovą su terorizmu ir organizuotu nusikalstamumu**, o Maltos respondentai dažniausiai pirmenybę teikia **vartotojų teisėms** (34 proc.). Slovakijos respondentai dažniau nei kitų šalių respondentai pirmenybę teikia žemės ūkio politikai (30 proc.), o didelė dalis Švedijoje nurodo **lyčių lygybę, įtrauktį ir įvairovę** (32 proc.). **Migracija ir prieglobstis** Kipre pasirenkami daug dažniau (32 proc.) nei kitose šalyse.

Kurias iš toliau nurodytų temų norėtumėte, kad Europos Parlamentas nagrinėtų prioritetine tvarka? Pirma? Ir tada? (Ne daugiau kaip 4 atsakymai) (proc. – labiausiai paminėtas atsakymas pagal šalis)

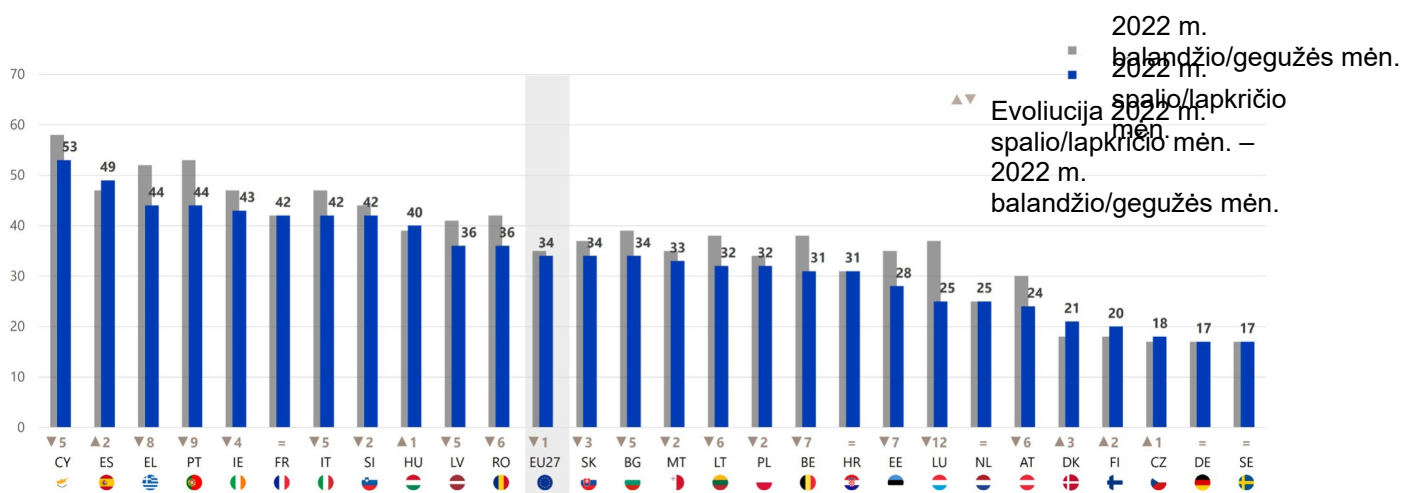
13 šalių respondentai dabar mažiau linkę sakyti, kad kova su **skurdu ir socialine atskirtimi** turėtų būti sprendžiama kaip prioritetas nei 2022 m. balandžio-gegužės mėn. Didžiausias nuosmukis pastebimas Kroatijoje (40 %, -8 procentiniais punktais), Portugalijoje (59 %, -7 procentiniais punktais), Austrijoje (33 %, -7 procentiniais punktais) ir Maltoje (25 %, -7 procentiniais punktais). Augimas padidėjo trijose šalyse: Švedijoje (40 %, + 8 pp), Lenkijoje (28 %, + 4 pp) ir Čekijoje (28 %, + 4 pp). Likusiose 11 šalių skaičiai nesikeičia.

Kurias iš toliau nurodytų temų norėtumėte, kad Europos Parlamentas nagrinėtų prioritetine tvarka? Pirma? Ir tada? (Ne daugiau kaip 4 atsakymai) (proc. – Kova su skurdu ir socialine atskirtimi)

14 valstybių narių respondentai šiuo metu mažiau linkę teigti, kad **visuomenės sveikata** turėtų būti sprendžiama prioritetine tvarka, palyginti su 2022 m. balandžio-gegužės mėn. Didžiausias sumažėjimas nustatytas Liuksemburge (25 %, -12 procentinių punktų), Portugalijoje (44 %, -9 procentiniais punktais) ir Graikijoje (44 %, -8 procentiniais punktais). Visuomenės sveikatos paminėjimas Danijoje šiek tiek padidėjo (21 proc., + 3 procentiniais punktais), o likusiose 12 šalių išliko nepakitęs.

Kurias iš toliau nurodytų temų norėtumėte, kad Europos Parlamentas nagrinėtų prioritetine tvarka? Pirma? Ir tada? (Ne daugiau kaip 4 atsakymai) (visuomenės sveikata %)

Atliekant socialinę ir demografinę analizę daugiausia dėmesio skiriama aštuoniems svarbiausiems respondentų apibrėžtiems prioritetams ir nustatyta, kad kai kurie iš didžiausių skirtumų yra susiję su švietimo lygiu. Kuo ilgiau respondentas pasiliko švietimo sistemoje, tuo labiau tikėtina, kad Europos Parlamentas turėtų teikti pirmenybę demokratijai ir teisinei valstybei, kovai su klimato

kaita, Europos ateičiai ir ES gynybai ir saugumui, tuo mažiau tikėtina, kad pirmenybė turėtų būti teikiama visuomenės sveikatai arba kovai su skurdu ir socialine atskirtimi.

Panašią tendenciją galima vertinti atsižvelgiant į respondentų finansinę padėtį. Kuo mažiau jų finansinių sunkumų, tuo labiau tikėtina, kad jos teiks pirmenybę demokratijai ir teisinei valstybei, kovai su klimato kaita, Europos ateičiai ir ES gynybai bei saugumui, tuo mažiau jų nuomone, pirmenybė turėtų būti teikiama kovai su skurdu ir socialine atskirtimi arba ekonomikos rėmimui ir naujų darbo vietų kūrimui. Tie, kurie labiau nerimauja dėl skurdo, socialinės atskirties ir pragyvenimo išlaidų, labiau linkę norėti, kad EP atliktų svarbesnį vaidmenį.

Analizė taip pat rodo, kad Europos Parlamentas pirmenybę turėtų teikti kovai su skurdu ir socialine įtrauktimi (40 proc., palyginti su 34 proc.) ir visuomenės sveikatai (37 proc., palyginti su 30 proc.). Vyrai dažniau nei moterys nori pirmenybę teikti demokratijai ir teisinei valstybei (29 proc., palyginti su 24 proc.).

Pagrindiniai skirtumai pagal amžių yra tai, kad jaunesni respondentai dažniau nei vyresnio amžiaus grupės nurodo kovos su klimato kaita veiksmus, o vyresnio amžiaus respondentai dažniau mini visuomenės sveikatą, ES gynybą ir saugumą bei kovą su terorizmu ir organizuotu nusikalstamumu.

Respondentai, manantys, kad jų šalies narystė ES yra geras dalykas, dažniau nori, kad kovos su klimato kaita veiksmai būtų sprendžiami kaip prioritetas (37 proc., palyginti su 18 proc. tų, kurie mano, kad narystė ES yra blogas dalykas), ir tą patį galima pastebėti ir Europos ateičiai (31 proc., palyginti su 18 proc.). Kovą su terorizmu ir organizuotu nusikalstamumu dažniau mini tie, kurie mano, kad narystė ES yra bloga (24 proc., palyginti su 18 proc. tų, kurie mano, kad tai gerai).

Galiausiai respondentai, turintys teigiamą Europos Parlamento nuomonę, yra labiau linkę nei tie, kurie teigia, kad Parlamentas turėtų teikti pirmenybę demokratijai ir teisinei valstybei (31 proc., palyginti su 23 proc.), kovos su klimato kaita veiksams (38 proc., palyginti su 22 proc.) ir Europos ateičiai (32 proc., palyginti su 22 proc.). Tie, kurie pirmenybę teikia demokratijai ir teisinei valstybei, taip pat labiau linkę norėti, kad Europos Parlamentas atliktų svarbesnį vaidmenį.

Kurias iš toliau nurodytų temų norėtumėte, kad Europos Parlamentas nagrinėtų prioritetine tvarka? Pirma? Ir tada? (Ne daugiau kaip 4 atsakymai) (ES %)

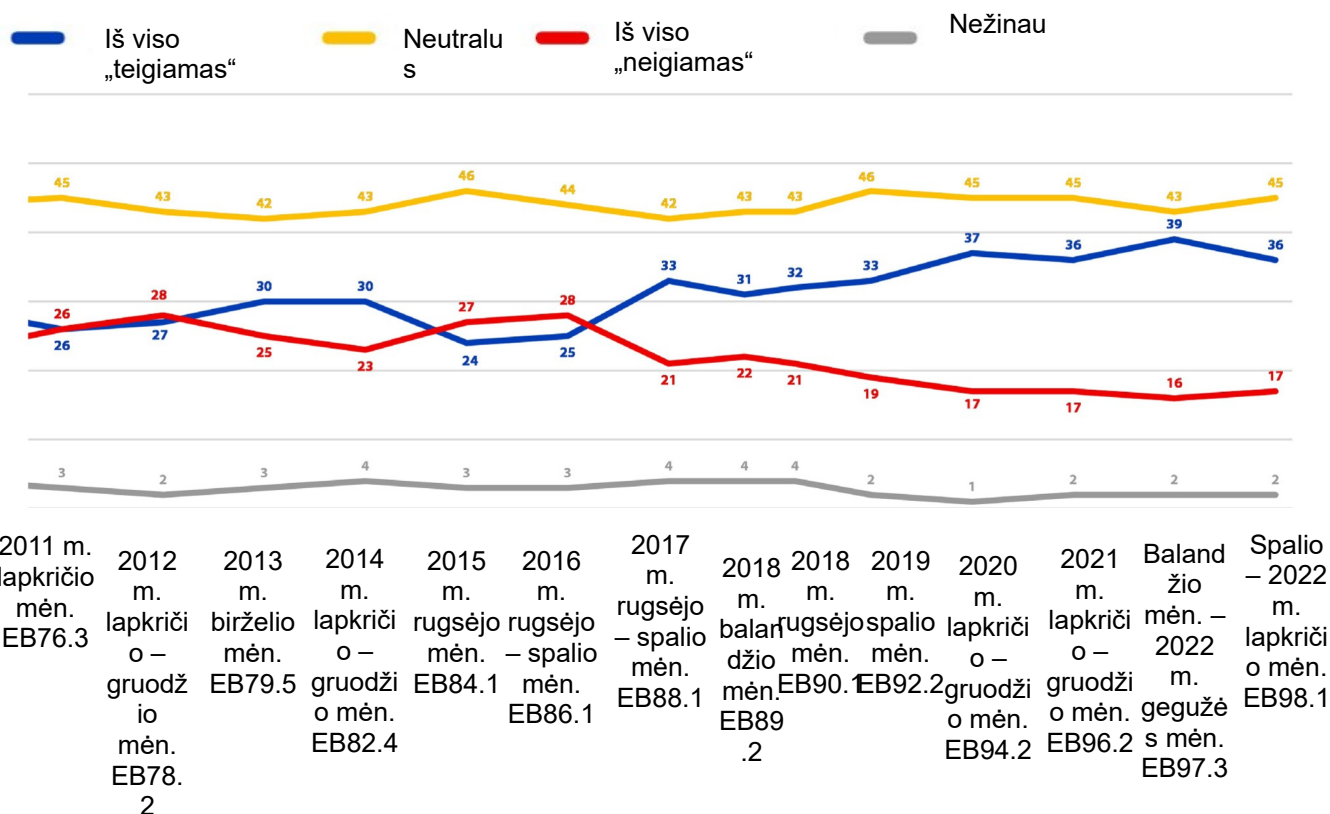
	Visuomenės sveikata	Kovos su klimato kaita veiksmai	Kova su skurdu ir socialine atskirtimi	Parama ekonomikai ir naujų darbo vietų kūrimas	Europos ateitis	Kova su terorizmu ir organizuotu nusikalstamumu	Demokratija ir teisinė valstybė	ES gynyba ir saugumas, įskaitant ES išorės sienų apsaugą
ES 27	34	31	37	31	27	20	27	24
Lytis								
Vyras	30	31	34	31	29	19	29	25
Moteris	37	32	40	30	26	20	24	22
Amžius								
15–24	30	40	34	32	31	14	24	19
25–39	33	33	36	32	29	17	28	21
40–54	33	30	38	34	25	20	26	24
55+	36	29	38	28	26	22	27	26
Švietimas (pabaiga)								
15–	44	24	43	32	22	21	20	18
16–19	35	27	36	34	28	20	26	25

20+	29	38	36	27	28	20	30	26
Vis dar studijuoja	29	43	37	30	30	14	26	17
Sunkumai apmokėti sąskaitas								
Didžiąją laiko dalį	36	21	46	35	19	20	22	17
Laikas nuo laiko	37	27	39	35	26	18	23	20
Beveik niekada/niekada	31	35	34	28	29	20	29	26
Europos Parlamento įvaizdis								
Teigiamas	30	38	35	32	32	17	31	27
Neutralus	36	30	37	31	26	20	25	22
Neigiamas	34	22	39	29	22	23	23	22
Nuomonė apie šalies narys ES								
Geras dalykas	31	37	37	31	31	18	29	26
Blogas dalykas	31	18	34	29	18	24	22	20
Nei geras, nei blogas dalykas	39	25	37	32	23	21	23	21
Europos Parlamento vaidmuo								
Svarbiau	33	35	37	31	30	19	29	23
Mažiau svarbu	32	24	35	31	24	22	25	24
Jokių pokyčių	34	32	38	35	27	21	24	28

Tikėtina, kad piliečiai du kartus turės teigiamą Europos Parlamento įvaizdį nei neigiamą įvaizdį. Daugiau nei trečdalis piliečių (36 proc., -3 procentiniais punktais nuo 2022 m. balandžio-gegužės mėn.) teigiamai vertina Europos Parlamentą. Mažiau nei vienas iš penkių (17 %, + 1 pp) turi neigiamą vaizdą, o 45 % (+ 2 pp) teigia, kad jų vaizdas yra neutralus.

Po paskutinės apklausos įvykę pokyčiai pakeitė teigiamą pokytį nuo 2021 m. lapkričio-gruodžio mėn. iki 2022 m. balandžio-gegužės mėn., todėl padėtis dabar panaši į prieš metus. Ilgalaikeje perspektyvoje atotrūkis tarp teigiamo įvaizdžio ir neigiamo įvaizdžio (dabar + 19 taškų) yra didesnis nei dauguma pastarųjų dešimties metų.

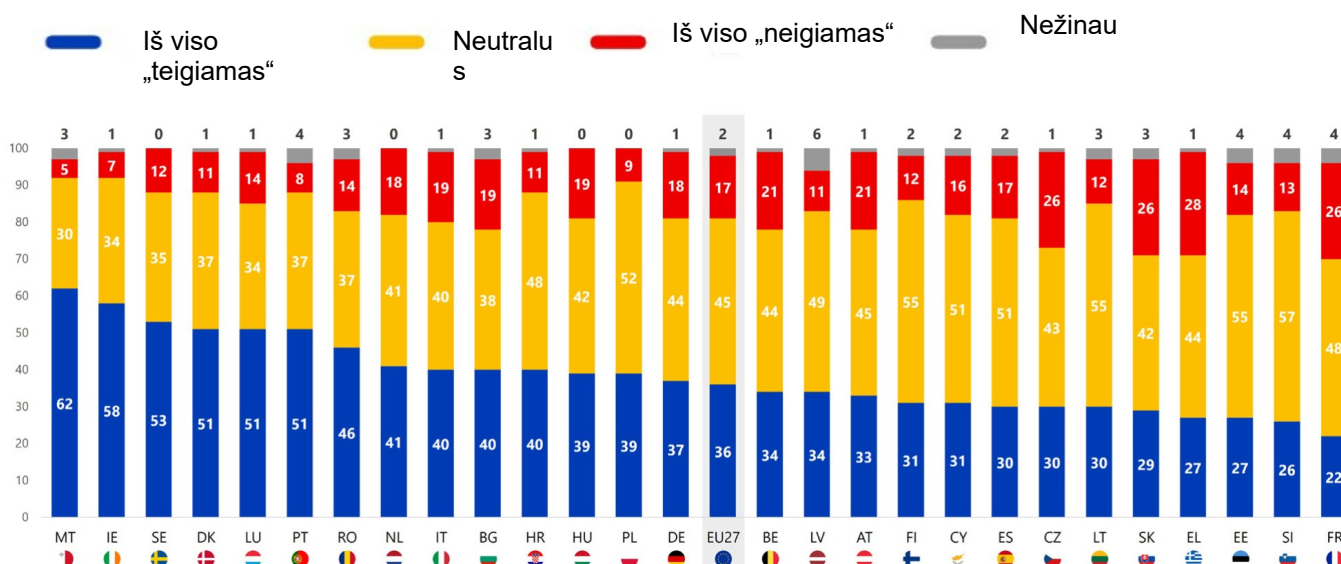
Ar apskritai turite labai teigiamą, gana teigiamą, neutralų, gana neigiamą ar labai neigiamą Europos Parlamento įvaizdį? (PROC. – ES)

25 valstybėse narėse teigiamas Europos Parlamento požiūris yra labiau paplitęs nei neigiamas. Nuomonės labiausiai teigiamos Maltoje (62 proc.), Airijoje (58 proc.), Švedijoje (53 proc.), Liuksemburge, Danijoje ir Portugalijoje (visi 51 proc.). Tik dviuose šalyse respondentai labiau linkę turėti neigiamą, o ne teigiamą požiūrį: Prancūzija (26 % neigiamas, palyginti su 22 % teigiamas) ir Graikija (28 %, palyginti su 27 %).

Apskritai neutralus požiūris dominuoja 17 šalių, o teigiamas įvaizdis yra labiausiai paplitęs aštuoniose šalyse. Italijoje ir Nyderlanduose nuomonės išsiskiria (po lygiai teigiamų ir neutralių atsakymų).

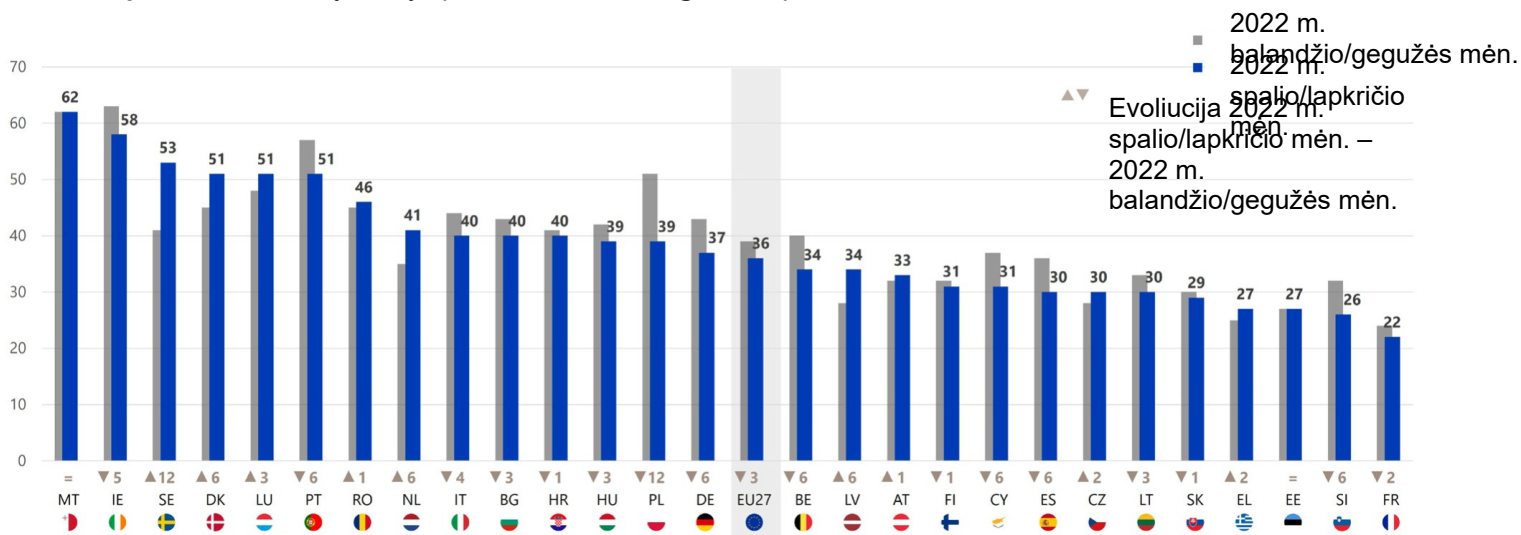
Ar apskritai turite labai teigiamą, gana teigiamą, neutralų, gana neigiamą ar labai neigiamą Europos Parlamento įvaizdį? (%)

Penkiose šalyse respondentai dabar labiau linkę turėti teigiamą Europos Parlamento įvaizdį nei 2021 m. lapkričio-gruodžio mėn., o didžiausias padidėjimas pastebimas Švedijoje (53 proc., + 12 procentinių punktų). Teigiamo įvaizdžio dalis sumažėjo 12 šalių, visų pirma Lenkijoje (39 %, – 12 procentinių punktų), o likusiose 10 šalių išliko stabili.

Dėl šių pokyčių teigiamas požiūris dabar yra mažumos požiūris Prancūzijoje.

Ar apskritai turite labai teigiamą, gana teigiamą, neutralų, gana neigiamą ar labai neigiamą Europos Parlamento įvaizdį? (Proc. – iš viso „teigiamas“)

Socialinės ir demografinės analizės rezultatai rodo aiškius skirtumus pagal išsilavinimo lygį ir finansinę padėtį. 20 metų ir vyresnius respondentes Europos Parlamentas vertina palankiau nei 15 metų ar jaunesnius asmenis (42 proc., palyginti su 27 proc.). Respondentai, kurie retai arba niekada susiduria su sunkumais apmokėti sąskaitas, yra labiau linkę teigiamai vertinti nei tuos, kurie dažniausiai susiduria su sunkumais (40 %, palyginti su 23 %).

Teigiama Europos Parlamento nuomonė yra nuosekli pagal amžiaus grupes, nors vyresnio amžiaus respondentai yra labiau linkę neigiamai vertinti (20 proc. 55 metų ir vyresnių asmenų, palyginti su 10 proc. 15–24 m. amžiaus). Teigiamą Europos Parlamento įvaizdį plačiau vertina vadovai (49 proc.), ypač palyginti su namų ūkio darbuotojais (24 proc.), fizinį darbą dirbančiais darbuotojais (28 proc.) ir bedarbiais respondентаis (28 proc.).

ES piliečiai, kurie vadovaujasi Europos politika (47 proc.), taip pat labiau linkę turėti teigiamą Europos Parlamento įvaizdį nei tie, kurie to nedaro (22 proc.).

Analizė taip pat rodo, kad respondentai, turintys teigiamą ES įvaizdį, taip pat labiau linkę teigiamai vertinti Europos Parlamentą (65 proc., palyginti su 4 proc. respondentų, kurių ES įvaizdis neigiamas). Be to, piliečių, manančių, kad ES reikalai eina teisinga kryptimi (61 proc.), Europos Parlamento įvaizdis yra labiau teigiamas nei tie, kurie mano, kad viskas vyksta neteisinga kryptimi (21 proc.).

Ar apskritai turite labai teigiamą, gana teigiamą, neutralų, gana neigiamą ar labai neigiamą Europos Parlamento įvaizdį? (PROC. – ES)

	Iš viso „teigiamas“	Neutralus	Iš viso „neigiamas“	Nežinau
ES 27	36	45	17	2
Amžius				
15–24	36	50	10	4
25–39	36	46	17	1
40–54	36	44	19	1
55+	35	43	20	2
Švietimas (pabaiga)				
15–	27	46	23	4
16–19	33	45	21	1
20+	42	41	16	1
Vis dar studijuoja	40	50	7	3
Socialinė-profesinė kategorija				
Savarankiškai dirbantys asmenys	41	35	23	1
Vadybininkai	49	39	12	0
Kiti balti apykaklės	40	44	15	1
Rankiniai darbininkai	28	49	21	2
Namų šeimininkai	24	52	21	3
Bedarbiai	28	48	20	4
Išėjęs į pensiją	35	43	20	2
Studentai	40	50	7	3
Sunkumai apmokėti sąskaitas				
Didžiąją laiko dalį	23	42	32	3
Laikas nuo laiko	32	48	18	2
Beveik niekada/niekada	40	43	16	1
ES įvaizdis				
Iš viso „teigiamas“	65	30	4	1
Neutralus	12	72	14	2
Iš viso „neigiamas“	4	23	72	1
ES reikalai vyksta...				
Teisinga kryptis	61	34	4	1
Neteisinga kryptis	21	49	29	1
Taip pat	39	50	9	2
Sekite Europos politiką				
Sekite	47	37	16	0
Nesekti	22	54	21	3

Plačiai pritariama tam, kad Europos Parlamentas atliktų svarbesnį vaidmenį. Daugiau kaip pusė piliečių (55 proc., -3 proc. punktai nuo 2021 m. lapkričio-gruodžio mėn.) norėtų, kad Europos Parlamentas atliktų svarbesnį vaidmenį, o 28 proc. (+ 1 proc. p.) norėtų, kad Europos Parlamentas atliktų ne tokį svarbų vaidmenį.

Ar asmeniškai norėtumėte, kad Europos Parlamentas atliktų svarbesnį ar mažiau svarbų vaidmenį? (PROC. – ES 27)

**Jokių pakeitimų/kaip dabar
(spontaniškas)**

9 (+ 1)

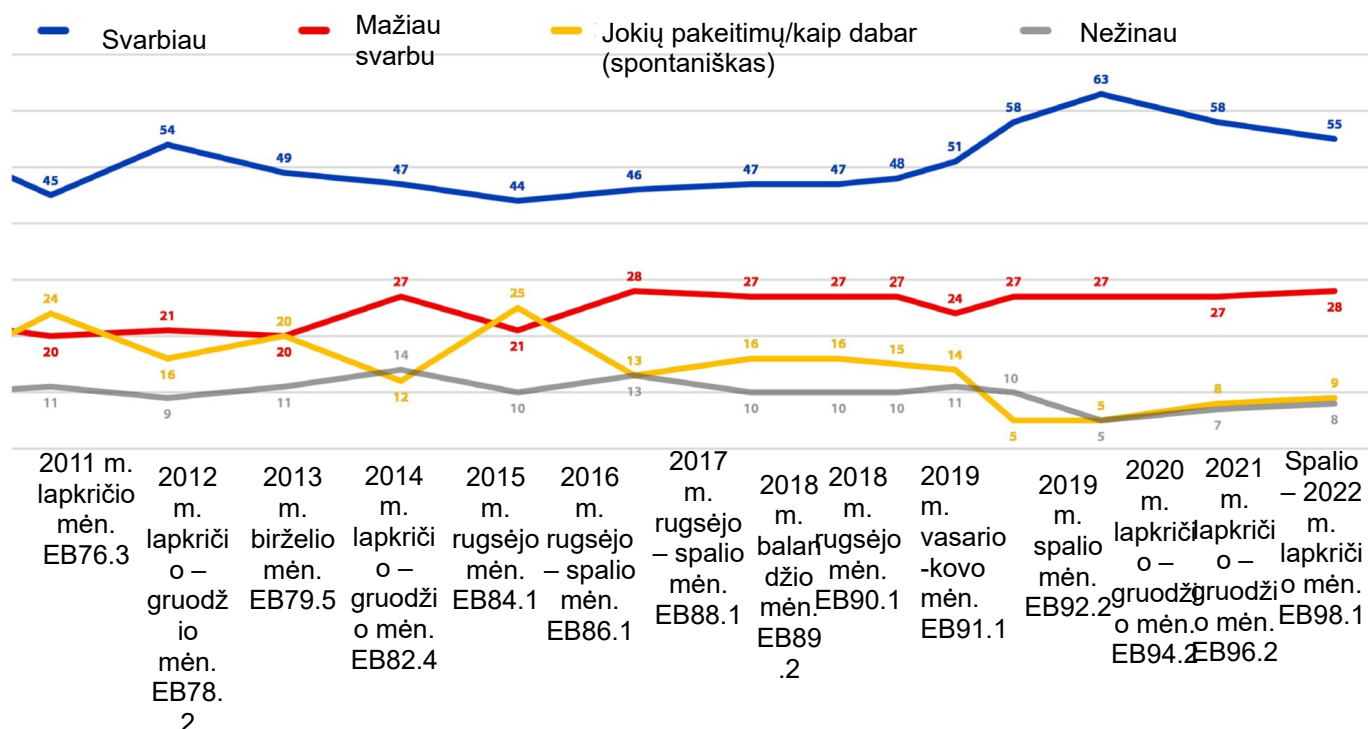
**Mažiau svarbu
28 (+ 1)**

**Svarbiau
55 (-3)**

*(2022 m. spalio mėn. – 2021
m. lapkričio/gruodžio mėn.)*

Pastaraisiais metais sumažėjo noras, kad Europos Parlamentas atliktų svarbesnį vaidmenį (nuo 2021 m. lapkričio-gruodžio mėn. – 3 procentiniai punktai), ir tai tęsiasi laipsniškas neigiamas pokytis nuo 2020 m. lapkričio-gruodžio mėn. Tačiau ilgalaikė tendencija yra teigiama: dabartiniai reitingai vis dar aukštesni nei dauguma apklausų iki 2019 m.

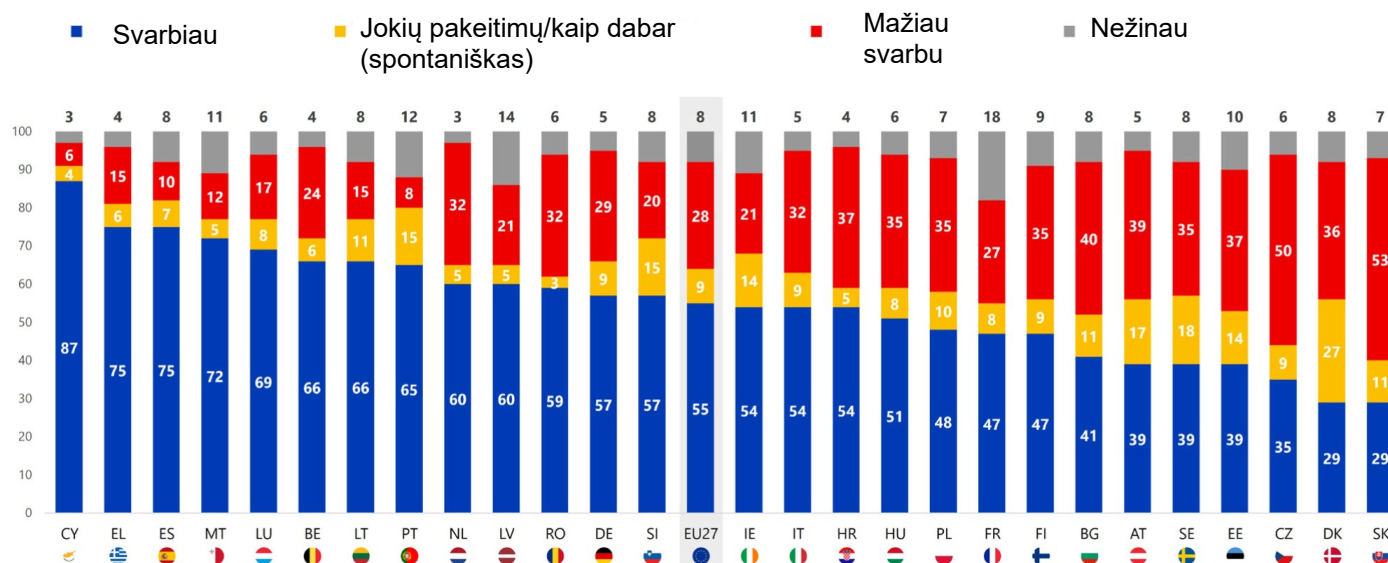
Ar asmeniškai norėtumėte, kad Europos Parlamentas atliktų svarbesnį ar mažiau svarbų vaidmenį? (PROC. – ES)

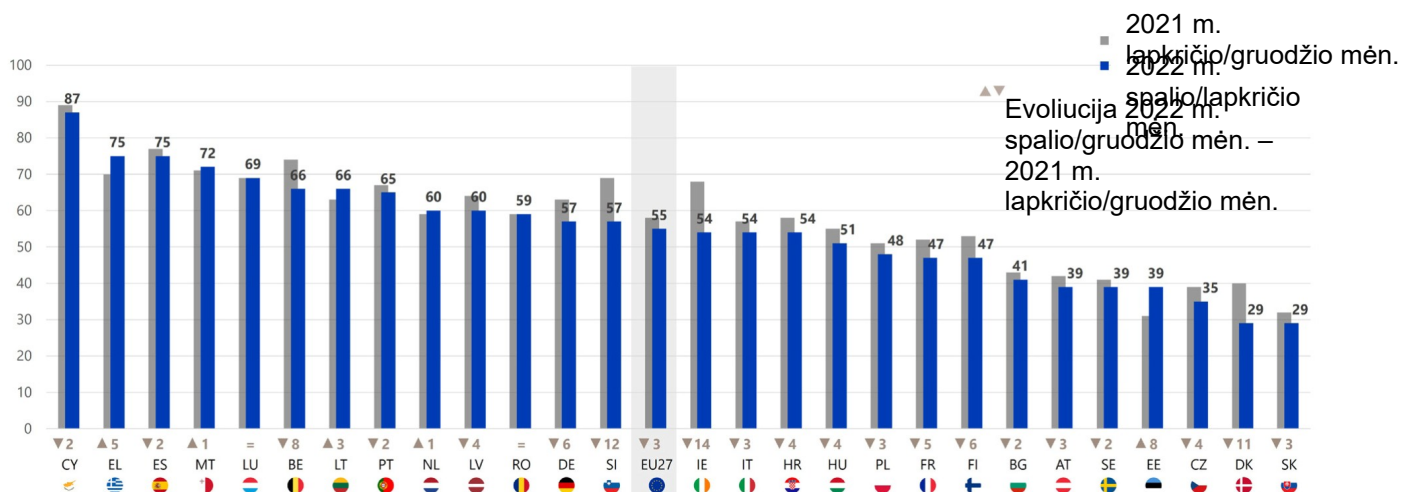
Didesnio Europos Parlamento vaidmens troškimas matomas 23 valstybėse narėse, kur santykinė dauguma piliečių nori įtakingesnės institucijos – nuo 87 proc. Kipre iki 39 proc. Estijoje ir Švedijoje. Trijose šalyse dauguma respondentų norėtų, kad ateityje Europos Parlamentas atliktų ne tokį svarbų vaidmenį: Slovakija (53 proc. mažiau svarbi), Čekija (50 proc.) ir Danija (36 proc.). Austrijoje yra vienoda pusiausvyra tarp tų, kurie nori daugiau ar mažiau svarbaus vaidmens (abiem atvejais – 39 proc.).

Atsakymus į šį klausimą dėl Europos Parlamento vaidmens naudinga palyginti su atsakymais į bendrą piliečių įvaizdį. Plati žinia visoje ES yra ta, kad tie, kurie turi teigiamą Europos Parlamento įvaizdį, yra daug labiau linkę norėti, kad jis atliktų svarbesnį vaidmenį. Po šių dviejų požiūrių santykio tie, kurie turi neigiamą institucijos įvaizdį, labiau linkę norėti, kad ji atliktų ne tokį svarbų vaidmenį. Be to, atskirų situacijų galima rasti šalies lygmeniu, pavyzdžiui, Graikijoje, kur Europos Parlamento įvaizdis nėra itin aukštas, nors respondentai norėtų, kad jis atliktų svarbesnį vaidmenį. Priešingai, bendras įvaizdis yra teigiamas Danijoje ir Švedijoje, tačiau jis yra mažesnis už vidurkį, kalbant apie norą matyti svarbesnį vaidmenį.

Ar asmeniškai norėtumėte, kad Europos Parlamentas atliktų svarbesnį ar mažiau svarbų vaidmenį? (%)

Ar asmeniškai norėtumėte, kad Europos Parlamentas atliktų svarbesnį ar mažiau svarbų vaidmenį? (% – svarbiau)

Palyginti su 2021 m. lapkričio-gruodžio mėn., parama svarbesniam Europos Parlamento vaidmeniui padidėjo bent trimis procentiniais punktais trijose šalyse: Estija (39 %, + 8 procentiniai punktai), Graikija (75 %, + 5 procentiniai punktai) ir Lietuva (66 %, + 3 procentiniai punktai). 15 valstybių narių nuo 2021 m. lapkričio-gruodžio mėn. sumažėjo parama svarbesniam Europos

Parlamento vaidmeniui. Didžiausias sumažėjimas nustatytas Airijoje (54 proc., -14 proc. p.), Slovėnijoje (57 proc., -12 proc. p.) ir Danijoje (29 proc., -11 proc. p.).

Socialiniu ir demografiniu požiūriu labiau tikėtina, kad jaunesni respondentai norės, kad Europos Parlamentas atliktų svarbesnį vaidmenį (58 proc. 15–24 m. amžiaus asmenų, palyginti su 53 proc. 55 m. ir vyresnių asmenų), o mažesnė dalis norėtų, kad vaidmuo būtų mažesnis (20 proc., palyginti su 30 proc.).

Be to, labiau išsilavinę respondentai išreiškia didesnį norą, kad Europos Parlamentas atliktų svarbesnį vaidmenį (61 proc. tų, kurie baigė mokslus būdami 20 metų ar vyresni), kaip ir vadovai (64 proc.) ir studentai (61 proc.). Respondentai, kurie retai arba niekada patiria sunkumų apmokėti sąskaitas, taip pat dažniau nori, kad Europos Parlamentas atliktų svarbesnį vaidmenį (57 proc., palyginti su 48 proc. tų, kurie dažniausiai susiduria su sunkumais).

Kaip minėta šalių analizėje, bendras respondentų įvaizdis apie Europos Parlamentą yra susijęs su noru atlikti svarbesnį vaidmenį. Apskritai beveik aštuoni iš dešimties asmenų, turinčių teigiamą institucijos įvaizdį, nori, kad ji atliktų svarbesnį vaidmenį (78 proc.), palyginti su maždaug trimis iš dešimties tų, kurių įvaizdis neigiamas (29 proc.).

Ar asmeniškai norėtumėte, kad Europos Parlamentas atliktų svarbesnį ar mažiau svarbų vaidmenį? (PROC. – ES)

	Svarbiau	Mažiau svarbu	Jokių pakeitimų/kaip dabar (spontaniškas)	Nežinau
ES 27	55	28	9	8
Amžius				
15–24	58	20	10	12
25–39	56	28	9	7
40–54	55	30	8	7
55+	53	30	9	8
Švietimas (pabaiga)				
15–	51	28	8	13
16–19	51	33	9	7
20+	61	24	9	6
Vis dar studijuoja	61	16	11	12
Socialinė-profesinė kategorija				
Savarankiškai dirbantys asmenys	57	28	10	5
Vadybininkai	64	22	10	4
Kiti balti apykaklės	58	28	8	6
Rankiniai darbininkai	50	34	8	8
Namų šeimininkai	51	27	11	11
Bedarbiai	52	29	7	12
Išėję į pensiją	51	31	9	9
Studentai	61	16	11	12
Sunkumai apmokėti sąskaitas				
Didžiąją laiko dalį	48	34	8	10
Laikas nuo laiko	52	32	8	8
Beveik niekada/niekada	57	26	10	7
Europos Parlamento įvaizdis				
Teigiamas	78	9	10	3
Neutralus	48	30	11	11

4.2 ES suvokimas

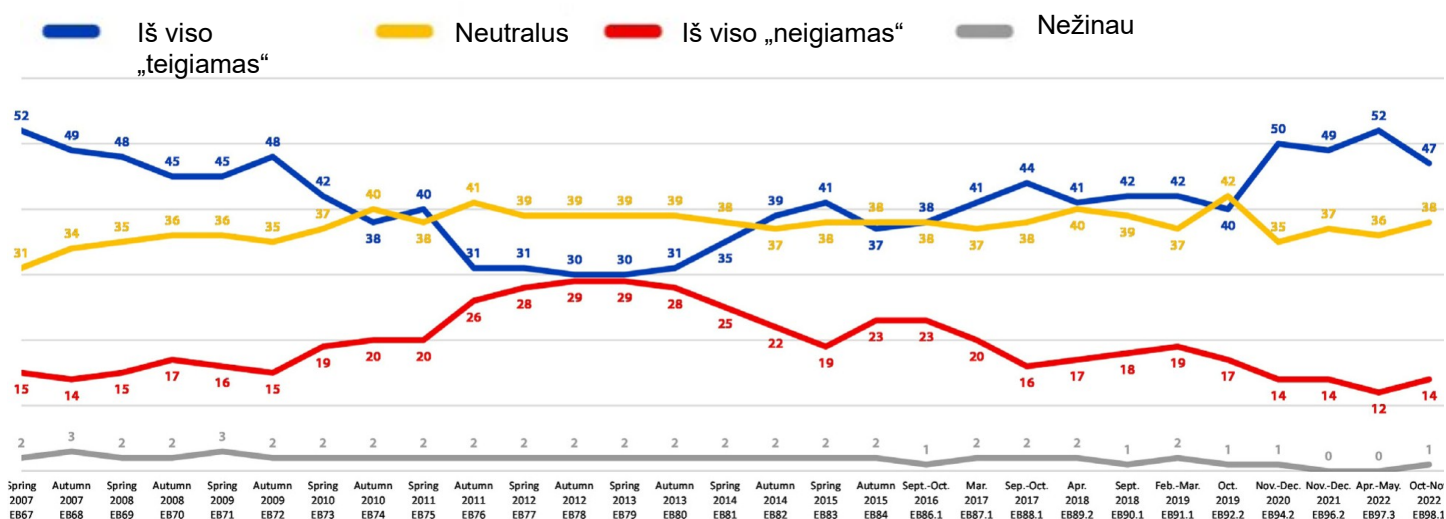
Šiame pranešimo skirsnyje nagrinėjamas požiūris į ES ir tai, kaip laikui bėgant jie pasikeitė. Visų pirma piliečių prašoma apsvarstyti, kaip jie vertina narystę ES: nesvarbu, ar tai geras, ar blogas dalykas ir kodėl.

Lygiai taip pat, kaip ir požiūris į Europos Parlamentą pastaraisiais metais išliko teigiamas, ES įvaizdis taip pat palaiko tvirtą poziciją – aiški dauguma piliečių teigiamai vertina narystę ES ir mano, kad tai svarbu jų šaliai.

Šie teigiami požiūriai yra aiškus požiūris į naudą, kurią teikia narystė ES. Trys pagrindiniai privalumai yra ES indėlis palaikant taiką ir stiprinant saugumą, gerinant valstybių narių bendradarbiavimą ir ekonomikos augimą nacionaliniu lygmeniu.

Per pastaruosius šešis mėnesius **ES įvaizdis** tapo labiau neigiamas: 47 proc. piliečių teigia, kad ES vertina teigiamai (nuo 2022 m. balandžio-gegužės mėn. – 5 procentiniais punktais). Neigiama dalis yra 14 % (+ 2 procentiniai punktai), o 38 % – neutrali (+ 2 pp). Šie pokyčiai pakeitė teigiamą pokytį nuo 2021 m. lapkričio-gruodžio mėn. iki 2022 m. balandžio-gegužės mėn., nors vertinant ilgalaikes tendencijas padėtis vis dar yra palyginti teigiama, o teigiamos ir neigiamos nuomonės skiriasi 33 procentiniais punktais.

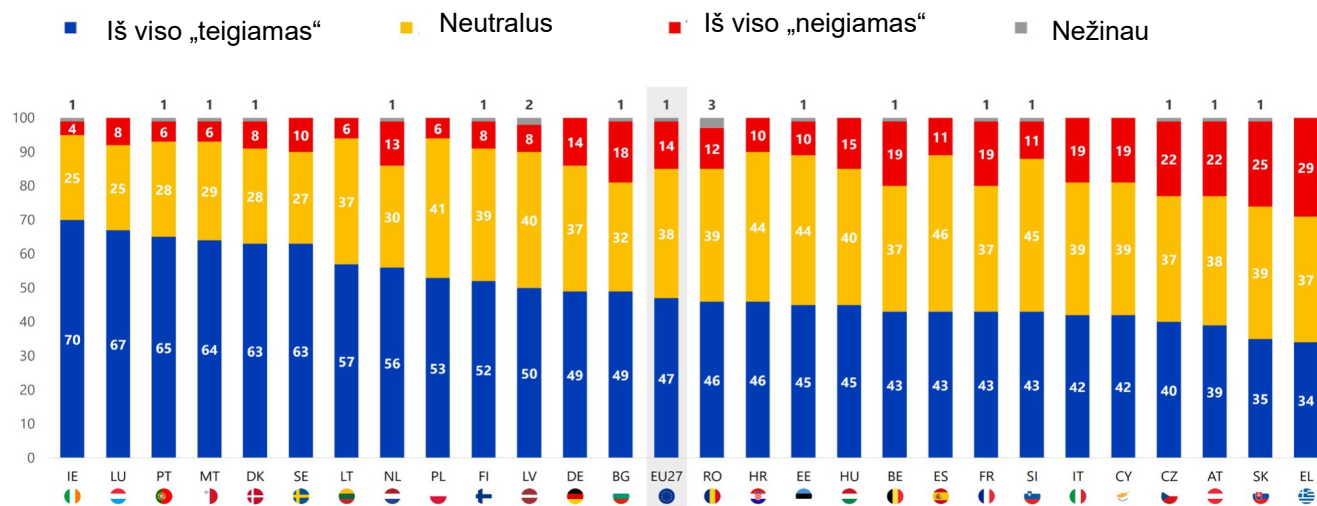
D78 Apskritai, ar ES sukuria jums labai teigiamą, gana teigiamą, neutralų, gana neigiamą ar labai neigiamą įvaizdį? (PROC. – ES)

Kiekvienoje ES valstybėje narėje teigiamas ES įvaizdis yra labiau paplitęs nei neigiamas, o 23 šalyse teigiamas įvaizdis yra labiausiai paplitęs atsakas. Slovakijoje, Ispanijoje, Graikijoje ir Slovėnijoje vyrauja neutralus požiūris.

Labiausiai tikėtina, kad respondentai teigiamai vertina ES Airijoje (70 proc.), Liuksemburge (67 proc.), Portugalijoje (65 proc.), Maltoje (64 proc.), Danijoje ir Švedijoje (po 63 proc.). Neigiamas požiūris labiausiai paplitęs Graikijoje (29 proc.), Slovakijoje (25 proc.), Čekijoje ir Austrijoje (po 22

D78 Apskritai, ar ES sukuria jums labai teigiamą, gana teigiamą, neutralų, gana neigiamą ar labai neigiamą įvaizdį? (%)

proc.).

Malta (64 %, + 6 procentiniais punktais) ir Danija (63 %, + 3 procentiniais punktais) yra vienintelės šalys, kurių teigiamas požiūris į ES nuo 2022 m. balandžio-gegužės mėn. akivaizdžiai padidėjo. 15 šalių respondentai šiuo metu mažiau linkę teigti, kad jie turi teigiamą ES įvaizdį: didžiausias sumažėjimas pastebimas Lenkijoje (53 proc., -9 proc. p.), Slovėnijoje (43 proc., -9 proc. p.), Belgijoje (43 proc., -8 proc. p.) ir Portugalijoje (65 proc., -8 proc. p.). Kitose šalyse teigiamas požiūris išliko palyginti stabilus.

Tačiau, palyginti su 2021 m. rudenį, padidėjimas Maltoje (+ 12 procentinių punktų) ir Danijoje (+ 10 procentinių punktų) tapo didesnis, o grynasis padidėjimas taip pat pastebimas Slovakijoje (+ 5 p. p.), Rumunijoje, Austrijoje ir Liuksemburge (+ 4 p. p.). Grynasis sumažėjimas užfiksuotas 10 valstybių narių, o nuo 2022 m. pavasario pastebimas sumažėjimas šiek tiek sumažėjo, pavyzdžiui, Lenkijoje (-5 procentiniai punktai) ir Portugalijoje (-2 procentiniais punktais). Belgijoje panaikinta suma sumažėjo (+ 2 proc. punktai). Nuo iki Rusijos invazijos Slovėnija (-9 procentiniai punktai), Ispanija (-6 proc. punktai) ir Vokietija (-5 proc. punktai) yra šalys, kurių grynasis teigiamas ES įvaizdis sumažėjo labiausiai.

Socialinės ir demografinės analizės rezultatai rodo didelius skirtumus, susijusius su išsilavinimo lygiu, profesija ir finansine padėtimi. Respondentai, kurie baigė 20 metų ir vyresnius išsilavinimą, yra labiau linkę turėti teigiamą įvaizdį nei tie, kurie baigė 15 metų ar mažiau (57 %, palyginti su 35 %). Labiausiai tikėtina, kad vadovai (61 proc.) ir studentai (56 proc.) turi teigiamą ES įvaizdį, ypač palyginti su namų ūkių ir bedarbių respondентаis (po 34 proc.). Analizė taip pat rodo, kad mažiausius finansinius sunkumus patiriantys respondentai labiau linkę turėti teigiamą įvaizdį (53 proc.), palyginti su labiausiai sunkumų patiriančiais respondентаis (31 proc.).

Taip pat yra skirtumų pagal amžiaus grupes: 15–24 m. respondentai labiau linkę teigiamai vertinti ES (53 proc., palyginti su 45 proc. 55 m. ir vyresnių asmenų).

Europos politiką besilaikantys dalyviai (57 proc.) labiau linkę turėti teigiamą ES įvaizdį nei tie, kurie to nedaro (35 proc.).

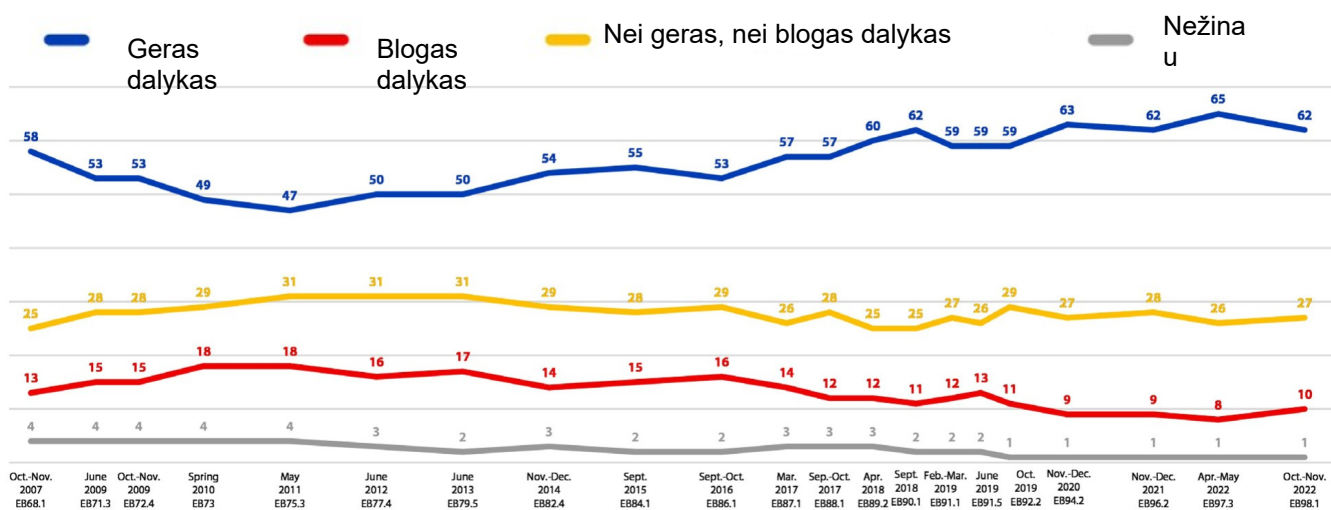
D78 Apskritai, ar ES sukuria jums labai teigiamą, gana teigiamą, neutralų, gana neigiamą ar labai neigiamą įvaizdį? (PROC. – ES)

	Iš viso „teigiamas“	Neutralus	Iš viso „neigiamas“	Nežinau	
ES 27	47		38	14	1
Amžius					
15–24	53		38	8	1
25–39	48		39	13	0
40–54	46		38	16	0
55+	45		37	17	1
Švietimas (pabaiga)					
15–	35		43	20	2
16–19	42		41	17	0
20+	57		32	11	0
Vis dar studijuoja	56		36	7	1
Socialinė-profesinė kategorija					
Savarankiškai dirbantys asmenys	49		33	18	0
Vadybininkai	61		29	10	0
Kiti balti apykaklės	50		37	13	0
Rankiniai darbininkai	40		44	16	0
Namų šeimininkai	34		46	19	1
Bedarbiai	34		45	20	1
Išėjęs į pensiją	46		37	16	1
Studentai	56		36	7	1
Sunkumai apmokėti sąskaitas					
Didžiąją laiko dalį	31		36	31	2
Laikas nuo laiko	39		44	16	1
Beveik niekada/niekada	53		35	11	1
Sekite Europos politiką					
Sekite	57		32	11	0
Nesekti	35		46	18	1

Daugiau nei šeši iš dešimties europiečių (62 proc., -3 proc. punktai nuo 2022 m. balandžio-gegužės mėn.) mano, kad **jų šalies narystė ES yra geras dalykas**, o vienas iš dešimties (10 proc., + 2 proc. punktų) mano, kad narystė ES jų šaliai yra bloga, o maždaug kas ketvirtas (27 proc., + 1 proc. p.) yra neutralus.

Kaip ir kitais klausimais, per pastaruosius šešis mėnesius įvyko neigiamų pokyčių, ir tai pakeitė teigiamą tendenciją, pastebėtą nuo 2021 m. lapkričio-gruodžio mėn. iki 2022 m. balandžio-gegužės mėn. Tačiau, kartu su kitomis priemonėmis, dabartinė pozicija išlieka teigiama vertinant ilgalaikes tendencijas. Pastaraisiais metais rezultatai buvo vieni palankiausių per pastaruosius 15 metų.

Apskritai, ar manote, kad (Mūsų ŠALIS) narystė ES yra...? (PROC. – ES)

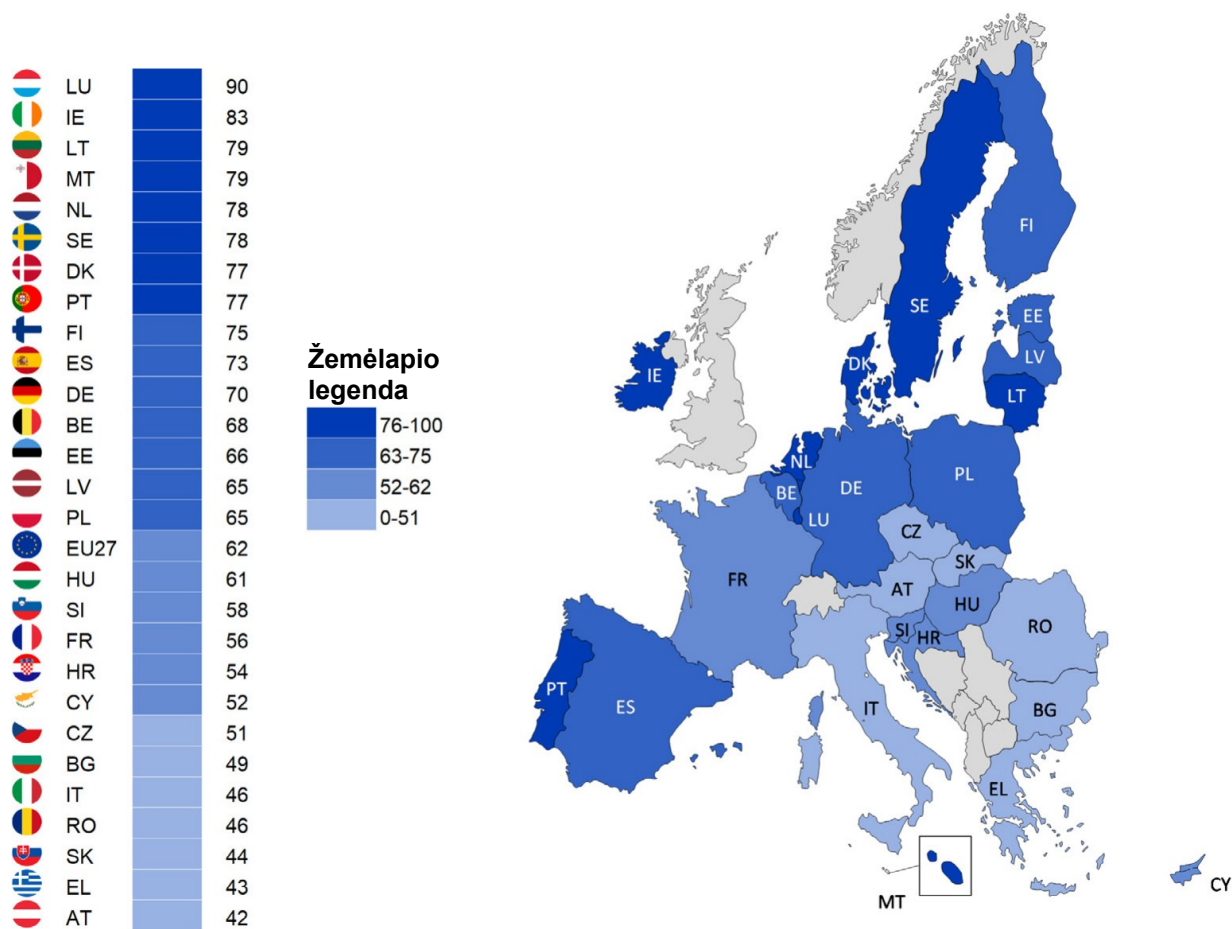

Nors tai yra daugumos nuomonė 25 valstybėse narėse, yra didelių skirtumų tarp šalių. Respondentai labiausiai linkę manyti, kad narystė ES yra geras dalykas jų šaliai Liuksemburge (90 %), Airijoje (83 %), Lietuvoje ir Maltoje (po 79 %), palyginti su 42 % Austrijoje, 43 % Graikijoje ir 44 % Slovakijoje. Slovakijoje ir Graikijoje vyrauja nuomonė, kad narystė jų šalyje nėra nei gera, nei bloga (atitinkamai 47 proc. ir 44 proc.).

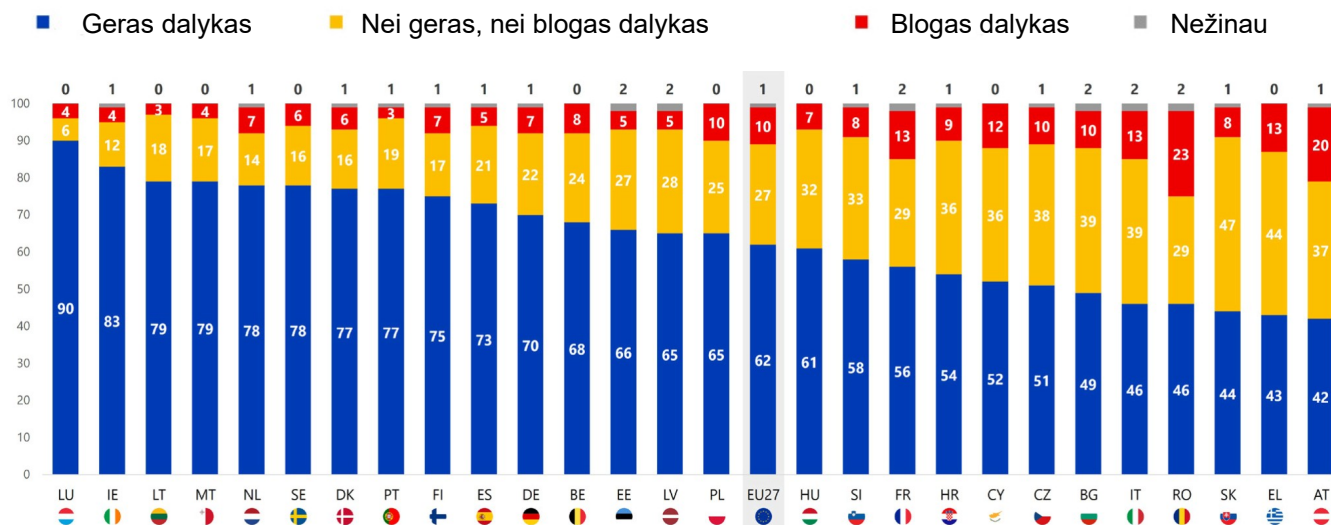
Rumunija (23 proc.) ir Austrija (20 proc.) yra vienintelės šalys, kuriose bent vienas iš penkių mano, kad narystė ES yra bloga jų šaliai.

Teigiamas požiūris į narystę ES yra labiausiai paplitęs šiaurinėse ir pietvakarinėse Europos srityse, o mažiausiai paplitęs pietų ir ypač pietryčių Europoje.

Apskritai, ar manote, kad (Mūsų ŠALIS) narystė ES yra...? (% – geras dalykas)

Penkiose valstybėse narėse nuo 2022 m. balandžio-gegužės mėn. padidėjo teigiamas požiūris į narystę ES, daugiausia Maltoje (79 proc., + 5 procentiniais punktais). 13 šalių respondentai šiuo metu mažiau linkę teigti, kad jų šalies narystė ES yra geras dalykas, o didžiausias sumažėjimas pastebimas Estijoje (66 proc., -10 proc. punktų), Slovėnijoje (58 proc., -9 proc. p.), Vokietijoje (70 proc., -7 proc. p.) ir Lenkijoje (65 proc., -7 proc. p.). Teigiamas požiūris išliko palyginti stabilus likusiose devyniose šalyse.

Apskritai, ar manote, kad (Mūsų ŠALIS) narystė ES yra...? (%)

Kaip pastebėta ankstesniais metais, dabartinė socialinė ir demografinė analizė rodo, kad tarp jaunesnių respondentų parama narystei ES yra didesnė. Parama yra didžiausia tarp 15–24 m. amžiaus asmenų (68 proc.), o mažiausia – 55+ (60 proc.).

Analizė taip pat rodo, kad tie, kurie toliau mokėsi ilgiausiai (72 %), yra daug labiau linkę manyti, kad jų šalies narystė ES yra geras dalykas nei tie, kurie baigė mokyklą 16–19 metų (55 %) arba 15 metų ir jaunesni (51 %). Parama taip pat didelė tarp vadovų (76 proc.) ir studentų (73 proc.), ypač palyginti su namų ūkio darbuotojais (48 proc.).

Parama narystei ES yra daug didesnė tarp tų, kurie retai ir (arba) niekada susiduria su sunkumais apmokėti sąskaitas (70 proc.), palyginti su tais, kurie retkarčiais patiria problemų (52 proc.) arba didžiąją laiko dalį (43 proc.).

Šie modeliai panašūs į pirmiau nurodytus modelius, susijusius su bendru respondentų ES įvaizdžiu, o atsakymai į abu klausimus yra glaudžiai susiję. Respondentai, turintys teigiamą ES įvaizdį, dažniausiai mano, kad jų šalies narystė ES yra geras dalykas (89 proc.), o tik 16 proc. mano, kad taip yra, jei jų ES įvaizdis yra neigiamas.

Apskritai, ar manote, kad (Mūsų ŠALIS) narystė ES yra...? (PROC. – ES)

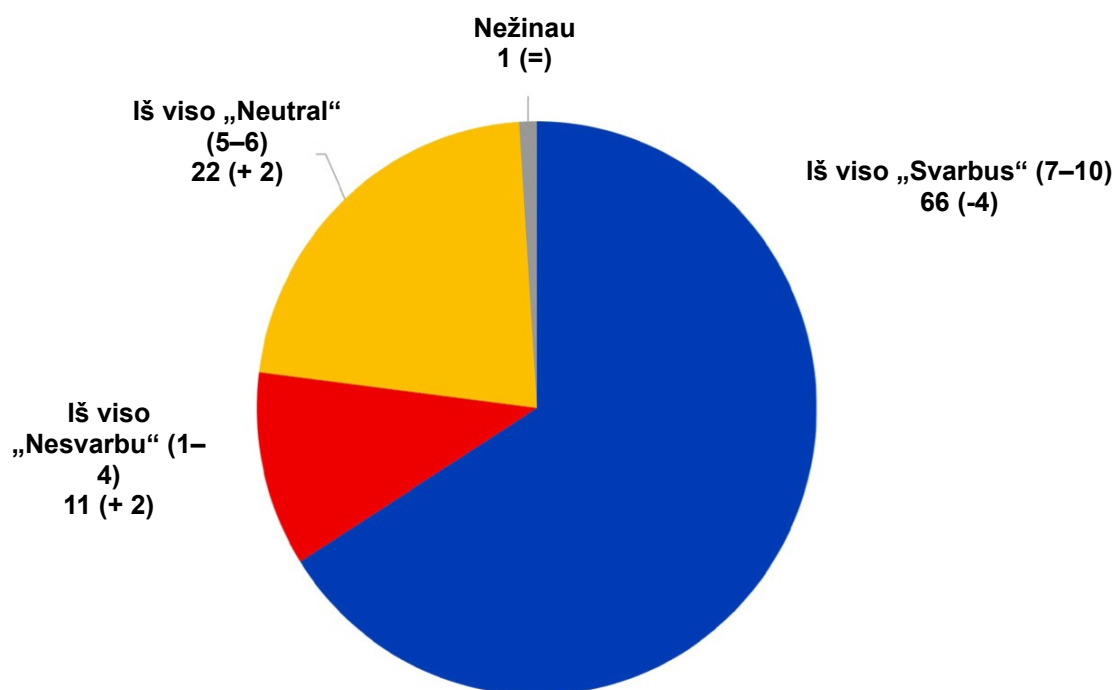
	Geras dalykas	Blogas dalykas	Nei geras, nei blogas dalykas	Nežinau
ES 27	62	10	27	1
Amžius				
15–24	68	7	23	2
25–39	63	10	27	0
40–54	61	10	28	1
55+	60	10	29	1

Švietimas (pabaiga)				
15–	51	11	35	3
16–19	55	12	32	1
20+	72	7	20	1
Vis dar studijuoja	73	6	20	1
Socialinė-profesinė kategorija				
Savarankiškai dirbantys asmenys	63	10	26	1
Vadybininkai	76	7	17	0
Kiti balti apykaklės	63	9	27	1
Rankiniai darbininkai	54	13	32	1
Namų šeimininkai	48	10	40	2
Bedarbiai	58	10	30	2
Išėjęs į pensiją	60	10	28	2
Studentai	73	6	20	1
Sunkumai apmokėti sąskaitas				
Didžiąją laiko dalį	43	18	36	3
Laikas nuo laiko	52	12	35	1
Beveik niekada/niekada	70	7	22	1
ES įvaizdis				
Iš viso „teigiamas“	89	2	9	0
Neutralus	46	8	45	1
Iš viso „neigiamas“	16	41	41	2

Du trečdaliai piliečių (66 proc.) teigia, kad jiems svarbu, kad jų šalis būtų ES valstybė narė (4 procentiniais punktais nuo 2022 m. balandžio-gegužės mėn.).²⁵ Maždaug vienas iš dešimties (11 %, + 2 pp) mano, kad tai nėra svarbu, ir šiek tiek daugiau nei vienas iš penkių (22 %, + 2 pp) yra neutralus. Tačiau nuo 2021 m. rudens tai reiškia, kad piliečių, kurie teigia, jog svarbu, kad jų šalis būtų ES valstybė narė, kai beveik ketvirtadalis buvo neutrali (24 proc., -2 proc. punktai) ir 14 proc. (- 3 proc. p. p.), procentinės dalies grynas padidėjimas (+ 5 proc. p. p.) teigė, kad tai nėra svarbu.

²⁵ Respondentų buvo paprašyta naudoti skalę nuo 1 iki 10, kur „1“ reiškia „visiškai nesvarbu“, o 10 reiškia „itin svarbu“. Šioje analizėje „svarbūs“ apima tuos, kurie suteikia balą 7–10, „nesvarbi“ balą 1–4 ir „vidutiniškai svarbų“ 5 arba 6 balą.

Ar jums svarbu, kad (Mūsų ŠALIS) būtų Europos Sąjungos valstybė narė? Naudokite skalę nuo 1 iki 10, kur 1 reiškia „visiškai nesvarbu“, o 10 reiškia „itin svarbu“? (PROC. – ES 27)

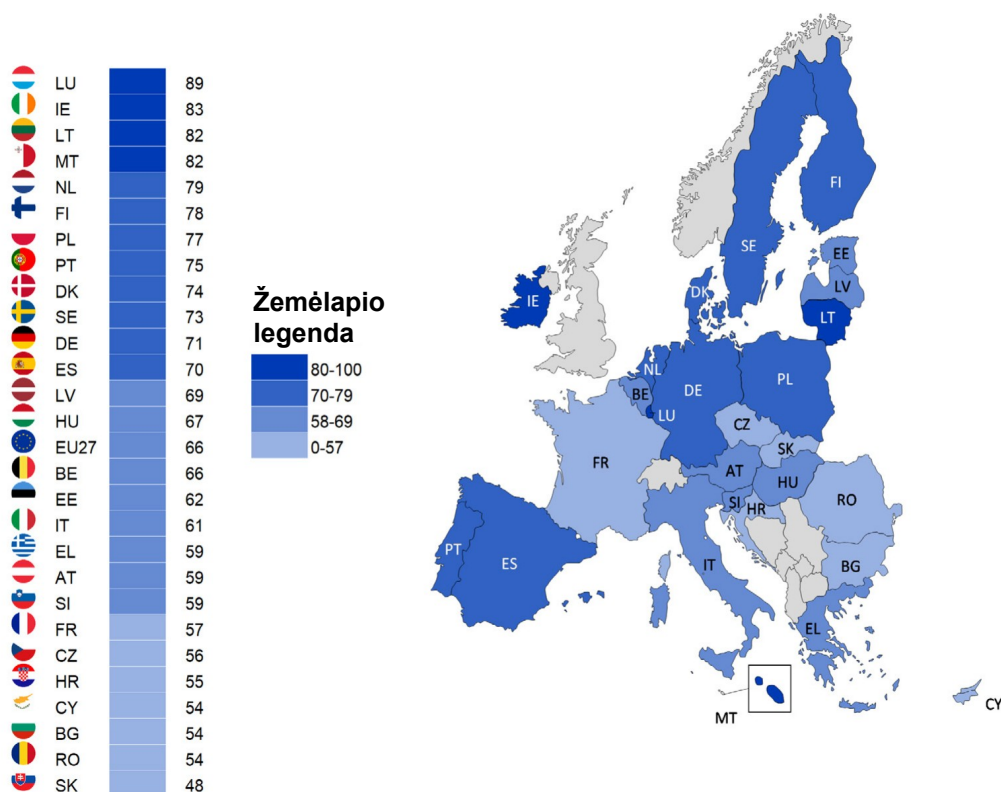
(2022 m. spalio mėn. – 2021 m. balandžio/gegužės mėn.)

Dauguma respondentų kiekvienoje valstybėje narėje teigia, kad jiems svarbu, kad jų šalis būtų ES narė, nors jų proporcijos labai skiriasi: nuo 89 proc. Liuksemburge, 83 proc. Airijoje ir 82 proc. Lietuvoje ir Maltoje, iki 48 proc. Slovakijoje ir 54 proc. kiekvienoje Bulgarijoje, Kipre ir Rumunijoje. Čekija (21 proc.) yra vienintelė šalis, kurioje net vienas iš penkių teigia, kad jiems nėra svarbu, kad jų šalis būtų ES narė.

Pietryčių šalyse, pvz., Kipre, Rumunijoje ir Bulgarijoje, taip pat kai kuriose Rytų Europos šalyse, pvz., Čekijoje ir Slovakijoje, respondentų šalių, kurios yra ES valstybės narės, svarba yra mažesnė nei kitose šalyse. Labiau tikėtina, kad šiaurinių Europos regionų šalių respondentai mano, kad jų šalies narystė ES yra svarbi.

Ar jums svarbu, kad (Mūsų ŠALIS) būtų Europos Sąjungos valstybė narė?
Naudokite skalę nuo 1 iki 10, kur 1 reiškia „visiškai nesvarbu“, o 10 reiškia „itin svarbu“? – Iš viso „Svarbu (7–10) (%)“

(%)

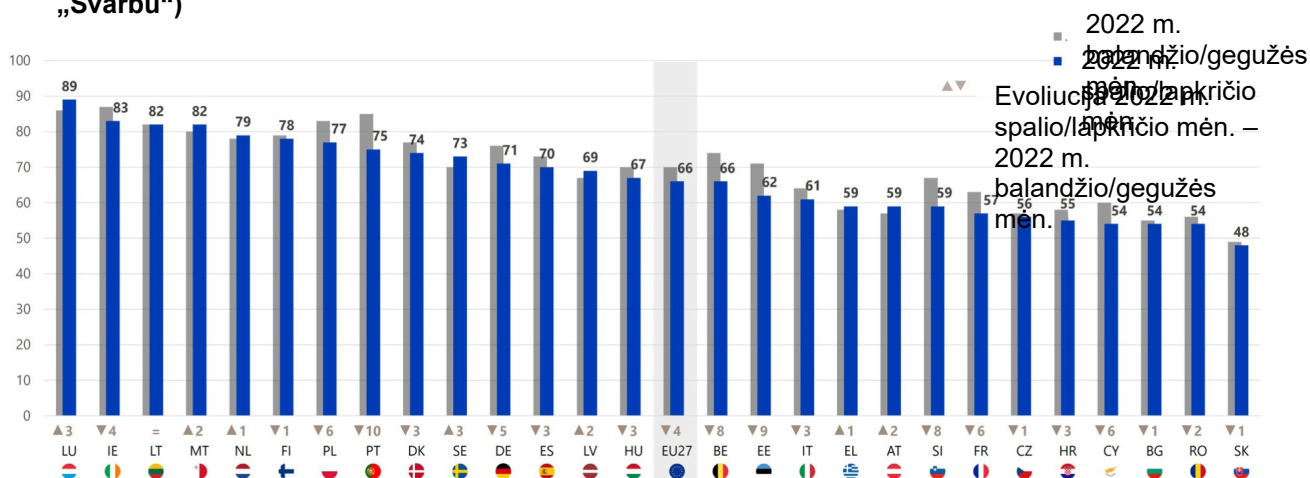

Ankstesnėje apklausoje (2022 m. balandžio-gegužės mėn.) nustatyta, kad labai padidėjo jų šalies narystės ES dalis. Nuo to laiko atskirų šalių nustatyti faktai iš esmės tapo labiau neigiami arba išliko stabilūs.

14 šalių narystės svarba sumažėjo bent trimis procentiniais punktais: didžiausia – Portugalijoje (75 %, -10 procentinių punktų), Estijoje (62 %, -9 pp), Belgijoje (66 %, -8 pp) ir Slovėnijoje (59 %, -8 procentiniai punktai). Dviejose šalyse šiek tiek padidėjo: Liuksemburgas (89 %, + 3 procentiniai punktai) ir Švedija (73 %, + 3 procentiniai punktai).

Tačiau, palyginti su iki Rusijos invazijos į Ukrainą, 2021 m. rudenį grynasis sumažėjimas užfiksuotas tik Slovėnijoje (-4 procentiniais punktais), o grynasis padidėjimas iš viso padidėjo 20 valstybių narių, iš kurių didžiausia – Lietuvoje (+ 20 p. p.), Maltoje (+ 18 p. p.) ir Liuksemburge (+ 17 pp).

Ar jums svarbu, kad (Mūsų ŠALIS) būtų Europos Sąjungos valstybė narė? Naudokite skalę nuo 1 iki 10, kur 1 reiškia „visiškai nesvarbu“, o 10 reiškia „itin svarbu“? (Proc. – iš viso „Svarbu“)

Socialinė ir demografinė analizė rodo, kad dauguma kiekvienos grupės teigia, jog jiems svarbu, kad jų šalis būtų ES narė, tačiau šią nuomonę labiau vertina aukštojo mokslo ir mažiau finansinių sunkumų turintys asmenys. Tai atkartoja ankstesnio klausimo rezultatus, kai šios grupės labiau linkusios manyti, kad jų šalies narystė ES yra geras dalykas.

Konkrečiai, maždaug trys ketvirtadaliai (76 proc.) 20 metų ir vyresnių asmenų mano, kad jų šalies narystė ES yra svarbi, palyginti su 62 proc. 16–19 metų ir 53 proc. 15 metų ar jaunesnių asmenų. Labiausiai tikėtina, kad iš socialinių ir profesinių grupių vadovų (79 proc.) ir studentų (77 proc.) narystė ES yra svarbi, ypač palyginti su namų ruošos darbuotojais (53 proc.).

Respondentai, kuriems retai arba niekada sunku apmokėti sąskaitas (73 proc.), dažniau sako, kad jų šalis yra ES narė, palyginti su tais, kurie kartais patiria problemų (60 proc.) arba didžiąją laiko dalį (48 proc.).

Yra tam tikrų skirtumų pagal amžiaus grupes: 15–24 m. amžiaus asmenys (71 proc.) dažniausiai teigia, kad jų šalies narystė ES yra svarbi (palyginti su 65 proc. 55 metų ir vyresnių asmenų).

Nenuostabu, kad devyni iš dešimties (90 proc.) respondentų, turinčių teigiamą ES įvaizdį, teigia, kad jų šalies narystė jiems yra svarbi, palyginti su 23 proc. respondentų, turinčių neigiamą įvaizdį.

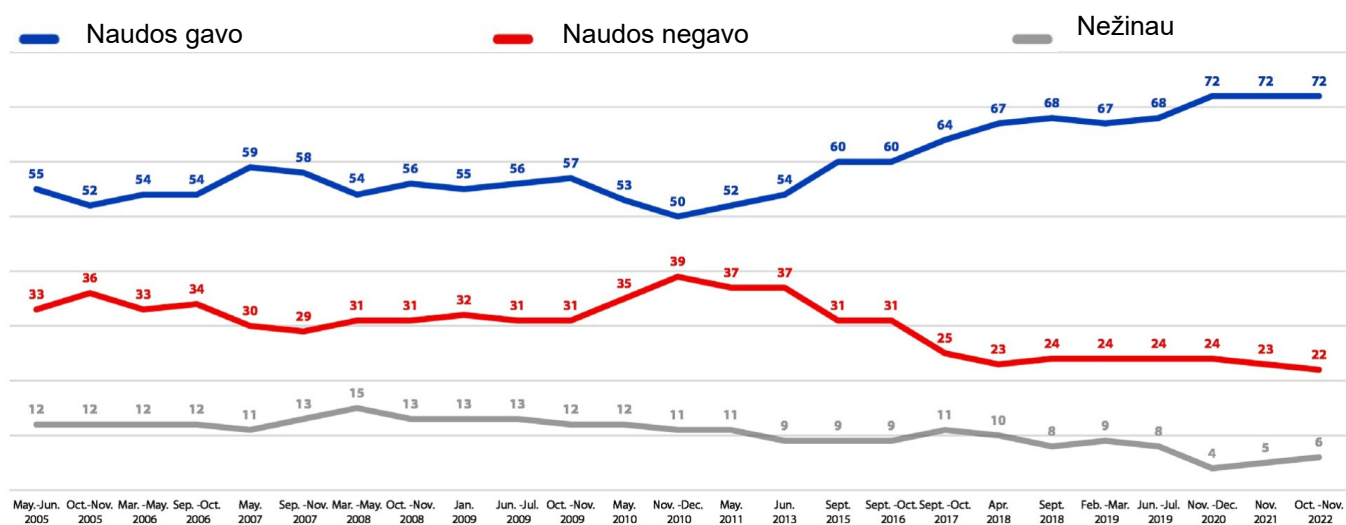
Ar jums svarbu, kad (Mūsų ŠALIS) būtų Europos Sąjungos valstybė narė? Naudokite skalę nuo 1 iki 10, kur 1 reiškia „visiškai nesvarbu“, o 10 reiškia „itin svarbu“? (ES PROC.)

	Iš viso „Svarbu“	Iš viso „Neutral“	Iš viso „Nesvarbu“	Nežinau
ES 27	66	22	11	1
Amžius				
15–24	71	20	7	2
25–39	68	21	11	0
40–54	66	22	11	1
55+	65	22	12	1
Švietimas (pabaiga)				

15–	53	30	14	3
16–19	62	24	13	1
20+	76	16	8	0
Vis dar studijuoja	77	17	4	2
Socialinė-profesinė kategorija				
Savarankiškai dirbantys asmenys	68	18	13	1
Vadybininkai	79	15	6	0
Kiti balti apykaklės	69	21	10	0
Rankiniai darbininkai	60	26	13	1
Namų šeimininkai	53	33	12	2
Bedarbiai	58	26	14	2
Išėjęs į pensiją	65	22	12	1
Studentai	77	17	4	2
Sunkumai apmokėti sąskaitas				
Didžiąją laiko dalį	48	30	19	3
Laikas nuo laiko	60	27	12	1
Beveik niekada/niekada	73	18	8	1
ES įvaizdis				
Iš viso „teigiamas“	90	9	1	0
Neutralus	53	36	9	2
Iš viso „neigiamas“	23	30	46	1

Atsižvelgiant į jų nuomonę, kad narystė ES yra geras dalykas, daugiau kaip **septyni iš dešimties ES piliečių** (72 proc., pokyčių nuo 2021 m. lapkričio-gruodžio mėn. nesikeičia) **mano, kad jų šaliai iš esmės naudinga būti ES dalimi**. Šiek tiek daugiau nei vienas iš penkių (22 proc., -1 procentinis punktas) teigia, kad jų šalis negavo naudos iš narystės.

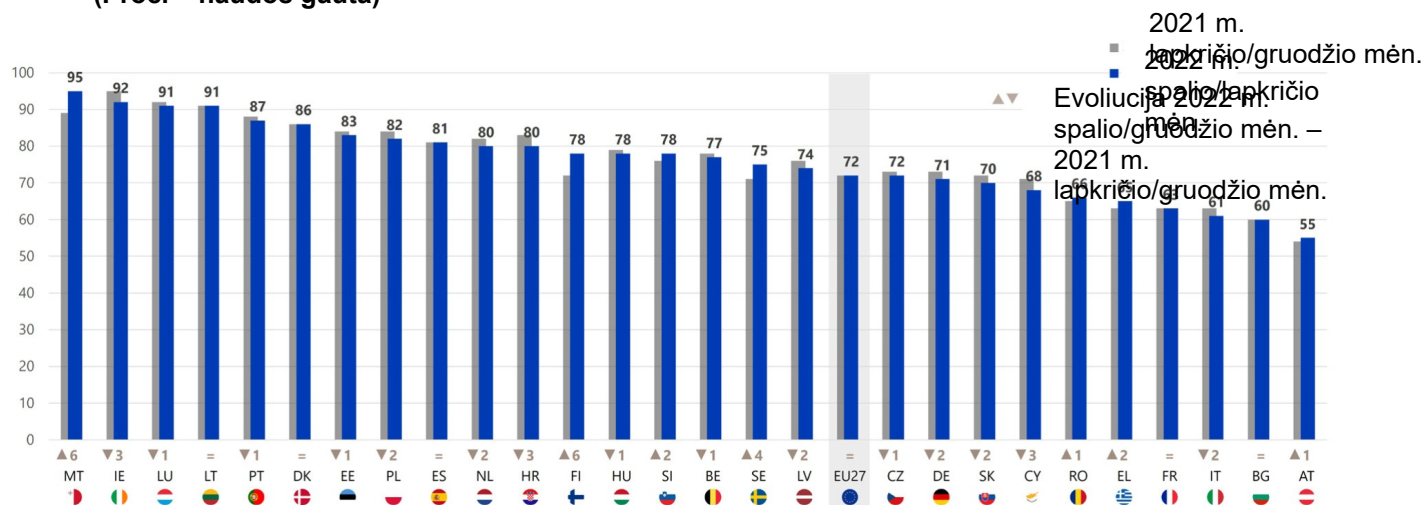
**QA9 Atsižvelgdami į viską, ar manote, kad (Mūsų ŠALIS) buvo naudinga būti ES nare, ar ne?
(PROC. – ES)**

Kiekvienoje ES valstybėje narėje daugiau nei pusė respondentų teigia, kad jų šaliai buvo naudinga būti ES nare, ir tai pasakytina apie daugiau kaip devynis iš dešimties respondentų Maltoje (95 %), Airijoje (92 %), Liuksemburge ir Lietuvoje (po 91 %). Ši dalis yra mažiausia Austrijoje (55 proc.), Bulgarijoje (60 proc.), Italijoje (61 proc.) ir Prancūzijoje (63 proc.). Austrija turi didžiausią dalį tų, kurie mano, kad jų šalis negavo naudos iš narystės ES (38 %).

Nuo 2021 m. lapkričio-gruodžio mėn. išvados dėl atskirų valstybių narių daugiausia išliko nepakitusios. Tik šešiose valstybėse narėse užregistruotas bent trijų procentinių punktų pokytis, palyginti su tuo, kad jų šalis gavo naudos iš narystės ES. Trijose šalyse šis skaičius padidėjo: Malta (95 %, + 6 procentiniai punktai), Suomija (78 %, + 6 procentiniai punktai) ir Švedija (75 %, + 4 procentiniai punktai). Sumažėjimas pastebimas Airijoje (92 %, -3 procentiniais punktais), Kroatijoje (80 %, -3 procentiniais punktais) ir Kipre (68 %, -3 procentiniais punktais).

QA9 Atsižvelgdami į viską, ar manote, kad (Mūsų ŠALIS) buvo naudinga būti ES nare, ar ne?
(Proc. – naudos gauta)

Socialiniai ir demografiniai skirtumai labai panašūs į tuos, kurie jau buvo vertinami atsižvelgiant į tai, ar narystė ES laikoma geru dalyku. Nuomonė, kad jų šalis gavo naudos iš narystės ES, yra stipriausia tarp tų, kurie baigė mokytis būdami 20 metų ar vyresni (81 proc.), palyginti su tais, kurie baigė mokslus būdami 15 metų ar jaunesni (60 proc.).

Pagal socialines ir profesines grupes daugiausia vadovų (84 proc.) ir studentų (81 proc.) ir mažiausių namų ūkio darbuotojų (59 proc.). Respondentai, kurie retai arba niekada patiria sunkumų dėl sąskaitų (77 proc.), labiau linkę manyti, kad jų šalis gavo naudos iš narystės ES, palyginti su tais, kurie dažniausiai patiria sunkumų (55 proc.).

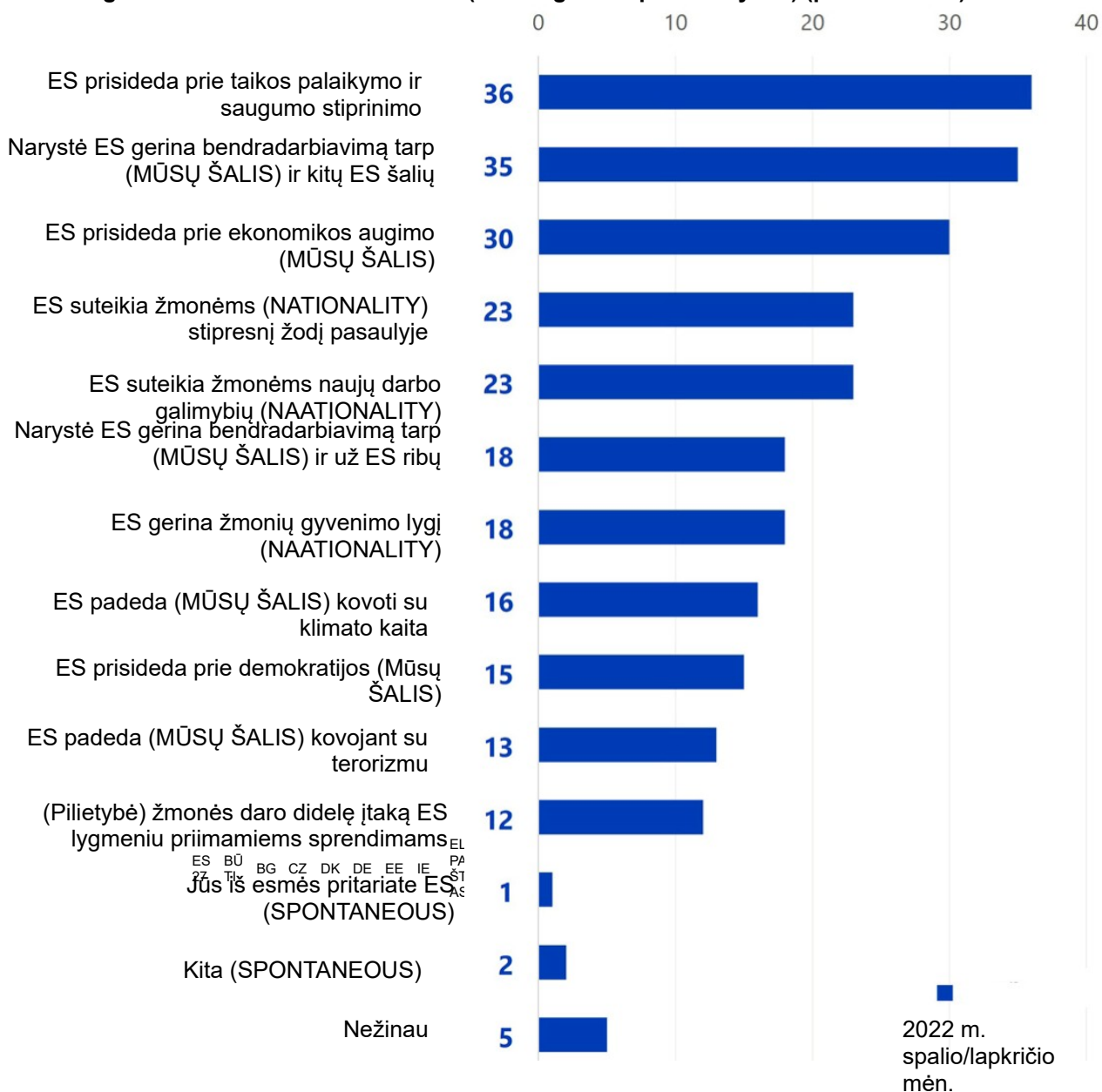
Pastebimas amžiaus skirtumas – jaunesni žmonės labiau linkę matyti narystės ES naudą nei vyresnio amžiaus žmonės (77 proc. 15–24 m. amžiaus asmenų, palyginti su 68 proc. 55 metų ir vyresnių žmonių).

QA9 Atsižvelgdami į viską, ar manote, kad (Mūsų ŠALIS) buvo naudinga būti ES nare, ar ne?
(PROC. – ES)

	Naudos gavo	Naudos negavo	Nežinau
ES 27	72	22	6
Amžius			
15–24	77	15	8
25–39	74	21	5
40–54	72	23	5
55+	68	25	7
Švietimas (pabaiga)			
15–	60	30	10
16–19	67	27	6

20+	81	15	4
Vis dar studijuoja	81	12	7
Socialinė-profesinė kategorija			
Savarankiškai dirbantys asmenys	75	20	5
Vadybininkai	84	14	2
Kiti balti apykaklės	76	20	4
Rankiniai darbininkai	66	29	5
Namų šeimininkai	59	30	11
Bedarbiai	65	26	9
Išėjęs į pensiją	67	24	9
Studentai	81	12	7
Sunkumai apmokėti sąskaitas			
Didžiąją laiko dalį	55	36	9
Laikas nuo laiko	65	28	7
Beveik niekada/niekada	77	8	5

QA10ab Nepaisant to, ar manote, kad (MŪSŲ ŠALIS) buvo naudinga būti ES nare, kurios iš šių priežasčių yra pagrindinės priežastys, dėl kurių žmonės mano (MŪSŲ ŠALIS) buvo naudinga būti ES nare? Pirma? Ir tada? (Ne daugiau kaip 3 atsakymai) (proc. – ES 27)

2022 M. RUDUO | EB 98.1

ES prisideda prie taikos palaikymo ir saugumo stiprinimo	36	35	29	37	38	47	38	19	46	28	36	34	34	45	41	43	27	27	21	48	29	34	24	26	29	29	42	47
Narystė ES gerina bendradarbiavimą tarp (MŪSŲ ŠALIS) ir kitų ES šalių	35	38	33	35	59	44	30	20	35	30	28	24	34	24	32	24	34	24	23	65	32	22	31	22	29	27	57	72
ES prisideda prie ekonomikos augimo (MŪSŲ ŠALIS)	30	29	25	32	34	28	38	48	27	39	23	32	21	36	30	44	40	38	49	41	31	35	38	26	42	27	25	27
ES suteikia žmonėms (NATIONALITY) stipresnį žodį pasaulyje	23	26	18	19	31	19	13	31	39	20	28	17	31	21	13	15	32	19	29	13	28	20	31	21	12	18	15	18
ES suteikia žmonėms naujų darbo galimybių (NAATIONALITY)	23	17	53	38	15	16	38	38	21	22	15	51	21	27	27	38	25	40	40	9	25	32	29	39	31	43	31	24
Narystė ES gerina bendradarbiavimą tarp (MŪSŲ ŠALIS) ir ES nepriklausančių šalių	18	21	15	13	20	20	15	10	20	18	14	18	23	11	13	9	14	14	19	25	21	17	14	18	13	15	21	16
ES gerina žmonių gyvenimo lygį (NAATIONALITY)	18	19	21	26	12	13	32	40	16	22	12	32	9	20	30	38	19	30	25	11	23	35	25	27	26	19	15	5
ES padeda (MŪSŲ ŠALIS) kovoti su klimato kaita	16	18	7	6	18	18	5	16	14	14	14	17	22	18	2	8	15	17	19	25	22	10	13	13	10	17	10	19
ES prisideda prie demokratijos (MŪSŲ ŠALIS)	15	17	17	16	10	18	7	14	15	18	10	12	14	21	10	14	14	19	21	5	13	17	18	21	14	14	7	5
ES padeda (MŪSŲ ŠALIS) kovojant su terorizmu	13	19	13	11	18	13	8	11	11	12	17	13	13	11	7	8	9	12	12	16	15	10	8	14	6	13	9	14
(Pilietybė) žmonės daro didelę įtaką ES lygmeniu priimamiems sprendimams	12	13	6	6	10	10	4	13	11	9	13	10	15	4	4	8	16	15	20	6	17	15	9	14	4	9	6	17
Nežinau	5	3	7	6	1	3	5	3	5	5	12	1	7	7	7	3	2	3	2	2	4	2	7	4	6	7	4	2

BTodėl išsamiau analizuojant šalies rezultatus, įdomu išnagrinėti pagrindinę naudą atsižvelgiant į tai, ar respondentai mano, kad jų šalis gavo naudos dėl narystės ES.

Tarp respondentų, manančių, kad jų šalis gavo naudos iš narystės ES, atsiranda trys priežastys: ES prisideda prie taikos palaikymo ir saugumo stiprinimo (40 proc.), kad narystė ES gerina jų šalių ir kitų ES šalių bendradarbiavimą (38 proc.) ir kad ES prisideda prie jų šalies ekonomikos augimo (35 proc.).

Tie, kurie anksčiau sakė, kad jų šalis negavo naudos, turi dvi iš tų pačių priežasčių, kodėl žmonės mano, kad jų šalis gavo naudos iš narystės, t. y. bendradarbiavimo su kitomis ES šalimis gerinimas (27 %) ir ES indėlis į taiką ir saugumą (26 %). Indėlis į ekonomikos augimą nėra vienas iš trijų geriausių atsakymų; vietoj to, bendra trečia didžiausia nauda yra naujos darbo galimybės jų žmonėms ir tai, kad ES suteikia savo šalies žmonėms daugiau žodžio pasaulyje (abiem atvejais – 19 proc.).

Pereidami prie išsamios šalies analizės, nustatėme, kad respondentai Nyderlanduose (48 proc.), Švedijoje ir Vokietijoje (abu 47 proc.) greičiausiai paminės ES indėlį **palaikant taiką ir stiprinant saugumą**, o ši nauda greičiausiai bus paminėta Airijoje (19 proc.) ir Maltoje (21 proc.).

ES indėlį į valstybių narių bendradarbiavimą pabrėžia daugiau kaip pusė respondentų Švedijoje (72 proc.), Nyderlanduose (65 proc.), Danijoje (59 proc.) ir Suomijoje (57 proc.). Mažiausiai tikėtina, kad Airijos (20 proc.), Rumunijos ir Lenkijos (po 22 proc.) respondentai tai vertins kaip narystės naudą.

ES indėlis į **ekonomikos augimą** laikomas svarbia narystės ES nauda Maltoje (49 proc.), Airijoje (48 proc.) ir Lietuvoje (44 proc.). Mažiausiai tikėtina, kad Italijos (21 proc.) ir Prancūzijos (23 proc.) respondentai tai vertins kaip narystės naudą.

Analizė taip pat rodo keletą didelių duomenų apie kitas išmokas. ES indėlis į **naujas darbo galimybes** minimas 53 proc. Bulgarijoje, 51 proc. Vengrijoje ir 43 proc. Slovakijoje. Didelė dalis Graikijoje (39 %) teigia, kad ES suteikia **savo šalies žmonėms daugiau žodžio pasaulyje**. Airijoje 40 proc. teigia, kad narystė ES yra naudinga, kad **pagerėtų žmonių gyvenimo lygis**.

Šalių lygmeniu nuo 2021 m. lapkričio-gruodžio mėn. įvyko didelių pokyčių, susijusių su įvairiais narystės ES privalumais.

Daugumoje šalių labiau tikėtina, kad ES indėlis **palaikant taiką ir stiprinant saugumą** bus paminėtas dabar nei 2021 m. lapkričio-gruodžio mėn. Didžiausias padidėjimas pastebimas Latvijoje (41 %, + 16 procentinių punktų), Lietuvoje (43 %, + 15 procentinių punktų), Nyderlanduose (48 %, + 13 procentinių punktų) ir Estijoje (38 %, + 12 procentinių punktų). Vengrija yra vienintelė šalis, kuri nuo 2021 m. lapkričio-gruodžio mėn. sumažėjo (27 %, -3 procentiniais punktais).

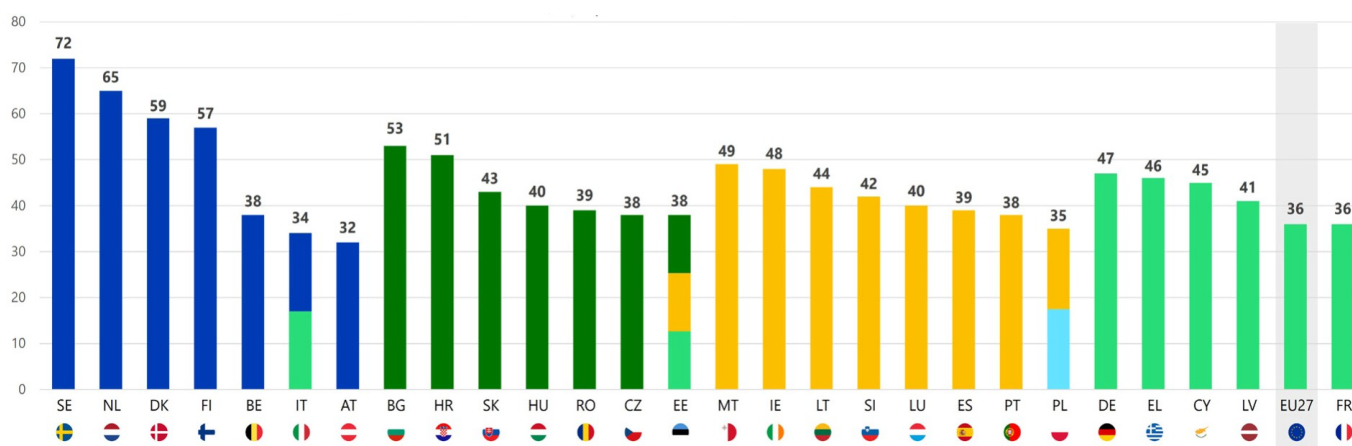
13 šalių padidėjo ES indėlis į **valstybių narių bendradarbiavimą**. Didžiausias padidėjimas nustatytas Estijoje (30 proc., + 7 proc. p.), Ispanijoje (30 proc., + 7 proc. p.) ir Švedijoje (72 proc., + 7 proc. p.). Keturiose valstybėse narėse sumažėjo dalis, kuri teigia, kad narystė ES užtikrina valstybių narių bendradarbiavimą: Latvija (32 %, -9 procentiniai punktai), Slovėnija (29 %, -6 procentiniai punktai), Graikija (35 %, -5 procentiniai punktai) ir Malta (23 %, -3 procentiniai punktai).

11 šalių nuo 2021 m. lapkričio-gruodžio mėn. padidėjo, teigdama, kad ES prisideda prie jų **šalies ekonomikos augimo**. Didžiausias padidėjimas pastebimas Bulgarijoje (25 %, + 7 procentiniais punktais) ir Graikijoje (27 %, + 7 procentiniais punktais). Sumažėjo šešios šalys, visų pirma Latvija (30 %, - 11 procentinių punktų) ir Nyderlandai (41 %, -8 procentiniai punktai).

Kiti dideli pokyčiai nuo 2021 m. lapkričio-gruodžio mėn. yra tokie: Maltos respondentai labiau linkę teigti, kad **žmonės daro didelę įtaką ES lygmeniu priimamiems sprendimams** (20 proc., + 11 procentinių punktų), o Latvijoje – daug mažiau tikėtina, kad ES suteikia žmonėms **naujų darbo galimybių** (27 proc., -20 proc. punktų).

QA10ab Nepaisant to, ar manote, kad (MŪSŲ ŠALIS) buvo naudinga būti ES nare, kurios iš toliau nurodytų priežasčių yra pagrindinės priežastys, kodėl žmonės (MŪSŲ ŠALIS) pasinaudojo galimybe būti ES nare? Pirma? Ir tada? (Ne daugiau kaip 3 atsakymai) (proc. – labiausiai paminėtas atsakymas pagal šalis)

- Narystė ES gerina bendradarbiavimą tarp (MŪSŲ ŠALIS) ir kitų ES šalių
- ES suteikia žmonėms naujų darbo galimybių (NAATIONALITY)
- ES prisideda prie ekonomikos augimo (MŪSŲ ŠALIS)
- ES prisideda prie taikos palaikymo ir saugumo stiprinimo
- ES gerina žmonių gyvenimo lygį (NAATIONALITY)

Socialiniu ir demografiniu požiūriu rezultatai įvairiose grupėse paprastai yra vienodi. Iš dviejų išmokų matyti, kad skiriasi išsilavinimo lygis ir finansinė padėtis: geresnis valstybių narių bendradarbiavimas ir ekonomikos augimo nauda. Labiau tikėtina, kad šias išmokas paminės tie, kurie ilgiau studijavo, ir tie, kurie niekada arba retai susiduria su sunkumais apmokėti sąskaitas. Priešingai, ES vaidmenį kovojant su terorizmu dažniau mini mažiau išsilavinę respondentai ir tie, kurie dažniausiai susiduria su sunkumais apmokėti sąskaitas.

QA10ab Nepaisant to, ar manote, kad (MŪSŲ ŠALIS) buvo naudinga būti ES nare, kurios iš toliau nurodytų priežasčių yra pagrindinės priežastys, kodėl žmonės (MŪSŲ ŠALIS) pasinaudojo galimybe būti ES nare? Pirma? Ir tada? (Ne daugiau kaip 3 atsakymai) (ES %)

	ES prisideda prie taikos palaikymo ir saugumo stiprinimo	ES prisideda prie ekonomikos augimo (Mūsų šalyje)	Narystė ES gerina (Mūsų šalies) ir kitų ES šalių bendradarbiavimą	Narystė ES gerina (Mūsų šalies) ir ES nepriklausančių šalių bendradarbiavimą	ES suteikia žmonėms (NATIONALITY) stipresnį žodį pasaulyje	ES padeda (mūsų šaliai) kovoti su terorizmu	ES padeda (mūsų šaliai) kovoti su klimato kaita	ES suteikia žmonėms naujų darbo galimybių (NAATIONALITY)	Nežinau
ES 27	36	30	35	18	23	13	16	23	5
Švietimas (pabaiga)									
15–	35	25	25	16	23	16	17	21	9
16–19	36	28	32	19	23	14	15	24	6
20+	38	34	43	19	23	12	15	22	3
Vis dar studijuoja	36	32	37	19	25	11	19	25	4
Sunkumai apmokėti sąskaitas									
Didžiąją laiko dalį	34	24	28	15	22	19	15	21	10
Laikas nuo laiko	35	25	32	19	26	14	17	23	6
Beveik niekada/ni kada	38	33	37	18	22	12	15	23	4

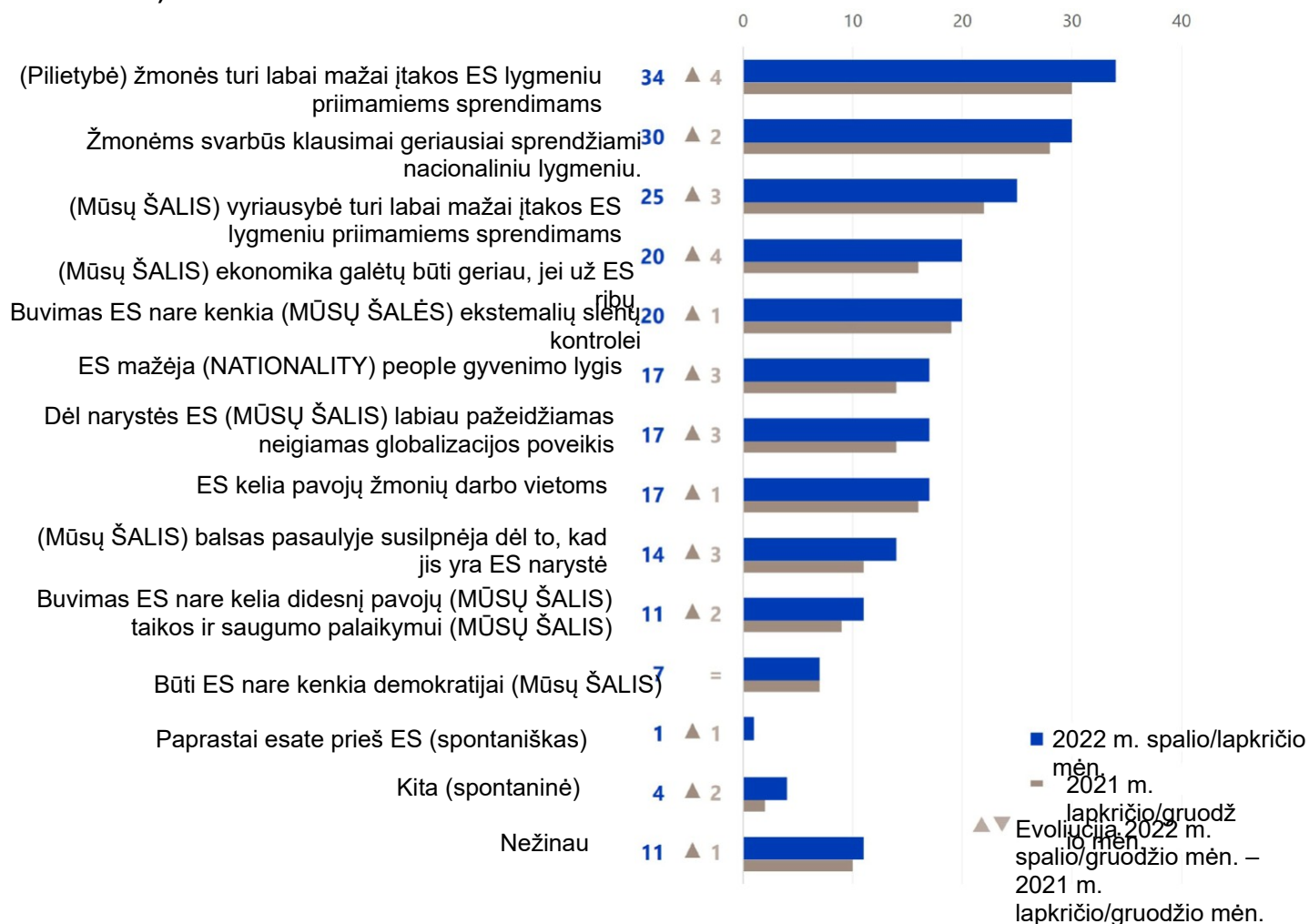
Respondentų taip pat buvo paprašyta apsvarstyti priežastis, **kodėl jų šaliai galėjo būti nenaudinga būti ES nare**, nepaisant jų nuomonės šiuo klausimu. Pagrindinės priežastys, dėl kurių žmonės mano, kad jų šaliai narystė ES nebuvo naudinga, yra tai, kad **nacionaliniai piliečiai turi labai mažai įtakos ES lygmeniu priimamiems sprendimams** (34 proc., + 4 procentiniais punktais nuo 2021 m. lapkričio-gruodžio mėn.) ir kad jų šaliai svarbūs klausimai **geriausiai sprendžiami nacionaliniu lygmeniu** (30 proc., + 2 procentiniais punktais).

Vienas iš keturių teigia, kad nacionalinė vyriausybė turi labai mažai įtakos ES lygmeniu priimamiems sprendimams (25 %, + 3 procentiniais punktais), o vienas iš penkių teigia, kad jų šalies ekonomika galėtų būti geresnė už ES ribų (20 %, + 4 procentiniai punktai) ir kad buvimas ES nare kenkia jų šalies išorės sienų kontrolei (20 %, + 1 procentinio punkto).

Šie atsakymai atspindi bendresnę diskusiją dėl to, ar politiniai sprendimai turėtų būti priimami ES ar nacionaliniu lygmeniu. Mūsų „Times“ ataskaitos pagrindiniuose²⁶ iššūkiuose dauguma laikėsi nuomonės, kad įvairios politikos sritys turėtų būti vienodai sprendžiamos ES ir nacionaliniu lygmeniu. Daugelyje politikos sričių respondentai dažniau teigė, kad šis klausimas turėtų būti sprendžiamas ES lygmeniu, o ne nacionaliniu lygmeniu; tai buvo kova su terorizmu, migracija ir pabėgėliais, aplinka ir klimato kaita, saugumo ir gynybos politika ir energetikos politika. Sveikatos, užimtumo ir socialinės apsaugos klausimai, kuriuos piliečiai labiau norėjo spręsti nacionaliniu, o ne ES lygmeniu.

26 Pagrindiniai mūsų laikų iššūkiai, specialioji „Eurobarometro“ apklausa Nr. 526 <https://europa.eu/eurobarometer/surveys/detail/2694>

QA11ab Vis dėlto, nepriklausomai nuo to, ar manote, kad (MŪSŲ ŠALIS) buvo naudinga būti ES nare, kurios iš toliau nurodytų priežasčių yra pagrindinės priežastys, dėl kurių žmonės (MŪSŲ ŠALIS) negavo naudos iš narystės ES? Pirma? Ir tada? (Ne daugiau kaip 3 atsakymai) (proc. – ES 27)

17 valstybių narių dažniausia (arba dažniausiai pasitaikanti) priežastis, kodėl jų šalis negavo naudos iš narystės ES, yra ta, kad nacionaliniai piliečiai turi labai mažai įtakos ES lygmeniu priimamiems sprendimams. 10 šalių aukščiausia (arba bendra aukščiausia) priežastis yra ta, kad svarbūs klausimai geriausiai sprendžiami nacionaliniu lygmeniu.

Italijoje dažniausiai nurodoma priežastis, dėl kurios nacionalinė vyriausybė turi labai mažai įtakos ES lygmeniu priimamiems sprendimams, o pagrindinė priežastis Prancūzijoje – tai, kad ES mažina nacionalinių piliečių gyvenimo lygį.

QA11ab Vis dėlto, nepriklausomai nuo to, ar manote, kad (MŪSŲ ŠALIS) buvo naudinga būti ES nare, kurios iš toliau nurodytų priežasčių yra pagrindinės priežastys, dėl kurių žmonės (MŪSŲ ŠALIS) negavo naudos iš narystės ES? Pirma? Ir tada? (Ne daugiau kaip 3 atsakymai) (%)

	ES 27	BŪ TI	BG	CZ	DK	DE	EE	IE	EL. PA ŠT AS :	ES	FR	HR	TAI	CY	LV	LT	LU	HU	MT	NL	I	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE
(Pilietybė) žmonės turi labai mažai įtakos ES lygmeniu priimamiems sprendimams	34	30	39	44	52	37	44	31	41	31	25	38	29	46	45	32	32	36	26	51	34	28	20	37	41	32	48	55
Žmonėms svarbūs klausimai geriausiai sprendžiami nacionaliniu lygmeniu.	30	30	35	43	39	32	26	32	41	24	19	37	28	27	17	25	34	37	33	53	31	30	32	26	21	36	45	54
(Mūsų ŠALIS) vyriausybė turi labai mažai įtakos ES lygmeniu priimamiems sprendimams	25	27	33	35	31	17	26	23	40	17	14	34	33	36	28	26	22	32	27	32	22	27	19	35	32	29	31	32
(Mūsų ŠALIS) ekonomika galėtų būti geriau, jei už ES ribų	20	14	14	26	23	25	13	11	26	16	18	21	20	22	14	5	12	14	21	25	27	14	16	16	9	16	21	32
Buvimas ES nare kenkia (MŪSŲ ŠALĖS) išorės sienų kontrolei	20	24	14	16	28	28	6	20	14	12	20	21	20	16	5	9	15	18	26	23	29	16	20	14	16	27	7	20
ES mažėja žmonių gyvenimo lygis (NACIONALI TY)	17	21	17	14	8	20	11	8	21	10	34	17	14	18	8	8	9	9	13	12	20	8	10	14	13	14	8	7
Dėl narystės ES (MŪSŲ ŠALIS) labiau pažeidžiamas neigiamas globalizacijos poveikis	17	16	19	16	15	15	14	16	23	16	15	21	20	23	11	14	16	22	25	20	22	18	22	18	19	19	18	17
ES kelia pavojų žmonių darbo vietoms	17	22	12	12	9	17	16	13	21	13	27	23	16	34	15	11	13	13	22	19	23	11	11	16	9	16	6	17
(Mūsų ŠALIS) balsas pasaulyje susilpnėja dėl to, kad jis yra ES narystė	14	19	16	9	15	10	13	20	13	15	15	9	17	5	8	8	20	14	18	9	15	17	13	15	9	16	6	3
Buvimas ES nare kelia didesnį pavojų (MŪSŲ ŠALIS) taikos ir saugumo	11	16	15	7	9	12	9	12	9	7	8	15	12	7	5	6	16	14	19	8	22	10	19	16	8	16	3	8

išlaikymui (Or
ŠALIS)

Būti ES nare

kenkia
demokratijai
(Mūsų ŠALIS)

Nežinau

7	8	5	7	12	6	7	8	7	6	5	12	10	5	6	3	5	10	14	8	13	10	6	10	5	8	6	7
11	7	12	5	5	7	16	18	4	15	16	1	11	3	18	24	12	8	12	1	4	17	19	7	11	6	11	3

Dar kartą naudinga palyginti priežastis, dėl kurių savo šaliai galėjo nebūti naudinga narystė ES, tarp tų, kurie mano, kad jų šalis gavo naudos, ir tų, kurie mano, kad ji nebuvo naudinga.

Iš tų, kurie mano, kad jų šalis gavo naudos, pagrindinės trys priežastys yra tai, kad nacionaliniai piliečiai turi labai mažai įtakos ES lygmeniu priimamiems sprendimams (34 proc.), nacionaliniams piliečiams svarbūs klausimai geriausiai sprendžiami nacionaliniu lygmeniu (32 proc.), o valstybių narių vyriausybės daro labai mažą įtaką ES lygmeniu priimamiems sprendimams (26 proc.).

Tiems, kurie mano, kad jų šalis negavo naudos, pagrindinės priežastys skirstomos į dvi grupes: Viena vertus, yra priežasčių, kodėl ES sprendimuose trūksta įtakos žmonėms (34 proc.) ir nacionalinėms vyriausybėms (25 proc.). Antroje grupėje laikomasi bendro požiūrio, kad ES mažina nacionalinių piliečių gyvenimo lygį (29 proc.), nacionalinė ekonomika galėtų būti geresnė, jei už ES ribų (27 proc.) ir nacionaliniams piliečiams svarbūs klausimai būtų geriausiai sprendžiami nacionaliniu lygmeniu (26 proc.).

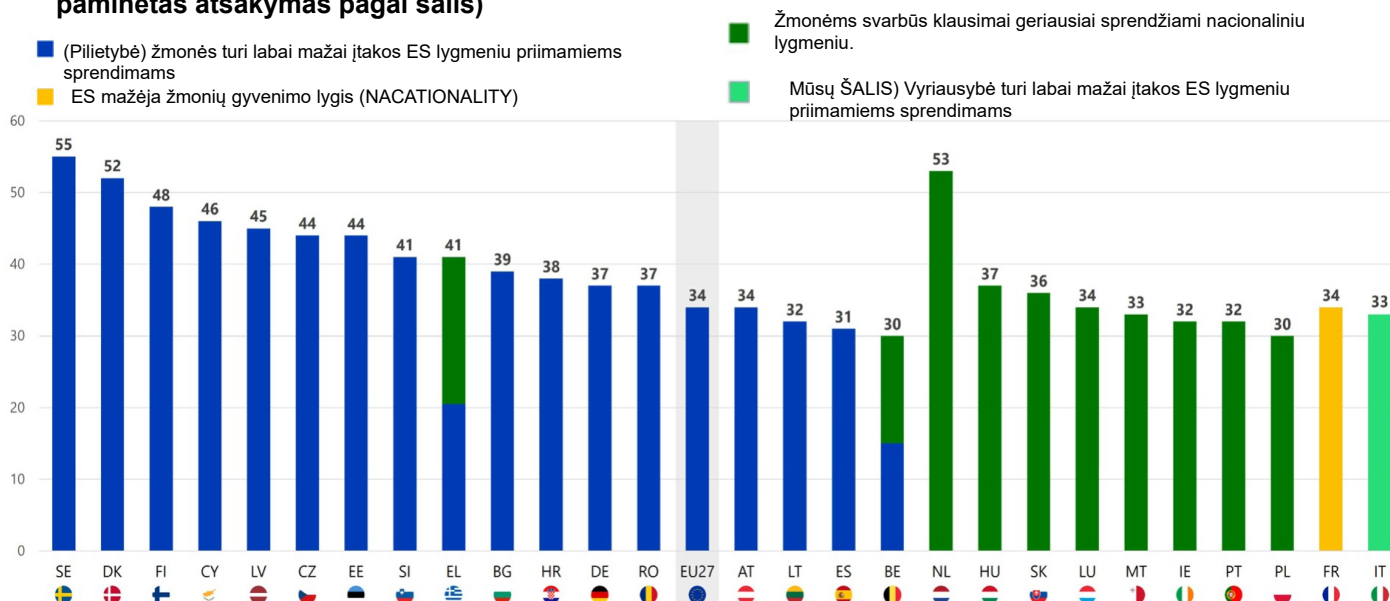
Pereidami prie šalies analizės matome, kad visoje ES pagrindinė priežastis, dėl kurios žmonės mano, kad jų šalis negavo naudos iš narystės ES, yra ta, kad **nacionaliniai piliečiai turi labai mažai įtakos ES lygmeniu priimamiems sprendimams**. Daugiau nei pusė respondentų Švedijoje (55 proc.), Danijoje (52 proc.) ir Nyderlanduose (51 proc.), tačiau ne daugiau kaip ketvirtadalis respondentų Portugalijoje (20 proc.) ir Prancūzijoje (25 proc.).

Daugiau nei pusė respondentų Švedijoje (54 proc.) ir Nyderlanduose (53 proc.) teigia, kad **svarbius klausimus geriausia spręsti nacionaliniu lygmeniu**, ir tai taip pat nurodo didelė dalis Suomijoje (45 proc.), Čekijoje (43 proc.) ir Graikijoje (41 proc.).

Graikijos (40 proc.), Kipro (36 proc.), Čekijos ir Rumunijos (po 35 proc.) respondentai labiausiai linkę teigti, kad **nacionalinė vyriausybė turi labai mažai įtakos ES lygmeniu priimamiems sprendimams**.

Nuomonė, kad jų **šalies ekonomika galėtų būti geresnė už ES ribų**, yra gana didelė Švedijos dalis (32 proc.), o Austrijos respondentai (29 proc.) labiausiai linkę teigti, kad buvimas ES nare **kenkia jų šalies išorės sienų kontrolei**.

QA11ab Vis dėlto, nepriklausomai nuo to, ar manote, kad (MŪSŲ ŠALIS) buvo naudinga būti ES nare, kurios iš toliau nurodytų priežasčių yra pagrindinės priežastys, dėl kurių žmonės (MŪSŲ ŠALIS) negavo naudos iš narystės ES? Pirma? Ir tada? (Ne daugiau kaip 3 atsakymai) (proc. – labiausiai paminėtas atsakymas pagal šalį)

Šalių lygmeniu nuo 2021 m. lapkričio-gruodžio mėn. įvyko tam tikrų pokyčių, susijusių su įvairiomis priežastimis, dėl kurių narystė ES nėra naudinga jų šaliai.

13-oje valstybių narių, ypač Kipre (46 proc., + 11 proc. punktų) ir Ispanijoje (31 proc., + 10 proc. punktų), padidėjo labai mažai įtakos ES lygmeniu priimamiems sprendimams. Ji sumažėjo septyniose šalyse, o didžiausias sumažėjimas nustatytas Latvijoje (45 proc., -22 proc. p.) ir Maltoje (26 proc., -9 procentiniais punktais).

15 šalių padidėjo dalis, kuri teigia, kad svarbūs klausimai geriausiai sprendžiami nacionaliniu lygmeniu. Didžiausias padidėjimas užfiksuotas Kroatijoje (37 %, + 10 procentinių punktų), Čekijoje (43 %, + 9 procentiniais punktais) ir Vengrijoje (37 %, + 8 procentiniais punktais). Didžiausias sumažėjimas pastebimas Slovėnijoje (21 %, -7 procentiniais punktais).

Respondentai dažniau teigia, kad Bulgarijos (33 proc., + 8 proc. punktų), Ispanijos (28 proc., + 8 proc. punktų) ir Vengrijos (32 proc., + 7 proc. punktų) nacionalinė vyriausybė turi labai mažai įtakos ES lygmeniu priimamiems sprendimams, o Latvijoje ši dalis gerokai sumažėjo (28 proc., -19 proc. p.).

Yra ir kitų didelių pokyčių, susijusių su atskirais daiktais. Respondentai dažniau teigia, kad būdami ES nariais kelia didesnę pavojų jų šaliai, kad būtų išsaugota taika ir saugumas Liuksemburge (16 proc., + 11 proc. punktų) ir Portugalijoje (19 proc., + 10 proc. punktų). Maltoje padidėjo dalis, teigianti, kad jų šalies ekonomika galėtų būti geresnė už ES ribų (21 %, + 10 procentinių punktų). Galiausiai Latvijoje sumažėjo dalis, teigianti, kad dėl narystės ES jų šalis tampa labiau pažeidžiama neigiamais globalizacijos padariniais (11 proc., -11 procentiniais punktais).

Socialinės ir demografinės analizės rezultatai įvairiose grupėse yra labai nuoseklūs.

Yra tam tikrų skirtumų pagal išsilavinimo lygį: labiau išsilavinę respondentai dažniau teigia, kad nacionaliniai piliečiai turi labai mažai įtakos ES lygmeniu priimamiems sprendimams (36 proc. tų,

kurie baigė mokslus būdami 20 metų ar vyresni, palyginti su 30 proc. tų, kurie išėjo iki 15 metų) ir kad jų šaliai svarbūs klausimai geriausiai sprendžiami nacionaliniu lygmeniu (34 proc., palyginti su 26 proc.). Be to, žmonės, kuriems dažniausiai sunku apmokėti sąskaitas, labiau linkę teigti, kad ES mažėja žmonių gyvenimo lygis (27 proc., palyginti su 15 proc. tų, kurie niekada arba retai susiduria su sunkumais).

Q11ab Vis dėlto, nepriklausomai nuo to, ar manote, kad (MŪSŲ ŠALIS) buvo naudinga būti ES nare, kurios iš toliau nurodytų priežasčių yra pagrindinės priežastys, kodėl žmonės (MŪSŲ ŠALIS) negavo naudos iš narystės ES? Pirma? Ir tada? (Ne daugiau kaip 3 atsakymai) (ES %)

	Buvimas ES nare kelia didesnį pavojų (MŪSŲ ŠALIS) taikos ir saugumo palaikymui (MŪSŲ ŠALIS)	(Mūsų ŠALIS) ekonomika galėtų būti geriau, jei už ES ribų	Žmonėms svarbūs klausimai geriausiai sprendžiami nacionaliniu lygmeniu.	Buvimas ES nare kenkia (MŪSŲ ŠALIS) išorės sienų kontrolei	(Pilietybė) žmonės turi labai mažai įtakos ES lygmeniu priimamiems sprendimams	(Mūsų ŠALIS) vyriausybė turi labai mažai įtakos ES lygmeniu priimamiems sprendimams	ES mažėja žmonių gyvenimo lygis (NACIONALITY)	Nežin au
ES 27	11	20	30	20	34	25	17	11
Švietimas (pabaiga)								
15–	10	20	26	20	30	25	16	14
16–19	13	20	29	21	33	26	19	10
20+	9	19	34	19	36	25	15	10
Vis dar studijuoja	12	20	29	20	32	23	13	13
Sunkumai apmokėti sąskaitas								
Didžiąją laiko dalį	12	23	29	17	31	26	27	9
Laikas nuo laiko	13	20	28	21	33	26	18	10
Beveik niekada/niekada	10	19	32	20	35	25	15	11

V. ŠILDYMAS: PILIEČIŲ SUSIDOMĖJIMAS ES IR KITI EUROPOS PARLAMENTO RINKIMAI

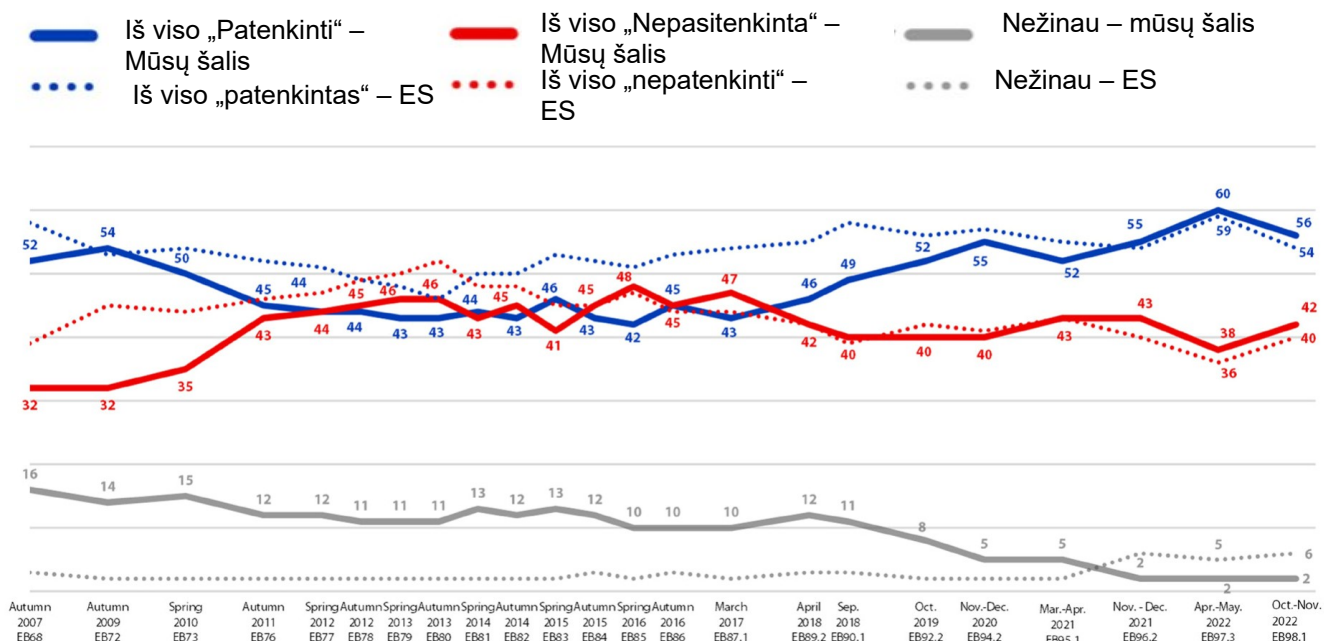
Baigiamajame pranešimo skyriuje aptariamas piliečių susidomėjimas ir dalyvavimas Europos demokratiniuose procesuose. Pirmiausia reikia įvertinti piliečių nuomonę apie demokratiją ES ir jų nuomonę apie tai, ar jų nuomonė svarbi. Apskritai piliečiai ir toliau teigiamai vertina tai, kaip demokratija veikia ES, nors yra neaišku, ar „mano balsas svarbus ES ir mano šalyje“. Po to skyriuje daugiausia dėmesio skiriama piliečių domėjimuisi Europos politika ir informacijos apie ES politiką ir jos sekimui.

Tada daugiausia dėmesio skiriama 2024 m. Europos Parlamento rinkimams, nagrinėjant piliečių žinias, susidomėjimą ir balsavimo tikimybę. Džiugina tai, kad jau daugiau kaip pusė ES piliečių teigia, jog yra suinteresuoti kitais Europos Parlamento rinkimais, o du trečdaliai teigia, kad greičiausiai balsuos.

5.1 Pomėgiai ES reikalais

Kaip matyti ankstesniame skyriuje, demokratija laikoma svarbiausia Europos Parlamento vertybe ginti. Šiomis aplinkybėmis ji užtikrina, kad **absoliuti dauguma piliečių ir toliau būtų patenkinti demokratija ES ir savo šalyje**, nors bendras pasitenkinimas tuo, kaip demokratija veikia ES ir nacionaliniu lygmeniu, sumažėjo nuo 2022 m. balandžio-gegužės mėn. Beveik šeši iš dešimties piliečių (54 proc.) teigia, kad yra patenkinti **demokratijos veikimu ES** (-5 procentiniais punktais), o 40 proc. (+ 4 proc. punktai) nepatenkinti. Kalbant apie nacionalinį lygmenį, šiek tiek **mažiau nei šeši iš dešimties respondentų (56 proc., -4 procentiniai punktai) yra patenkinti demokratijos veikimo nacionaliniu lygmeniu** būdu, o daugiau kaip keturi iš dešimties respondentų (42 proc., + 4 proc. punktai) teigia, kad jie nepatenkinti.

Apskritai, ar jūs esate labai patenkinti, gana patenkinti, nelabai patenkinti ar visai nepatenkinti tuo, kaip veikia demokratija (Mūsų ŠALIS)? O kaip dėl to, kaip demokratija veikia ES? (PROC. – ES)

Kaip ir kitais klausimais, neigiamas pokytis nuo 2022 m. balandžio-gegužės mėn. pakeitė augimą per pastaruosius šešis mėnesius, todėl tiek ES, tiek nacionalinio lygmens reitingai dabar yra panašūs į prieš metus, kai 53 proc. piliečių buvo patenkinti demokratija ES ir beveik šeši iš dešimties (57 proc.) buvo patenkinti demokratija savo šalyje.

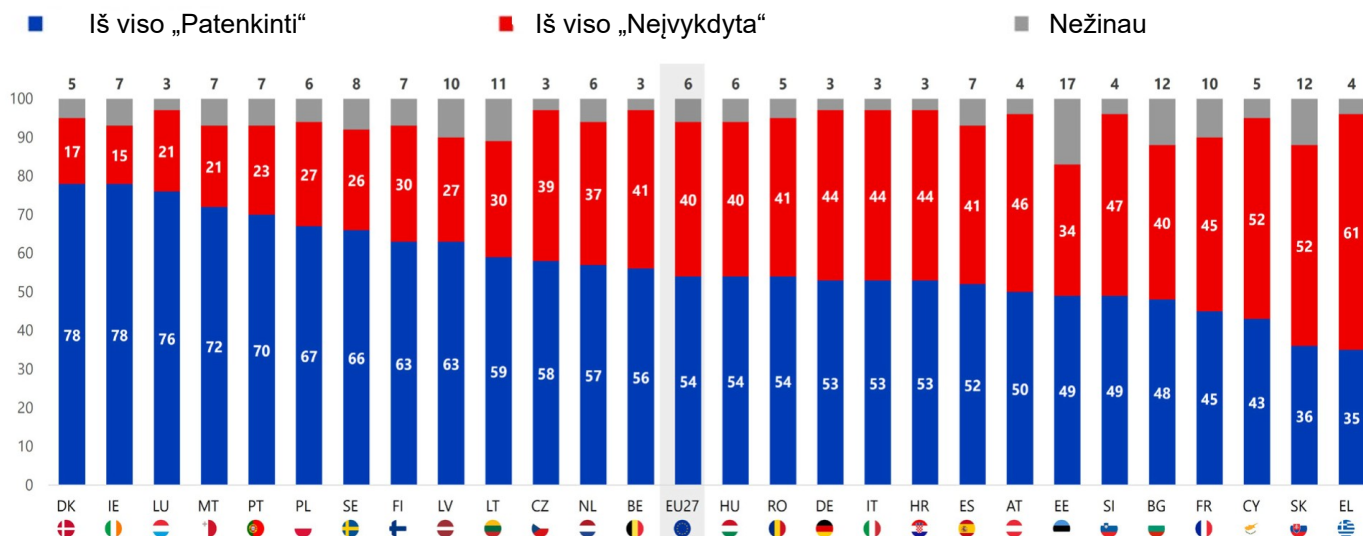
Visose šalyse, išskyrus keturias, dauguma respondentų yra patenkinti tuo, **kaip demokratija veikia ES, daugiausia** – Airijoje, Danijoje (po 78 proc.), Liuksemburge (76 proc.), Maltoje (72 proc.) ir Portugalijoje (70 proc.). Trijose valstybėse narėse daugumos nuomonė yra nepasitenkinimas: Graikija (61 proc. nepatenkinta), Slovakija ir Kipras (po 52 proc.). Prancūzijoje yra lygios proporcijos, kurios yra patenkintos ir nepatenkintos (po 45 %). Maltoje labai didelė dalis yra „labai patenkinta“ (38 proc.), o Graikija yra vienintelė šalis, kurioje bent vienas iš penkių yra „visiškai nepatenkintas“ (26 proc.).

Kaip ir kitais klausimais, neigiamas pokytis nuo 2022 m. balandžio-gegužės mėn. pakeitė augimą per pastaruosius šešis mėnesius, todėl tiek ES, tiek nacionalinio lygmens reitingai dabar yra panašūs į prieš metus, kai 53 proc. piliečių buvo patenkinti demokratija ES ir beveik šeši iš dešimties (57 proc.) buvo patenkinti demokratija savo šalyje.

Visose šalyse, išskyrus keturias, dauguma respondentų yra patenkinti tuo, **kaip demokratija veikia ES, daugiausia** – Airijoje, Danijoje (po 78 proc.), Liuksemburge (76 proc.), Maltoje (72 proc.) ir Portugalijoje (70 proc.). Trijose valstybėse narėse daugumos nuomonė yra nepasitenkinimas: Graikija (61 proc. nepatenkinta), Slovakija ir Kipras (po 52 proc.). Prancūzijoje yra lygios proporcijos, kurios yra patenkintos ir nepatenkintos (po 45 %). Maltoje labai didelė dalis

yra „labai patenkinta“ (38 proc.), o Graikija yra vienintelė šalis, kurioje bent vienas iš penkių yra „visiškai nepatenkintas“ (26 proc.).

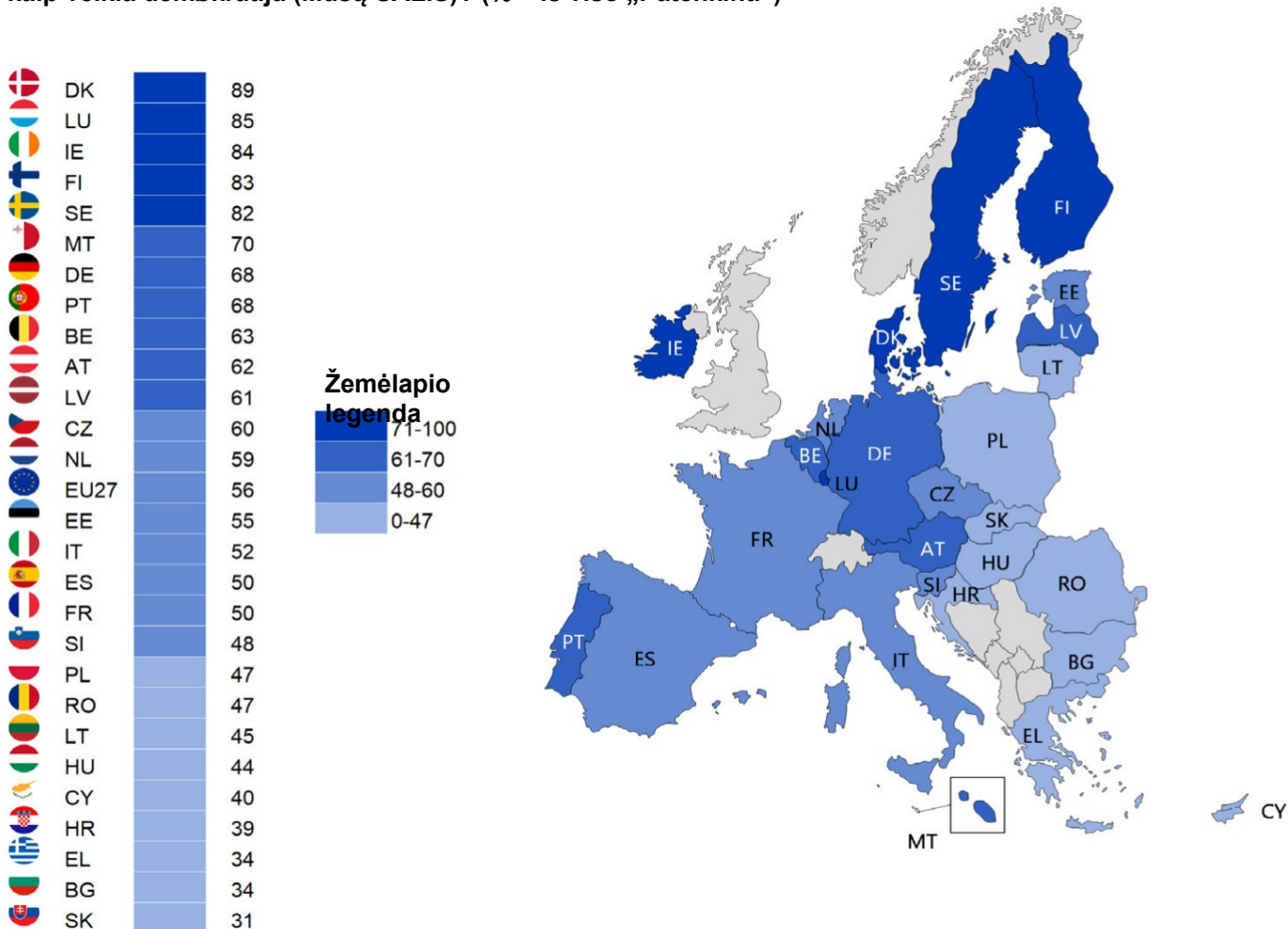
SD18b Ir kaip apie tai, kaip demokratija veikia ES? (%)

Pasitenkinimas tuo, kaip demokratija veikia nacionaliniu lygmeniu, visoje ES labai skiriasi. Pasitenkinimas yra daugumos nuomonė 17 šalių, o didžiausias pasitenkinimo lygis matyti Danijoje (89 %), Liuksemburge (85 %), Airijoje (84 %), Suomijoje (83 %) ir Švedijoje (82 %). Likusiose dešimtyje šalių dauguma yra nepatenkinti, o didžiausias nepasitenkinimo lygis yra Slovakijoje (68 proc.), Graikijoje (65 proc.), Bulgarijoje (63 proc.), Kroatijoje (60 proc.) ir Kipre (59 proc.). Bulgarijoje (27 proc.), Graikijoje (26 proc.) ir Slovakijoje (20 proc.) bent vienas iš penkių yra „visiškai nepatenkintas“.

Pasitenkinimas demokratijos veikimu nacionaliniu lygmeniu yra didžiausias šiauriniuose Europos regionuose, o rytiniuose ir pietiniuose regionuose jis yra mažesnis.

Apskritai, ar jūs esate labai patenkinti, gana patenkinti, nelabai patenkinti ar visai nepatenkinti tuo, kaip veikia demokratija (Mūsų ŠALIS)? (% – iš viso „Patenkinti“)

Socialinės ir demografinės analizės rezultatai rodo tą patį pasitenkinimo demokratija tiek nacionaliniu, tiek ES lygmeniu modelį: 15–24 m. amžiaus asmenys, ilgiausiai besimokantys asmenys, studentai ir vadovai bei mažiau finansinių sunkumų turintys asmenys, labiausiai tikėtina, kad bus patenkinti. Pavyzdžiui, 60 proc. mažiausiai finansinių sunkumų patiriančių asmenų yra patenkinti demokratijos veikimu ES, palyginti su 32 proc., kurie patiria daugiausia sunkumų.

Tą patį galima matyti ir su tais, kurie teigiamai vertina ES arba Europos Parlamentą tiek šalies, tiek ES lygmeniu. Pavyzdžiui, 82 proc. respondentų, turinčių teigiamą Europos Parlamento įvaizdį, teigia, kad yra patenkinti tuo, kaip demokratija veikia ES, palyginti su 18 proc. respondentų, turinčių neigiamą jos įvaizdį.

Be to, labiau tikėtina, kad tie, kurie yra patenkinti tuo, kaip demokratija veikia vienu lygmeniu, bus patenkinti tuo, kaip ji veikia kitame lygyje. Pavyzdžiui, 84 proc. patenkinti demokratijos veikimu

savo šalyje yra patenkinti ir ES lygmeniu, o 77 proc. nepatenkintų šalių lygmeniu taip pat nepatenkinti ES lygmeniu.

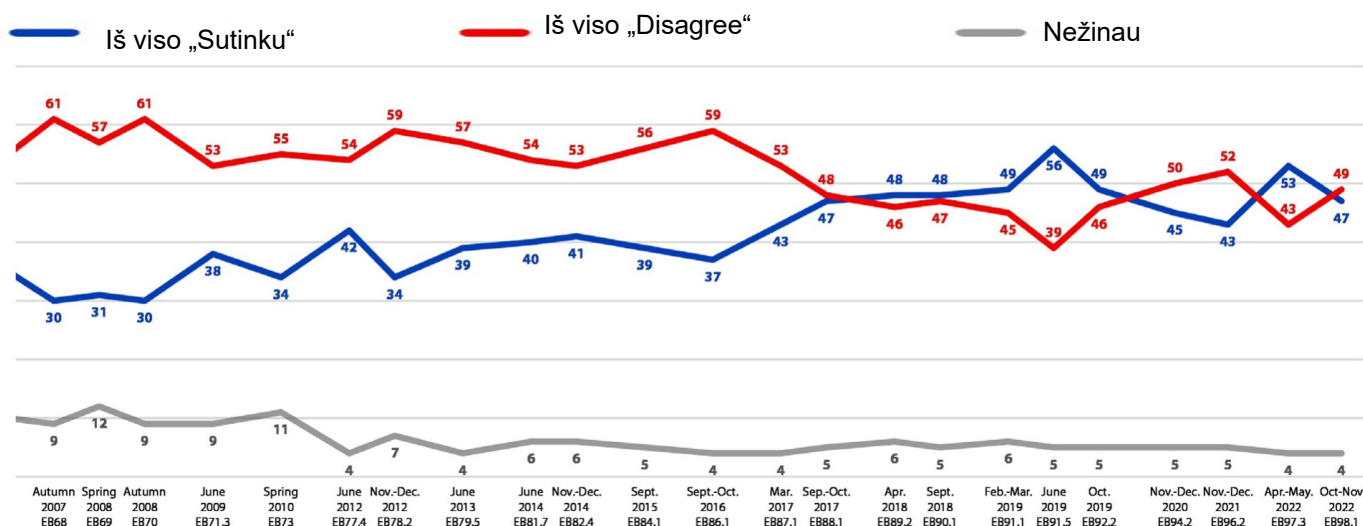
SD18 Visų pirma, ar jūs esate labai patenkinti, gana patenkinti, nelabai patenkinti ar visai nepatenkinti tuo, kaip demokratija veikia...? (ES PROC.)

	Mūsų šalis		ES	
	Iš viso „Patenkinti“	Iš viso „Neįvykdyta“	Iš viso „Patenkinti“	Iš viso „Neįvykdyta“
ES 27	56	42	54	40
Lytis				
Vyras	58	41	55	41
Moteris	54	43	52	41
Amžius				
15–24	62	33	62	28
25–39	56	43	56	40
40–54	52	46	52	44
55+	56	42	52	42
Švietimas (pabaiga)				
15–	49	48	43	48
16–19	52	46	50	45
20+	62	37	61	35
Vis dar studijuoja	63	32	65	27
Socialinė-profesinė kategorija				
Savarankiškai dirbantys asmenys	54	44	53	43
Vadybininkai	67	32	66	32
Kiti balti apykaklės	57	42	59	37
Rankiniai darbininkai	50	48	49	47
Namų šeimininkai	48	48	42	47
Bedarbiai	45	54	46	48
Išėjęs į pensiją	57	41	50	42
Studentai	63	32	65	27
Sunkumai apmokėti sąskaitas				
Didžiąją laiko dalį	32	66	32	61
Laikas nuo laiko	51	47	49	45
Beveik niekada/niekada	62	36	60	35
Pasitenkinimas demokratija ES				
Patenkintas	84	16	100	
Nepatenkintas	22	77		100
Europos Parlamento įvaizdis				
Teigiamas	74	25	82	16
Neutralus	53	44	48	44
Neigiamas	28	71	18	78

Piliečių, kurie sutinka, kad jų nuomonė svarbi ES, dalis nuo 2022 m. balandžio-gegužės mėn. sumažėjo (47 %, -6 procentiniais punktais). Tai reiškia, kad susitarimas nebėra daugumos

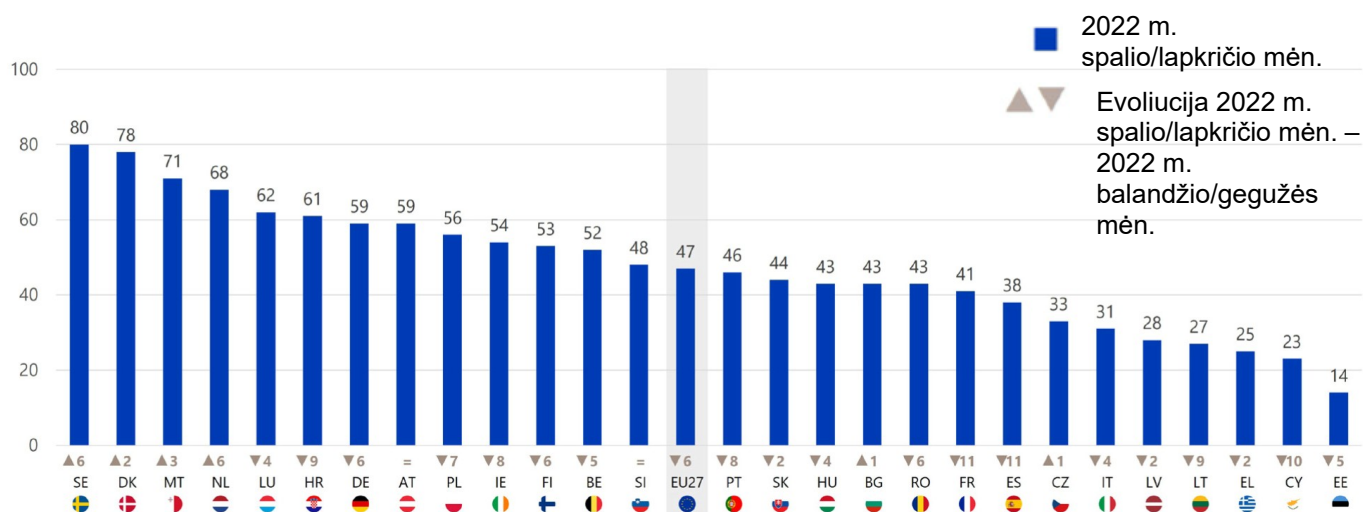
nuomonė, o nuo 2021 m. lapkričio-gruodžio mėn. iki 2022 m. balandžio-gegužės mėn. rezultatai vėl pasiekė lygį, nustatytą 2020–2021 m. Nesutinkančiųjų dalis nuo 2022 m. balandžio-gegužės mėn. padidėjo ir dabar siekia 49 proc. (+ 6 proc. punktai).

D72.1 Ar sutinkate ar nesutinkate su kiekvienu iš šių teiginių? Mano nuomonė svarbi ES (proc. – ES)

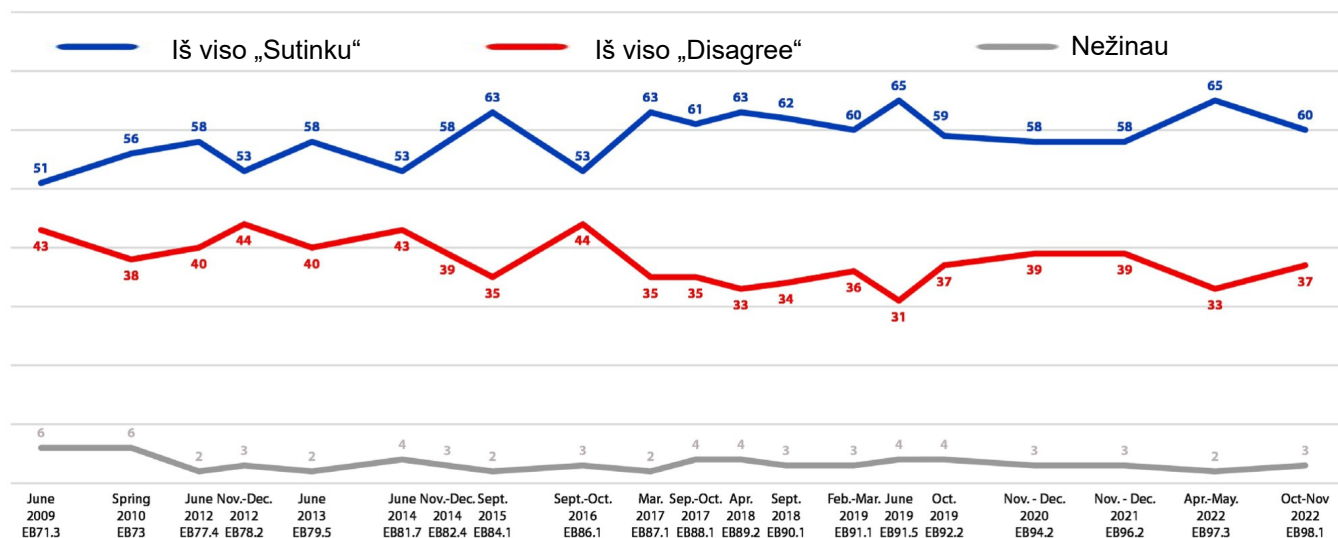

12-oje valstybių narių dauguma respondentų sutinka, kad jų nuomonė būtų vertinama ES, o didžiausias – Švedijoje (80 proc.), Danijoje (78 proc.), Maltoje (71 proc.) ir Nyderlanduose (68 proc.). Likusiose 15 šalių dauguma nesutaria, o didžiausias nesutarimų lygis pastebimas Estijoje (79 proc.), Kipre (74 proc.) ir Graikijoje (73 proc.).

Dalis, kuri sutinka, kad jų nuomonė svarbi ES, padidėjo tik trijose valstybėse narėse: Švedijoje (80 %, + 6 procentiniais punktais), Nyderlanduose (68 %, + 6 procentiniais punktais) ir Maltoje (71 %, + 3 procentiniais punktais). Susitarimas sumažėjo 16 valstybių narių: Ispanijoje (38 %, -11 procentinių punktų), Prancūzijoje (41 %, -11 procentinių punktų) ir Kipre (23 %, -10 procentinių punktų) sumažėjo bent 10 procentinių punktų. Kitose aštuoniose šalyse susitarimas išliko stabilus.

D72.1 Ar sutinkate ar nesutinkate su kiekvienu iš šių teiginių? Mano nuomonė svarbi ES (proc. – iš viso „Sutinku“)

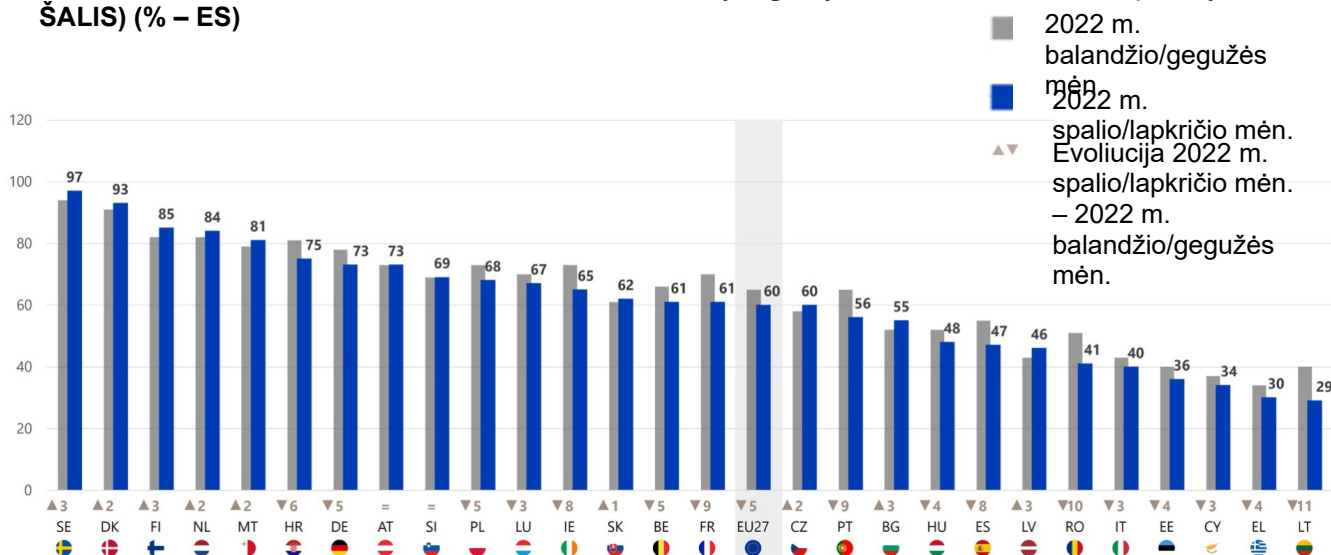
Panašiai kaip ir ES lygmeniu, procentinė dalis, kuri sutinka, kad **jų nuomonė svarbi jų šalyje**, sumažėjo penkiais procentiniais punktais iki 60 proc. Nepritariančių asmenų skaičius padidėjo keturiais punktais iki 37 proc. Šie pokyčiai keičia teigiamus pokyčius nuo 2021 m. lapkričio-gruodžio mėn. iki 2022 m. balandžio-gegužės mėn., kad dabar rezultatai būtų tokie patys kaip ir prieš metus.

D72.2 Kiek sutinkate ar nesutinkate su kiekvienu iš šių teiginių? Mano balsas svarbus (MŪSŲ ŠALIS) (% – ES)

18 valstybių narių dauguma sutinka, kad jų nuomonė būtų svarbi jų šalyje: Švedijoje (97 %), Danijoje (93 %), Suomijoje (85 %), Nyderlanduose (84 %) ir Maltoje (81 %). Likusiose devyniose šalyse dauguma mano, kad jų balsas nėra svarbus, o didžiausias – Graikijoje (68 proc.), Lietuvoje (66 proc.) ir Kipre (63 proc.).

Palyginti su 2022 m. balandžio-gegužės mėn., 16 šalių respondentai šiuo metu mažiau linkę susitarti dėl savo balso savo šalyje, o didžiausias sumažėjimas pastebimas Lietuvoje (29 proc., -11 proc. punktų), Rumunijoje (41 proc., -10 p. p.), Prancūzijoje (61 proc., 9 proc. p. p.) ir Portugalijoje (56 proc., 9 proc. p. p.). Susitarimo padaugėjo keturiose valstybėse narėse: Bulgarija (55 %, +3 procentiniai punktai), Latvija (46 %, +3 procentiniai punktai), Suomija (85 %, +3 procentiniai punktai) ir Švedija (97 %, +3 procentiniai punktai). Susitarimas išliko stabilus kitose septyniose šalyse.

D72.2 Kiek sutinkate ar nesutinkate su kiekvienu iš šių teiginių? Mano balsas svarbus (MŪSŲ ŠALIS) (% – ES)

Socialinės ir demografinės analizės rezultatai rodo, kad labiausiai skiriasi švietimo ir finansinė padėtis. Kuo ilgiau respondentas toliau mokėsi, tuo labiau tikėtina, kad jis sutiks, kad jo **balsas būtų svarbus ES**, o tarp asmenų, baigusių 20 metų ar vyresnius mokslus, sutaria nuo 55 proc. iki 35 proc. 15 metų ir jaunesnius mokslus baigusiu asmenų.

Analizė rodo, kad tarp socialinių ir profesinių grupių vadovai dažniausiai sutinka, kad jų nuomonė svarbi ES (59 proc.), ypač palyginti su namų ūkio darbuotojais (34 proc.) ir bedarbiais (36 proc.).

Kuo mažiau finansinių sunkumų patiria respondentai, tuo labiau tikėtina, kad jie sutiks, kad jų nuomonė svarbi ES. Iš tų, kurie retai arba niekada susiduria su sunkumais, 53 % sutinka, nors ši dalis yra daug mažesnė (27 %) tarp tų, kurie dažniausiai susiduria su sunkumais.

ES politiką besilaikantys respondentai dažniau sutinka, kad jų nuomonė svarbi ES (57 proc., palyginti su 35 proc. tų, kurie nesilaiko ES politikos).

D72.1 TO, kiek sutinkate ar nesutinkate su kiekvienu iš šių teiginių? Mano nuomonė svarbi ES (proc. – ES)

	Iš viso „Sutinku“	Iš viso „Disagree“
ES 27	47	49
Švietimas (pabaiga)		
15–	35	60
16–19	45	51
20+	55	42
Vis dar studijuoja	50	43
Socialinė-profesinė kategorija		
Savarankiškai dirbantys asmenys	46	51
Vadybininkai	59	38
Kiti balti apykaklės	51	46
Rankiniai darbininkai	44 S2	
Namų šeimininkai	34	62
Bedarbiai	36	58
Išėjęs į pensiją	46	49
Studentai	50	43
Sunkumai apmokėti sąskaitas		
Didžiąją laiko dalį	27	68
Laikas nuo laiko	42	54
Beveik niekada/niekada	53	43
Sekite Europos politiką		
Sekite	57	41
Nesekti	35	59

Socialinės ir demografinės analizės duomenimis, respondentai, baigę 20 metų ir vyresnius mokslus, labiau linkę sutikti, kad **jų balsas svarbus jų šalyje** (68 proc.), palyginti su 15 metų ar jaunesniu išsilavinimą įgijusiais respondентаis (47 proc.). Tarp socialinių ir profesinių grupių vadovai dažniausiai sutinka (75 proc.), o namų ūkio darbuotojai ir respondentai bedarbiai mažiausiai sutinka (po 46 proc.).

Kuo mažiau finansinių sunkumų patiria respondentas, tuo labiau tikėtina, kad jie sutiks, kad jų balsas svarbus jų šalyje. Tarp tų, kurie retai arba niekada susiduria su sunkumais, 68 % sutinka, o 36 % pritaria tiems, kurie dažniausiai susiduria su sunkumais.

ES politiką besilaikantys respondentai dažniau sutinka, kad jų balsas svarbus jų šalyje (69 proc., palyginti su 49 proc. tų, kurie nesilaiko ES politikos).

Šie du klausimai labai sutampa. Respondentai, kurie sutinka, kad jų balsas svarbus ES, daugiausia sutinka (93 proc. atvejų), kad jų balsas taip pat svarbus ir jų šalyje.

D72.2 Kiek sutinkate ar nesutinkate su kiekvienu iš šių teiginių? Mano balsas svarbus (MŪSŲ ŠALIS) (% – ES)

	Iš viso „Sutinku“	Iš viso „Disagree“
ES 27	60	37
Švietimas (pabaiga)		
15–	47	50
16–19	59	39
20+	68	30
Vis dar studijuoja	59	35
Socialinė-profesinė kategorija		
Savarankiškai dirbantys asmenys	57	41
Vadybininkai	75	23
Kiti balti apykaklės	62	37
Rankiniai darbininkai	55	42
Namų šeimininkai	46	52
Bedarbiai	46	49
Išėjęs į pensiją	63	34
Studentai	59	35
Sunkumai apmokėti sąskaitas		
Didžiąją laiko dalį	36	61
Laikas nuo laiko	52	45
Beveik niekada/niekada	68	30
Mano balsas svarbus ES		
Iš viso sutinku	93	7
Iš viso nesutinku	30	69
Sekite Europos politiką		
Sekite	69	30
Nesekti	49	47

Per pastaruosius šešis mėnesius bendradarbiavimas su ES politika sumažėjo: 56 proc. piliečių (nuo 2022 m. balandžio-gegužės mėn. – 10 proc. punktų) teigė, kad **seka tai, kas vyksta ES politikoje**. Maždaug vienas iš šešių (16 %, -5 pp) sako, kad jie seka tai, kas vyksta didžiąją laiko dalį, ir 40 % (-5 pp) kartais. Maždaug kas ketvirtas (27 proc., + 5 proc. punktai) teigia, kad jie retai seka tai, kas vyksta ES politikoje, ir 17 proc. (+ 5 proc. punktai) niekada arba beveik niekada to nedaro. Nors šios išvados rodo sumažėjimą nuo 2022 m. balandžio-gegužės mėn., šis skaičius padidėjo nuo 2021 m. lapkričio mėn. iki 2022 m. balandžio-gegužės mėn., todėl dabar rezultatai yra panašūs į tuos, kurie buvo prieš metus.

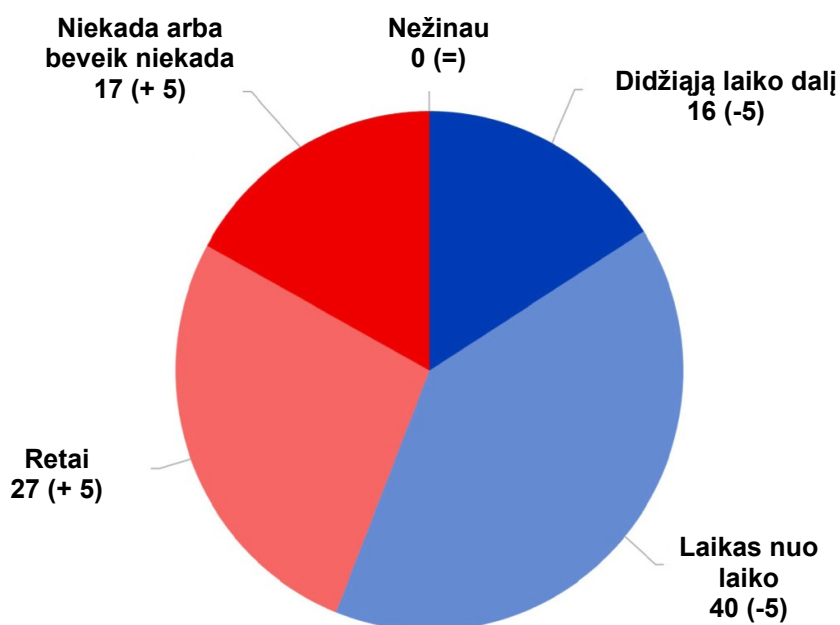
19-oje valstybių narių dauguma respondentų laikosi ES politikos – daugiausia jų yra Liuksemburge (76 proc.), Nyderlanduose (69 proc.), Vokietijoje (68 proc.), Švedijoje ir Suomijoje (po 64 proc.). Lietuvoje vienodomis dalimis „sekti“ ir „nevykdyti“ ES politikos (abiem atvejais – 50 proc.), o

septyniose šalyse ES politiką vykdo tik mažuma piliečių. Mažiausia ES politikos dalis yra Bulgarijoje, Slovėnijoje (po 40 proc.), Slovakijoje (44 proc.) ir Estijoje (45 proc.).

Daugiau kaip ketvirtadalis respondentų Maltoje (35 proc.), Liuksemburge (27 proc.) ir Vokietijoje (26 proc.) „labiausiai laiko“ laikosi ES politikos, palyginti su 6 proc. Bulgarijoje ir 7 proc. kiekvienoje Slovėnijoje, Lietuvoje ir Rumunijoje.

21 ES valstybėje narėje respondentai šiuo metu yra mažiau linkę sekti ES politiką daugiausia nei prieš pusę metų, o septyniose šalyse šis skaičius sumažėjo daugiau nei dešimt procentinių punktų: Lenkija (52 %, -20 pp), Bulgarija (40 %, -18 pp), Vokietija (68 %, -16 pp), Estija (45 %, -15 pp), Ispanija (48 %, -14 pp), Lietuva (50 %, -12 pp) ir Slovėnija (40 %, -12 pp). Šiek tiek padidėjo Liuksemburge (76 %, + 3 procentiniais punktais) ir Rumunijoje (53 %, + 3 procentiniais punktais). Kitose keturiose valstybėse narėse rezultatai išliko stabilūs.

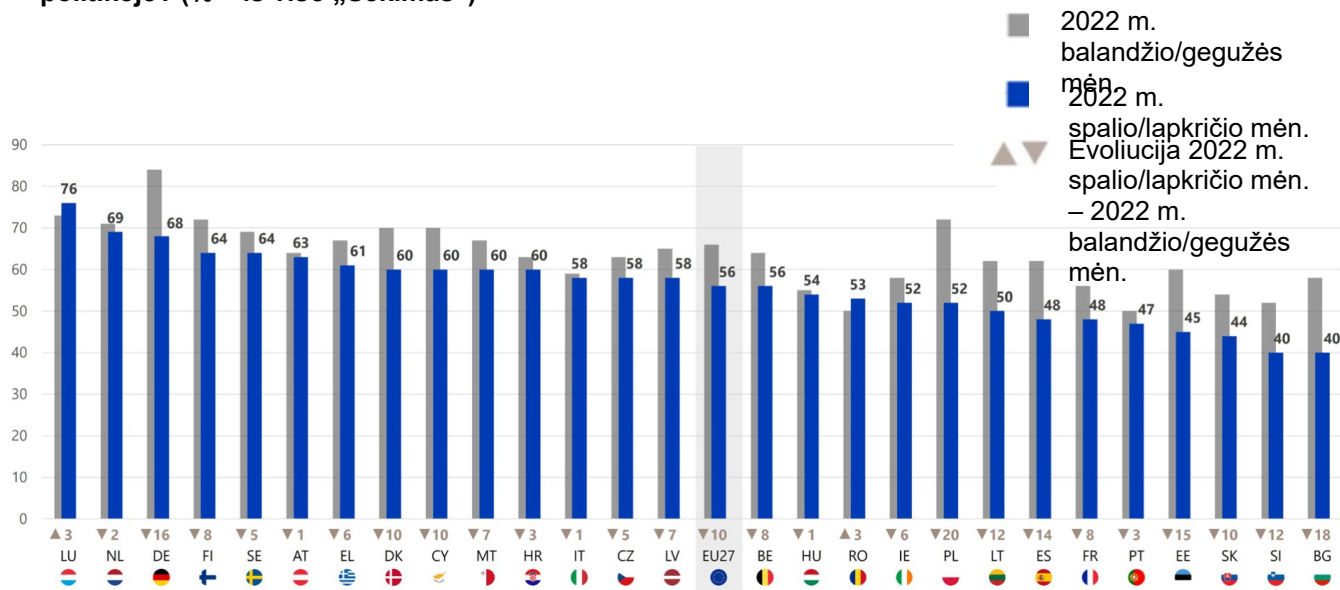
QA2 Kai kurie žmonės seka tai, kas vyksta Europos Sąjungos politikoje, nesvarbu, ar vyksta rinkimai, ar ne. Kitiems tai nedomina. Ar sakytumėte, kad sekate, kas vyksta Europos Sąjungos politikoje? (PROC. – ES 27)

(2022 m. spalio mėn. – 2022 m. balandžio/gegužės mėn.)

Atliekant socialinę ir demografinę analizę daugiausia dėmesio skiriama tiems, kurie ES politiką seka dažniausiai arba retkarčiais. Tai rodo, kad vyrai dažniau nei moterys seka ES politiką (61 proc., palyginti su 52 proc.). Tai taip pat rodo, kad vyresnio amžiaus žmonės dažniau seka ES politiką, t. y. nuo 42 proc. 15–24 m. amžiaus žmonių iki 61 proc. 55 metų ir vyresnių žmonių.

QA2 Kai kurie žmonės seka tai, kas vyksta Europos Sąjungos politikoje, nesvarbu, ar vyksta rinkimai, ar ne. Kitiems tai nedomina. Ar sakytumėte, kad sekate, kas vyksta Europos Sąjungos politikoje? (% – iš viso „Sekimas“)

Kuo ilgiau respondentas liko švietimo sistemoje, tuo didesnė tikimybė, kad jis stebės ES politiką. Tarp tų, kurie mokėsi iki 20 metų amžiaus, yra 68 proc., palyginti su 45 proc., baigusiu 15 metų ar jaunesnius. Taip pat yra didelių skirtumų tarp socialinių ir profesinių grupių: ES politiką sekančių asmenų dalis svyruoja nuo 70 proc. vadovų iki 38 proc. namų ruošos darbuotojų.

Tie, kurie patiria nedaug finansinių sunkumų (61 proc.), yra labiau linkę sekti ES politiką nei tie, kurie dažniausiai patiria sunkumų (44 proc.).

Respondentai, turintys teigiamą ES arba Europos Parlamento įvaizdį, dažniau seka tai, kas vyksta ES politikoje (atitinkamai 68 proc. ir 74 proc.). Tačiau, lyginant tuos, kurių ES ar Europos Parlamento įvaizdis yra neutralus (po 47 proc. kiekvienu atveju) ir tuos, kurių įvaizdis yra neigiamas (46 proc. su neigiamu ES įvaizdžiu, ir 49 proc. asmenų, kurių Europos Parlamento įvaizdis neigiamas).

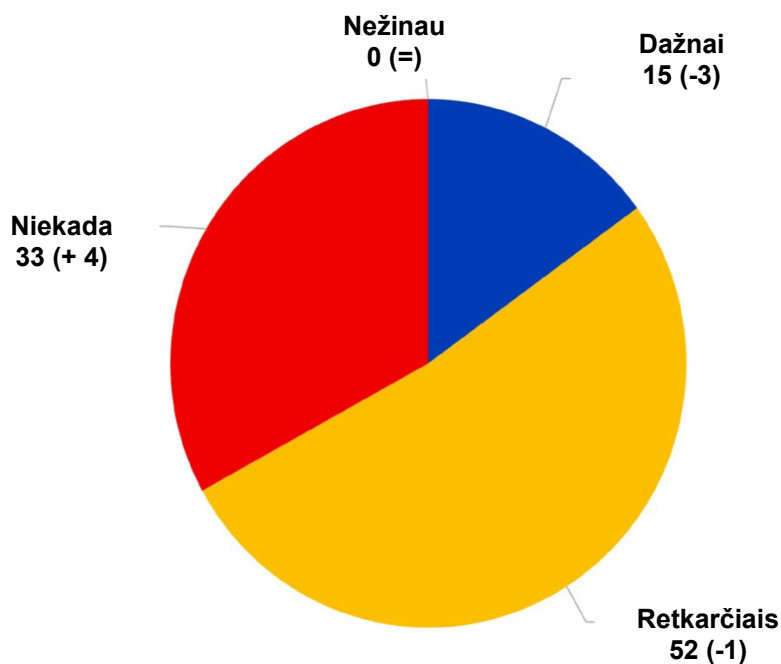
QA2 Kai kurie žmonės seka tai, kas vyksta Europos Sąjungos politikoje, nesvarbu, ar vyksta rinkimai, ar ne. Kitiems tai nedomina. Ar sakytumėte, kad sekate, kas vyksta Europos Sąjungos politikoje? (PROC. – ES)

	Iš viso „Follow“	Iš viso „Nevykdykite“
ES 27	56	44
Lytis		
Vyras	61	39
Moteris	52	48
Amžius		
15–24	42	58
25–39	54	46
40–54	58	42
55+	61	39
Švietimas (pabaiga)		
15–	45	55
16–19	54	46
20+	68	32
Vis dar studijuoja	48	52
Socialinė-profesinė kategorija		
Savarankiškai dirbantys asmenys	66	34
Vadybininkai	70	30
Kiti balti apykaklės	60	40
Rankiniai darbininkai	49	51
Namų šeimininkai	38	62
Bedarbiai	44	55
Išėjęs į pensiją	61	39
Studentai	48	52
Sunkumai apmokėti sąskaitas		
Didžiąją laiko dalį	44	56
Laikas nuo laiko	53	47
Beveik niekada/niekada	61	39
ES įvaizdis		
Iš viso „teigiamas“	68	32
Neutralus	47	53
Iš viso „neigiamas“	46	54
Europos Parlamento įvaizdis		
Teigiamas	74	26
Neutralus	47	53
Neigiamas	49	51

Du trečdaliai piliečių bent retkarčiais aptaria Europos politiką su draugais ar giminaičiais. Šiek tiek daugiau nei pusė teigia, kad kartais diskutuoja Europos politiniais klausimais su draugais ir giminaičiais (52 proc., -1 proc. p. nuo 2022 m. balandžio-gegužės mėn.), o 15 proc. (-3 proc. p.) teigia, kad dažnai aptaria Europos politinius klausimus. Maždaug trečdalis (33 %, + 4 pp) niekada nediskutuoja apie tokius klausimus.

Ilgesnės trukmės tendencija rodo, kad dažnai su draugais ar giminaičiais diskutuojantys Europos politiniai klausimai tebėra palyginti dideli. Dalis, kuri retkarčiais aptaria tokius klausimus, nuo 2020 m. išliko palyginti stabili.

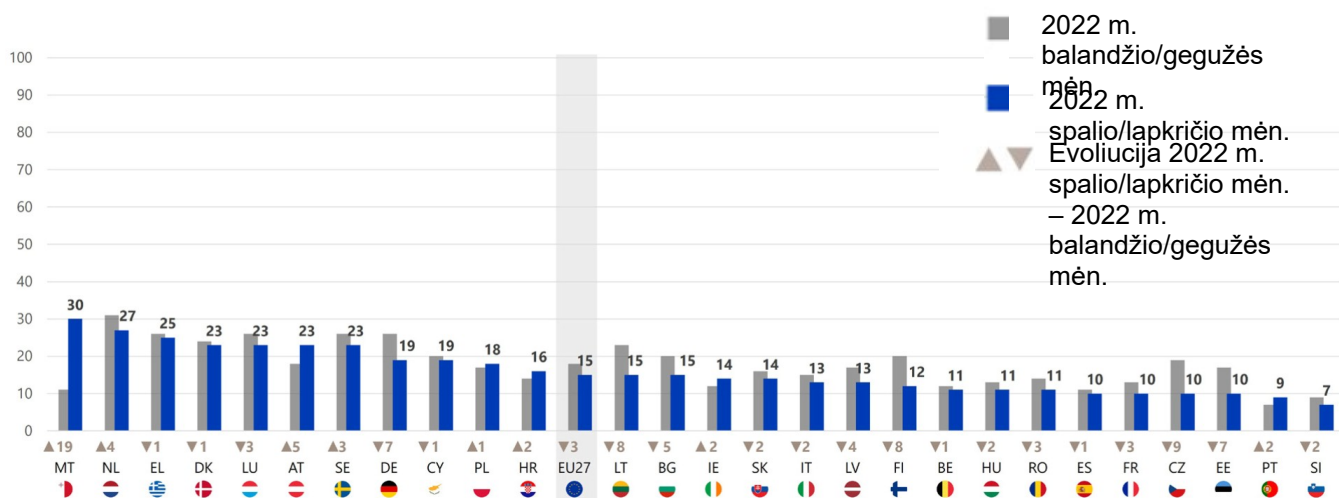
D71.2 Kai susitinkate su draugais ar giminaičiais, ar sakytumėte, kad dažnai, retkarčiais ar niekada diskutuojate apie...? Europos politiniai klausimai (proc. – ES 27)

(2022 m. spalio mėn. – 2022 m. balandžio/gegužės mėn.)

25 šalyse respondentai dažniausiai teigia, kad retkarčiais diskutuoja apie Europos politinius klausimus, daugiausia – Vengrijoje (69 proc.), Slovakijoje (65 proc.) ir Vokietijoje (62 proc.). Ispanijoje (56 proc.) ir Prancūzijoje (54 proc.) respondentai dažniausiai sako, kad niekada nediskutuoja apie Europos politinius klausimus.

Septyniose šalyse bent vienas iš penkių teigia, kad jos dažnai aptaria Europos politinius klausimus su draugais ir giminaičiais, daugiausia Maltoje (30 proc.), Nyderlanduose (27 proc.) ir Graikijoje (25 proc.). Tą patį teigia 7 proc. Slovėnijoje ir 9 proc. Portugalijoje.

D71.2 Kai susitinkate su draugais ar giminaičiais, ar sakytumėte, kad dažnai, retkarčiais ar niekada diskutuojate apie...? Europos politiniai klausimai (% – Dažnai)

Iš socialinės ir demografinės analizės matyti, kad tie, kurie toliau mokėsi iki 20 metų ar vyresnio amžiaus (21 proc.), savarankiškai dirbantys respondentai (23 proc.) ir vadovai (22 proc.), dažniausiai su draugais ir giminaičiais kalba apie Europos politinius reikalus. Labiausiai tikėtina, kad tie, kurie niekada nekalba apie Europos politinius reikalus, bus 15–24 m. (44 proc.), 15 metų ar jaunesni asmenys (48 proc.), namų ūkio darbuotojai (50 proc.), bedarbiai (48 proc.) ir labiausiai finansinių sunkumų patiriantys asmenys (44 proc.).

D71.2 Kai susitinkate su draugais ar giminaičiais, ar sakytumėte, kad dažnai, retkarčiais ar niekada diskutuojate apie...? Europos politiniai klausimai (proc. – ES 27)

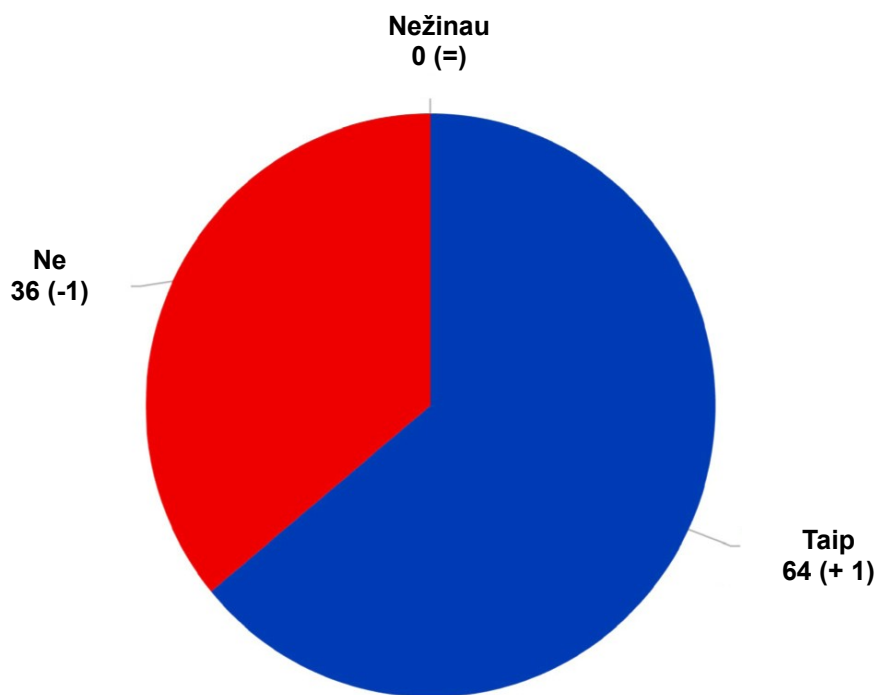
	Dažnai	Retkarčiais	Niekada
ES 27	15	52	33
Amžius			
15–24	12	44	44
25–39	16	53	31
40–54	15	54	30
55+	15	52	32
Švietimas (pabaiga)			
15–	9	43	48
16–19	13	55	32
20+	21	54	25
Vis dar studijuoja	14	46	40
Socialinė-profesinė kategorija			
Savarankiškai dirbantys asmenys	23	54	23
Vadybininkai	22	58	20
Kiti balti apykaklės	15	60	25
Rankiniai darbininkai	12	52	35
Namų šeimininkai	8	41	50
Bedarbiai	11	40	48

Išėjęs į pensiją	14	50	35
Studentai	14	46	40
Sunkumai apmokėti sąskaitas			
Didžiąją laiko dalį	14	42	44
Laikas nuo laiko	13	54	33
Beveik niekada/niekada	16	53	31

Prieš nagrinėjant šio poskirsnio rezultatus, verta pažymėti, kad kiti naujausi tyrimai parodė, kad Europos Parlamentas ir kitos Europos institucijos yra labai gerai informuoti. Pavyzdžiui, standartinėje „Eurobarometro“ apklausoje apie devynis iš dešimties piliečių teigia girdėję apie Europos Parlamentą²⁷.

Šioje apklausoje **daugiau nei šeši iš dešimties ES piliečių** (64 proc., + 1 proc. p. nuo 2021 m. lapkričio-gruodžio mėn.) teigia, kad **neseniai skaitė, matė ar girdėjo kažką apie Europos Parlamentą** – tiek internete, tiek televizijoje, tiek radijuje.

Ar neseniai skaitėte spaudoje, matėte internete ar televizijoje ar girdėjote radijuje ką nors apie Europos Parlamentą? (PROC. – ES 27)

(2022 m. spalio mėn. – 2021 m. lapkričio/gruodžio mėn.)

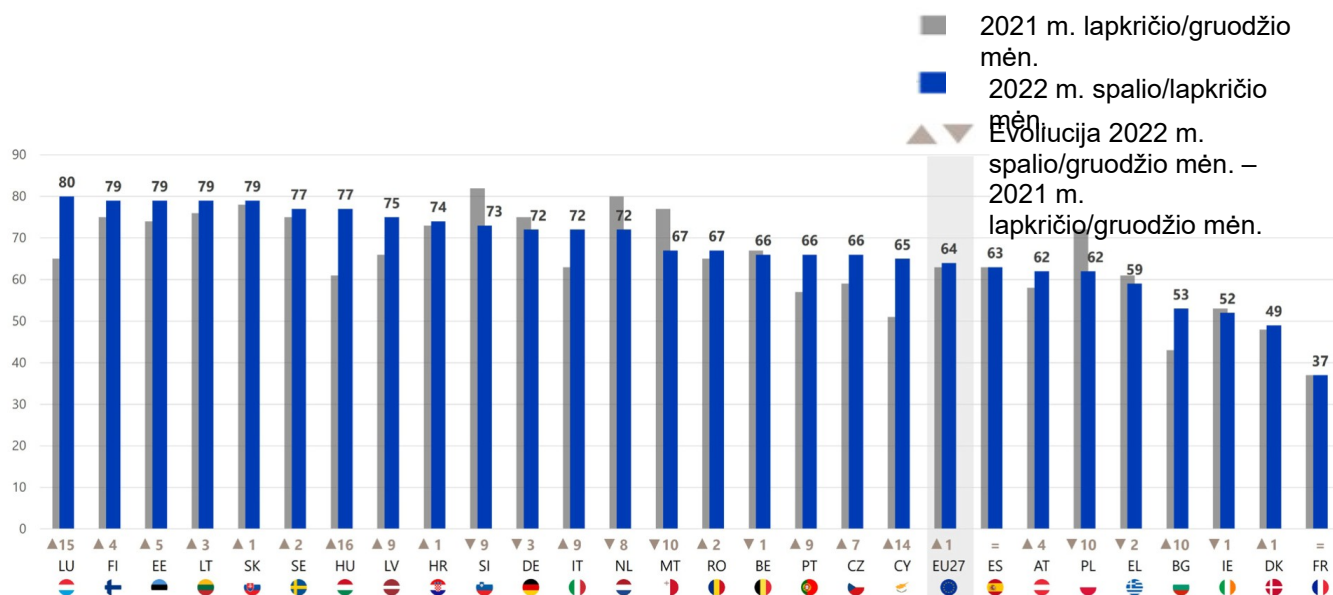
ES yra tam tikrų skirtumų: aštuoniose valstybėse narėse bent trys ketvirtadaliai respondentų teigia neseniai skaitę, matę ar girdėję apie Europos Parlamentą, kuriam vadovavo Liuksemburgas (80 proc.), Estija, Suomija, Slovakija ir Lietuva (visi 79 proc.). Tačiau taip yra mažiau nei pusei respondentų Prancūzijoje (37 proc.) ir Danijoje (49 proc.).

Nors nuo 2021 m. lapkričio-gruodžio mėn. apskritai ES lygmeniu pokyčių buvo nedaug, šalių lygmeniu įvyko tam tikrų esminių pokyčių. Didelis padidėjimas pastebimas Vengrijoje (77 %, + 16 procentinių punktų), Liuksemburge (80 %, + 15 procentinių punktų), Kipre (65 %, + 14 procentinių

27 Standartinė „Eurobarometro“ apklausa Nr. 97, 2022 m. vasara

punktų) ir Bulgarijoje (53 %, + 10 procentinių punktų). Taip pat labai sumažėjo Maltoje (67 %, -10 procentinių punktų) ir Lenkijoje (62 %, -10 procentinių punktų). Iš viso 12 šalių nuo 2021 m. lapkričio-gruodžio mėn. padidėjo, o penkios šalys – mažiau.

Ar neseniai skaitėte spaudoje, matėte internete ar televizijoje ar girdėjote radijuje ką nors apie Europos Parlamentą? (% – taip)

Socialinės ir demografinės išvados rodo, kad vyrai dažniau nei moterys sako, kad neseniai ką nors skaitė, matė ar girdėjo apie Europos Parlamentą (68 proc., palyginti su 59 proc.), o ši dalis didėja su amžiumi – nuo 49 proc. 15–24 m. amžiaus iki 67 proc. 40–54 m. ir 55 m. amžiaus asmenų. Labiau išsilavinę žmonės dažniau sako, kad neseniai ką nors skaitė, matė ar girdėjo (71 proc. tų, kurie baigė mokslus būdami 20 metų ar vyresni). Ši dalis taip pat didesnė tarp tų, kurie retai arba niekada patiria sunkumų apmokėti sąskaitas (67 proc.), taip pat vadovų (73 proc.) ir savarankiškai dirbančių asmenų (71 proc.).

Respondentai, turintys teigiamą Europos Parlamento įvaizdį (78 proc.), dažniau sako, kad neseniai kažką skaitė, matė ar girdėjo, nei tie, kurie turi neigiamą vaizdą (59 proc.) arba neutralų vaizdą (56 proc.). Tai rodo, kad yra ryšys tarp žmonių turimo įvaizdžio ir kiekio, kurį jie skaito, mato ar girdi apie Europos Parlamentą, nors neaišku, kaip šie du veiksniai sąveikauja, t. y. ar informacijos gavimas lemia stipresnį ar pozityvesnį įvaizdį, ar žmonės, turintys tvirtesnį įvaizdį, labiau linkę ieškoti informacijos.

Ar neseniai skaitėte spaudoje, matėte internete ar televizijoje ar girdėjote radijuje ką nors apie Europos Parlamentą? (PROC. – ES)

	Taip	Ne
ES 27	64	36

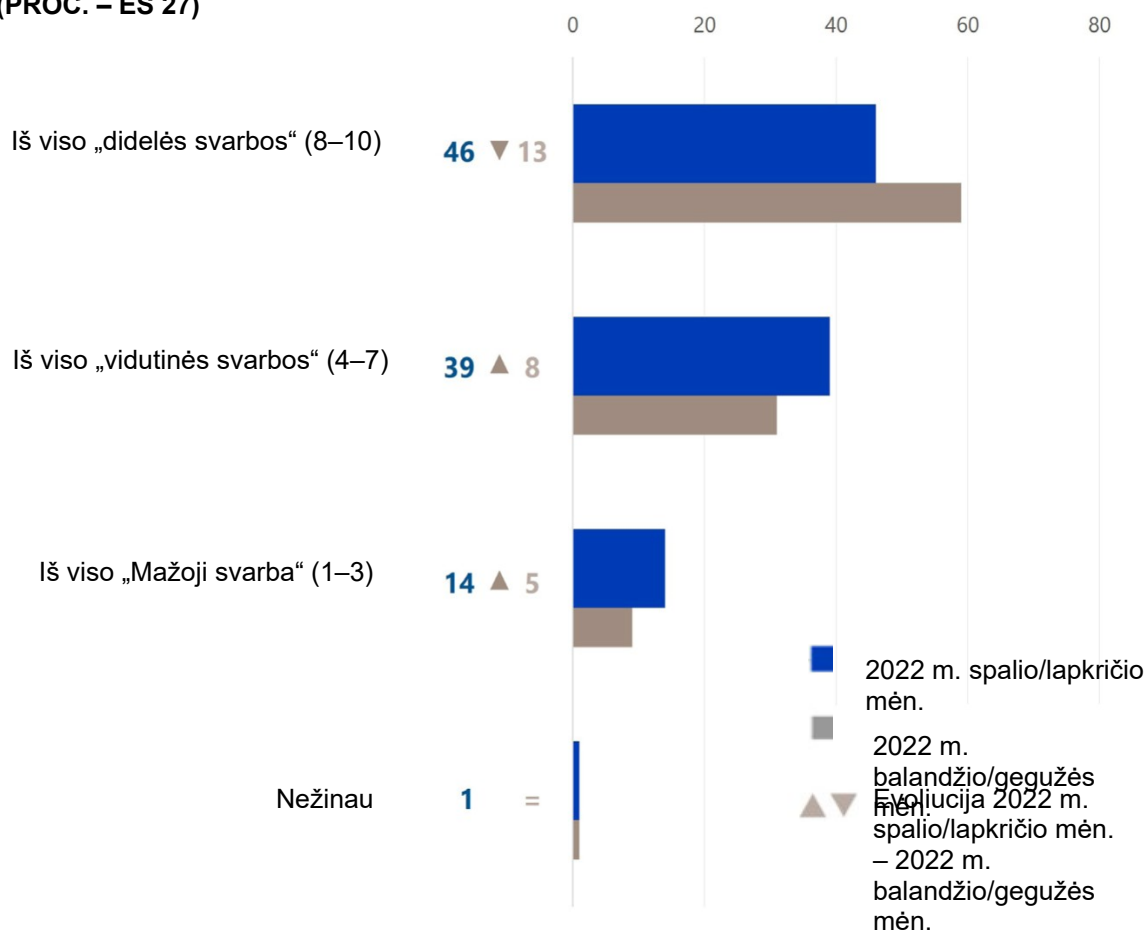
Lytis		
Vyras	68	32
Moteris	59	41
Amžius		
15–24	49	51
25–39	61	39
40–54	67	33
55+	67	33
Švietimas (pabaiga)		
15–	58	42
16–19	63	37
20+	71	29
Vis dar studijuoja	52	48
Socialinė-profesinė kategorija		
Savarankiškai dirbantys asmenys	71	29
Vadybininkai	73	27
Kiti balti apykaklės	66	34
Rankiniai darbininkai	60	40
Namų šeimininkai	53	47
Bedarbiai	52	48
Išėjęs į pensiją	67	33
Studentai	52	48
Sunkumai apmokėti sąskaitas		
Didžiąją laiko dalį	54	46
Laikas nuo laiko	60	40
Beveik niekada/niekada	67	33
Europos Parlamento įvaizdis		
Teigiamas	78	22
Neutralus	56	44
Neigiamas	59	41

5.2. Europos Parlamento rinkimai

Balsavimo **Europos Parlamento rinkimuose svarba** nuo 2022 m. balandžio-gegužės mėn. sumažėjo – mažiau nei pusė piliečių (46 proc.) šiuo metu daug dėmesio skiria balsavimui (13 procentinių punktų). Maždaug keturi iš dešimties (39 proc., + 8 proc. punktų) teigia, kad balsavimas šiuose rinkimuose yra vidutiniškai svarbus, o 14 proc. (+ 5 proc. p.) teigia, kad jiems tai nėra svarbu.

Ilgalaikių tendencijų analizė rodo, kad dabartiniai skaičiai atitinka iki paskutinių Europos Parlamento rinkimų gautus rezultatus. Per lygiavertį laikotarpį (maždaug 18 mėnesių iki rinkimų) 42 proc. respondentų 2017 m. rugsėjo-spalio mėn. pateikė didelę svarbą balsavimui, o 2018 m. balandžio mėn. (prieš metus iki paskutinių rinkimų) – 49 proc. Tai rodo, kad dabartinis rezultatas (46 proc. didelės svarbos) atitinka ankstesnius rezultatus ir kad 2022 m. balandžio-gegužės mėn. (59 proc.) paprastai buvo didelis.

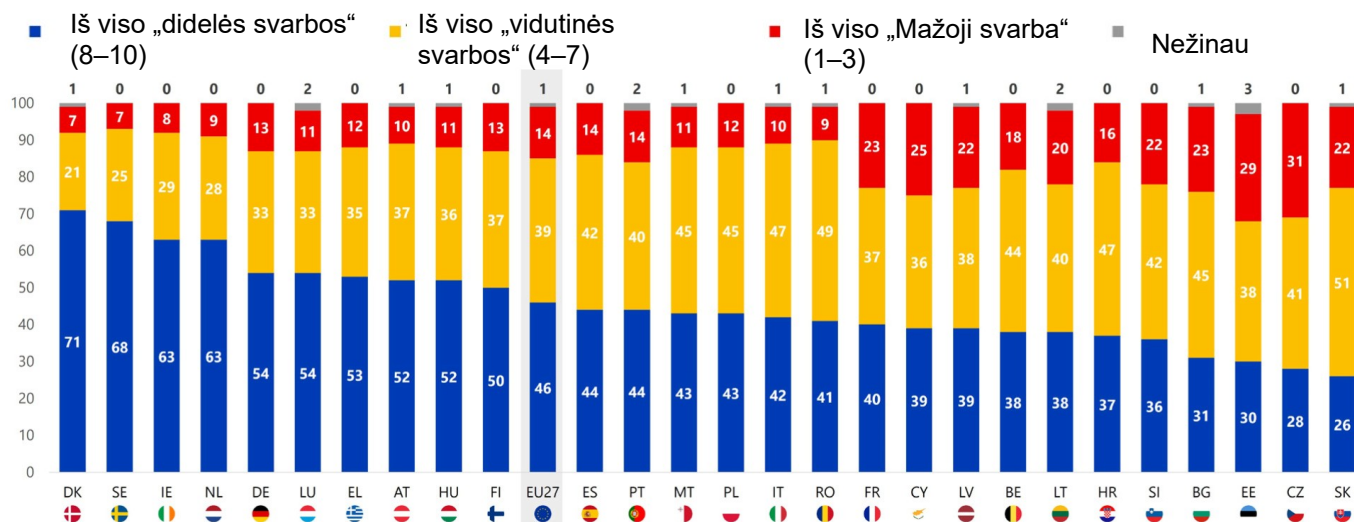
QA22a Prašome pasakyti, kaip svarbu jums asmeniškai balsuoti Europos Parlamento rinkimuose? Naudokite skalę nuo 1 iki 10, kai 1 reiškia, kad balsavimas yra visai nesvarbus jums, o 10 reiškia, kad balsavimas yra kažkas, ką jūs laikote esminiu arba pagrindine pareiga jums, kaip piliečiui. Likę skaičiai rodo kažką tarp šių dviejų pozicijų. (PROC. – ES 27)

15-oje valstybių narių dauguma respondentų didelę asmeninę svarbą skiria balsavimui Europos Parlamento rinkimuose; didžiausia jų dalis buvo Danijoje (71 proc.), Švedijoje (68 proc.), Airijoje ir Nyderlanduose (po 63 proc.). Kitose 12 valstybių narių dauguma laikosi nuomonės, kad

balsavimas Europos Parlamento rinkimuose yra vidutiniškai svarbus. Labiausiai tikėtina, kad respondentai tai sakys Slovakijoje (51 proc.), Rumunijoje (49 proc.), Italijoje ir Kroatijoje (po 47 proc.).

QA22a Prašome pasakyti, kaip svarbu jums asmeniškai balsuoti Europos Parlamento rinkimuose? Naudokite skalę nuo 1 iki 10, kai 1 reiškia, kad balsavimas yra visai nesvarbus jums, o 10 reiškia, kad balsavimas yra kažkas, ką jūs laikote esminiu arba pagrindine pareiga jums, kaip piliečiui. Likę skaičiai rodo kažką tarp šių dviejų pozicijų. (%)

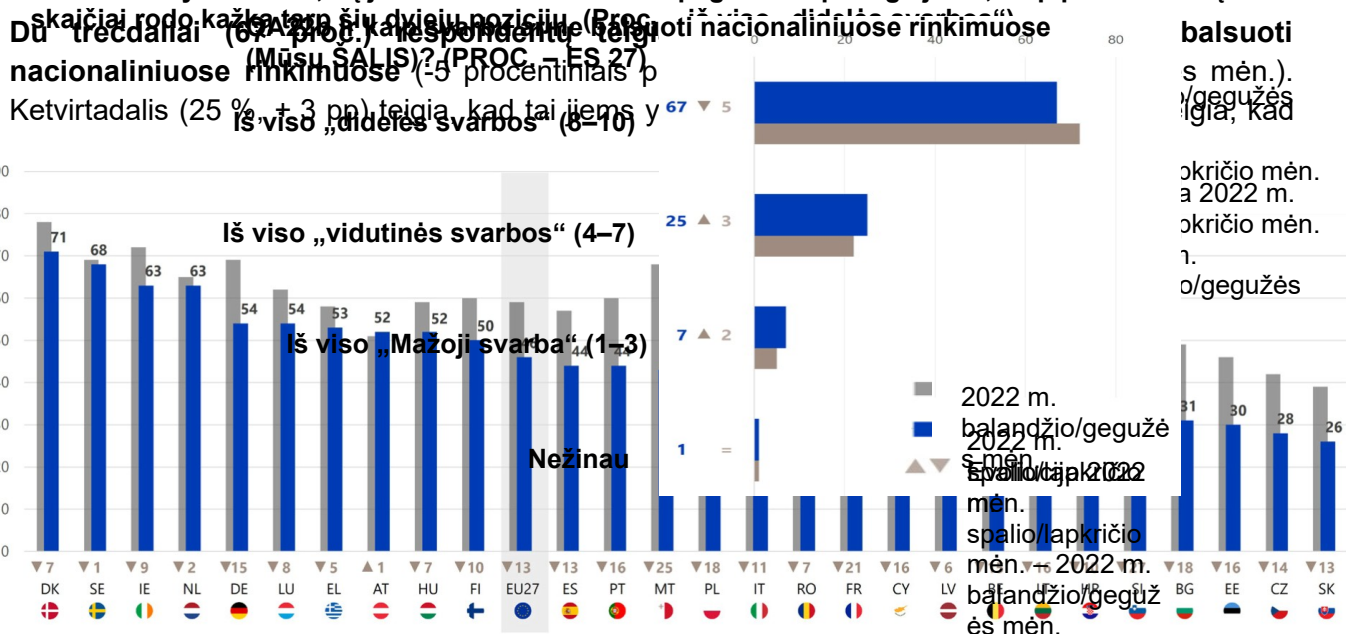

Devyniose šalyse bent vienas iš penkių respondentų mažai dėmesio skiria balsavimui Europos Parlamento rinkimuose, o didžiausia jų dalis – Čekijoje (31 proc.), Estijoje (29 proc.) ir Kipre (25 proc.).

Nuo 2021 m. balandžio-gegužės mėn. respondentų, kurie teigia, kad balsavimas Europos Parlamento rinkimuose yra svarbus, dalis visoje ES asmeniškai sumažėjo 13 procentinių punktų. Ji taip pat sumažėjo visose šalyse, išskyrus Austriją, Švediją ir Nyderlandus, kur ji išliko stabili. Iš tiesų, 17 šalių nuosmukis buvo bent dešimt procentinių punktų, o didžiausias sumažėjimas užfiksuotas Slovėnijoje (36 %, -27 procentiniais punktais), Maltoje (43 %, -25 procentiniais punktais) ir Prancūzijoje (40 %, -61 procentiniais punktais).

Dėl šių pokyčių vidutinė (o ne didelė) svarba tapo dominuojančia nuomone 11 šalių.

QA22a Prašome pasakyti, kaip svarbu jums asmeniškai balsuoti Europos Parlamento rinkimuose? Naudokite skalę nuo 1 iki 10, kai 1 reiškia, kad balsavimas yra visai nesvarbus jums, o 10 reiškia, kad balsavimas yra kažkas, ką jūs laikote esminiu arba pagrindine pareiga jums, kaip piliečiui. Likę skaičiai rodo kažką tarp šių dviejų pozicijų. (%)

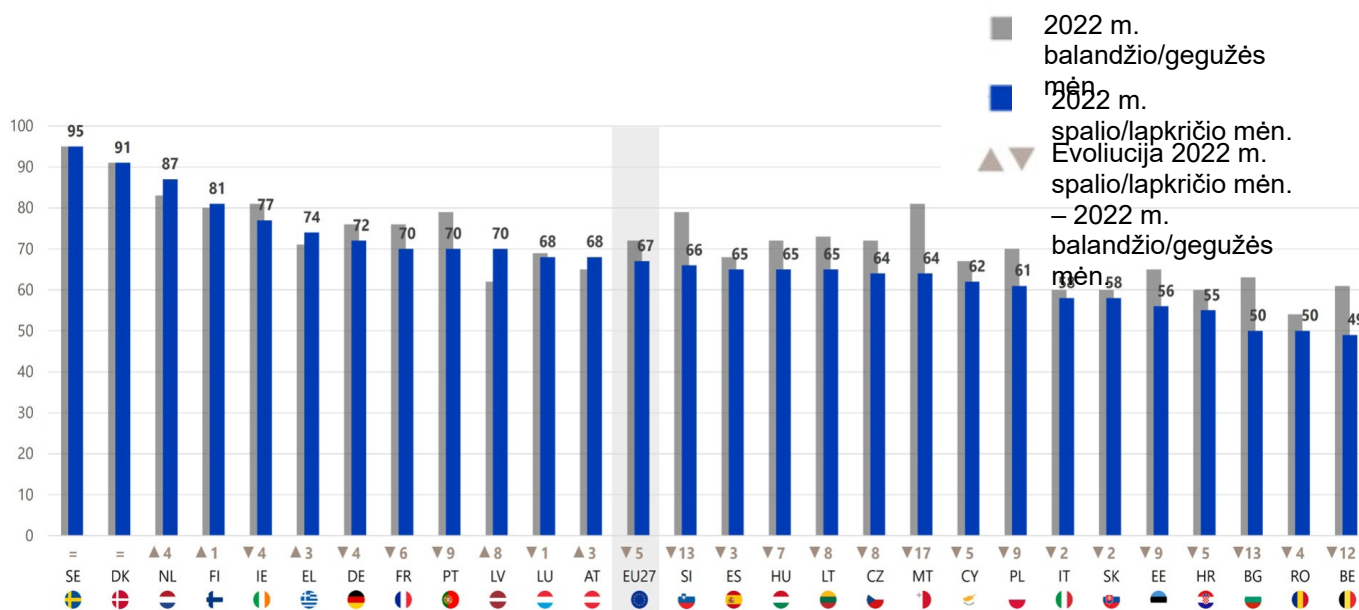

kuriose bent viena iš dešimties teigia, kad balsavimas šiuose rinkimuose joms yra menkai svarbus, joms vadovauja Kipras, Belgija (po 13 proc.), Bulgarija, Estija ir Prancūzija (visi 12 proc.).

Kiekvienoje šalyje respondentai labiau linkę teikti didelę reikšmę balsavimui nacionaliniuose rinkimuose nei ES rinkimuose, tačiau skirtumai labai skiriasi. Mažiausi skirtumai pastebimi Rumunijoje (nacionalinis 50 proc., ES 41 proc.), Belgijoje (nacionalinis 49 proc., ES 38 proc.), Vengrijoje (nacionalinis 65 proc., ES 52 proc.), Airijoje (nacionalinis 77 proc., ES 63 proc.) ir Liuksemburge (68 proc., ES 54 proc.). Didžiausi skirtumai pastebimi Čekijoje (64 proc., ES 28 proc.), Slovakijoje (58 proc., ES 26 proc.), Latvijoje (nacionalinis 70 proc., ES 39 proc.) ir Suomijoje (nacionalinis 81 proc., ES 50 proc.).

Palyginti su 2022 m. balandžio-gegužės mėn., respondentai dabar labiau linkę teikti didelę reikšmę balsavimui nacionaliniuose rinkimuose Latvijoje (70 %, + 8 procentiniais punktais), Nyderlanduose (87 %, + 4 procentiniais punktais), Graikijoje (74 %, + 3 procentiniais punktais) ir Austrijoje (68 %, + 3 procentiniais punktais). Ši dalis sumažėjo 17 šalių, visų pirma Maltoje (64 %, – 17 procentinių punktų), Bulgarijoje (50 %, – 13 procentinių punktų), Slovėnijoje (66 %, – 13 procentinių punktų) ir Belgijoje (49 %, -12 pp). Šešiose šalyse rezultatai išliko stabilūs.

QA22b Ir kaip svarbu ar ne balsuoti nacionaliniuose rinkimuose (Mūsų ŠALIS)? (Proc. – iš viso „Aukštas“ „Importance“)

Iš socialinės ir demografinės analizės matyti, kad vyresnio amžiaus respondentai, aukščiausias išsilavinimo lygis, vadovai ir mažiausiai finansinių sunkumų turintys respondentai labiausiai linkę teikti didelę svarbą balsavimui ES ir nacionaliniuose rinkimuose, o didžiausi skirtumai susiję su išsilavinimo lygiu ir finansine padėtimi. Pavyzdžiui, 52 proc. mažiausiai finansinių sunkumų patiriančių asmenų balsavimo Europos Parlamento rinkimuose rodiklis yra labai svarbus, palyginti su 30 proc., kurie patiria daugiausia finansinių sunkumų.

Teigiamas ES arba Europos Parlamento įvaizdis yra susijęs su didele balsavimo svarba. Pavyzdžiui, tie, kurie turi teigiamą ES įvaizdį, dažniau vertina balsavimą bet kokio tipo rinkimuose

kaip jiems labai svarbius. Be to, tie, kurie sutinka, kad jų balsas yra svarbus ES, yra labiau linkę teikti didelę reikšmę balsavimui Europos Parlamento rinkimuose nei tie, kurie nemano, kad jų balsas svarbus (64 proc., palyginti su 30 proc.).

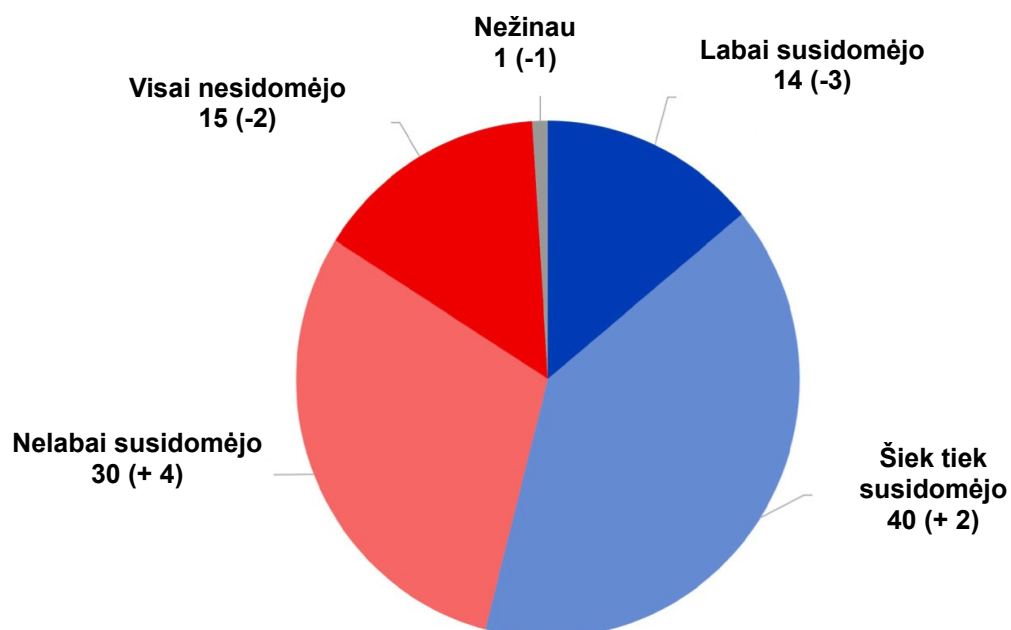
QA22 Prašome pasakyti, kaip svarbu jums asmeniškai balsuoti Europos Parlamento rinkimuose? Naudokite skalę nuo 1 iki 10, kai 1 reiškia, kad balsavimas yra visai nesvarbus jums, o 10 reiškia, kad balsavimas yra kažkas, ką jūs laikote esminiu arba pagrindine pareiga jums, kaip piliečiui. Likę skaičiai rodo kažką tarp šių dviejų pozicijų. (%)

	Europos Parlamento rinkimai			Nacionaliniai rinkimai		
	Iš viso „didelės svarbos“ (8–10)	Iš viso vidutinės svarbos (4–7)	Iš viso „Maža svarba“ (1–3)	Iš viso „didelės svarbos“ (8–10)	Iš viso vidutinės svarbos (4–7)	Iš viso „maža svarba“ (1–3)
ES 27	46	39	14	67	25	7
Lytis						
Vyras	46	39	15	68	25	7
Moteris	46	40	13	67	26	6
Amžius						
15–24	42	43	13	59	31	8
25–39	45	40	14	66	27	7
40–54	45	40	15	65	26	8
55+	48	37	14	72	22	6
Švietimas (pabaiga)						
15–	38	43	18	59	29	11
16–19	42	41	17	62	30	8
20+	55	34	11	78	17	5
Vis dar studijuoja	47	40	11	64	27	7
Socialinė-profesinė kategorija						
Savarankiškai dirbantys asmenys	53	34	13	73	21	6
Vadybininkai	59	34	7	81	16	2
Kiti balti apykaklės	48	40	11	68	26	5
Rankiniai darbininkai	39	44	17	58	33	9
Namų šeimininkai	33	46	19	53	35	11
Bedarbiai	32	42	26	52	31	16
Išėjęs į pensiją	49	36	15	72	21	6
Studentai	47	40	11	64	27	7
Sunkumai apmokėti sąskaitas						
Didžiąją laiko dalį	30	42	27	50	33	16
Laikas nuo laiko	40	45	14	58	34	7
Beveik niekada/niekada	52	35	12	74	20	6
ES atvaizdas						
Iš viso „teigiamas“	64	31	5	80	16	3
Neutralus	33	50	16	56	35	8
Iš viso „neigiamas“	26	38	35	51	31	18
Mano balsas svarbus ES						
Iš viso sutinku	64	33	3	79	19	1
Iš viso nesutinku	30	45	24	56	31	12
Europos Parlamento įvaizdis						
Teigiamas	67	29	4	82	16	1
Neutralus	36	48	15	61	32	6
Neigiamas	31	37	32	56	29	15

Šiek tiek daugiau nei pusė ES piliečių (54 proc.) teigia **susidomėję kitais Europos Parlamento rinkimais**, kurie vyks 2024 m. gegužės mėn. Tai apima 14 %, kurie sako, kad jie yra „labai suinteresuoti“ ir 40 %, kurie yra „kažkas susidomėję“. Daugiau nei keturi iš dešimties (45 %) teigia, kad jie nėra labai arba visai nedomina.

Šios išvados labai panašios į tas, kurios buvo nustatytos 2017 m. rudenį (EB88.1), tuo pačiu metu iki paskutinių 2019 m. Europos Parlamento rinkimų.

Kiti Europos Parlamento rinkimai vyks 2024 m. gegužės mėn. Kaip domitės ar nesakytumėte, kad esate šiuose rinkimuose? (PROC. – ES 27)

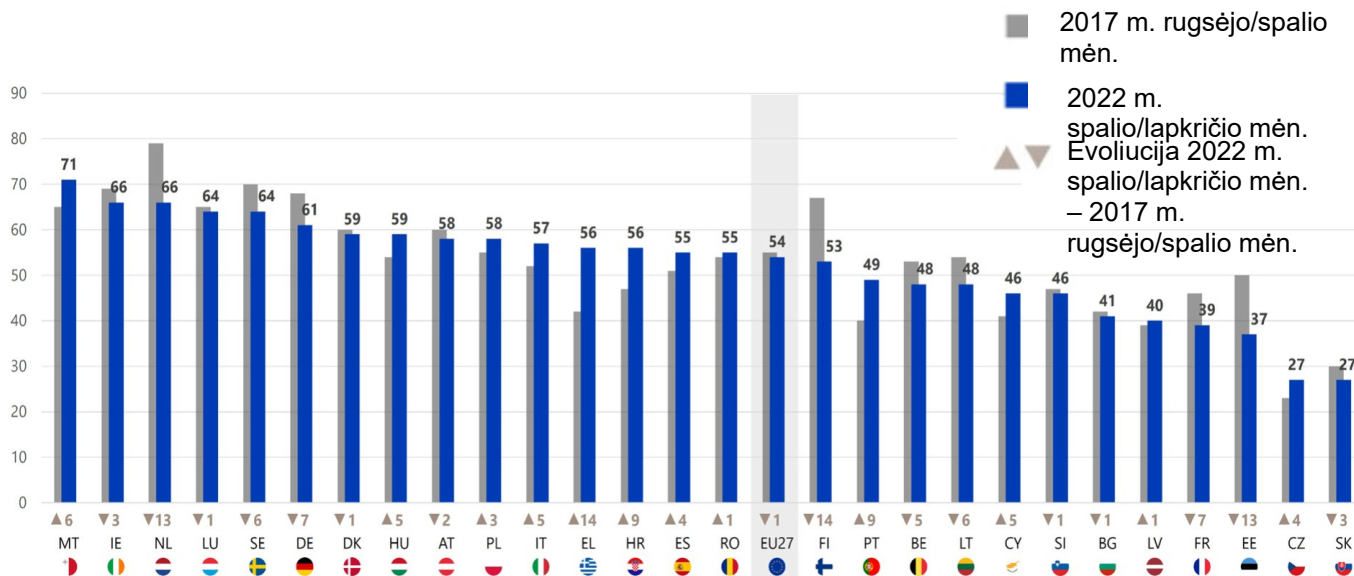

*(2022 m. spalio mėn. – 2017 m.
rugsėjo/spalio mėn.)*

Proporcijos, kurias domina kiti Europos Parlamento rinkimai, valstybėse narėse labai skiriasi. Daugiau nei šeši iš dešimties respondentų teigia, kad juos domina Malta (71 proc.), Airija, Nyderlandai (po 66 proc.), Liuksemburgas, Švedija (po 64 proc.) ir Vokietija (61 proc.). Kita vertus, mažiau nei keturi iš dešimties respondentų domisi Čekija, Slovakija (po 27 proc.), Estija (37 proc.) ir Prancūzija (39 proc.).

Lyginant 2017 m. rudens nustatytus faktus, susidomėjimas kitais Europos Parlamento rinkimais padidėjo dešimtyje valstybių narių, visų pirma Graikijoje (56 %, + 14 procentinių punktų), Kroatijoje (56 %, + 9 procentiniais punktais) ir Portugalijoje (49 %, + 9 procentiniais punktais). Palūkanos sumažėjo dešimtyje šalių, o labiausiai sumažėjo Suomijoje (53 %, -14 procentiniais punktais), Estijoje (37 %, -13 procentiniais punktais) ir Nyderlanduose (66 %, -13 procentiniais punktais). Kitose septyniose valstybėse narėse rezultatai yra stabilūs.

Kiti Europos Parlamento rinkimai vyks 2024 m. gegužės mėn. Kaip domitės ar nesakytumėte, kad esate šiuose rinkimuose? (Proc. – iš viso „Palūkanos“)

Socialinės ir demografinės analizės rezultatai rodo didelius švietimo lygio ir finansinių sunkumų skirtumus. Susidomėjimas kitais Europos Parlamento rinkimais svyruoja nuo 63 proc. tų, kurie baigė mokslus būdami 20 metų ar vyresni, iki 43 proc. tų, kurie baigė mokslus iki 15 metų amžiaus.

Daugiau nei pusė (57 proc.) mažiausių finansinių sunkumų patiriančių asmenų teigia, kad yra suinteresuoti kitais Europos Parlamento rinkimais, palyginti su 36 proc., kurie patiria daugiausia finansinių sunkumų. Vadovai (68 proc.) yra labiau linkę domėtis kitų socialinių ir profesinių kategorijų vadovais.

Jaunesni respondentai yra šiek tiek mažiau suinteresuoti kitais Europos Parlamento rinkimais nei vyresnio amžiaus respondentai (48 proc. 15–24 m. amžiaus, palyginti su 53–55 proc. vyresnio amžiaus asmenų).

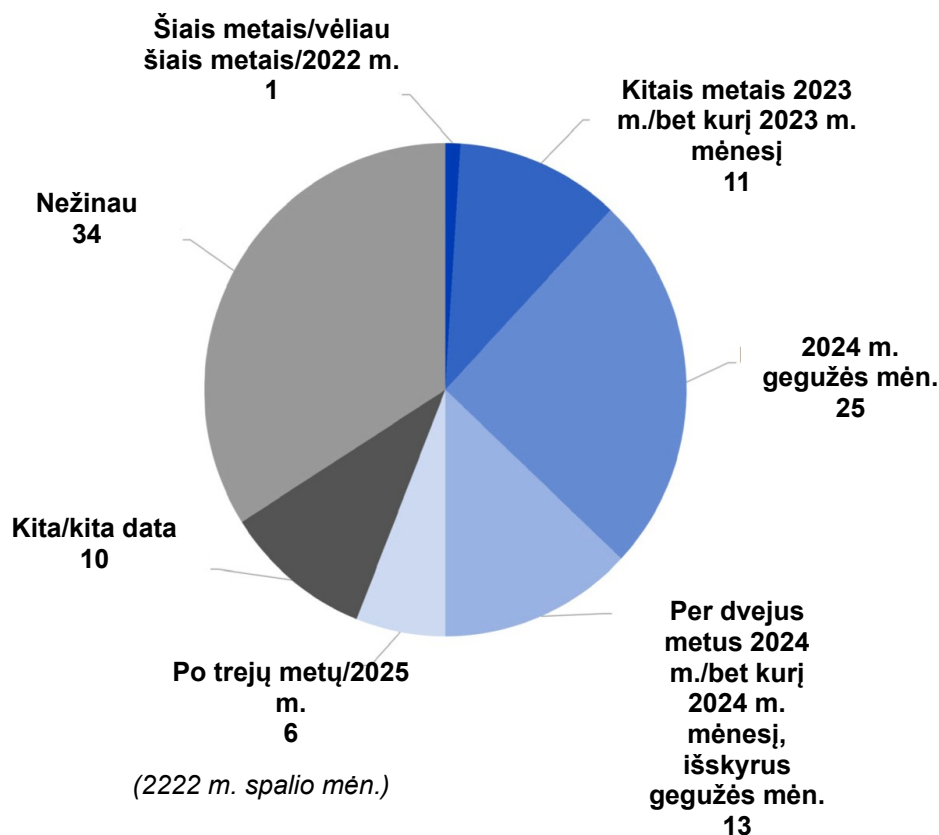
Susidomėjimas kitais Europos Parlamento rinkimais yra didesnis tarp respondentų, kurių Europos Parlamento įvaizdis yra teigiamas (79 %, palyginti su 33 % tų, kurių įvaizdis yra neigiamas), tie, kurie sutinka, kad jų balsas yra svarbus ES (72 %, palyginti su 37 %, kurie nesutinka) ir tie, kurie vadovaujasi Europos politika (70 %, palyginti su 32 %, kurie nepritaria). Septyni iš dešimties (71 proc.) respondentų, balsavusių per paskutinius Europos Parlamento rinkimus, teigia, kad juos domina kiti rinkimai, palyginti su 26 proc. tų, kurie praėjusį kartą nebalsavo.

Kiti Europos Parlamento rinkimai vyks 2024 m. gegužės mėn. Kaip domitės ar nesakytumėte, kad esate šiuose rinkimuose? (PROC. – ES)

	Iš viso „Palūkanų“	Iš viso „Nedomina“
ES 27	54	45
Amžius		
15–24	48	50
25–39	53	46
40–54	54	45
55+	55	44
Švietimas (pabaiga)		
15–	43	56
16–19	51	48
20+	63	36
Vis dar studijuoja	53	45
Socialinė-profesinė kategorija		
Savarankiškai dirbantys asmenys	61	39
Vadybininkai	68	32
Kiti balti apykaklės	57	42
Rankiniai darbininkai	47	52
Namų šeimininkai	41	58
Bedarbiai	42	57
Išėjęs į pensiją	54	45
Studentai	53	45
Sunkumai apmokėti sąskaitas		
Didžiąją laiko dalį	36	63
Laikas nuo laiko	51	48
Beveik niekada/niekada	57	42
ES atvaizdas		
Iš viso „teigiamas“	73	26
Neutralus	41	58
Iš viso „neigiamas“	27	72
Mano balsas svarbus ES		
Iš viso sutinku	72	27
Iš viso nesutinku	37	62
Balsavo per paskutinius Europos Parlamento rinkimus		
Taip	71	28
Ne	26	73
Europos Parlamento įvaizdis		
Teigiamas	79	20
Neutralus	44	55
Neigiamas	33	67
Sekite Europos politiką		
Sekite	70	30
Nesekti	32	66

Respondentų buvo klausiama, kada jie manė, kad **kiti Europos Parlamento rinkimai vyks** jų šalyje. **Vienas iš keturių piliečių (25 proc.) pateikė teisingą 2024 m. gegužės mėn. atsakymą**, o keturi iš dešimties (41 proc.) pateikė neteisingą atsakymą, dažniausiai nurodydamos netinkamą 2024 m. mėnesį (13 proc.) arba 2023 m. (11 proc.) datą. Vienas iš trijų respondentų (34 proc.) teigė, kad nežino.

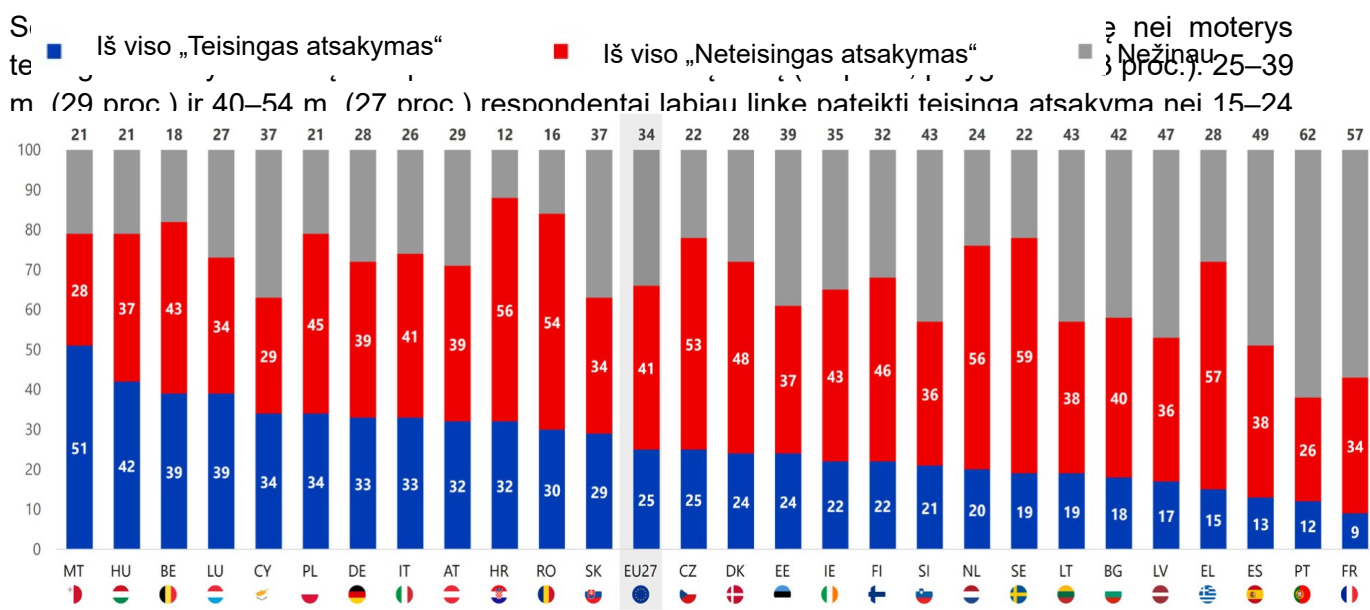
Jūsų nuomone, kada bus surengti kiti Europos Parlamento rinkimai čia (Mūsų ŠALIS)? (PROC. – ES 27)

Valstybėse narėse labai skiriasi respondentų, kurie gali teisingai nustatyti kitų Europos Parlamento rinkimų laiką, dalis. Respondentai greičiausiai žino teisingą atsakymą Maltoje (51 proc.), Vengrijoje (42 proc.), Liuksemburge ir Belgijoje (po 39 proc.). Mažiausias teisingas atsakymas pateiktas Prancūzijoje (9 proc.), Portugalijoje (12 proc.), Ispanijoje (13 proc.) ir Graikijoje (15 proc.).

Didelė dalis respondentų pateikė neteisingą atsakymą Švedijoje (59 proc.), Graikijoje (57 proc.), Kroatijoje ir Nyderlanduose (po 56 proc.), o labiausiai tikėtina, kad jie nežino Portugalijoje (62 proc.) ir Prancūzijoje (57 proc.).

Jūsų nuomone, kada bus surengti kiti Europos Parlamento rinkimai čia (Mūsų ŠALIS)? (%)

Respondentų, balsavusių per paskutinius Europos Parlamento rinkimus (31 proc., palyginti su 16 proc. tų, kurie nebalsavo), taip pat tų, kurie ketina balsuoti kituose rinkimuose (29 proc., palyginti su 12 proc. tų, kurie neketina balsuoti), žinios apie kitų Europos Parlamento rinkimų laiką yra didesnės. Teisingos žinios taip pat yra didesnės tarp tų, kurie teigiamai vertina Europos Parlamentą (32 proc., palyginti su 22 proc. neutralaus įvaizdžio ir 19 proc. neigiamo įvaizdžio), taip pat tų, kurie vadovaujasi Europos politika (31 proc., palyginti su 16 proc., kurie to nedaro).

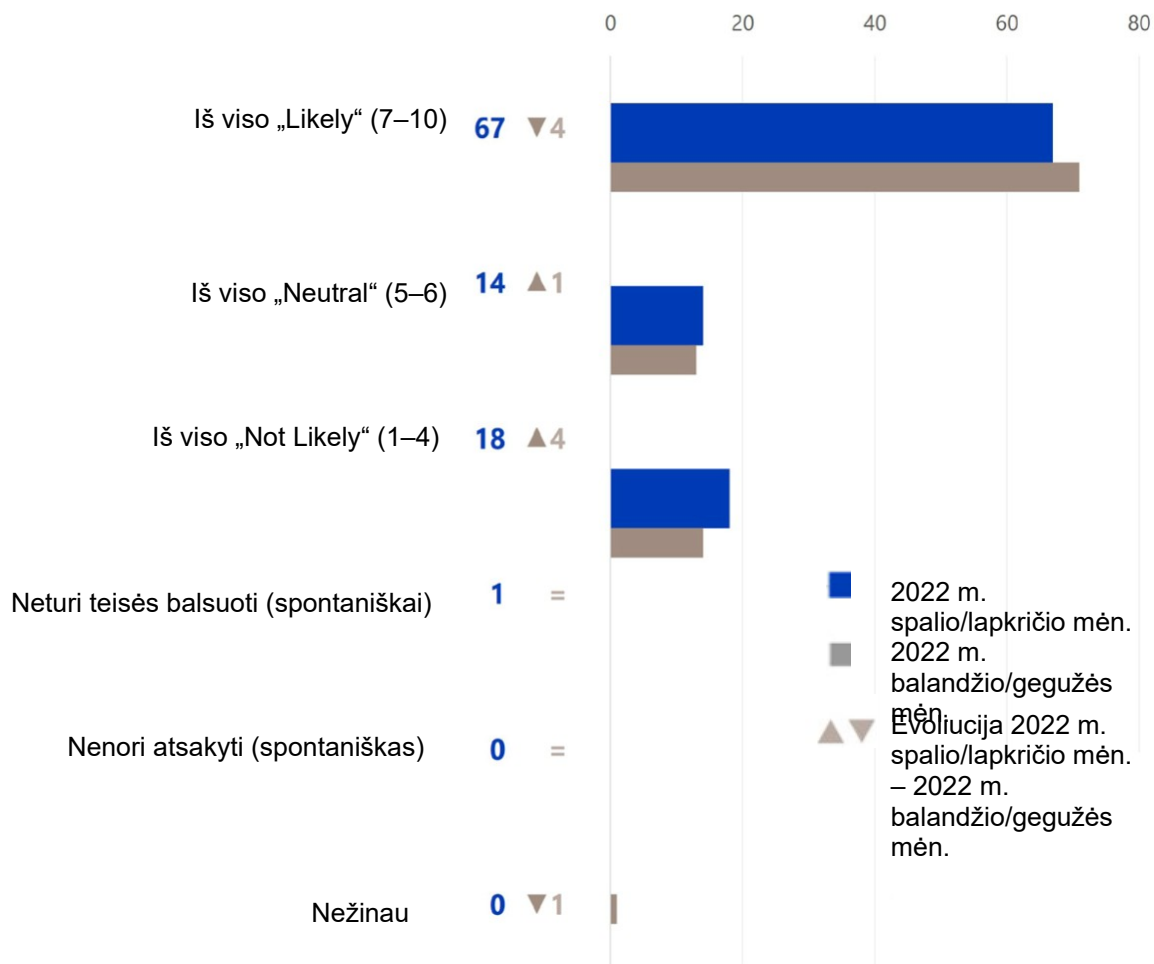
Jūsų nuomone, kada bus surengti kiti Europos Parlamento rinkimai čia (Mūsų ŠALIS)? (PROC. – ES)

	Iš viso „Teisingas atsakymas“	Iš viso „Neteisingas atsakymas“	Nežinau
ES 27	25	41	34
Lytis			
Vyras	27	42	31
Moteris	23	40	37
Amžius			
15–24	21	38	41
25–39	29	41	30
40–54	27	44	29
55+	22	41	37
Švietimas (pabaiga)			
15–	17	39	44
16–19	25	42	33
20+	29	42	29
Vis dar studijuoja	22	38	40
Socialinė-profesinė kategorija			
Savarankiškai dirbantys asmenys	30	42	28
Vadybininkai	31	41	28
Kiti balti apykaklės	32	42	26
Rankiniai darbininkai	26	44	30
Namų šeimininkai	13	41	46
Bedarbiai	17	37	46
Išėjęs į pensiją	20	41	39
Studentai	22	38	40
Balsavo per paskutinius Europos Parlamento rinkimus			
Taip	31	42	27
Ne	16	42	42
Europos Parlamento įvaizdis			
Teigiamas	32	43	25
Neutralus	22	40	38
Neigiamas	19	45	36
Tikimybė balsuoti kituose Europos Parlamento rinkimuose			
Tikėtina	29	43	28
Mažai tikėtina	12	37	51
Sekite Europos politiką			
Sekite	31	44	25
Nesekti	16	38	46

Tikimybė balsuoti kituose Europos Parlamento rinkimuose šiek tiek sumažėjo nuo 2022 m. balandžio-gegužės mėn., o 67 proc. (-4 proc. punktų) piliečių teigė, kad tikėtina, kad jie balsuos tokiuose rinkimuose, jei jie būtų surengti kitą savaitę. Šiek tiek mažiau nei vienas iš penkių (18 %, + 4 pp) sako, kad jie greičiausiai nebalsuos, o 14 % (+ 1 pp) yra neutral²⁸. Šis nedidelis sumažėjimas pastebimai padidėjo nuo 2021 m. lapkričio-gruodžio mėn. (58 %) iki 2022 m. balandžio-gegužės mėn. (71 %).

28 Atsakymai buvo pateikti skalėje nuo 1 iki 10, t. y. dešimties balų skalėje, kur „1“ reiškia „visiškai tikėtina“, o „10“ reiškia „labai tikėtina“, o šie rezultatai sugrupuoti taip: tikėtina (7–10), neutrali (5–6), mažai tikėtina (1–4).

QA28 Jei kitą savaitę vyks kiti Europos Parlamento rinkimai, kiek tikėtina, kad balsuotumėte šiuose rinkimuose? Naudokite skalę nuo 1 iki 10, kur „1“ reiškia „visiškai tikėtina“, o „10“ reiškia „labai tikėtina“. (PROC. – ES 27)

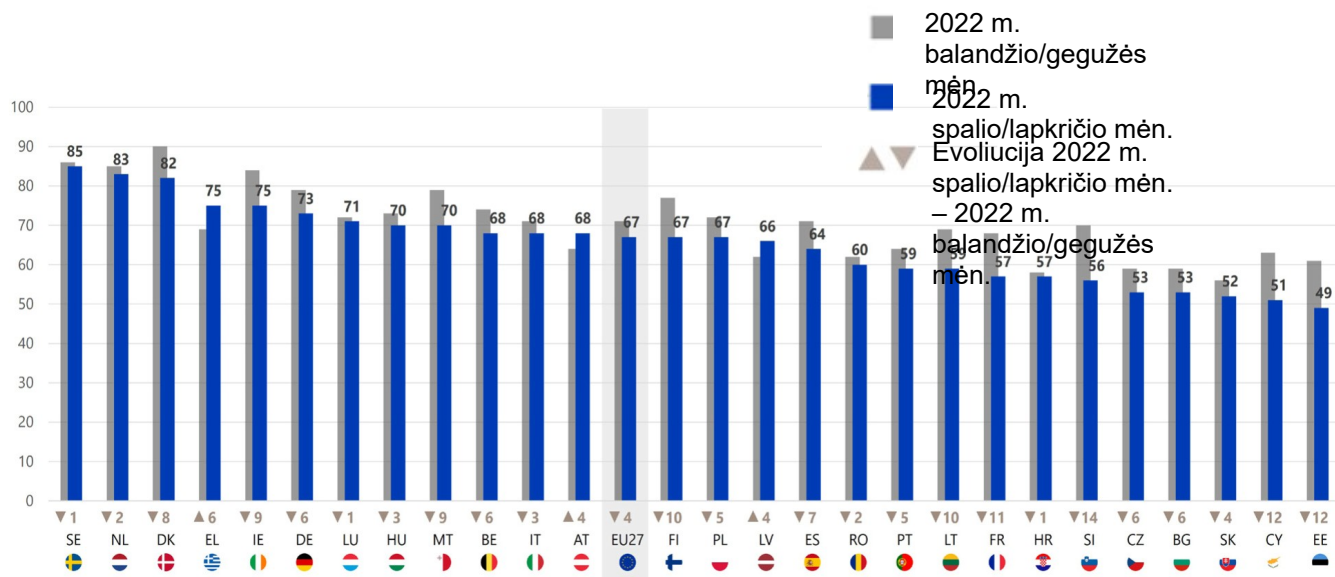

Dauguma respondentų kiekvienoje valstybėje narėje teigia, kad tikėtina, kad jie balsuos Europos Parlamento rinkimuose, jei jie būtų surengti kitą savaitę, nors proporcijos skiriasi nuo 85 proc. Švedijoje, 83 proc. Nyderlanduose ir 82 proc. Danijoje, 49 proc. Estijoje, 51 proc. Kipre ir 52 proc. Slovakijoje.

Daugiausia respondentų, teigiančių, kad nebalsuos, yra Kipre (32 proc.), Čekijoje, Estijoje (31 proc.) ir Prancūzijoje (30 proc.).

Trijose šalyse padidėjo dalis, kuri sako, kad jie greičiausiai balsuos Europos Parlamento rinkimuose, jei jie būtų surengti kitą savaitę: Graikijoje (75 %, + 6 procentiniais punktais), Austrijoje (68 %, + 4 procentiniais punktais) ir Latvijoje (66 %, + 4 procentiniais punktais). Ši dalis sumažėjo 19 valstybių narių: Slovėnijoje (56 %, – 14 procentinių punktų), Estijoje (49 %, – 12 procentinių punktų), Kipre (51 %, -12 procentinių punktų) ir Prancūzijoje (57 %, -11 pp) sumažėjo daugiau kaip 10 procentinių punktų. Kitose penkiose šalyse rezultatai išliko stabilūs.

QA28 Jei kitą savaitę vyks kiti Europos Parlamento rinkimai, kiek tikėtina, kad balsuotumėte šiuose rinkimuose? Naudokite skalę nuo 1 iki 10, kur „1“ reiškia „visiškai tikėtina“, o „10“ reiškia „labai tikėtina“. (%-iš viso tikėtina)

Pagrindiniai socialinės ir demografinės analizės skirtumai yra amžius, išsilavinimo lygis ir finansinė padėtis. 15–24 m. amžiaus asmenys mažiau linkę sakyti, kad balsuos Europos Parlamento rinkimuose (55 proc.), o vyresni nei 55 metų asmenys labiausiai linkę sakyti, kad balsuos (70 proc.). 20 metų ar vyresni asmenys (78 proc.) yra labiau linkę sakyti, kad balsuos už tuos, kurie baigė jaunesnio amžiaus išsilavinimą, ypač 15 metų ar jaunesnius asmenis (58 proc.).

Analizė taip pat rodo, kuo mažiau finansinių sunkumų patiria respondentas, tuo labiau tikėtina, kad jie sakys, kad balsuos. Kalbant konkrečiai, 73 proc. mažiausių sunkumų patiriančių respondentų teigia, kad jie greičiausiai balsuos, o 48 proc. – daugiausiai. Vadovai (80 proc.) dažniau sako, kad balsuos už kitas socialines ir profesines grupes, visų pirma namų ūkio darbuotojus (54 proc.) ir bedarbius respondentus (55 proc.).

Respondentai, kurie dažnai kalba apie Europos politinius reikalus (83 proc.), yra labiau linkę balsuoti, jei kitą savaitę vyks kiti Europos Parlamento rinkimai, nei tie, kurie apie tai kalba retkarčiais (73 proc.) arba niekada (48 proc.). Respondentai, kurie vadovaujasi Europos politika, taip pat dažniau sako, kad balsuos nei tie, kurie to nedaro (80 proc., palyginti su 50 proc.). Be to, piliečiai, manantys, kad jų balsas svarbus ES (84 proc.), dažniau sako, kad balsuos, nei tie, kurie mano, kad jų balsas neskaiciuojamas (51 proc.).

Europos Parlamento įvaizdis taip pat turi įtakos: tie, kurių įvaizdis teigiamas, labiau linkę sakyti, kad balsuos nei tie, kurių įvaizdis neigiamas (86 proc., palyginti su 50 proc.).

QA28 Jei kitą savaitę vyks kiti Europos Parlamento rinkimai, kiek tikėtina, kad balsuotumėte šiuose rinkimuose? Naudokite skalę nuo 1 iki 10, kur „1“ reiškia „visiškai tikėtina“, o „10“

reiškia „labai tikėtina“. (PROC. – ES)

	Iš viso „Not Likely“ (1–4)	Iš viso neutralus (5–6)	Iš viso „Likely“ (7–10)
ES 27	18	14	67
Amžius			
15–24	22	16	55
25–39	19	16	65
40–54	18	14	68
55+	17	13	70
Švietimas (pabaiga)			
15–	26	16	58
16–19	20	16	64
20+	12	10	78
Vis dar studijuoja	18	14	59
Socialinė-profesinė kategorija			
Savarankiškai dirbantys asmenys	16	10	74
Vadybininkai	9	11	80
Kiti balti apykaklės	15	14	71
Rankiniai darbininkai	22	18	60
Namų šeimininkai	28	17	54
Bedarbiai	31	14	55
Išėjęs į pensiją	19	11	69
Studentai	18	14	59
Sunkumai apmokėti sąskaitas			
Didžiąją laiko dalį	34	17	48
Laikas nuo laiko	20	18	60
Beveik niekada/niekada	15	11	73
Kalbėjimas apie Europos politinius reikalus			
Dažnai	9	8	83
Retkarčiais	13	14	73
Niekada	32	17	48
Mano balsas svarbus ES			
Iš viso sutinku	6	10	84
Iš viso nesutinku	30	18	51
Europos Parlamento įvaizdis			
Teigiamas	5	8	86
Neutralus	21	18	59
Neigiamas	35	15	50
Sekite Europos politiką			
Sekite	9	11	80
Nesekti	30	18	50

IŠVADOS

Dabartinės 2022 m. rudens „Eurobarometro“ apklausos rezultatai rodo, kad didėjančios pragyvenimo išlaidos Europos piliečiams kelia didelį susirūpinimą, o daugelio jų gyvenimo lygis jau sumažėjo.

Be didėjančių pragyvenimo išlaidų, europiečiai taip pat nerimauja dėl skurdo ir socialinės atskirties, klimato kaitos ir karo Ukrainoje plitimo į kitas šalis. Tik trečdalis piliečių yra įsitikinę, kad gyvenimas nesikeis dėl karo Ukrainoje ir jo pasekmių.

Nepaisant šių rūpesčių ir iššūkių, plačiai pritariama ES paramai Ukrainai ir konkrečioms priemonėms, kurių ji iki šiol ėmėsi. Dauguma yra patenkinti ES valstybių narių bendradarbiavimu sprendžiant karo pasekmių klausimą.

Apskritai piliečiai ir toliau laikosi teigiamo ES įvaizdžio. Daugiau nei šeši iš dešimties europiečių mano, kad narystė ES yra geras dalykas, du trečdaliai teigia, kad jų šalies narystė ES yra svarbi, o dauguma jų optimistiškai vertina ES ateitį. ES indėlis į taiką ir stabilumą laikomas pagrindine jos nauda, o praėjusiais metais tai tapo vis svarbesnė.

Teigiamas Europos Parlamento įvaizdis taip pat išliko – dvigubai daugiau piliečių turi teigiamą požiūrį nei neigiamą įvaizdį. Taip pat plačiai pritariama tam, kad Europos Parlamentas atliktų svarbesnį vaidmenį. Visų pirma piliečiai nori, kad Europos Parlamentas ir toliau gintų tokias vertybes kaip demokratija, žmogaus teisės ir žodžio bei minties laisvė. Europiečiai mano, kad Europos Parlamento politiniai prioritetai yra kova su skurdu ir socialine atskirtimi, visuomenės sveikata, kova su klimato kaita ir parama ekonomikai bei naujų darbo vietų kūrimas.

Artėjant 2024 m. Europos Parlamento rinkimams svarbu stebėti visuomenės nuomonę apie dalyvavimą ir dalyvavimą. Yra vilčių teikiantis susidomėjimas 2024 m. Europos Parlamento rinkimais ir dalyvavimas juose, ir jie yra tokie patys, kaip ir tuo pačiu metu prieš 2019 m. rinkimus. Nors tik ketvirtadalis piliečių gali teisingai pasakyti, kada vyks kiti Europos Parlamento rinkimai, daugiau nei pusė jų teigia, kad yra suinteresuoti kitais Europos Parlamento rinkimais, o maždaug du trečdaliai teigė, kad jie greičiausiai balsuos „jei Europos Parlamento rinkimai būtų surengti kitą savaitę“.

TECHNINĖS SPECIFIKACIJOS

Nuo 2022 m. spalio 12 d. iki lapkričio 7 d. „Kantar Public“ atliko „Eurobarometro“ apklausos 98.1 bangą Europos Parlamento Komunikacijos generalinio direktorato „Viešosios nuomonės stebėsenos“ skyriaus ir Europos Komisijos Komunikacijos generalinio direktorato Žiniasklaidos stebėsenos ir „Eurobarometro“ skyriaus prašymu.

Banga 98.1 apima atitinkamų Europos Sąjungos valstybių narių pilietybių gyventojus, gyvenančius kiekvienoje iš 27 valstybių narių ir vyresnius nei 15 metų.

Visose šalyse ir teritorijose taikoma pagrindinė imties struktūra yra stratifikuota daugiapakopė, atsitiktinė (tikimybė). Kiekvienoje šalyje imties struktūra pirmiausia suskirstyta pagal NUTS regionus ir kiekviename regione pagal urbanistikos matą (DEGURBA). Kiekviename sluoksnyje atrinktų imties taškų skaičius atspindi 15+ sluoksnio tiriamąją visumą. Antrajame etape mėginių ėmimo vietos buvo parinktos su tikimybe, proporcinga jų 0+ tiriamosios visumos dydžiui iš kiekvieno sluoksnio.

Taigi imtys apima visą šalių, tirtų pagal EUROSTATĄ NUTS II (arba lygiavertį), teritoriją ir pagal atitinkamų tautybių gyventojų gyventojų pasiskirstymą pagal metropolines, miesto ir kaimo vietas.

Kiekvienoje pasirinktoje mėginių ėmimo vietoje atsitiktine tvarka buvo parinkta pradinė koordinatė ir atvirkštinio geografinio kodavimo priemonė, naudojama artimiausiam koordinatės adresui nustatyti. Šis adresas buvo pradinis atsitiktinio pasivaikščiojimo adresas. Kiti adresai (kiekvienas devintasis adresas) buvo pasirinkti pagal standartines atsitiktinio maršruto procedūras iš pradinio adreso. Kiekviename namų ūkyje respondentas buvo atrinktas atsitiktine tvarka. Atsitiktinės atrankos metodas priklausė nuo namų ūkio dydžio. Pavyzdžiui, namų ūkių, turinčių du daugiau nei 15 narių, atveju scenarijus buvo naudojamas informatoriui (į tikrintojo klausimyną atsakančiam asmeniui) arba kitam reikalavimus atitinkančiam namų ūkio nariui pasirinkti. Namų ūkių, turinčių tris 15+ narių, atveju buvo pasirinktas informatorius (1/3 laiko) arba 2 kiti reikalavimus atitinkantys namų ūkio nariai (2/3 laiko). Kai buvo atrinkti du kiti nariai, pokalbio dalyviui buvo liepta prašyti jauniausio arba seniausio. Scenarijus atsitiktine tvarka priskirtų pasirinkimą jauniausiam arba seniausiam su lygiomis tikimybėmis. Šis procesas tęsiasi keturiems 15+ namų ūkio nariams – atsitiktine tvarka prašo jauniausio, antro jauniausio ir seniausio. Namų ūkiams, turintiems penkis 15+ narių, grįžtame prie paskutinio gimtadienio taisyklės. Jei su kuo nors namų ūkyje nebuvo susisiepta arba jei pasirinktas respondentas nebuvo (užimtas), apklausėjas dar kartą apsilankė tame pačiame namų ūkyje iki trijų papildomų kartų (iš viso keturi kontaktai). Apklausėjai niekada nenurodo, kad apklausa iš anksto atliekama Europos Parlamento arba Europos Komisijos vardu; paprašius, jie gali pateikti šią informaciją, kai tyrimas baigiamas.

Suomijoje ir Švedijoje įdarbinimo etapas šiek tiek skyrėsi. Šiose šalyse iš adresų arba gyventojų registro buvo atrinkta kiekvienos atrankos vietos adresų imtis (Suomijoje atranka atliekama ne visuose imties taškuose, o kai kuriose šalyse, kuriose tikimasi, kad atsakymų skaičius pagerės). Adresų parinkimas buvo atliktas atsitiktiniu būdu. Vėliau su namų ūkiais buvo susisiekiama telefonu ir jie buvo įdarbinti dalyvauti apklausoje. Nyderlanduose naudojamas dviejų kadro RDD pavyzdys (mobiliojo ir fiksuotojo ryšio numeriai), nes nėra išsamaus gyventojų registro su telefono numeriais. Skaičių pasirinkimas abiejuose kadruose atliekamas atsitiktiniu būdu, kiekvienas skaičius gauna vienodą pasirinkimo tikimybę. Skirtingai nuo Švedijos ir Suomijos, imtis yra neklasterinė.

ŠALYS	INSTITUTES	N INTERVIU	FIELDWORK DATES		15+ GYVENTOJŲ	ES-27 DALIS	
BŪT I	Belgija	Mobiel centras Rinkos tyrimai	1073	12/10/2022	01/11/2022	9619330	2,53 %
BG	Bulgarija	Kantar TNS BBSS	1033	12/10/2022	25/10/2022	5917534	1,56 %
CZ	Čekija	STIEBAS/ŽENKLAS	1003	12/10/2022	07/11/2022	8982036	2,36 %
DK	Danija	Mantle Denmark (Kantar Public)	1003	12/10/2022	01/11/2022	4891261	1,29 %
DE	Vokietija	Kantar Deutschland	1500	12/10/2022	31/10/2022	71677231	18,87 %
EE	Estija	Kantar Eesti	1006	13/10/2022	31/10/2022	1111597	0,29 %
IE	Airija	B ir moksliniai tyrimai	1006	13/10/2022	26/10/2022	4005909	1,05 %
EL, PAŠ TAS:	Graikija	Kantar Graikija	1009	12/10/2022	25/10/2022	9167896	2,41 %
ES	Ispanija	TNS Investigacion de Mercados y Nuomone	1018	13/10/2022	25/10/2022	40639381	10,70 %
FR	Prancūzija	ESP-Leaderfield	1002	12/10/2022	25/10/2022	55700114	14,66 %
HR	Kroatija	Hendal	1007	12/10/2022	25/10/2022	3461468	0,91 %
IT	Italija	TestPoint Italia (TestPoint Italia)	1027	12/10/2022	21/10/2022	51599668	13,58 %
CY	Kipro Respublika	Cymar Rinkos tyrimai	505	12/10/2022	16/06/2022	752304	0,20 %
LV	Latvija	Kantar TNS Latvija	1031	12/10/2022	26/10/2022	1590245	0,42 %
LT	Lietuva	Norstat LT	1002	12/10/2022	31/10/2022	2373312	0,62 %
LU	Liuksemburgas	TNS Ilres	507	12/10/2022	26/10/2022	533335	0,14 %
HU	Vengrija	Kantar Hoffmann	1043	12/10/2022	25/10/2022	8313539	2,19 %
MT	Malta	Misco Internatipnal	507	12/10/2022	03/11/2022	446788	0,12 %
NL	Nyderlandai	Kantar Nyderlandai	1010	12/10/2022	27/10/2022	14763684	3,89 %
I	Austrija	Das Österreichische Gallup Institut	1008	12/10/2022	25/10/2022	7647176	2,01 %
PL	Lenkija	Mokslinių tyrimų kolektyvas	1014	13/10/2022	25/10/2022	31982941	8,42 %
PT	Portugalija	Marktest – Rinkodara, Organizaçao e Formaçao	1028	12/10/2022	27/10/2022	8915624	2,35 %
RO	Rumunija	Centrul Pentru Sudierea Opiniei si Pietei (CSOP)	1058	12/10/2022	25/10/2022	16174719	4,26 %
SI	Slovėnija	Mediana DOO	1002	12/10/2022	02/11/2022	1791246	0,47 %
SK	Slovakija	MNFORCE	1004	12/10/2022	25/10/2022	4591487	1,21 %
FI	Suomija	Taloustutkimus Oy	1006	12/10/2022	31/10/2022	4672932	1,23 %
SE	Švedija	Mantle Švedija (Kantar Public)	1019	12/10/2022	01/11/2022	8541497	2,25 %
		IŠ VISO ES 27	26431	12/10/2022	07/11/2022	379864254	100,00%

* Reikėtų pažymėti, kad šioje lentelėje nurodyta bendra procentinė dalis dėl apvalinimo gali viršyti 100 %

Interviu režimas pagal šalis

Pokalbiai buvo atliekami tiesioginiu pokalbiu, fiziškai žmonių namuose arba nuotoliniu vaizdo ryšiu atitinkama nacionaline kalba. Pokalbiai su nuotoline vaizdo sąveika („internetas akis į akį“ arba CAVI, kompiuterinis vaizdo interviu buvo atliktas tik Čekijoje ir Danijoje.) Kiekvienoje šalyje atliekamas atsakomojo pavyzdžio ir visatos (t. y. visų šalies gyventojų) palyginimas. Svariai naudojami, kad atitiktų atsakančią imtį į visatą pagal lytį pagal amžių, regioną ir urbanizacijos laipsnį. Europos įverčiai (t. y. ES vidurkis) koreguojami atsižvelgiant į atskirų šalių svorius, juos padidinant arba sumažinant, kad būtų atsižvelgta į jų 15+ gyventojų dalį, palyginti su ES 15+ gyventojų skaičiumi.

COUNTRIES	N° OF CAR INTERVIEWS	N° OF CAVI INTERVIEWS	TOTAL N° INTERVIEWS
BE	Belgium	1,073	1,073
BG	Bulgaria	1,033	1,033
CZ	Czechia	706	297
DK	Denmark	911	92
DE	Germany	1,500	1,500
EE	Estonia	1,006	1,006
IE	Ireland	1,006	1,006
EL	Greece	1,009	1,009
ES	Spain	1,018	1,018
FR	France	1,002	1,002
HR	Croatia	1,007	1,007
IT	Italy	1,027	1,027
CY	Rep. Of Cyprus	505	505
LV	Latvia	1,031	1,031
LT	Lithuania	1,002	1,002
LU	Luxembourg	507	507
HU	Hungary	1,043	1,043
MT	Malta	507	507
NL	Netherlands	1,010	1,010
AT	Austria	1,008	1,008
PL	Poland	1,014	1,014
PT	Portugal	1,028	1,028
RO	Romania	1,058	1,058
SI	Slovenia	1,002	1,002
SK	Slovakia	1,004	1,004
FI	Finland	1,006	1,006
SE	Sweden	1,019	1,019
TOTAL EU27		26,042	389
			26,431

COUNTRIES	Response rates
-----------	----------------

Atsako dažnis

Atsakymų skaičius apskaičiuojamas padalijant bendrą išsamių pokalbių skaičių iš visų apklauktų adresų, išskyrus tuos, kurie neatitinka reikalavimų, tačiau įskaitant tuos, kurių tinkamumas nežinomas. „EUROBAROMETER“ tyrimo 98.1 bangos atsakymų į ES 27 šalis lygis, kurį apskaičiavo „Kantar Public“, yra toks:

BE	Belgium	45.3%
BG	Bulgaria	46.3%
CZ	Czechia	52.2%
DK	Denmark	45.4%
DE	Germany	25.8%
EE	Estonia	42.4%
IE	Ireland	43.4%
EL	Greece	29.3%
ES	Spain	31.5%
FR	France	35.9%
HR	Croatia	43.3%
IT	Italy	23.4%
CY	Rep. Of Cyprus	47.0%
LV	Latvia	33.8%
LT	Lithuania	42.6%
LU	Luxembourg	26.9%
HU	Hungary	61.7%
MT	Malta	80.4%
NL	Netherlands	61.6%
AT	Austria	41.2%
PL	Poland	51.0%
PT	Portugal	41.8%
RO	Romania	61.3%
SI	Slovenia	48.6%
SK	Slovakia	67.8%
FI	Finland	13.3%
SE	Sweden	63.3%

Klaidų ribos

Skaitytojams primenama, kad tyrimo rezultatai yra įverčiai, kurių tikslumas (viskas vienodas) priklauso nuo imties dydžio ir stebimo procentinio dydžio. Su maždaug 1 000 apklausų pavyzdžiais, realūs procentiniai dydžiai skiriasi pagal šias patikimumo ribas:

Statistinės maržos dėl atrankos proceso
(esant 95 % pasitikėjimo lygiui)

	įvairūs imties dydžiai yra eilutėse					įvairūs stebimi rezultatai pateikiami skiltyse					
	5,00 %	10,00 %	15,00 %	20,00 %	25,00 %	30,00 %	35,00 %	40,00 %	45,00 %	50,00 %	
	95,00 %	90,00 %	85,00 %	80,00 %	75,00 %	70,00 %	65,00 %	60,00 %	55,00 %	50,00 %	
N = 50	6,0	8,3	9,9	11,1	12,0	12,7	13,2	13,6	13,8	13,9	N = 50
N = 500	1,9	2,6	3,1	3,5	3,8	4,0	4,2	4,3	4,4	4,4	N = 500
N = 1000	1,4	1,9	2,2	2,5	2,7	2,8	3,0	3,0	3,1	3,1	N = 1000
N = 1500	1,1	1,5	1,8	2,0	2,2	2,3	2,4	2,5	2,5	2,5	N = 1500
N = 2000	1,0	1,3	1,6	1,8	1,9	2,0	2,1	2,1	2,2	2,2	N = 2000
N = 3000	0,8	1,1	1,3	1,4	1,5	1,6	1,7	1,8	1,8	1,8	N = 3000
N = 4000	0,7	0,9	1,1	1,2	1,3	1,4	1,5	1,5	1,5	1,5	N = 4000
N = 5000	0,6	0,8	1,0	1,1	1,2	1,3	1,3	1,4	1,4	1,4	N = 5000
N = 6000	0,6	0,8	0,9	1,0	1,1	1,2	1,2	1,2	1,3	1,3	N = 6000
N = 7000	0,5	0,7	0,8	0,9	1,0	1,1	1,1	1,1	1,2	1,2	N = 7000
N = 7500	0,5	0,7	0,8	0,9	1,0	1,0	1,1	1,1	1,1	1,1	N = 7500
N = 8000	0,5	0,7	0,8	0,9	0,9	1,0	1,0	1,1	1,1	1,1	N = 8000
N = 9000	0,5	0,6	0,7	0,8	0,9	0,9	1,0	1,0	1,0	1,0	N = 9000
N = 10000	0,4	0,6	0,7	0,8	0,8	0,9	0,9	1,0	1,0	1,0	N = 10000
N = 11000	0,4	0,6	0,7	0,7	0,8	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9	N = 11000
N = 12000	0,4	0,5	0,6	0,7	0,8	0,8	0,9	0,9	0,9	0,9	N = 12000
N = 13000	0,4	0,5	0,6	0,7	0,7	0,8	0,8	0,8	0,9	0,9	N = 13000
N = 14000	0,4	0,5	0,6	0,7	0,7	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8	N = 14000
N = 15000	0,3	0,5	0,6	0,6	0,7	0,7	0,8	0,8	0,8	0,8	N = 15000
	5,00 %	10,00 %	15,00 %	20,00 %	25,00 %	30,00 %	35,00 %	40,00 %	45,00 %	50,00 %	
	95,00 %	90,00 %	85,00 %	80,00 %	75,00 %	70,00 %	65,00 %	60,00 %	55,00 %	50,00 %	

Pasaulinė polikrizė piliečiams kelia daug didelių iššūkių. Europos Parlamento 2022 m. rudens „Eurobarometro“ apklausoje jie aiškiai išdėstomi ir parodomas didelis gyvenimo išlaidų krizės poveikis kasdieniam gyvenimui. Tačiau, nepaisant šių rūpesčių, parama ES tebėra didelė. Visoje Europos Sąjungoje piliečiai ragina Europos Parlamentą ginti demokratiją, ginti žmogaus teises ir minties laisvę. Jie taip pat nori, kad pirmenybė būtų teikiama kovai su skurdu ir socialine atskirtimi, „visuomenės sveikatai“, „veiksmams prieš klimato kaitą“ ir „paramai ekonomikai“.

Tyrimą nuo 2022 m. spalio 12 d. iki lapkričio 7 d. visose 27 ES valstybėse narėse atliko KANTAR PUBLIC. 26 431 interviu visų pirma buvo surengtas akis į akį ir prareikęs užbaigtas vaizdo režimu, o ES rezultatai įvertinti atsižvelgiant į kiekvienos šalies gyventojų skaičių.

Norėdami gauti daugiau informacijos apie visą apklausą, nuskaitykite QR kodą:

VIEŠOSIOS NUOMONĖS STEBĖSENOS SKYRIAUS PASKELBIMAS
KOMUNIKACIJOS GENERALINIS DIREKTORATAS
EUROPOS PARLAMENTAS
dgcomm-pom@ep.europa.eu
europa.eu/eurobarometer

EB042EP
KATALOGO NUMERIS: QA-CE-22-009-EN-N
RAKTINIAI ŽODŽIAI: 978-92-848-0015-5
ISSN: 2529-6973
PREKĖS ŽENKLAS: 10.2861/732690

© Europos Sąjunga, 2022 m.